

**Uchwała Nr LIX/775/2018
Rady Miasta Sandomierza**

z dnia 30 maja 2018 roku

**w sprawie przyjęcia aktualizacji "Programu Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata
2016 - 2023"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 994) oraz art. 4 ust. 1, art. 15 ust. 1, art. 19 ust 3b ustawy z dnia 6 października 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1376 z późn. zm.) Rada Miasta Sandomierza uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się aktualizację „Programu Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016 – 2023”, stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Sandomierza.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miasta Sandomierza

Piotr Chojnacki

Załącznik do Uchwały Nr LIX/775/2018
Rady Miasta Sandomierza
z dnia 30 maja 2018 r.

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza

na lata 2016-2023

Kwiecień 2018

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierz na lata 2016-2023 został opracowany przy udziale Funduszu Spójności w ramach PO PT 2014-2020

Opracowano na podstawie Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016) z dnia 2 sierpnia 2016r.

Dokument przygotowany przez:

GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych jest autorstwa:
Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DELTA PARTNER

Spis treści

1 Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy	6
2. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	15
3 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych wraz z opisem skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych	21
4 Zasięg przestrzenny podobszarów rewitalizacyjnych.....	54
5 Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji).....	60
6 Cele rewitalizacji.....	62
7 Lista planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	66
8 Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	138
9 Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji	172
10 Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, wraz z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014-2020 - publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków UE	178
11 Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji.....	193
12 System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji	201
13 System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.....	205
Spis tabel	208
Spis map	209
Spis zdjęć	209

Wyjaśnienie podstawowych pojęć związanych z rewitalizacją

W niniejszym dokumencie pojawiają się liczne terminy specjalistyczne, np. związane z polityką społeczną, wymagające zdefiniowania. W ramach procesu rewitalizacji przyjmuje się, że wymienione poniżej terminy będą używane w opisanym znaczeniu.

BEZDOMNOŚĆ - to kryzysowy stan egzystencji osoby nieposiadającej faktycznego miejsca zamieszkania.

BEZROBOCIE - polega na tym, że osoba zdolna do pracy, aktywnie poszukująca jej i faktycznie gotowa do jej podjęcia nie znajduje zatrudnienia. Bezrobocie rejestrowane natomiast, to formalny stan wpisania kogoś do rejestru prowadzonego przez Powiatowy Urząd Pracy.

Niepełnosprawność - według Europejskiego Forum Niepełnosprawności osobą niepełnosprawną jest jednostka w pełni swoich praw, znajdująca się w sytuacji upośledzającej ją na skutek barier środowiskowych, ekonomicznych i społecznych, których z powodu występujących u niej uszkodzeń nie może przezwyciężyć w taki sposób, jak inni ludzie.

INTEGRACJA SPOŁECZNA - z punktu widzenia jednostki, proces jej włączania społecznego, przełamywania jej wykluczenia. Z punktu widzenia społeczeństwa – proces budowania spójności społecznej.

KAPITAŁ SPOŁECZNY - termin z pogranicza ekonomii i socjologii, oznaczający kapitał (jako element procesu produkcji i życia w zorganizowanym społeczeństwie), którego wartość opiera się na wzajemnych relacjach społecznych i zaufaniu jednostek, które dzięki niemu mogą osiągać więcej korzyści (z ekonomicznego i społecznego punktu widzenia).

MARGINALIZACJA - wykluczenie z udziału w życiu społecznym jednostek, grup społecznych lub w ujęciu globalnym społeczeństw w stosunku do ich otoczenia społecznego. Wykluczenie społeczne może odnosić się do procesu wykluczania jednostek i grup albo do stanu wykluczenia.

Wykluczenie jest rozumiane jako niemożliwość bycia uczestnikiem ważnych społecznie aspektów życia społecznego, jak gospodarcze, polityczne czy kulturowe. Skutkiem marginalizacji (procesu) jest wykluczenie społeczne (stan).

OBSZAR ZDEGRADOWANY - obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, w przypadku występowania na nim ponadto, co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów, jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- przestrzenno- funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej, jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej, jakości terenów publicznych, lub

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

OBSZAR REWITALIZACJI- obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk. Obszar rewitalizacji może obejmować max. **20% powierzchni gminy**, na którym zamieszkuje nie więcej niż **30% mieszkańców gminy**.

REWITALIZACJA - to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji.

Idea rewitalizacji polega na pobudzeniu rozwoju gospodarczego, zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej zdegradowanego obszaru jak również na przeprowadzeniu inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej. Kompleksowość planowanych do przeprowadzenia projektów stanowi klucz do faktycznego i długotrwałego wyjścia wyznaczone obszaru z sytuacji kryzysowej.

Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów w tym także kulturowych.

Gmina przygotowuje, koordynuje i tworzy warunki do prowadzenia rewitalizacji, ale rewitalizacja prowadzona jest przez wielu interesariuszy.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze;
- mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- organy władzy publicznej;
- inne podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Rewitalizacja jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez szeroki i otwarty katalog interesariuszy ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych)¹.

¹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Warszawa, 3 lipca 2015 r.

1 Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023 nie jest jedynym opracowaniem, które dotyczy planowania strategicznego w mieście Sandomierz. Samorząd posiada kilka innych dokumentów dotyczących różnych sfer rozwoju określających sposoby, które mają sprzyjać ich osiągnięciu. Ważnym elementem jest umiejętne współgranie tych opracowań ze sobą. Wzajemna komplementarność *Programu Rewitalizacji* z innymi dokumentami strategicznymi zarówno lokalnymi jak i ponadlokalnymi ma podnieść efektywność podejmowanych w jego ramach działań, a dodatkowo podnosi znacznie jego ogólną wartość oraz prawdopodobieństwo realizacji. *Program Rewitalizacji* jest powiązany z niżej wymienionymi dokumentami strategicznymi Gminy Miejskiej Sandomierz (poz. 1-4), powiatu (poz. 5), województwa (poz. 6), kraju (poz. 7-11) oraz Unii Europejskiej (poz. 12):

- 1 Strategia Rozwoju Miasta Sandomierza na lata 2015-2025
- 2 Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020
- 3 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Sandomierz na lata 2015-2018 z perspektywą do roku 2022,
- 4 Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Sandomierza,
- 5 Strategia Rozwoju Powiatu Sandomierskiego na lata 2014-2020,
- 6 Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020,
- 7 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie,
- 8 Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020,
- 9 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- 10 Krajowa Polityka Miejska 2023,
- 11 Narodowy Program Rewitalizacji 2022 (założenia)
- 12 EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

1 Strategia Rozwoju Miasta Sandomierza na lata 2015-2025

Strategia opisuje m.in. diagnozę stanu miasta w sferze środowiskowej, gospodarczej, społecznej, technicznej, kulturowej oraz zarządzania gminą miejską. Miasto ujęte zostało całościowo, bez podziału na obszary. Dokonano analizy SWOT, przedstawiono wizje i misje oraz kierunki działań. Kierunki uwzględnione zostały w trzech głównych celach strategicznych.

Cel 1: „Stwarzanie godnych warunków życia i rozwoju dla mieszkańców miasta Sandomierza”. Obejmuje on rozwój edukacji szkolnej i pozaszkolnej, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, promowanie zdrowego stylu życia wśród mieszkańców, zapewnienie wysokiej jakości usług administracyjnych oraz aktywizację społeczną i obywatelską mieszkańców.

Kolejny cel to „Rozwijanie królewskiej oferty turystycznej”, realizowany poprzez udoskonalenie oferty opartej o walory miasta oraz promocję Sandomierza.

Cel 3 brzmi: „Tworzenie nowoczesnej infrastruktury zapewniającej przyspieszenie rozwoju gospodarczego”. Obejmuje on zapewnienie komfortu życia i poczucia bezpieczeństwa, pobudzanie aktywności gospodarczej i rozwoju przedsiębiorczości, usprawnianie komunikacji wewnętrznej oraz połączeń drogowych, kolejowych oraz rozwój mieszkalnictwa.

Zapisy, o których mowa powyżej znajdują się na stronach 66- 82 Strategii Rozwoju Miasta Sandomierza na lata 2015 -2025. Strategia dostępna na: www.bip.um.sandomierz.pl

Program Rewitalizacji jest spójny z podstawowym dokumentem strategicznym miasta. Koncentruje się jednak na 4 najbardziej „kryzysowych” obszarach: Stare Miasto, Huta, Nowe Miasto, Trześniowska z Gęsią Wólką. I to na problemach (społecznych, funkcjonalno-przestrzennych, środowiskowych, gospodarczych i technicznych) w tych obszarach koncentruje się Program Rewitalizacji.

2 Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020

Cel główny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie miejskiej Sandomierz na lata 2014-2020 brzmi: „Zapewnienie mieszkańcom wysokiego poziomu i jakości życia, ochrony zdrowia i bezpieczeństwa oraz równego dostępu do kultury i edukacji” (s. 58). Cel ten ma być osiągnięty poprzez realizację 4 celów strategicznych:

- 1 Zintegrowana polityka społeczna
- 2 Poprawa jakości życia mieszkańców
- 3 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego
- 4 Integracja społeczna i zawodowa

Program Rewitalizacji koncentruje się na rozwiązywaniu problemów społecznych na wybranych fragmentach miasta. W sferze społecznej planuje się realizację szeregu przedsięwzięć m.in.:

- promowanie włączenia społecznego oraz zwalczanie ubóstwa i wszelkich form dyskryminacji,
- zajęcia dodatkowego i rozwijające m.in. kompetencje kluczowe w szkołach na terenie Miasta Sandomierza,
- rozwój edukacji przedszkolnej i żłobkowej w obszarach rewitalizacji,
- wspieranie organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych,
- integracja i aktywizacja seniorów na podobszarach rewitalizacji,
- organizacja wydarzeń kulturalnych na obszarze rewitalizacji oraz wydarzeń promujących obszar jako miejsce atrakcyjne turystycznie,
- rozwój działalności kulturalnej na podobszarach rewitalizacji,
- promocja zdrowia i aktywnych form wypoczynku,
- rozwój kształcenia specjalnego.

3 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Sandomierz na lata 2015-2018, z perspektywą do roku 2022

Celem nadrzędnym Gminy Sandomierz jest „Trwały rozwój społeczno-gospodarczy gminy niezagrażającemu środowisku naturalnemu” (s. 51). Cel ten będzie realizowany poprzez cele systemowe:

Tabela 1 Powiązania pomiędzy Programem Rewitalizacji a Programem Ochrony Środowiska

Cel systemowy w Programie Ochrony Środowiska	Odniesienie w Programie Rewitalizacji
Zachowanie i ochrona bioróżnorodności	Jedno z zadań wymienionych w Programie Rewitalizacji to: Rewaloryzacja Parku Miejskiego w Sandomierzu. W ramach tej inwestycji będziemy chronić bioróżnorodność.
Poprawa jakości i ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych. Zapewnienie mieszkańcom gminy odpowiedniej jakości wody do picia	W ramach rewitalizacji planujemy rozbudowę systemu kanalizacji sanitarnej na obszarach kryzysowych.
Poprawa jakości powietrza atmosferycznego. Ochrona przed hałasem i niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym	W Programie Rewitalizacji planujemy inwestycje związane z termomodernizacją budynków użyteczności publicznej i prywatnych: • Termomodernizacja, remont i wyposażenie budynku MOSiR wraz z zagospodarowaniem terenu, • Termomodernizacja, remont i wyposażenie budynku Centrum Aktywności Obywatelskiej w Sandomierzu przy ulicy Mariackiej 1, • Poprawa efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych na podobszarach rewitalizacji,

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

	• Termomodernizacja, remont i wyposażenie budynku wielofunkcyjnego przy ulicy Błonie, • Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii poprzez realizację projektu parasolowego na terenie Miasta Sandomierz.
Ograniczanie wytwarzania i uciążliwości odpadów	W ramach rewitalizacji planowana jest inwestycja pn. Rozbudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
Edukacja ekologiczna mieszkańców	W Programie Rewitalizacji na liście przedsięwzięć podstawowych wymieniono „Edukacja ekologiczna mieszkańców podobszarów rewitalizacji”

Źródło: opracowanie własne

4 Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Sandomierza

Jak czytamy na stronach 14-15:

„Opracowany w dokumencie plan działań do 2020 r. pozwoli na osiągnięcie założonych celów ograniczenia zużycia energii finalnej, redukcji emisji CO₂ oraz wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Zaplanowane do realizacji działania na lata 2015-2020 pozwolą na (s. 14):

1. Prognozowane oszczędności energii na poziomie 21 428 MWh w roku 2020, co powoduje uzyskanie wskaźnika redukcji na poziomie 7,09 % w stosunku do roku 2013;
2. Prognozowany wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych 914 MWh w roku 2020, co oznacza wzrost o 0,3 pkt % udziału energii wytwarzanej z OZE w porównaniu z rokiem 2013;
3. Prognozowana redukcja emisji CO₂ na poziomie 8 867 Mg CO₂ w roku 2020, co powoduje uzyskanie wskaźnika redukcji na poziomie 8,97 % w stosunku do roku 2013.”

Projekty rewitalizacyjne sprzyjające osiągnięciu w/w celów:

- Promowanie zrównoważonego transportu,
- Termomodernizacja, remont i doposażenie budynku MOSiR wraz z zagospodarowaniem terenu,
- Termomodernizacja, remont i wyposażenie budynku Centrum Aktywności Obywatelskiej w Sandomierzu przy ulicy Mariackiej 1,
- Wdrożenie systemu efektywności energetycznej na terenie Miasta Sandomierza,
- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii poprzez realizację projektu parasolowego na terenie Miasta Sandomierz,
- Poprawa efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych na podobszarach rewitalizacji,
- Termomodernizacja, remont i wyposażenie budynku wielofunkcyjnego przy ulicy Błonie.

5 Strategia Rozwoju Powiatu Sandomierskiego na lata 2014-2020

Gmina Miejska Sandomierz jest jedną z 9 gmin powiatu sandomierskiego. Miasto położone jest w dolinie rzeki Wisły na pograniczu Kotliny Sandomierskiej i Wyżyny Kieleckiej. Powiat sformułował w Strategii następującą wizję rozwoju: „Konkurencyjny Powiat Sandomierski miejscem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom, sprzyjającym rozwojowi gospodarczemu” (s. 64), zaś misją powiatu jest „wspieranie opartego na innowacji zrównoważonego rozwoju naszych największych szans: nowoczesnego rolnictwa, turystyki, przedsiębiorczości i kapitału społecznego przy jednoczesnej dbałości o środowisko naturalne” (s. 64). W Strategii wyodrębniono 4 obszary strategiczne rozwoju:

Obszar 1: infrastruktura techniczna i ochrona środowiska

Cel operacyjny 1.1 Organizacja sprawnego systemu komunikacyjnego (w ramach rewitalizacji przewidujemy modernizację sandomierskich ulic),

Cel operacyjny 1.3 Zachowanie walorów naturalnych i poprawa stanu środowiska naturalnego (rewitalizacja zakłada termomodernizację budynków użyteczności publicznej, montaż urządzeń proekologicznych OZE, budowę kanalizacji sanitarnej),

Obszar 2: konkurencyjna gospodarka lokalna

Cel operacyjny 2.3 Budowa konkurencyjnej oferty rynkowej opartej na potencjalne turystycznym powiatu (jednym z podstawowych kierunków rozwoju obszarów kryzysowych jest turystyka)

Obszar 3: budowa kapitału ludzkiego

Cel operacyjny 3.1 Zwiększenie elastyczności lokalnego rynku pracy (w rewitalizacji przewidujemy m.in. projekt rewitalizacyjny pn. Promowanie włączenia społecznego oraz zwalczanie ubóstwa i wszelkich form dyskryminacji)

Cel operacyjny 3.4 aktywizacja postaw obywatelskich (ważnym interesariuszem rewitalizacji są organizacje pozarządowe, stąd podstawowe zadanie w Programie Rewitalizacji pn. Wspieranie organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych).

Obszar 4: rozwój usług publicznych

Cel operacyjny 4.3 promocja dziedzictwa kulturowego oraz rozwój turystyki i sportu (w ramach rewitalizacji przewidujemy m.in. modernizację obiektów wpisanych do rejestru/ewidencji zabytków, stąd m.in. projekt pn. Konserwacja wnętrza perły wczesnogotyckiej architektury sakralnej – Bazyliki Katedralnej w Sandomierzu (Etap II))

Cel operacyjny 4.4 dbanie o bezpieczeństwo publiczne (rewitalizacja zakłada obniżenie przestępczości na podobszarach rewitalizacji)

6 Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020

Aktualizacja Strategii Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 została przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego nr XXXIII/589/13 z dnia 16 lipca 2013r.

Rewitalizacja Miasta Sandomierza wpisuje się w cele strategiczne:

- nr 2 koncentracja na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego regionu (s. 32-35),
- nr 3 koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki (s. 35-38).
- nr 4 koncentracja na zwiększaniu roli ośrodków miejskich w stymulowaniu rozwoju gospodarczego regionu (s. 39-40).

W ramach celu nr 2 Strategia przewiduje: pakietyzację i komercjalizację produktu turystycznego co jest zgodne z kierunkiem jako obrało Miasto Sandomierz dla swego rozwoju. M.in. dzięki serialowi „Ojciec Mateusz” co roku zwiększa się ruch turystyczny na terenie miasta.

Kilka działań ujętych w Programie Rewitalizacji, które przyczyniają się do realizacji celu nr 3 dla Województwa Świętokrzyskiego:

- Tworzenie nowych przedsiębiorstw i wspieranie funkcjonujących firm na podobszarach rewitalizacji,
- Ożywienie terenów poprzemysłowych,
- Modernizacja Placu 3 Maja – ożywienie w kierunku gospodarczym,
- Podnoszenie konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

W ramach celu nr 4 Sandomierz (wspólnie z Ostrowcem Świętokrzyskim, Starachowicami i Skarżyskiem Kamienną) został wskazany jako ośrodek subregionalny.

Wg Strategii realizacja tego celu powinna obejmować m.in. (s. 40):

- „wspieranie tworzenia na terytorium wspomnianych ośrodków miejskich inkubatorów przedsiębiorczości oraz instytucji otoczenia biznesu;
- wspieranie rewitalizacji subregionalnych i lokalnych ośrodków wzrostu;
- rozwijanie w miastach subregionalnych funkcji publicznych o znaczeniu regionalnym (wojewódzkim);

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

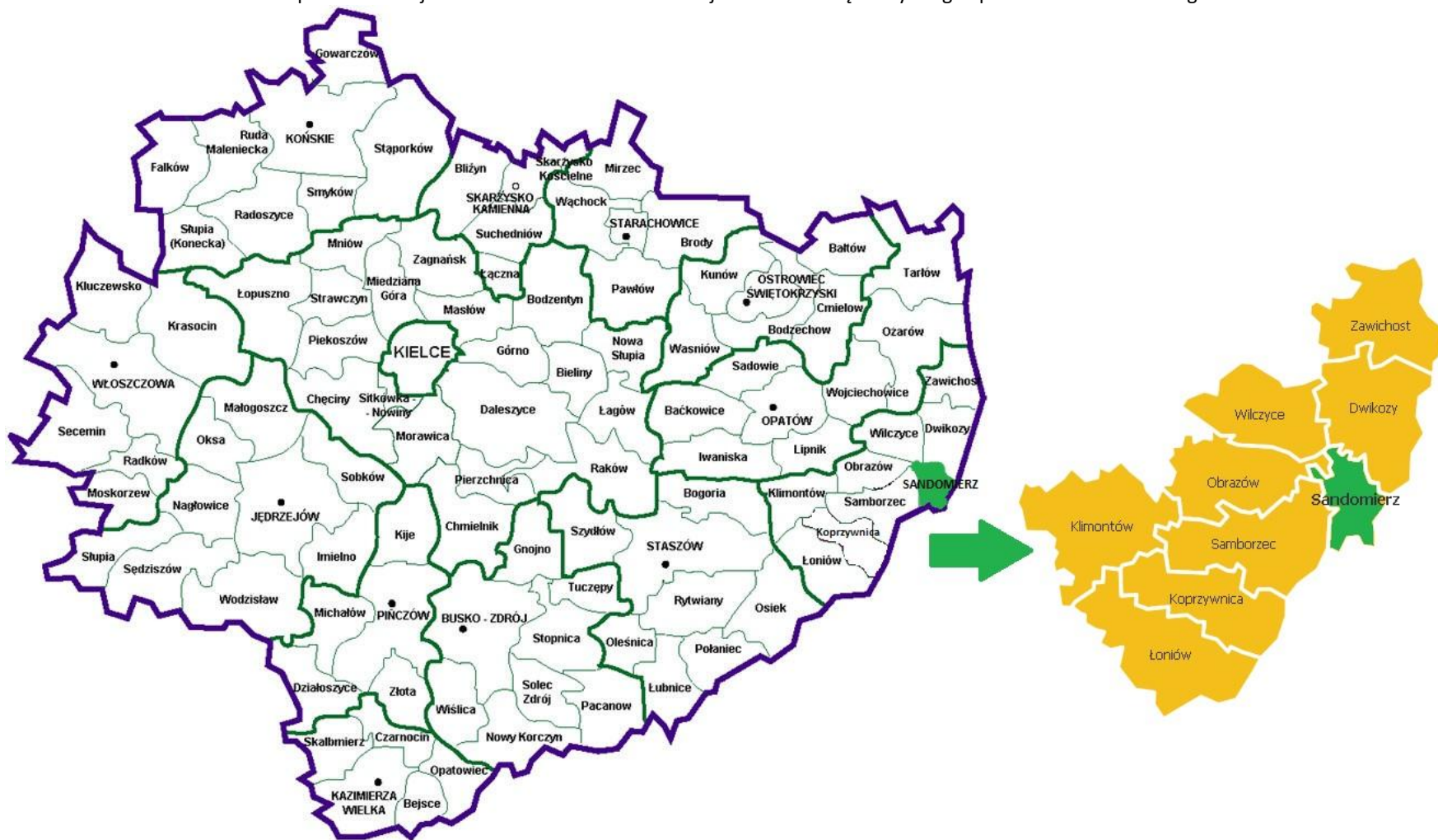
- poprawę infrastruktury komunikacyjnej i telekomunikacyjnej – przede wszystkim wzrost dostępu do szybkiego transferu internetowego;
- wzrost poziomu usług publicznych i komunalnych;
- rozwój wyższego szkolnictwa zawodowego, wsparcia szkolnictwa średniego o profilu technicznym oraz rozwoju instytucji zajmujących się kształceniem ustawicznym;
- ułatwienie inwestowania kapitału poprzez racjonalną politykę przestrzenną, zmierzającą do planistycznego przygotowania oferty terenów inwestycyjnych;
- skoordynowane i konsekwentne działanie władz regionalnych i lokalnych mające na celu podniesienie spójności terytorialnej całego województwa”.

Nie ulega wątpliwości, że wdrożenie przedsięwzięć przewidzianych w Programie Rewitalizacji dla Miasta Sandomierza przyczyni się do osiągnięcia przez niego miana ośrodka subregionalnego i podniesie spójność terytorialną całego województwa.

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

Mapa 1 Lokalizacja Miasta Sandomierza na tle województwa świętokrzyskiego i powiatu sandomierskiego

Źródło: opracowanie własne

7 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Najważniejszym celem Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego jest wykorzystanie specyficznych atutów (tzw. potencjałów rozwojowych), które ma każdy obszar Polski, dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności. Chodzi o politykę rozwoju „szytą na miarę” konkretnej części naszego kraju. Strategia mówi o tym, że „środki na rozwój trzeba inwestować tak, by wspierały mocne strony danego obszaru, dawały szansę na wzrost gospodarczy i większe zatrudnienie oraz niwelowały różnice w poziomie rozwoju”.

Strategia wyznacza też trzy cele szczegółowe. Dotyczą one:

- **wzrostu konkurencyjności regionów** (chodzi o rozwijanie potencjałów największych miast i otaczających je gmin oraz tworzenie warunków do korzystania z tego rozwoju przez pozostałe obszary).
- **niwelowania różnic w rozwoju poszczególnych obszarów kraju** (chodzi szczególnie o obszary wiejskie o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług, miasta, które tracą dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze, np. niektóre były stolice województw, obszary przygraniczne czy te części Polski, które nie mają nowoczesnej sieci drogowej czy kolejowej),
- **sprawnego zarządzania polityką rozwoju** (m.in. większa rola województw w prowadzeniu polityki rozwoju, nowe narzędzia polityki regionalnej – kontrakty terytorialne, obserwatoria terytorialne, krajowe i regionalne fora terytorialne).

Program Rewitalizacji dąży do wzrostu konkurencyjności Miasta Sandomierz poprzez wykorzystanie jego potencjałów (endogenicznych, turystycznych), zmniejszając w ten sposób różnice w rozwoju pomiędzy poszczególnymi obszarami województwa świętokrzyskiego. Sam dokument przyczynia się także do sprawniejszego zarządzania polityką rozwoju na poziomie samorządu – wyznaczono pełnomocnika ds. rewitalizacji oraz zespół zadaniowy ds. rewitalizacji.

8 Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020

Wytyczne wskazują warunki i sposoby zapewnienia komplementarności interwencji dla projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych z funduszy EFRR, EFS i FS w ramach różnych celów tematycznych, priorytetów inwestycyjnych, zarówno w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, jak i Krajowego Programu Operacyjnego. Podstawowym celem Wytycznych jest ujednolicenie warunków i procedur wdrażania programów operacyjnych na lata 2014-2020 w zakresie projektów realizujących cele rewitalizacji. Dokumentem odniesienia dla Wytycznych jest Umowa Partnerstwa, która formułuje wyzwania związane z zapewnieniem warunków dla właściwej rewitalizacji, tj. zintegrowanego, kompleksowego oraz przygotowanego i prowadzonego z uwzględnieniem realnej partycypacji społecznej przeciwdziałania procesom degradacji obszarów dotkniętych kryzysem. Niniejszy Program Rewitalizacji jest opracowany z uwzględnieniem przedmiotowych wytycznych Ministerstwa Rozwoju.

9 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju jest najważniejszym dokumentem strategicznym w kwestii zagospodarowania przestrzennego kraju. Został on stworzony w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania jego przestrzeni. Dokument zawiera cele i kierunki działań służące takiemu planowaniu przestrzennemu, który pozwoli na wzrost społeczno-gospodarczy państwa. Cele określone w dokumencie to:

1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającego spójności.
2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialnej kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystywanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.

4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
5. Zwiększanie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.
6. Przywrócenie i utrwalanie ładu przestrzennego.

Wdrożenie działań przewidzianych w Programie Rewitalizacji Miasta Sandomierza wpisuje się w cele:

- nr 2 dotyczący wykorzystywania potencjałów w procesie zarządzania rozwojem lokalnym,
- nr 3 poprzez modernizację ulic miejskich,
- nr 6, gdyż Program Rewitalizacji zakłada uporządkowanie i przywrócenie ładu przestrzennego na terenach pogrążonych w kryzysie (m.in. zakładamy: Rewaloryzację Parku Miejskiego w Sandomierzu, Zielony i bezpieczny Park Osiedlowy Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego „Sandomierz”, itd.).

10 Krajowa Polityka Miejska 2023

Krajowa Polityka Miejska bierze pod uwagę następujące wątki tematyczne:

- kształtowanie przestrzeni,
- partycypacja publiczna,
- transport i mobilność miejska,
- niskoemisyjność i efektywność energetyczna,
- rewitalizacja,
- polityka inwestycyjna,
- rozwój gospodarczy,
- ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu,
- demografia,
- zarządzanie obszarami miejskimi.

Program Rewitalizacji jako dokument planistyczny i strategiczny wpisuje się w cel strategiczny Polityki Miejskiej tj. „wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawy jakości życia mieszkańców” (s. 12). Jednym z najważniejszych elementów branych pod uwagę w rozwoju wg Krajowej Polityki Miejskiej jest właśnie jakość życia mieszkańców.

„(...) jest ona pochodną szeregu czynników ją determinujących, w tym także zrównoważonego rozwoju miasta oferującego wysokiej jakości miejsca pracy. Patrząc z tej samej perspektywy na całość Krajowej Polityki Miejskiej należy stwierdzić, że każde podejmowane działanie, tak z poziomu centralnego, jak i z poziomu poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego (a szczególnie władz miejskich) należy rozpatrywać i oceniać przez pryzmat potrzeb człowieka i jakości jego życia” (s. 15).

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza niweluje chaos wizualny i wpływa na poprawę estetyki miasta, zwłaszcza podobszarów rewitalizacji. Wszelkie działania ujęte w Programie mają na celu podniesienie jakości życia mieszkańców przy uwzględnieniu zrównoważonego rozwoju i potencjałów jakie ma miasto (w szczególności endogenicznych i sferze zabytków).

11 Narodowy Program Rewitalizacji 2022 (założenia)

Jak czytamy w dokumencie (s. 2):

„Myślą przewodnią Narodowego Planu Rewitalizacji ma być **zapewnienie mu możliwie powszechnego charakteru** tak, aby jak najszersze grono obywateli i podmiotów mogło się utożsamić z ideą naprawy środowiska miejskiego i włączać się lub podejmować z własnej inicjatywy działania w tym zakresie”. Niniejszy Program Rewitalizacji dla Miasta Sandomierza wpisuje się rozumienie rewitalizacji wskazanej w założeniach do Narodowego Programu Rewitalizacji „nie jedynie jako modernizacji w wymiarze infrastrukturalnym (i to dotychczas często punktowej i nieco przypadkowej), ale jako **zespołu działań prowadzonych kompleksowo, wielowymiarowo, skoordynowanych i skoncentrowanych tematycznie i terytorialnie w celu osiągnięcia założonych przemian w obszarach kryzysowych**” (s.3).

Zapewniamy także udział mieszkańców miasta Sandomierza, zwłaszcza obszarów zdegradowanych, w procesie uspołecznienia procesu rewitalizacji (planuje się powołanie Komitetu rewitalizacyjnego).

12 EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjanego włączeniu społecznemu

Strategia ta jest nową długookresową strategią rozwoju Unii Europejskiej na lata 2010-2020. Strategia „Europa 2020” zastąpiła realizowaną w latach 2000-2010 Strategię Lizbońską i jest próbą odpowiedzi na słabości europejskiej gospodarki, które ujawniły się szczególnie podczas ostatniego kryzysu. Jak czytamy w dokumencie (s. 12):

„U podstaw strategii Europa 2020 powinny leżeć następujące priorytety:

- rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów,
- bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną”.

W ramach Programu Rewitalizacji podejmujemy szereg działań wpisujących się w Strategię „EUROPA 2020”, tj. m.in. inwestycje w energię odnawialną m.in. termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, wdrożenie systemu efektywności energetycznej na terenie Miasta Sandomierza, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii poprzez realizację projektu parasolowego na terenie Miasta Sandomierz.

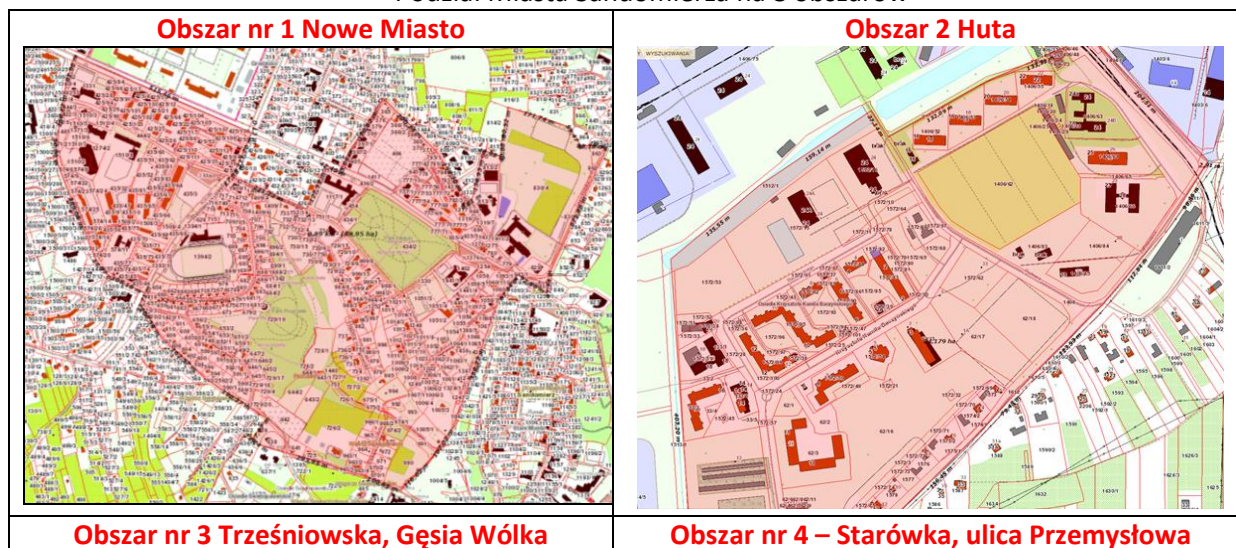

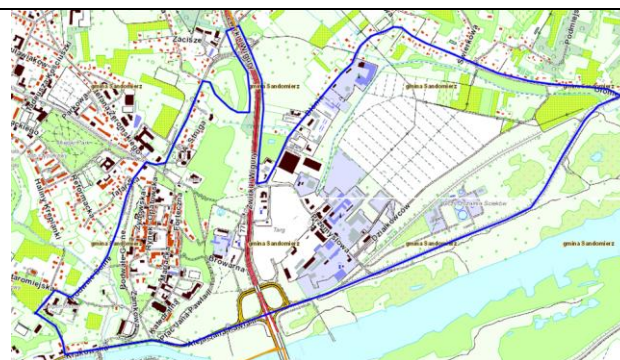
2 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Dla potrzeb wyznaczenia obszaru zdegradowanego określono listę wskaźników społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno – funkcjonalnych oraz technicznych. Dla przestrzennego zobrazowania wyników analizy miasto podzielono na 8 obszarów (zasięg obszarów znajduje się poniżej). Dla wydzielonych obszarów pozyskano materiał statystyczny dostępny w zasobach Urzędu Miasta Sandomierza, jak i specjalnie w tym celu wygenerowany przez instytucje zewnętrzne, m.in. Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu czy Komendę Policji. Następnie materiały te zostały wnikliwie przeanalizowane i na ich podstawie wytypowano obszary miasta znajdujące się w stanie kryzysu tzn. na obszarach tych występują następujące negatywne zjawiska:

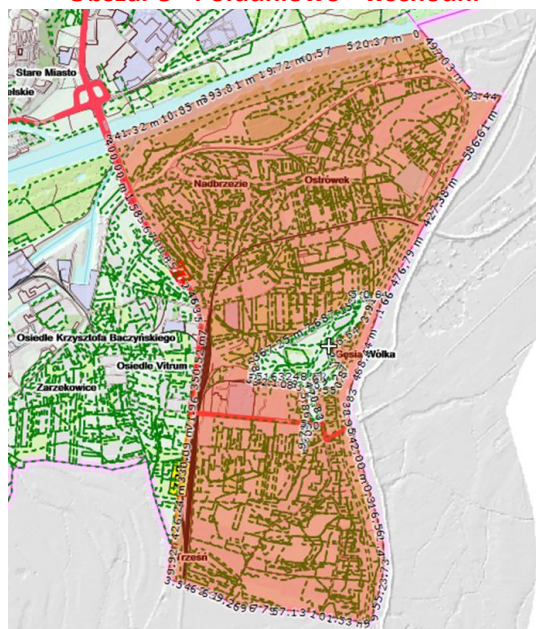
- społeczne (w szczególności wzięto pod uwagę dane z M-GOPS w Sandomierzu dotyczące liczby osób/rodzin otrzymujących wsparcie zarówno rzeczowe, jak i finansowe. Wnikliwej analizie poddano również dane z PUP dotyczące bezrobocia. Analizując sferę społeczną wzięto dodatkowo pod uwagę sytuację demograficzną na 8 obszarach w szczególności dane nt. liczby osób powyżej 61 roku życia, liczby osób młodych do 17 roku, dane dotyczące migracji,
- gospodarcze (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw, dostępności terenów inwestycyjnych),
- środowiskowe (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalne (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
- technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Podział Miasta Sandomierza na 8 obszarów

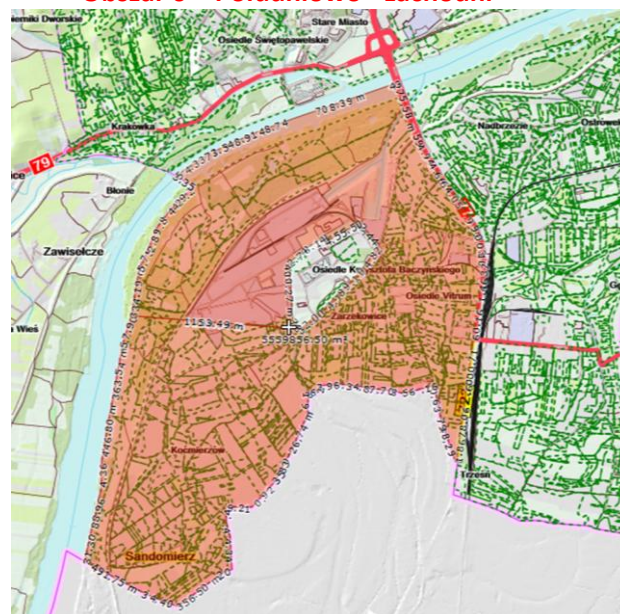

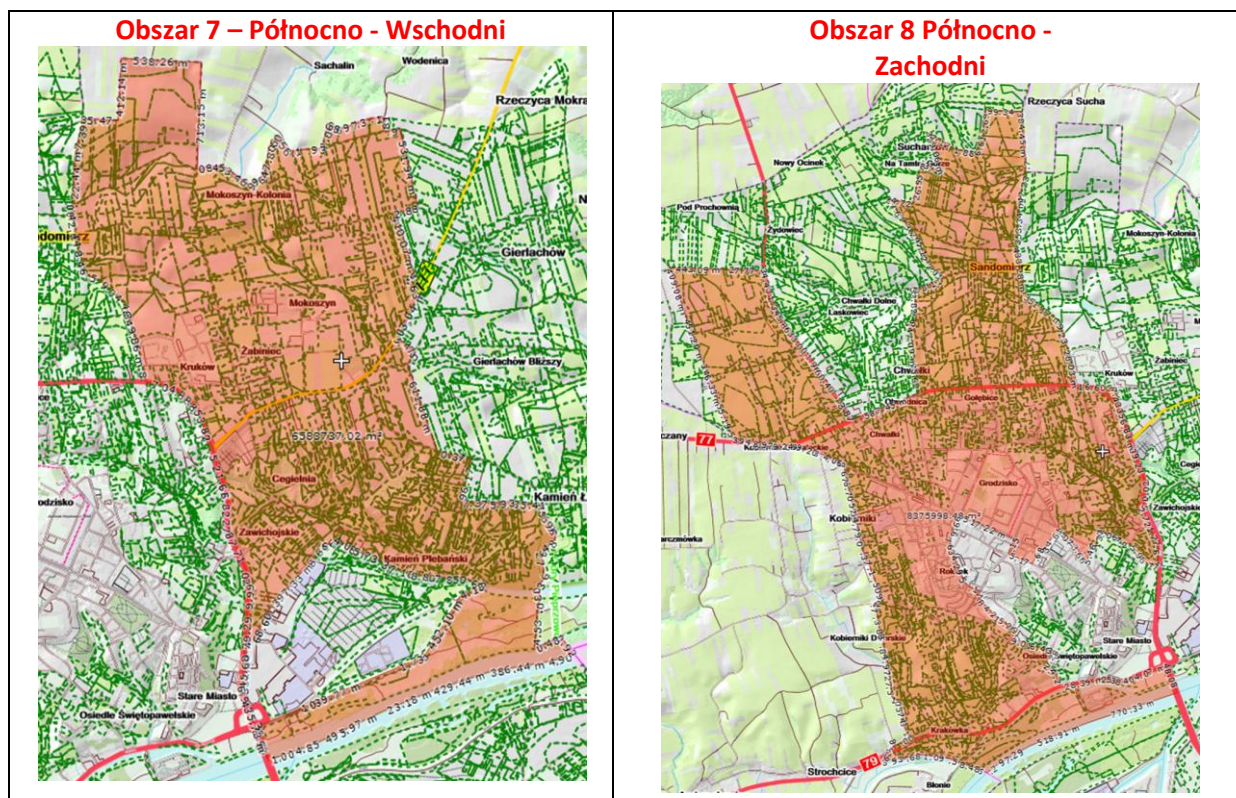

Obszar 5 – Południowo - wschodni

Obszar 6 – Południowo - zachodni

Zgodnie z rozdziałem 3 punkt 3 Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 obszar zdegradowany – to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów. Na podstawie analizy wskaźników wyznaczono obszar zdegradowany (podzielony na dwa podobszary). Jako obszar zdegradowany wyznaczono fragmenty miast gdzie zidentyfikowano przynajmniej **4 negatywne** zjawiska społeczne oraz negatywne zjawiska gospodarcze, środowiskowe, funkcjonalno-przestrzenne i techniczne (**łączna ilość negatywnych zjawisk ≥ 8**). Ja obszary znajdujące się w kryzysie wytypowano:

- Obszar 1: Huta
- Obszar 2: Trześniowska i Gęsia Wólka
- Obszar 3: Stare Miasta
- Obszar 4: Nowe Miasto
- Obszar 5– Południowo - wschodni
- Obszar 7 – Północno - Wschodni

Na wymienionych powyżej obszarach zdiagnozowano występowanie negatywnych zjawisk społecznych takich jak: **bezrobocie, ubóstwo, negatywna sytuacja demograficzna**. Na każdym z obszarów występują również dodatkowo negatywne zjawiska w sferach: środowiskowej, gospodarczej, funkcjonalno – przestrzennej, technicznej. Poniższa tabela przedstawia zestawienie wskaźników obrazujących występowanie negatywnych zjawisk na obszarze Miasta Sandomierza.

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

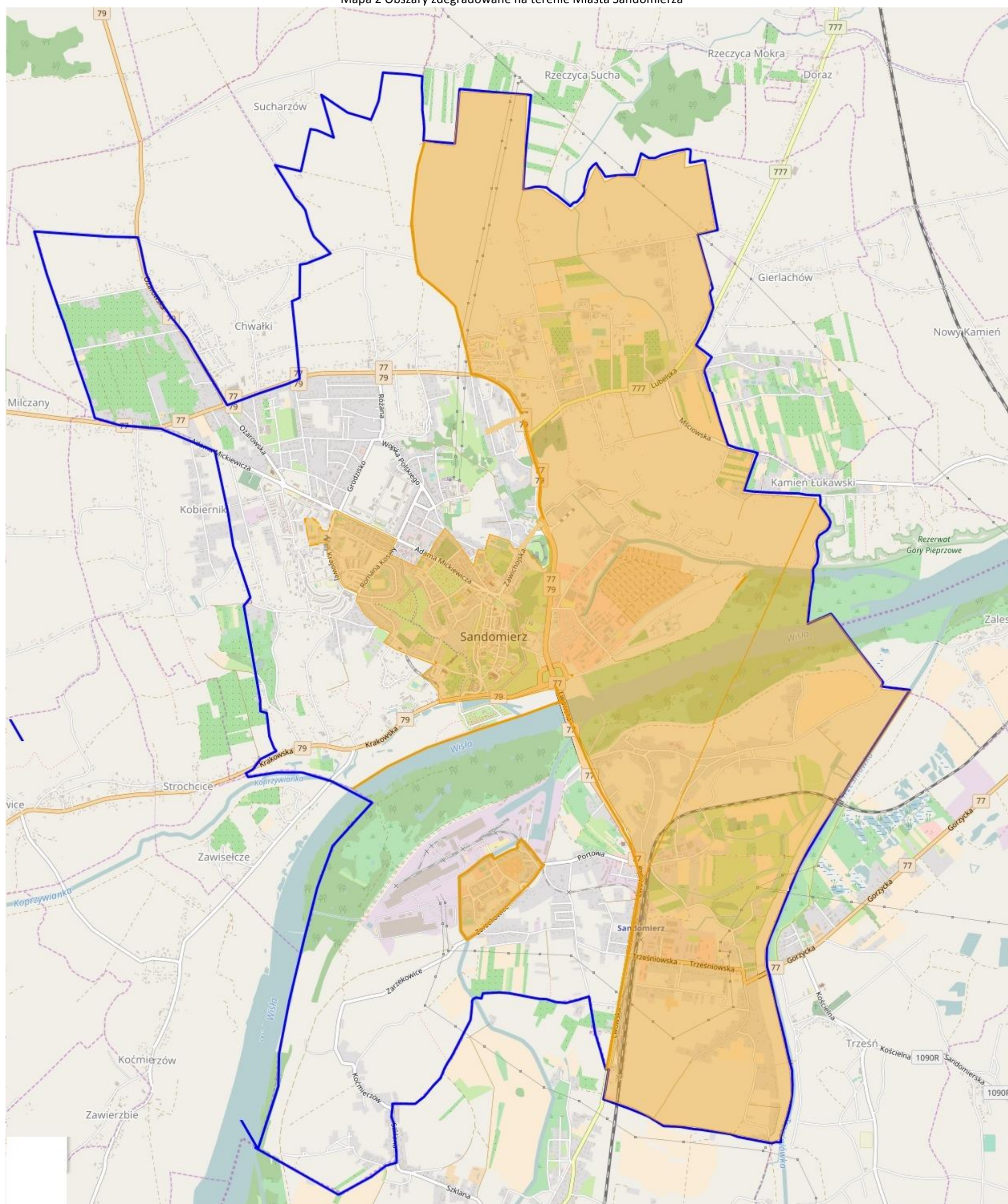
Tabela 2 Wykaz wskaźników uzasadniających wybór obszaru zdegradowanego

Wyszczególnienie	Liczba klientów MGOPS na 100 osób (wzrost/spadek w ciągu 5 ostatnich lat)	Liczba pobieranych zasilków stałych na 100 osób (wzrost/spadek w ciągu 5 ostatnich lat)	Liczba pobieranych zasilków celowych na 100 osób (wzrost/spadek w ciągu 5 ostatnich lat)	Liczba pobieranych zasilków okresowych (wzrost/spadek w ciągu 5 ostatnich lat)	Wzrost/spadek liczby mieszkańców obszaru	PODSUMOWANIE SFERY SPOŁECZNEJ	Niezadawalający stan powietrza	Występowanie obszarów, które można uzbroić jako tereny inwestycyjne	Potrzeba modernizacji zagospodarowania terenów rekreacyjno - integracyjnych	Potrzeba modernizacji obiektów użyteczności publicznej	Potrzeba modernizacji zabytków, obiektów cennych historycznie	Podsumowanie pozostałych sfer	RAZEM
Obszar 1: Huta	-1,33	0,23	-0,82	-0,46	-1,74	4	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK	4	8
Obszar 2: Trzeźniowska i Gęsia Wólka	0,92	-6,59	2,93	1,01	2,38	4	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	5	9
Obszar 3: Stare Miasta	-0,55	1,79	-7,33	-1,47	4,49	4	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK	4	8
Obszar 4: Nowe Miasto	-0,46	3,98	-4,53	-0,37	-4,26	4	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK	4	8
Obszar 5 – Południowo - wschodni	-2,01	3,02	-0,64	1,10	1,33	4	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	5	9
Obszar 6 – Południowo - zachodni	-3,16	0,87	-8,06	-0,14	-5,31	3	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK	4	7
Obszar 7 – Północno - Wschodni	1,14	6,41	3,71	0,18	12,87	5	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK	4	9
Obszar 8 - Północno-Zachodni	-2,01	-7,51	-3,85	0,00	98,26	0	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK	4	4
Średnia dla Miasta	-0,93	0,27	-2,32	-0,02	13,50	X	X	X	X	X	X	X	X

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 2 Obszary zdegradowane na terenie Miasta Sandomierza

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Legenda ■ granice miasta obszar zdegradowany

Wyznaczenie podobszarów rewitalizacji

Zgodnie zapisami z rozdziału 3 pkt 4 Wytycznych, obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. Zgodnie z wyżej przytoczonymi zapisami na terenie Miasta Sandomierza wyznaczone zostały **cztery podobszary rewitalizacji**

- Podobszar 1: Huta
- Podobszar 2: Trześniowska i Gęsia Wólka
- Podobszar 3: Stare Miasta
- Podobszar 4: Nowe Miasto

Dla wyznaczenia zasięgu podobszarów rewitalizacji kierowano się następującymi przesłankami:

1. na podobszarach tych zidentyfikowano wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej (bezrobocie, niekorzystna sytuacja demograficzna, duża liczba osób korzystających z pomocy M-GOPS) oraz gospodarczej, przestrzenno -funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej.
2. obszary te jednocześnie mają istotne znaczenie dla rozwoju całego miasta,
3. wybór podobszarów uzyskał całkowitą akceptację zarówno władz lokalnych jak i akceptację społeczną.

Wyznaczone podobszary rewitalizacji zajmują powierzchnię **247,80 ha co stanowi 8,59%** powierzchni Miasta Sandomierza. Na podobszarach tych mieszka **7337 mieszkańców, tj. 30%** mieszkańców miasta. Zasięg przestrzenny podobszarów znajduje się w rozdziale 4.

3 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych wraz z opisem skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych

Diagnoza jest podstawowym dokumentem opisującym koncentrację negatywnych zjawisk występujących na badanym obszarze. W szczególności obejmuje ona informacje o obszarach gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk:

- społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym,
- gospodarczych w tym niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw,
- środowiskowych, np. przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
- przestrzenno-funkcjonalnych, dotyczących niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych oraz
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Analiza ww. zjawisk przedstawiona w diagnozie identyfikuje obszary problemowe występujące na określonym terytorium. W celu zebrania obiektywnych i weryfikowalnych mierników niezbędnych do opracowania diagnozy skorzystano z pomocy podmiotów i instytucji, które zajmują się gromadzeniem i przetwarzaniem tych danych. Opracowanie tego dokumentu jest niezbędne do przygotowania programu rewitalizacji.

Położenie i układ funkcjonalny Miasta Sandomierza

Miasto Sandomierz usytuowane jest we wschodniej części województwa świętokrzyskiego. Wraz z kolejnymi 8 gminami współtworzy powiat sandomierski, którego jest stolicą. Powierzchnia miasta to 2 869 ha (blisko 29 km²). Według danych GUS miasto zamieszkuje 24 326 osób², przeciętnie około 848 osób na km². Miasto Sandomierz leży nad rzeką Wisłą, w pobliżu ujścia Sanu i znajduje się w rejonie o zróżnicowanych warunkach przyrodniczo – krajobrazowych, u styku trzech różniących się krain: Wyżyny Sandomierskiej, Wyżyny Lubelskiej i Kotliny Sandomierskiej. Sandomierz graniczy z gminami: Dwikozy, Wilczyce, Obrazów, Samborzec oraz Tarnobrzegiem (woj. podkarpackie).

Przepływająca przez miasto Wisła rozdziela je na dwie części: lewobrzeżną i prawobrzeżną różniące się w swej istocie funkcjami oraz charakterem. Prawobrzeżna część miasta to obszar głównie przemysłowy z pojedynczym osiedlem budownictwa wielorodzinnego i indywidualnego. W części lewobrzeżnej zawierają się: centrum administracyjne oraz dzielnice o charakterze mieszkaniowym. Sandomierz jest miastem o tysiącletniej historii, a znajdujące się na jego terenie zabytki tworzone były na przestrzeni dziejów przez licznych artystów i architektów nierzadko z różnych stron świata. Fakt ten wpływa na to, iż zespół urbanistyczno-architektoniczno-krajobrazowy Sandomierza należy do trwałego dziedzictwa narodowej i europejskiej kultury, a także stanowi o wartości turystycznej miasta. Na stosunkowo niewielkiej powierzchni sandomierskiego Starego Miasta znajduje się ponad 120 zabytków wszystkich stylów i epok, spośród których do najbardziej okazałych należą między innymi: Kościół pw. św. Jakuba i Klasztor Dominikanów, Bazylika Katedralna pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, Dzwonnica, Ratusz, Dom Długosza, Brama Opatowska, Zamek Królewski,

² Bank Danych Lokalnych, GUS, stan na 31.12.2014 r.

Dawna Synagoga, Spichlerz oraz Pałac Biskupi. Miasto jest także ważnym ośrodkiem oświatowym, kulturalnym i gospodarczym regionu. Posiada szeroką ofertę edukacyjną – od przedszkoli po wyższe uczelnie. Do najważniejszych instytucji kultury działających w Sandomierzu należy zaliczyć: Muzeum Okręgowe w Sandomierzu, Muzeum Diecezjalne, Biuro Wystaw Artystycznych, Sandomierskie Centrum Kultury, Miejską Bibliotekę Publiczną oraz Dom Pracy Twórczej.

W zakresie usytuowania komunikacyjnego, Sandomierz posiada korzystne położenie na mapie kraju. Znajduje się w stosunkowo niedużej odległości od miast takich jak Kielce, Kraków, Lublin czy Rzeszów. Jest to istotne z punktu widzenia przyciągania zewnętrznych inwestorów oraz rozwoju turystyki. Przez teren Sandomierza przebiegają cztery arterie komunikacyjne tj. drogi krajowe: nr 77 Lipnik-Przemyśl, nr 79 Warszawa-Bytom; drogi wojewódzkie: nr 723 Sandomierz-Tarnobrzeg i nr 777 Sandomierz – Annopol. Drogi te jednak są znacznie obciążone zarówno ruchem miejskim jak i tranzytowym, co stanowi uciążliwy problem dla miasta i jego mieszkańców. Miasto posiada także stację kolejową, znajdująca się jednak w dość dużej odległości od centrum (około 3 km). W chwili obecnej stacja w większym stopniu pełni funkcje w zakresie transportu towarowego (między innymi na potrzeby huty szkła) niż pasażerskiego, bowiem dociera do niej niewielka liczba pociągów.

Przez Sandomierz i jego najbliższą okolice prowadzą liczne ścieżki rowerowe (około 70 km), w tym fragment nowoutworzonej trasy rowerowej Green Velo (najdłuższej trasy rowerowej w Polsce, liczącej blisko 2000 km), szlaki piesze i samochodowe, bezpośrednio związane z historią i tradycjami regionu (np. Sandomierski Szlak Jabłkowy, czy Szlak Winiarski). Uzupełnieniem wspomnianych atrakcji sprzyjających turystyce pieszej, rowerowej i samochodowej, jest duża liczba ogólnodostępnych obiektów sportowych, w tym zespół krytych basenów, korty tenisowe, skate-parki, stadion sportowy czy stok narciarski. W strukturze gospodarczej Sandomierza dominuje produkcja szkła oraz przemysł rolno-spożywczy. Dogodne warunki sprawiły, że powstało wiele przedsięwzięć z udziałem kapitału zagranicznego. Do największych należą Pilkington Polska – producent szkła float, Pilkington Automotive – producent szyb samochodowych, międzynarodowa firma transportowa Nijman Zeetank oraz wytwórnia pasz Dossche Poland³.

Z przytoczonych informacji wynika zatem, iż Sandomierz jest miastem o bardzo dużym potencjale turystycznym i gospodarczym, posiadającym również bardzo istotne walory historyczne i kulturowe mogące sprzyjać dalszemu rozwojowi turystyki i rekreacji zarówno dla mieszkańców, jak i osób przyjezdnych. Walorem miasta jest także jego szeroka promocja w mediach, związana przede wszystkim z produkcją filmową. Miastu z jednej strony sprzyja także położenie na skrzyżowaniu ważnych szlaków transportowych, jednakże aktualny stan sieci drogowej oraz kolejowej bez przeprowadzenia niezbędnych inwestycji, będzie utrudniał rozwój miasta.

2. Przestrzeń publiczna i zieleń miejska

Pod względem walorów przyrodniczych i rekreacyjnych miasto położone nad Wisłą na siedmiu wzgórzach, może poszczycić się wieloma atrakcjami. Według danych GUS udział terenów zielonych obejmuje łącznie 1,6% powierzchni miasta (około 50 ha). Na terenie Sandomierza znajdują się łącznie 3 parki, 6 zieleńców oraz liczne elementy zieleni ulicznej i zieleni osiedlowej.

Tabela 3 Tereny zielone w Mieście Sandomierz

Rodzaj terenów zielonych	Liczba obiektów	Powierzchnia
parki spacerowo - wypoczynkowe	3	14,10
zieleńce	6	9,00
zieleń uliczna		3,00
tereny zieleni osiedlowej		23,82

Źródło: Dane GUS, dostęp kwiecień 2016 r.

³ Przytoczone w rozdziale informacje powstały w oparciu o teksty zawarte w: Strategii Rozwoju Miasta Sandomierza 2015-2025, Planie Rozwoju Lokalnego Miasta Sandomierza oraz dane umieszczone na stronie www.sandomierz.pl

Ponadto w granicach miasta znajduje się rezerwat przyrody „Góry Pieprzowe”, które są wschodnim zakończeniem Gór Świętokrzyskich i rezerwatem geologiczno-przyrodniczym. Jednym z istotnych miejsc wypoczynku dla mieszkańców i turystów jest „Park Piszczele”, który znajduje się na terenie podobszaru 1 Nowe Miasto. W Parku zlokalizowane są m.in.: ścieżki spacerowe i rowerowe, skate-park oraz park linowy. Kolejny z parków - Park Miejski, również zlokalizowany w ramach podobszaru 1, w chwili obecnej ze względu na stan w jakim się znajduje, wymaga przeprowadzenia prac rewitalizacyjnych.

Na terenie Sandomierza indywidualną ochroną objęto 12 obiektów, pomników przyrody. Stanowią je drzewa (lipy drobnolistne, dąb bezszypułkowy i szypułkowy, jesion wyniosły, klon pospolity, buk pospolity) zlokalizowane w Wąwozie Królowej Jadwigi, przy kościołach św. Jakuba i Nawrócenia św. Pawła Apostoła, przy szpitalu, przy Ośrodku Doradztwa Rolniczego oraz w parku Piszczele, a także Wąwóz im. Królowej Jadwigi, najciekawszy wśród wąwozów lessowych istniejących w obrębie miasta. Bez wątpienia chlubą miasta stanowi ponad 120 obiektów architektury wszystkich stylów i epok zgromadzonych w obrębie niewielkiej przestrzeni Starego Miasta. Do nowych atrakcji Sandomierza należy natomiast Bulwar nad Wisłą im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, na którym znajdują się m.in.: nowoczesna przystań dla sprzętu pływającego, informacyjno-rekreacyjny Budynek Sportów Wodnych oraz plac zabaw dla dzieci. Wzdłuż brzegu Wisły powstała również promenada, będąca doskonałym miejscem spacerowym dla mieszkańców oraz turystów odwiedzających Sandomierz. Wśród pozostałych terenów zielonych znajduje się między innymi użytek ekologiczny „Kamień Plebański”, który tworzy obszar muraw ostnicowych typowych dla stepów.

Tabela 4 Zabytki i obiekty przyrodnicze Miasta Sandomierz

Rodzaj zasobów	Liczba obiektów
Zabytki	127
Obiekty przyrodnicze objęte ochroną prawną	Pomniki przyrody: 9 pojedynczych drzew, 2 skupiska drzew, Wąwóz Królowej Jadwigi
	2 obszary Sieci Natura 2000: specjalne obszary ochrony siedlisk Góry Pieprzowe i Tarnobrzaska Dolina Wisły
	1 użytek ekologiczny „Kamień Plebański”

Źródło: Informacje zawarte w Strategii Rozwoju Miasta Sandomierz na lata 2015-2025.

Poza wymienionymi terenami zielonymi nadmienić należy, iż przez teren powiatu sandomierskiego prowadzi blisko 10 kilometrów trasy Green Velo. Miejski odcinek liczy prawie trzy kilometry długości. W województwie świętokrzyskim szlak przebiega przez Sandomierz, Ujazd, Kielce, Obłęgorek, Sielpię do Końskich. W Sandomierzu szlak prowadzi ulicą Krakowską, Jana Pawła II, przez most na Wiśle, ulicą Trzeźniowską w stronę Podkarpacia.

Szczegółowa lista aktualnie dostępnych na terenie miasta ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych prezentuje się następująco:

Tabela 5 Lista aktualnie dostępnych na terenie miasta ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych

Ścieżka rowerowa	Długość [km]	Rok budowy
Ścieżka rowerowa w ulicy Holowniczej	0,350	2013
ścieżka rowerowa w ulicy Portowej (od ul. Lwowskiej do ul. Mostowej)	0,700	2015
Ścieżka rowerowa w ulicy 11 Listopada	0,535	2015
Ciąg pieszo- rowerowy w ulicy 11 Listopada	0,335	2015
Ścieżka rowerowa w ulicy Trzeźniowskiej	0,466	2015

Ciąg pieszo-rowerowy od ul. Słonecznej do Wąwozu Piszczele	0,420	2004
--	-------	------

Źródło: Dane UM Sandomierz, opracowanie własne.

Spośród ogółu ścieżek rowerowych, zaledwie 0,21 km przebiega przez teren obszaru Trześniowska. W obrębie podobszaru 3 znajduje się fragment ścieżki rowerowej o długości 0,38 km. Na podobszarze nr 4 Stare miasto również znajduje się niewielki fragment ścieżki. Na terenie podobszaru 2 - Huta aktualnie nie znajdują się żadne ścieżki rowerowe.

Podsumowując zgromadzone dane, należy wskazać nierównomierny i utrudniony dostęp do wysokiej jakości przestrzeni publicznej obszarów wyznaczonych do rewitalizacji. Stosunkowo najlepiej pod tym względem rysuje się sytuacja podobszaru 1 - Nowe Miasto, w obręb którego wchodzi 2 parki, teren targowiska miejskiego oraz fragment ścieżki rowerowej. Zdecydowanie gorzej natomiast wygląda porównanie pozostałych 3 podobszarów. Podobszar nr 2 – Huta posiada elementy zieleni osiedlowej oraz dostęp do terenów zielonych na terenie dawnego kina Millenium, które wymagają jednak podjęcia działań rewitalizacyjnych. Podobszar 4 – Stare Miasto również posiada tereny zielone jednak nie są one odpowiednio zagospodarowane. Dostęp do tego typu infrastruktury na terenie podobszaru 3 - Trześniowska, Gęsia Wólka jest zdecydowanie najbardziej ograniczony.

3. Azbest pozostający do utylizacji

Poniżej prezentujemy dane dotyczące azbestu pozostającego do unieszkodliwienia na terenie Miasta Sandomierza:

Masa podana w kg

zinwentaryzowane			unieszkodliwione			pozostałe do unieszkodliwienia		
razem	os. fizyczne	os. prawne	razem	os. fizyczne	os. prawne	razem	os. fizyczne	os. prawne
1096590	922493	174097	86515	86515	0	1010075	835978	174097

masa wyrobów wg. rodzaju

Kod wyrobu	zinwentaryzowane			unieszkodliwione			pozostałe do unieszkodliwienia		
	razem	os. fizyczne	os. prawne	razem	os. fizyczne	os. prawne	razem	os. fizyczne	os. prawne
W01	243694	237908	5786	28809	28809	0	214885	209099	5786
W02	852896	684585	168311	57706	57706	0	795190	626879	168311

masa wyrobów wg miejscowości

miejscowość	zinwentaryzowane			unieszkodliwione			pozostałe do unieszkodliwienia		
	razem	os. fizyczne	os. prawne	razem	os. fizyczne	os. prawne	razem	os. fizyczne	os. prawne
Sandomierz	1096590	922493	174097	86515	86515	0	1010075	835978	174097

Źródło: <http://www.bazaazbestowa.gov.pl/>

4. Zanieczyszczenie powietrza

Dane dotyczące zanieczyszczenia powietrza w gminie Sandomierz, opisane zostały szczegółowo w dokumencie pn. „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Sandomierz na lata 2015-2018 z perspektywą do roku 2022” opracowanym w 2015 r. W części diagnostycznej Programu, autorzy wskazują na trzy główne źródła zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy Sandomierz:

- zanieczyszczenia powstałe w wyniku emisji komunikacyjnej (transport kołowy),
- emisji zanieczyszczeń wynikających z działalności przemysłowej oraz
- emisji zanieczyszczeń powstałych w wyniku działalności grzewczej mieszkalnictwa indywidualnego.

W zakresie zanieczyszczeń komunikacyjnych, ich głównym źródłem są drogi o dużym natężeniu ruchu kołowego. Zanieczyszczenia komunikacyjne to głównie: tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły, metale ciężkie. Wpływają one na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego i powodują wzrost stężenia ozonu w troposferze. Istotne jest również zapylenie powstające na skutek ścierania się opon, okładzin hamulcowych i nawierzchni dróg. Emisja komunikacyjna stanowi szczególne zagrożenie dla terenów przyległych, głównie ma niekorzystny wpływ na uprawy polowe.

Na terenie Sandomierza zagrożenie ze strony komunikacji stanowią przede wszystkim drogi krajowe nr 79 i 77 oraz drogi wojewódzkie nr 777 i 723, jak i liczne drogi powiatowe, które przebiegają przez teren gminy. Obszarem w największym stopniu narażonym na tego typu zanieczyszczenia, jest podobszar 3 położony w bezpośrednim sąsiedztwie ulicy Trześniowskiej, stanowiącej część drogi krajowej nr 77.

W przypadku zanieczyszczeń pochodzących z działalności przemysłowej, na jakość powietrza w Sandomierzu bardzo znaczący wpływ mają emisje napływające z sąsiednich ośrodków przemysłowych: Staszowa, Ożarowa, Stalowej Woli, Tarnobrzega, Połańca, ale również rodzime zakłady przemysłowe. Do zakładów o największej emisji w Sandomierzu należą:

- Pilkington Polska sp. z o.o.,
- Pilkington Automotive Poland sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej,
- Schollglas Polska sp. z o.o. w Piasecznie – Oddział w Sandomierzu.

Według danych Wojewódzkiego Banku Zanieczyszczeń Środowiska prowadzonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, ładunek zanieczyszczeń emitowanych do powietrza przez podmioty wnoszące opłaty za korzystanie ze środowiska na terenie gminy Sandomierz w 2014 r. wynosiła łącznie 132 005,9 Mg. Ze względu na swoją lokalizację, na tego typu zanieczyszczenia narażone są przede wszystkim podobszary 2 - Huta oraz 3 - Trześniowska położone w prawobrzeżnej części miasta, która charakteryzuje się dużą koncentracją zakładów przemysłowych.

Zanieczyszczenia emitowane przez indywidualne domy mieszkalne, związane z tzw. problemem niskiej emisji związany, wynikają przede wszystkim z wykorzystywania węgla jako głównego paliwa do wytwarzania ciepła w gospodarstwach domowych. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność sezonową wynikającą z sezonu grzewczego. W trakcie sezonu grzewczego w piecach spala się różnego rodzaju materiały odpadowe, w tym odpady komunalne, które są źródłem emisji dioksyn, gdyż proces spalania jest niepełny i zachodzi w stosunkowo niskich temperaturach. Zanieczyszczenia z tego rodzaju źródła zawierają znaczne ilości popiołu (ok. 20%), siarki (1-2%) oraz azotu (1%). Niemniej jednak głównym dostawcą ciepła w Sandomierzu jest Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Sandomierzu, dzięki czemu około 60% mieszkańców Sandomierza korzysta z ciepła sieciowego. Z ciepła sieciowego korzysta większość budynków w podobszarze 2 - Huta oraz 1 - Nowe Miasto. Mieszkania zlokalizowane w podobszarze 3 przy ul. Trześniowskiej ogrzewane są przede wszystkim urządzeniami elektrycznymi.

Brak szczegółowych danych dotyczących jakości powietrza w Sandomierzu wynika z faktu, iż w województwie świętokrzyskim, dla celów klasyfikacji pod kątem zawartości: ozonu, benzenu, dwutlenku azotu, tlenków azotu, dwutlenku siarki, tlenku węgla, pyłu zawieszonego PM10, zawartego w tym pyłu ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu oraz dla pyłu PM2,5, wyłoniono 2 strefy: miasto Kielce i strefę świętokrzyską. Zgodnie z powyższym dane dotyczące jakości powietrza dla miasta Sandomierz, prezentowane są w formie zbiorczej dla strefy świętokrzyskiej. Jednakże w rocznej ocenie jakości powietrza dla strefy świętokrzyskiej za 2014 r., z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla celów ochrony zdrowia, nie stwierdzono przekroczeń dla: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, pyłu zawieszonego o wielkości 2,5 mikrometra lub mniejsze, ołowiu, arsenu, kadmu i niklu oraz dla ozonu. Stwierdzono jedynie niedotrzymane poziomy dla pyłu PM10 i benzo(a)pirenu B(a)P. Źródłem wysokich stężeń pyłu zawieszonego PM10 i benzo(a)pirenu są procesy spalania paliw w celach grzewczych, w szczególności w paleniskach sektora komunalno-bytowego. Stężenia te w okresie zimnym są znacznie wyższe niż w sezonie

ciepłym. Wobec czego jakość powietrza na terenie miasta Sandomierz, z wyjątkiem sezonu grzewczego należy uznać za dobrą.

Szczegółowa diagnoza strategiczna Miasta Sandomierza zawarta jest w dokumencie pn. „Strategia Rozwoju Miasta Sandomierza na lata 2015-2025”, przyjętym Uchwałą Nr XIX/183/2015 Rady Miasta Sandomierza z dnia 9 grudnia 2015 r. Na podstawie powyższego opracowania i bieżącej działalności instytucji publicznych funkcjonujących na terenie miasta wytypowano poważne problemy rozwojowe Sandomierza i rozkład terytorialny zjawisk kryzysowych.

Miasto zмага się od lat z nierównomiernym rozwojem, występującym równolegle w kilku wymiarach:

- starzenie się miasta jako efekt migracji młodych mieszkańców z miasta,
- brak dogodnej infrastruktury dla biznesu i związane z tym zagrożenie odpływu przedsiębiorców do sąsiednich miast/gmin,
- brak ofert dla rodzin z małymi dziećmi,
- malejąca liczba uczniów w szkołach, związana z niżem demograficznym.

Z powyższymi problemami powiązana jest niska atrakcyjność i zły stan techniczny głównych przestrzeni publicznych miasta, niewystarczająca infrastruktura rekreacyjno-sportowa i kulturalna, jak również brak ukształtowanych centrów lokalnych. W Sandomierzu brakuje miejsc, w których mieszkańcy a w szczególności dzieci i młodzież, mogliby spędzać czas wolny. Powyższe problemy mają negatywny wpływ na integrację lokalnej społeczności, co pociąga za sobą konsekwencje polegające między innymi na rosnącym wykluczeniu społecznym. Dlatego też bardzo istotnym elementem działań rewitalizacyjnych w Sandomierzu powinno być inwestowanie w miejsca o charakterze publicznym, spajającym lokalną ludność.

Poniżej przedstawiamy szczegółową analizę podobszarów rewitalizacji:

- podobszar 1 - Nowe Miasto (obszar w lewobrzeżnej części miasta, w sąsiedztwie ścisłego, centrum historycznego, obejmujący między innymi: Plac 3 Maja, ul. T. Króla, ul. R. Koseły, ul. Mickiewicza, ul. Słowackiego, a także Park Piszczele i teren targowiska miejskiego),
- podobszar 2 - Huta (zlokalizowany w prawobrzeżnej części miasta, obejmujący ul. Portową, ul. K. K. Baczyńskiego oraz ul. Zarzekowice),
- podobszar 3 - Trześniowska (umiejscowiony w prawobrzeżnej części miasta, obejmujący 2 bloki socjalne przy ul. Trześniowskiej 46 i 46a oraz teren „Gęsia Wólka”).
- podobszar 4 – Stare Miasto - Starówka, ulica Przemysłowa

Zgodnie z art. 10 pkt. 2 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2015, poz. 1777) obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez nie więcej niż 30% liczby mieszkańców. Wytyczony obszary rewitalizacji wpisuje się w wymagania zawarte w ustawie. Ogólna powierzchnia wyznaczonych podobszarów wynosi 247,80 ha, co stanowi 8,59% całej powierzchni miasta. Natomiast ogólna liczba ludności zamieszkującej teren rewitalizacji wynosi 7337 osoby, co stanowi 30% liczby ludności Sandomierza.

Tabela 6 Delimitacja podobszarów rewitalizacji stan na 31.12.2015

Obszar	powierzchnia podobszaru [ha]	% powierzchni
Podobszar 1 Nowe Miasto	52,95	1,84%
Podobszar 2 Huta	24,18	0,84%
Podobszar 3 Trześniowska, Gęsia Wólka	0,67	0,02%
Podobszar 4 Stare Miasto – Starówka, ulica Przemysłowa	170	5,89%
Łączna powierzchnia wszystkich	247,8	8,59%

podobszarów rewitalizacji		
Miasto Sandomierz	2884	100,00%

Obszar	liczba ludności	% ludności
Podobszar 1 Nowe Miasto	4288	17,53%
Podobszar 2 Huta	2184	8,93%
Podobszar 3 Trześniowska, Gęsia Wólka	202	0,83%
Podobszar 4 Stare Miasto – Starówka, ulica Przemysłowa	663	2,71%
Łącznie 4 podobszary	7337	30,00%
Miasto Sandomierz	24455	100,00%

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych UM Sandomierz.

Jednym z głównych negatywnych zjawisk społecznych obserwowanych na terenie Sandomierza, jest stale zmniejszająca się liczba mieszkańców oraz zmiana zachodząca w strukturze ludności. Liczba mieszkańców Sandomierza w ciągu okresu 5 lat 2011 - 2015 zmalała o 971 osób, tj. 3,82% ogółu mieszkańców względem stanu z 2011 r. Tendencja spadkowa ma charakter stały. W zakresie zmiany struktury wiekowej ludności, obserwuje się stały trend wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym (60 i więcej lat w przypadku kobiet oraz 65 i więcej lat w przypadku mężczyzn), który w okresie 5 lat wyniósł 641 osób z poziomu 4352 osób do 5173 osób, przez co odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł z poziomu 18,91% ogółu mieszkańców do 21,44%. Wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym tylko częściowo rekompensowany jest przez przyrost osób z najmłodszych grup wiekowych (do 17 roku życia), których w badanym okresie przybyło względem roku 2011 o 552 osoby, dzięki czemu w strukturze ludności miasta wznosi on obecnie 15,73%, w porównaniu do roku 2011, w którym stanowiły 13,53% mieszkańców. Znamienny jest także duży ubytek ludności w wieku produkcyjnym. Liczba ludności w tym przedziale wiekowym zmniejszyła się w ciągu 5 lat aż o 1034 osoby, przez co ich liczba w ogólnej strukturze mieszkańców miasta zmalała z poziomu 67,56% do 62,83%. Oznacza to szybkie starzenie się struktury demograficznej miasta i pojawienie się problemu zastępowalności pokoleń. Dalsze utrzymywanie się takiego trendu, skutkować będzie między innymi koniecznością zwiększenia nakładów na pomoc społeczną, rozwoju usług opiekuńczych, dostępności do usług opieki zdrowotnej, przy jednoczesnym zmniejszaniu się liczby osób pracujących i rosnącym deficycie osób zdolnych do podjęcia pracy. Sposobem na poprawę sytuacji i odwrócenie negatywnego trendu może być stworzenie systemu zachęt do osiedlania się na terenie miasta przez ludność napływową oraz dostosowanie oferty miasta do potrzeb ludzi młodych, w szczególności w wieku rozrodczym. Istotnym będzie także poprawa jakości oferty i infrastruktury edukacyjnej, gospodarczej, kulturalnej, spędzania wolnego czasu i możliwości integracji mieszkańców.

Tabela 7 Struktura ludności miasta w latach 2011 - 2015

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym	13,53%	16,69%	16,37%	16,03%	15,73%
Odsetek ludności w wieku produkcyjnym	67,56%	64,37%	63,94%	63,29%	62,83%
Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym	18,91%	18,94%	19,69%	20,68%	21,44%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Podobszar rewitalizacji nr 1 Nowe Miasto

Obszar Nowe Miasto usytuowany jest w sąsiedztwie ścisłego, historycznego centrum lewobrzeżnej części miasta. Zabudowa obszaru składa się w znacznej mierze z bloków mieszkalnych wybudowanych po 1945 r. Na terenie obszaru znajdują się między innymi: targowisko miejskie, dwa parki (Park Piszczele, Park Miejski) oraz Biblioteka Miejska. Na obszar składają się następujące fragmenty ulic, alei i placów:

- Pl. Św. Wojciecha,
- ul. Adama Mickiewicza,
- ul. Stefana Żeromskiego,
- ul. Parkowa,
- ul. Podwale Dolne,
- Al. Emmendingen
- ul. Piszczele,
- ul. Tatarska,
- ul. Reformacka,
- ul. Haliny Krępianki,
- ul. Ogrodowa,
- ul. Szkolna
- ul. Juliusza Słowackiego,
- ul. Kazimierza Wielkiego,
- ul. Romana Koseły,
- ul. Armii Krajowej,
- ul. Słoneczna,
- ul. Dr Zygmunta Schinzla,
- ul. Krukowska,
- ul. Leona Cieśli,
- ul. Staromiejska.

Sytuacja społeczna

Obszar Nowego Miasta zamieszkiwany jest przez 4 288 osób co stanowi 17,53% ogólnej populacji miasta. Jednakże przeprowadzona analiza danych pozwala stwierdzić, iż obszar ten wyludnia się w tempie zdecydowanie szybszym niż pozostałe części miasta. Na przestrzeni 5 lat (2011-2015) z terenu obszaru Nowego Miasta ubyło 377 mieszkańców, co oznacza spadek o 8% względem liczby ludności z roku 2011. Dla porównania spadek liczby ludności Sandomierza w analogicznym okresie był dwukrotnie niższy i wyniósł 3,8% (971 osób). Poza zjawiskiem wyludniania się obszaru, obserwowana jest także szybka dynamika zmian w obrębie jego struktury demograficznej, przejawiająca się gwałtownym wzrostem odsetka osób w wieku poprodukcyjnym oraz malejącą liczebnością osób w najmłodszych grupach wiekowych. W okresie 5 lat odsetek osób w wieku senioralnym wzrósł z poziomu 23,44%, do poziomu 27,22%, natomiast odsetek populacji osób w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się z poziomu 14,57% do poziomu 13,65%, podczas gdy w strukturze demograficznej miasta obserwowano sytuację odwrotną - odnotowano wzrost odsetka liczby osób najmłodszych. Dalsze utrzymywanie się obu wymienionych trendów demograficznych skutkować może tym, iż w perspektywie niespełna dekady liczba ludności zamieszkującej obszar Nowego Miasta skurczy się blisko o 1/5 i jednocześnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrośnie do około 1/3 ogółu mieszkańców obszaru. Wobec powyższego obszar Nowego Miasta stanie się obszarem zamieszkałym przez relatywnie najstarszą populację mieszkańców Sandomierza.

Tabela 8 Liczba ludności wg kategorii: w wieku przedprodukcyjnym, w wieku produkcyjnym i w wieku poprodukcyjnym, Obszar Nowe Miasto i Miasto Sandomierz

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym					
Obszar Nowe Miasto	670	642	623	584	577
Obszar Miasta Sandomierz	3243	4159	4046	3919	3795
Liczba ludności w wieku produkcyjnym					
Obszar Nowe Miasto	2850	2758	2676	2611	2498
Obszar Miasta Sandomierz	16195	16045	15799	15473	15161
Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym					
Obszar Nowe Miasto	1078	1097	1113	1141	1150
Obszar Miasta Sandomierz	4532	4721	4864	5056	5173
Liczba ludności razem					
Obszar Nowe Miasto	4665	4561	4485	4272	4288
Obszar Miasta Sandomierz	25426	25249	25064	24758	24455

Źródło: Dane z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Sandomierz

Tabela 9 Odsetek ludności wg kategorii: w wieku przedprodukcyjnym, w wieku produkcyjnym i w wieku poprodukcyjnym, Obszar Nowe Miasto i Miasto Sandomierz

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym					
Obszar Nowe Miasto	14,57%	14,28%	14,12%	13,46%	13,65%
Obszar Miasta Sandomierz	13,53%	16,69%	16,37%	16,03%	15,73%
Odsetek ludności w wieku produkcyjnym					
Obszar Nowe Miasto	61,99%	61,33%	60,65%	60,21%	59,13%
Obszar Miasta Sandomierz	67,56%	64,37%	63,94%	63,29%	62,83%
Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym					
Obszar Nowe Miasto	23,44%	24,39%	25,23%	26,33%	27,22%
Obszar Miasta Sandomierz	18,91%	18,94%	19,69%	20,68%	21,44%

Źródło: Dane z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Sandomierz

Zjawisku depopulacji oraz starzenia się społeczności obszaru, sprzyja stały spadek liczby osób starających się o zameldowanie na tym terenie co może z jednej strony wskazywać, iż obszar ten nie jest atrakcyjny osiedleńczo, a z drugiej iż obserwowany trend wyludniania się obszaru bez podjęcia adekwatnych działań, może w przyszłości przybierać na sile. W zakresie przyrostu naturalnego, bilans liczby urodzeń oraz liczby odnotowanych na obszarze zgonów również ma charakter negatywny, przy czym jest to tendencja obserwowana na terenie całego miasta. Opisaną sytuację w sposób szczegółowy prezentują poniższe tabele.

Tabela 10 Liczba zameldowań, wymeldowań, urodzeń i zgonów - Obszar Nowe Miasto i Miasto Sandomierz

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba osób zameldowanych					
Obszar Nowe Miasto	157	147	128	126	121
Obszar Miasta Sandomierz	857	814	712	730	693
Liczba osób wymeldowanych					
Obszar Nowe Miasto	139	152	136	94	79
Obszar Miasta Sandomierz	759	844	760	546	447
Liczba urodzeń					
Obszar Nowe Miasto	21	24	20	22	30
Obszar Miasta Sandomierz	227	201	165	173	184
Liczba zgonów					
Obszar Nowe Miasto	43	28	48	41	42
Obszar Miasta Sandomierz	237	273	238	236	246

Źródło: Dane z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Sandomierz

Przestępczość

Poziom przestępczości na terenie Nowego Miasta odnotowany w statystykach Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu pozwala stwierdzić, iż obszar ten na tle pozostałych obszarów miasta jest terenem relatywnie bezpiecznym. Ogólna liczba przestępstw przypadających na 100 mieszkańców obszaru wynosi 0,51 i jest ponad czterokrotnie niższa od średnich wartości dla pozostałych obszarów miasta. Sporadycznie na terenie obszaru zdarzają się kradzieże z włamaniem (0,12 na 100 mieszkańców), przypadki zatrzymań nietrzeźwych kierowców (0,08 na 100 mieszkańców), przestępstwa narkotykowe (0,05). Podobnie czyny zabronione takie jak zniszczenia mienia, zdarzają się trzykrotnie rzadziej niż w innych częściach miasta.

Tabela 11 Wskaźniki dotyczące przestępczości - Obszar Nowe Miasto i Miasta Sandomierz

	Obszar Miasta Sandomierz	Obszar Nowe Miasto
Ogólna liczba przestępstw	2,28	0,51
Kradzieże w tym z włamaniem na 100 mieszkańców obszaru	0,31	0,12
Zniszczenia mienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	0,09	0,03
Nietrzeźwi kierujący na 100 mieszkańców obszaru	0,52	0,08
Przestępstwa narkotykowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	0,15	0,05

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu, opracowanie własne.

Bezrobocie

Obszar Nowego Miasta charakteryzuje nieznacznie wyższym od przeciętnego dla Sandomierza poziomem bezrobocia rejestrowanego. Około 4,3 na 100 mieszkańców obszaru w roku 2015 pozostawało bez pracy. Wśród nich 53,33% stanowiły kobiety. Udział bezrobotnych ze względu na wykształcenie, nie odbiegał znacząco od średnich wartości dla całego miasta. Ponadprzeciętna liczba osób bezrobotnych, może wynikać ze struktury demograficznej obszaru, w którym odsetek osób na granicy wieku poprodukcyjnego rośnie w znaczącym tempie.

Tabela 12 Wskaźniki dotyczące bezrobocia - Nowe Miasto i Miasto Sandomierz.

	Obszar Miasta Sandomierz	Obszar Nowe Miasto
Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	3,9	4,3
Liczba bezrobotnych kobiet w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	2,0	2,3
Udział % kobiet w liczbie bezrobotnych ogółem	50,11%	53,33%
Udział % bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym	17,5%	15,0%
Udział % bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym	22,0%	24,3%
Udział % bezrobotnych z wykształceniem: licealne ogólnokształcące, średnie zawodowe, pomaturalne/policealne	37,9%	36,6%
Udział % bezrobotnych z wykształceniem wyższym	26,4%	24,1%

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu, opracowanie własne.

Pomoc społeczna

Teren Nowego Miasta charakteryzuje się niższymi współczynnikami liczby osób korzystających z pomocy społecznej niż pozostałe obszary miasta. Wynikiem tego są niższe od przeciętnych dla miasta kwoty przeznaczane na świadczenia pomocowe dla mieszkańców obszaru. W przypadku liczby osób korzystających z zasiłków stałych, odsetek ten znajduje się na poziomie porównywalnym z pozostałymi obszarami miasta. Wyższy jest natomiast odsetek osób korzystających z posiłków, co może wynikać bezpośrednio z podwyższonej liczby osób w wieku poprodukcyjnym, a zatem utrzymujących się wyłącznie ze świadczeń emerytalnych. Na terenie Nowego Miasta do rzadkości natomiast należą przypadki przemocy wśród mieszkańców, a także działań związanych z nadużywaniem alkoholu lub narkotyków.

Tabela 13 Pomoc społeczna - Obszar Nowe Miasto i Miasto Sandomierz⁴

	Obszar Miasta Sandomierz	Obszar Nowe Miasto
Liczba klientów MOPS w przeliczeniu na 100 mieszkańców	5,41	4,61
Kwota udzielonych świadczeń MOPS w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru [zł]	4486,09	3526,11
Liczba korzystających z zasiłków stałych	0,68	0,68
Liczba korzystających z posiłków	1,42	1,58
Liczba ofiar przemocy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,67	0,08
Liczba rodzin objętych pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania narkotyków	0,25	0,17

⁴ Prezentowane dane statystyczne odnoszą się do wartości średnich liczby odnotowanych klientów, świadczeń i zdarzeń w ostatnich 3 latach.

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu oraz Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu, opracowanie własne

Aktywność społeczna

Aktywność społeczna mieszkańców została oceniona poprzez ilość funkcjonujących organizacji pozarządowych oraz frekwencję wyborczą. Obszar charakteryzuje się względnie dużym skupiskiem NGO (8). W zakres ich działalności wpisuje się m.in. wspieranie i popularyzacja kultury fizycznej, sportu oraz zdrowego trybu życia, działania na rzecz podtrzymywania i upowszechnianie tradycji narodowej, demokracji, wolności praw człowieka, integracji europejskiej oraz działania na rzecz młodzieży. Stosunkowo duża aktywność społeczna mieszkańców potwierdzona została także wyższą od przeciętnej frekwencją w kolejnych wyborach.

Tabela 14 Frekwencja wyborcza - Obszar Nowe Miasto

	Wybory Prezydenckie 2015	Wybory Parlamentarne 2015	Wybory do Parlamentu Europejskiego 2014	Wybory Samorządowe 2014
Polska	55,34%	50,92%	23,83%	47,21%
woj. świętokrzyskie	52,25%	46,82%	21,03%	53,25%
pow. sandomierski	49,14%	42,38%	18,78%	54,85%
Miasto Sandomierz	52,67%	48,74%	23,22%	48,07%
Obszar Nowe Miasto	54,13%	49,77%	26,55%	46,59%

Źródło: Dane Państwowej Komisji Wyborczej, opracowanie własne.

Stan zabudowy

Obszar Nowe Miasto, to obszar w lewobrzeżnej części miasta, w sąsiedztwie ścisłego, centrum historycznego, obejmujący Pl. Św. Wojciecha, ul. Adama Mickiewicza, ul. Stefana Żeromskiego, ul. Parkową, ul. Podwałe Dolne, Al. Emmendingen, ul. Piszczele, ul. Ogrodową, ul. Szkolną, ul. Juliusza Słowackiego, ul. Kazimierza Wielkiego, ul. Romana Koseły, ul. Por. T. Króla, ul. Armii Krajowej, ul. Słoneczną, ul. Staromiejską oraz Park Piszczele, Park Miejski i teren targowiska miejskiego.

W chwili obecnej plac 3 Maja przy którym mieści się targowisko miejskie jest terenem mocno zdegradowanym i potencjalnie niebezpiecznym dla znajdujących się na jego terenie osób, ze względu na dużą liczbę zniszczonych stanowisk targowych. Miejsce to znajduje się w ścisłym sąsiedztwie historycznego centrum miasta, które po przeprowadzeniu prac remontowych i rewitalizacyjnych mogłoby pełnić nowe funkcje społeczne i kulturowe. Podjęcia podobnych działań wymaga Park Piszczele, który poprzez prace rewitalizacyjne może poszerzyć ofertę obszaru w sferze rekreacji i wypoczynku oraz przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności osiedleńczej na obszarze Nowego Miasta, co może korzystnie wpłynąć na aktualną sytuację związaną z odpływem ludzi młodych i szybkiego starzenia się społeczności na tym terenie. Kolejnym ważnym obiektem na terenie Nowego Miasta jest Miejska Biblioteka Publiczna w Sandomierzu, wymagająca obecnie remontu, powiększenia sal wypożyczalni oraz rozszerzenia oferty kulturalnej dla mieszkańców i turystów.

Zdecydowana większość budynków mieszkalnych znajdujących się na terenie obszaru Nowego Miasta to budynki powstałe na przestrzeni lat '70. i '80. XX w. Na terenie tym znajduje się łącznie 245 mieszkań komunalnych, które stanowią ponad 1/3 ogółu tego typu lokali w mieście. Mieszkania te są przeciętnie nieznacznie mniejsze niż podobne lokale w pozostałych częściach miasta. Większość powierzchni mieszkaniowych na obszarze Nowego Miasta to mieszkania prywatne lub spółdzielcze. Łączna powierzchnia mieszkań prywatnych na terenie obszaru, od których odprowadzany jest podatek gruntowy wynosi 273 556 m². Powierzchnia gruntów zajmowanych pod działalność gospodarczą to 241 693 m², natomiast tereny rolnicze i inne zajmują łącznie 116 524 m².

Tabela 15 Mieszkania komunalne - Obszar Nowe Miasto i Miasto Sandomierz

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba mieszkań komunalnych					
Obszar Nowe Miasto	284	276	264	252	245
Obszar Miasta Sandomierz	754	744	725	714	704
Średnia liczba izb w mieszkaniu					
Obszar Nowe Miasto	2,98	2,98	2,98	3,01	3
Obszar Miasta Sandomierz	2,61	2,62	2,61	2,64	2,63
Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania					
Obszar Nowe Miasto	38,47	38,52	38,45	38,75	38,59
Obszar Miasta Sandomierz	43,17	42,89	43,03	43,33	43,33

Źródło: Dane UM Sandomierz, opracowanie własne.

Sfera gospodarcza

Na terenie obszaru Nowe Miasto według danych CEIDG zarejestrowano około 425 podmiotów gospodarczych, które stanowią łącznie ponad 13% ogółu firm zarejestrowanych w Sandomierzu. Wskaźnik aktywności gospodarczej mówiący o liczbie zarejestrowanych podmiotów w stosunku do liczby ludności Nowego Miasta wynosi 9,91% i jest niższy o 3 punkty procentowe od średniej wartości tegoż wskaźnika dla całego Sandomierza. Wśród zarejestrowanych podmiotów dominują firmy o profilu usługowym (około 70%) oraz handlowym (20%). Na terenie tym znajdują się również przedsiębiorstwa działające w zakresie gastronomii, hotelarstwa oraz usług specjalistycznych - usługi prawne, finansowe, geodezyjne, a także związane z medycyną i rynkiem nieruchomości.

Tabela 16 Wskaźnik aktywności gospodarczej - Obszar Nowe Miasto i Miasto Sandomierz

Obszar	Liczba ludności	Liczba podmiotów gospodarczych	Wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana działalność gospodarcza w stosunku do liczby ludności)
Obszar Miasta Sandomierz	24455	3173	12,97%
Obszar Nowe Miasto	4288	425	9,91%

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych z CEIDG, kwiecień 2016 r.

Podsumowanie diagnozy dla podobszaru 1 Nowe Miasto

Obszar Nowego Miasta zamieszkuje około 17,5% ogółu mieszkańców miasta i jest największym spośród obszarów wskazanych do rewitalizacji. Nowe Miasto znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie centrum historycznego Sandomierza, przez co potencjalnie może ono stać się jedną z wizytówek miasta oraz jednym z najatrakcyjniejszych terenów osiedleńczych. Jednakże w chwili obecnej ze względu na stopień zdegradowania przestrzeni publicznej oraz pozostałe zdiagnozowane problemy, teren ten kwalifikuje się do konieczności podjęcia działań rewitalizacyjnych, które zapobiegą jego dalszej degradacji oraz zapobiegą lub zminimalizują przyszłe konsekwencje występujących na obszarze negatywnych zjawisk.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy, na terenie obszaru Nowe Miasto do głównych zidentyfikowanych problemów obszaru zaliczyć należy:

- stałą tendencję do wyludniania się obszaru, przybierającą tempo ponad dwukrotnie szybsze od średniej dla całego miasta,
- szybsze od przeciętnej starzenie się ludności obszaru, a w szczególności szybki przyrost osób w wieku poprodukcyjnym oraz stałe zmniejszanie się odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym,
- malejąca liczba zameldowań na obszarze, która świadczy o obecnie niskiej atrakcyjności osiedleńczej Nowego Miasta,
- wyższy od przeciętnego poziom bezrobocia mieszkańców, wynikający prawdopodobnie ze struktury demograficznej mieszkańców oraz niższego od przeciętnej poziomu wskaźnika aktywności gospodarczej,
- wyższy od przeciętnego odsetek osób korzystających z posiłków w ramach pomocy społecznej, mający prawdopodobnie związek ze strukturą demograficzną mieszkańców oraz podwyższonym poziomem bezrobocia,
- zdegradowane i potencjalnie niebezpieczne przestrzenie publiczne, w szczególności w rejonie targowiska miejskiego, stanowiącego integralną część obszaru.

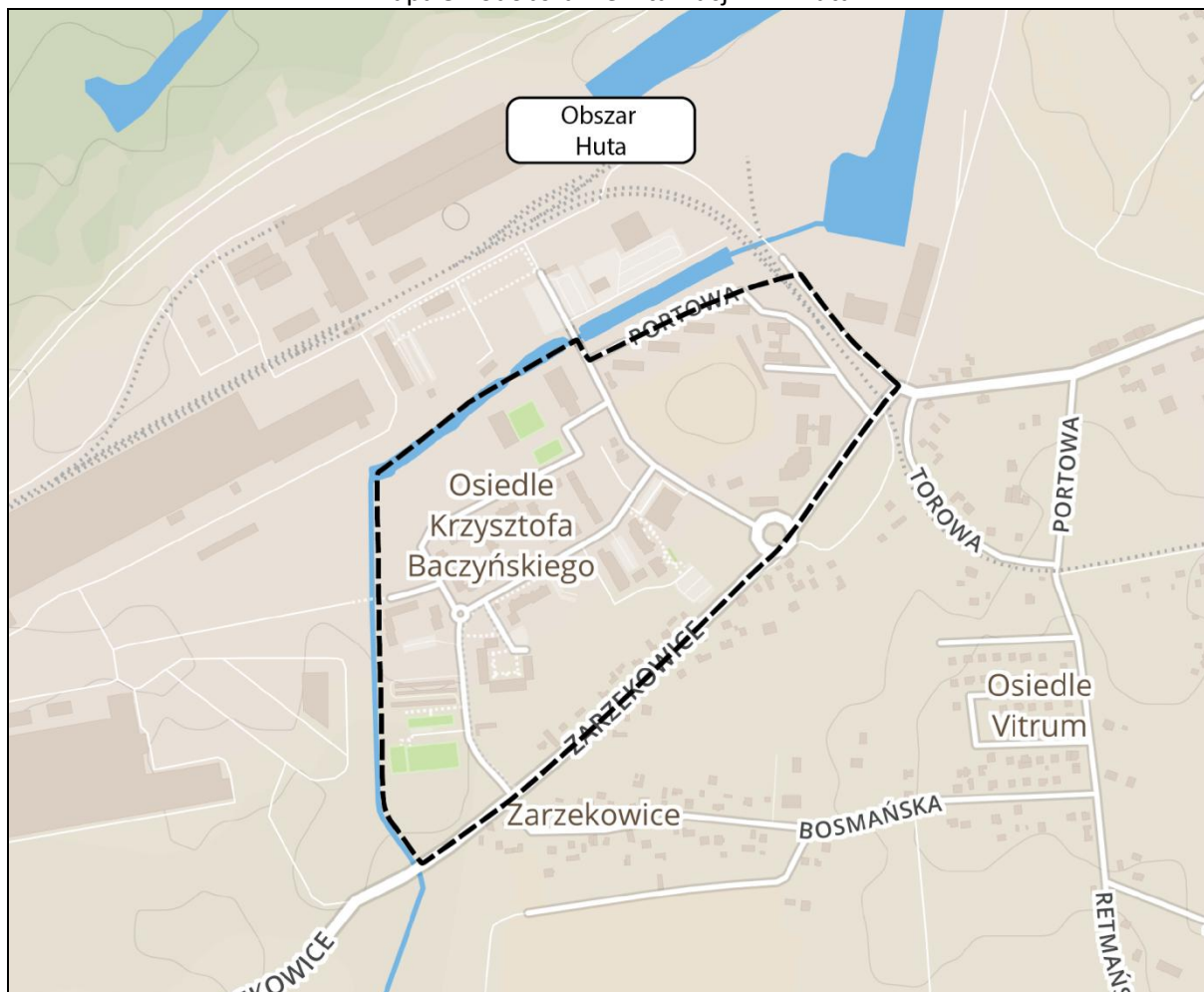
Przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych na obszarze Nowego Miasta, polegające w szczególności na poprawie jakości przestrzeni publicznych, poprawie dostępności oraz sposobów funkcjonowania instytucji publicznych realizujących działania statutowe na terenie obszaru, a także podjęcie innych istotnych z punktu widzenia zdiagnozowanych zagrożeń działań, może w przyszłości przesądzić o zniwelowaniu lub całkowitej eliminacji występujących na obszarze zjawisk negatywnych. Prawidłowo przeprowadzona rewitalizacja obszaru, w połączeniu z niższymi od przeciętnych dla pozostałych części miasta wskaźnikami przestępczości, a także wyższą aktywnością społeczną mieszkańców, może w stosunkowo niedługim czasie skutkować zwiększeniem atrakcyjności osiedleńczej oraz inwestycyjnej obszaru, co z kolei może przełożyć się wprost na ograniczenie zdiagnozowanych problemów.

Podobszar rewitalizacji nr2 Huta

Obszar Huta znajduje się w prawobrzeżnej części miasta, w pobliżu przemysłowej dzielnicy Sandomierza. Zajmuje powierzchnię 24,18 ha co stanowi 0,84% całkowitej powierzchni miasta. Na terenie obszaru znajdują się bloki mieszkalne oraz duża liczba terenów zielonych i rekreacyjnych, istotnych dla funkcjonowania mieszkańców obszaru. Obszar obejmuje fragmenty ulic: Portowa, Baczyńskiego i ul. Zarzekowice.

Mapa 3 Podobszar rewitalizacji nr 2 Huta

Źródło: Opracowanie własne

Sytuacja społeczna

Teren obszaru Huta zamieszkiwany jest przez 2 184 osoby (dane Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta) co stanowi 8,93% ogółu mieszkańców Sandomierza. Liczba mieszkańców obszaru w latach 2011 - 2015 zmniejszyła się o 38 osób, co stanowi spadek liczby ludności o 1,7%, czyli ponad dwukrotnie mniej niż analogicznym okresie w przypadku średniego spadku liczby ludności całego miasta (3,8%). Jednocześnie porównując strukturę mieszkańców Huty do struktury ogółu mieszkańców miasta, zauważalny jest większy od przeciętnej (o 13,38%) odsetek liczby osób w wieku produkcyjnym oraz niższy od przeciętnej odsetek liczby osób w wieku poprodukcyjnym (o 12,35%). Oznacza to, iż społeczność Huty stanowi stosunkowo młodą populację na tle ogółu mieszkańców Sandomierza. Ponadto struktura wiekowa mieszkańców Huty w okresie ostatnich 5 lat, utrzymywała się na względnie stałym poziomie.

Tabela 17 Liczba ludności wg kategorii: w wieku przedprodukcyjnym, w wieku produkcyjnym i w wieku poprodukcyjnym, Obszar Huta i Miasto Sandomierz

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym					
Obszar Huta	340	328	318	318	317
Obszar Miasta Sandomierz	3243	4159	4046	3919	3795
Liczba ludności w wieku produkcyjnym					
Obszar Huta	1692	1707	1705	1679	1644
Obszar Miasta Sandomierz	16195	16045	15799	15473	15161
Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym					
Obszar Huta	156	169	176	184	196
Obszar Miasta Sandomierz	4532	4721	4864	5056	5173
Liczba ludności razem					
Obszar Huta	2222	2218	2219	2202	2184
Obszar Miasta Sandomierz	25426	25249	25064	24758	24455

Źródło: Dane z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Sandomierz

Tabela 18 Odsetek ludności wg kategorii: w wieku przedprodukcyjnym, w wieku produkcyjnym i w wieku poprodukcyjnym, Obszar Huta i Miasto Sandomierz

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym					
Obszar Huta	15,54%	14,88%	14,46%	14,58%	14,70%
Obszar Miasta Sandomierz	13,53%	16,69%	16,37%	16,03%	15,73%
Odsetek ludności w wieku produkcyjnym					
Obszar Huta	77,33%	77,45%	77,54%	76,98%	76,22%
Obszar Miasta Sandomierz	67,56%	64,37%	63,94%	63,29%	62,83%
Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym					
Obszar Huta	7,13%	7,67%	8,00%	8,44%	9,09%
Obszar Miasta Sandomierz	18,91%	18,94%	19,69%	20,68%	21,44%

Źródło: Dane z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Sandomierz

Za korzystny stan struktury wiekowej mieszkańców Huty oraz wolniejszy niż w przypadku pozostałych części miasta proces wyludniania się obszaru, odpowiada między innymi stała przewaga liczby osób uzyskujących zameldowanie na terenie obszaru, nad liczbą osób wymeldowujących się oraz korzystny bilans liczby urodzeń i zgonów. Ponadto na tle ogólnej liczby zameldowań w obszarze, stosunek liczby meldunku noworodków stanowi około 1/3, podczas gdy przeciętna wartość w tym zakresie dla całego miasta jest niższa i wynosi około 1/4 ogółu meldunków. Obrazuje to zatem wyższy od przeciętnej przyrost naturalny obszaru, a co za tym idzie konieczność zapewnienia niezbędnej infrastruktury dla rodzin z dziećmi.

Tabela 19 Liczba zameldowań, wymeldowań, urodzeń i zgonów - Obszar Huta i Miasto Sandomierz

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba osób zameldowanych					
Obszar Huta	75	72	63	65	62
Obszar Miasta Sandomierz	857	814	712	730	693
Liczba osób wymeldowanych					
Obszar Huta	66	74	67	48	40
Obszar Miasta Sandomierz	759	844	760	546	447
Liczba urodzeń					
Obszar Huta	11	21	17	20	21
Obszar Miasta Sandomierz	227	201	165	173	184
Liczba zgonów					
Obszar Huta	2	10	8	14	20
Obszar Miasta Sandomierz	237	273	238	236	246

Źródło: Dane z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Sandomierz

Przestępczość

Z danych statystycznych Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu wynika, że ogólna liczba przestępstw przypadających na 100 mieszkańców obszaru wynosząca na terenie Huty 0,66, jest blisko trzykrotnie niższa od średniej liczby przestępstw odnotowanej dla całego miasta. Stosunkowo najczęściej na terenie obszaru zdarzają się kradzieże z włamaniem (0,21 na 100 mieszkańców) oraz przypadki zatrzymania nietrzeźwych kierowców (0,15 na 100 mieszkańców). Bardzo rzadko natomiast zdarzają się przypadki niszczenia mienia, czy przestępstwa na tle narkotykowym. W każdym z analizowanych przypadków teren obszaru Huty wyróżnia się niższymi od przeciętnych wskaźników przestępczości, co świadczy o wyższym od pozostałych części miasta poziomie bezpieczeństwa.

Tabela 20 Wskaźniki dotyczące przestępczości - Obszar Huty i Miasta Sandomierz⁵

	Obszar Miasta Sandomierz	Obszar Huta
Ogólna liczba przestępstw na 100 mieszkańców obszaru	2,28	0,66
Kradzieże w tym z włamaniem na 100 mieszkańców obszaru	0,31	0,21
Zniszczenia mienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	0,09	0,03
Nietrzeźwi kierujący na 100 mieszkańców obszaru	0,52	0,15
Przestępstwa narkotykowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	0,15	0,06

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu, opracowanie własne.

Bezrobocie

Obszar Huty charakteryzuje się wyższym od przeciętnego dla Sandomierza poziomem bezrobocia rejestrowanego. Wskaźnik ten wynosi 4,8 osoby na 100 mieszkańców obszaru, podczas gdy średnia wartość wskaźnika dla całego miasta, waha się w okolicach 3,9 osoby na 100 mieszkańców. Wyższy

⁵ Prezentowane dane statystyczne odnoszą się do wartości średnich liczby odnotowanych zdarzeń w ostatnich 3 latach.

od przeciętnego dla miasta, jest także udział bezrobotnych kobiet wśród ogółu osób bezrobotnych (54,43%). Korzystniej od średnich wartości miejskich kształtuje się jedynie wskaźnik odsetka osób bezrobotnych z wykształceniem średnim i wyższym. Jednakże podsumowując zebrane informacje należy podkreślić, iż przedstawiają one gorszą sytuację w zakresie zjawiska bezrobocia na terenie podobszaru rewitalizacji w odniesieniu do pozostałych części miasta. Sytuacja ta po części może wynikać z braku adekwatnych do potrzeb lokalnego rynku pracy kwalifikacji bezrobotnych mieszkańców obszaru oraz wyższej od przeciętnej liczby noworodków, a co za tym idzie, większymi/częstszymi problemami z powrotem na rynek pracy wśród kobiet. Zdiagnozowana sytuacja może wymagać podjęcia odpowiedniej interwencji, w celu zapobiegania i niwelowania sytuacji problemowej.

Tabela 21 Wskaźniki dotyczące bezrobocia - Obszar Huta i Miasto Sandomierz

	Obszar Miasta Sandomierz	Obszar Huta
Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	3,9	4,8
Liczba bezrobotnych kobiet w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	2,0	2,6
Udział % kobiet w liczbie bezrobotnych ogółem	50,11%	54,43%
Udział % bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym	17,5%	22,1%
Udział % bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym	22,0%	19,5%
Udział % bezrobotnych z wykształceniem: licealne ogólnokształcące, średnie zawodowe, pomaturalne/policealne	37,9%	37,1%
Udział % bezrobotnych z wykształceniem wyższym	26,4%	21,3%

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu, opracowanie własne.

Pomoc społeczna

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu wynika, iż liczba klientów MOPS z terenu obszaru Huta w przeliczeniu na 100 mieszkańców jest niższa od średnich wartości wskaźników dla całego miasta - wartość 3,66 w stosunku do średniej miejskiej 5,41 na 100 mieszkańców. Kwoty przeznaczane przez MOPS na mieszkańców Huty są blisko 3 razy niższe od średniej wartości wskaźnika dla pozostałych części miasta, co koresponduje z niższą od przeciętnej liczbą klientów MOPS z obszaru. Mieszkańcy Huty rzadziej niż pozostali mieszkańcy miasta korzystają z zasiłków stałych (średnio 0,35 osoby na 100 mieszkańców) oraz ze wsparcia w postaci dożywiania - zaledwie 1,04 na 100 mieszkańców, w stosunku do 1,42 na 100 w przypadku pozostałych części miasta. Korzystniej kształtuje się także wskaźnik liczby ofiar przemocy domowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców, co nawiązuje do wyższego poziomu bezpieczeństwa na terenie obszaru, względem pozostałych dzielnic.

Tabela 22 Pomoc społeczna - Obszar Huta i Miasto Sandomierz⁶

	Obszar Miasta Sandomierz	Obszar Huta
Liczba klientów MOPS w przeliczeniu na 100 mieszkańców	5,41	3,66
Kwota udzielonych świadczeń MOPS w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru [zł]	4486,09	1681,75
Liczba korzystających z zasiłków stałych	0,68	0,35

⁶ Prezentowane dane statystyczne odnoszą się do wartości średnich liczby odnotowanych klientów, świadczeń i zdarzeń w ostatnich 3 latach.

	Obszar Miasta Sandomierz	Obszar Huta
Liczba korzystających z posiłków	1,42	1,04
Liczba ofiar przemocy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,67	0,31
Liczba rodzin objętych pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania narkotyków	0,25	0,50

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu oraz Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu, opracowanie własne

Aktywność społeczna

Aktywność społeczna mieszkańców poddana została analizie wyłącznie przez pryzmat uczestnictwa w wyborach, ponieważ na terenie obszaru Huta nie zarejestrowano żadnych organizacji pozarządowych. Jednakże fakt braku zarejestrowanych organizacji na analizowanym terenie, może być interpretowana jako wskaźnik niskiej aktywności społecznej mieszkańców, potwierdzony ponadto niższym od przeciętnych dla miasta i wskaźników ponadregionalnych zaangażowaniem mieszkańców w procesy wyborcze. Ze zgromadzonych danych wynika, iż frekwencja wyborcza na terenie obszaru, przeciętnie była niższa niż w pozostałych okręgach wyborczych Sandomierza. Wyjątek stanowiły wyłącznie wybory samorządowe w 2014 r. w których udział wzięło o 3% więcej mieszkańców obszaru, niż w pozostałych częściach miasta. Spadająca partycypacja wyborcza jest trendem ogólnopolskim. Od 1990 roku zwiększa się w Polsce zjawisko absencji wyborczej. Jej główną przyczyną jest przede wszystkim słabe zakorzenienie idei społeczeństwa obywatelskiego, brak świadomości politycznej, jak i nierozumienie funkcjonowania mechanizmów związanych z polityką krajową i samorządową.

Tabela 23 Frekwencja wyborcza - Obszar Huta

	Wybory Prezydenckie 2015	Wybory Parlamentarne 2015	Wybory do Parlamentu Europejskiego 2014	Wybory Samorządowe 2014
Polska	55,34%	50,92%	23,83%	47,21%
woj. świętokrzyskie	52,25%	46,82%	21,03%	53,25%
pow. sandomierski	49,14%	42,38%	18,78%	54,85%
Miasto Sandomierz	52,67%	48,74%	23,22%	48,07%
Obszar Huta	51,34%	46,50%	18,35%	51,05%

Źródło: Dane Państwowej Komisji Wyborczej, opracowanie własne.

Stan zabudowy

Podobszar rewitalizacji Huta zajmuje łącznie 24,18 ha, w prawobrzeżnej części miasta. W skład obszaru wchodzi ul. Portowa, ul. K. K. Baczyńskiego oraz ul. Zarzekowice. Na terenie tym znajdują się budynki mieszkalne powstałe głównie w okresie lat 1945-1989, w znacznej mierze zbudowane w technologii wielkiej płyty, które mogą wymagać realizacji działań renowacyjnych i termomodernizacyjnych. W granicach obszaru usytuowany jest także budynek dawnego kina Millenium, które w chwili obecnej nie spełnia już swej roli. W budynku dawnego kina mieści się obecnie Świetlica Socjoterapeutyczna „Bajka”, Centrum Rekreacji oraz biblioteka. Budynek kina a także otaczający go obszar może w przyszłości pełnić istotną rolę w zakresie działań kulturalnych i rekreacyjnych dla mieszkańców obszaru. Niemniej jednak w chwili obecnej stan techniczny i wizualny zarówno obiektu jak i terenu wokół niego znajduje się w złej kondycji. Elementy architektury i alejki są zniszczone przez co nie jest zachowana oczekiwana funkcjonalność obiektu i terenu wraz z parkiem osiedlowym.

Pod względem powierzchni gruntów wydzielonego obszaru, za które odprowadzany jest podatek od nieruchomości domy prywatne zajmują powierzchnię 8892 m², budynki w których prowadzona jest

działalność gospodarcza 5206 m², natomiast tereny definiowane jako rolnicze i inne od których pobierany jest podatek gruntowy zajmują łącznie powierzchnię 73 203m². Znaczną część terenu stanowią zatem tereny zielone i rekreacyjne, które wymagają przeprowadzenia działań modernizacyjnych i dostosowania do aktualnych standardów bezpieczeństwa i dostępności m.in. dla osób niepełnosprawnych ruchowo, jak również osób w podeszłym wieku i z małymi dziećmi.

Na terenie obszaru Huta większość budynków mieszkalnych stanowi własność prywatną lub spółdzielczą. Na obszarze tym w 2015 r. znajdowało się zaledwie 79 mieszkań komunalnych. Liczba tego typu mieszkań od wielu lat ma tendencję spadkową. Przeciętna powierzchnia mieszkania komunalnego na terenie obszaru wynosi zaledwie 35,87 m², podczas gdy przeciętny metraż tego typu mieszkań w Sandomierzu jest większy średnio o 8m².

Tabela 24 Mieszkania komunalne - Obszar Huta i Miasto Sandomierz

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba mieszkań komunalnych					
Obszar Huta	87	85	84	80	79
Obszar Miasta Sandomierz	754	744	725	714	704
Średnia liczba izb w mieszkaniu					
Obszar Huta	2,22	2,25	2,27	2,34	2,29
Obszar Miasta Sandomierz	2,61	2,62	2,61	2,64	2,63
Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania					
Obszar Huta	35,14	35,56	35,78	36,26	35,87
Obszar Miasta Sandomierz	43,17	42,89	43,03	43,33	43,33

Źródło: Dane UM Sandomierz, opracowanie własne.

Sfera gospodarcza

Obszar Huta na tle pozostałych części miasta charakteryzuje się niższym wskaźnikiem aktywności gospodarczej mieszkańców. Na terenie obszaru według rejestru CEIDG zarejestrowano 110 podmiotów gospodarczych na 2184 mieszkańców, co stanowi zaledwie 3,47% ogółu podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Sandomierzu, przy czym ludność obszaru to blisko 9% ogółu mieszkańców miasta. Współczynnik aktywności gospodarczej przeliczany jako stosunek liczby ludności do liczby zarejestrowanych podmiotów wynosi 5,04% i jest blisko trzykrotnie niższy od średniej wartości wskaźnika w mieście Sandomierz. Niższy poziom przedsiębiorczości mieszkańców może po części odpowiadać za ponadprzeciętny poziom bezrobocia rejestrowanego na terenie obszaru, jak i być wynikiem specyfiki obszaru i jego położenia w pobliżu dużych przedsiębiorstw zlokalizowanych w prawobrzeżnej części miasta.

Tabela 25 Wskaźnik aktywności gospodarczej - Obszar Huta i Miasto Sandomierz

Obszar	Liczba ludności	Liczba podmiotów gospodarczych	Wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana działalność gospodarcza w stosunku do liczby ludności)
Obszar Miasta Sandomierz	24455	3173	12,97%
Obszar Huta	2184	110	5,04%

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych z CEIDG, kwiecień 2016 r.

Wśród przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie obszaru przeważają niewielkie podmioty, zatrudniające do kilku osób. Wśród nich około 70% stanowią firmy usługowe, w tym około 20% firm to firmy o profilu budowlanym, transportowym oraz szeroko rozumianymi usługami IT (po 13%). Kolejnych około 11% firm to podmioty z branży medycznej i około medycznej. Blisko 26% podmiotów stanowią firmy o profilu handlowym (sklepy spożywcze, odzieżowe itp.), a mniej więcej 3% zarejestrowanych podmiotów można zakwalifikować jako firmy produkcyjne.

Podsumowanie diagnozy dla podobszaru rewitalizacji nr 2 Huta

Dugi z podobszarów wskazanych do podjęcia działań rewitalizacyjnych zamieszkiwany jest przez blisko 9% mieszkańców Sandomierza. Na tle pozostałych części miasta obszar ten charakteryzuje się względnie korzystną sytuacją demograficzną, przewagą liczby zameldowań nad wymeldowaniami, ponadprzeciętnym poziomem dzietności oraz niskim odsetkiem osób w wieku poprodukcyjnym. Wobec powyższego można stwierdzić, iż obszar ten zamieszkiwany jest w znacznej mierze przez osoby młode planujące założenie rodziny, lub rodziny z małymi dziećmi. Jednocześnie wśród zdiagnozowanych zjawisk negatywnych, które w głównej mierze kwalifikują obszar do podjęcia działań interwencyjnych na szczególną uwagę zasługują:

- wyższy od przeciętnego poziom bezrobocia, który częściej dotyczy kobiet niż mężczyzn. Stan ten może wynikać z wyższej od przeciętnej dzietności mieszkańców obszaru, z którą mogą wiązać się trudności kobiet powracających na rynek pracy po urodzeniu dziecka. Sytuacja ta może wymagać podjęcia adekwatnych działań.
- na podwyższony poziom bezrobocia może wpływać także niższy od przeciętnego dla miasta wskaźnik przedsiębiorczości mieszkańców Huty oraz niższy poziom integracji społecznej, wynikający z ograniczonej aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców - na terenie Huty nie została zarejestrowana żadna organizacja pozarządowa, ponadto mieszkańcy cechują się niską aktywnością w procesach wyborczych,
- duża liczba budynków wymagających działań renowacyjnych i termomodernizacyjnych,
- znajdujące się na obszarze tereny zielone i rekreacyjne, wymagają pilnego podjęcia działań renowacyjnych i dostosowania do aktualnych standardów bezpieczeństwa, co ma istotne znaczenie ze względu na dużą liczbę rodzin z małymi dziećmi oraz utrzymanie/poprawę atrakcyjności osiedleńczej obszaru.

Podjęcie działań zapewniających poprawę jakości przestrzeni publicznej, a także oferty kulturalno-rozrywkowej obszaru (w tym wsparcie i renowację istniejących już obiektów i instytucji użyteczności publicznej), czy przeprowadzeniem działań mających na celu ograniczenie bezrobocia wśród mieszkańców, skutkować może dalszym utrzymywaniem się korzystnej tendencji demograficznej obszaru oraz w perspektywie poprawą sytuacji demograficznej całego miasta. Za przeprowadzeniem kompleksowych działań o charakterze rewitalizacyjnym, przemawia także możliwość pełniejszego wykorzystania potencjału obszaru, umiejscowionego w centrum prawobrzeżnej, słabiej rozwiniętej części miasta.

Podobszar rewitalizacji nr 3 Trzeźniowska i Gęsia Wólka

Obszar Trzeźniowska i Gęsia Wólka to tereny w prawobrzeżnej części miasta. Obszar usytuowany jest w niedużej odległości od dworca PKP oraz terenów przemysłowych Sandomierza.

Sytuacja społeczna

Analizowany obszar zamieszkiwany jest przez 202 osoby (dane Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta) co stanowi 0,83% ogółu mieszkańców Sandomierza. Ze względu na specyfikę obszaru, liczba jego mieszkańców ma względnie stały charakter i ulega wyłączenie niewielkim wahaniom. Biorąc pod uwagę strukturę mieszkańców obszaru zauważalne jest, iż mieszkańcy stanowią stosunkowo młodą populację na tle pozostałych części miasta. Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym to zaledwie 10,95% ogółu mieszkańców, podczas gdy średnia wartość dla Sandomierza wynosi ponad 21%. Znaczna różnica dotyczy także osób w wieku przedprodukcyjnym, które w przypadku obszaru stanowią 21,89% (średnia dla Sandomierza to 15,73%).

Ze zgromadzonych danych wynika zatem, że zdecydowana większość mieszkańców obszaru, to rodziny z małymi lub nastoletnimi dziećmi.

Tabela 26 Liczba ludności wg kategorii: w wieku przedprodukcyjnym, w wieku produkcyjnym i w wieku poprodukcyjnym, Obszar Trzeńskiego i Miasto Sandomierz

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym					
Obszar Trzeńskiego	34	48	56	53	44
Obszar Miasta Sandomierz	3243	4159	4046	3919	3795
Liczba ludności w wieku produkcyjnym					
Obszar Trzeńskiego	98	134	138	151	135
Obszar Miasta Sandomierz	16195	16045	15799	15473	15161
Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym					
Obszar Trzeńskiego	18	17	21	24	22
Obszar Miasta Sandomierz	4532	4721	4864	5056	5173
Liczba ludności razem					
Obszar Trzeńskiego	150	201	219	230	202
Obszar Miasta Sandomierz	25426	25249	25064	24758	24455

Źródło: Dane z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Sandomierz

Tabela 27 Odsetek ludności wg kategorii: w wieku przedprodukcyjnym, w wieku produkcyjnym i w wieku poprodukcyjnym, Obszar Trzeńskiego i Miasto Sandomierz

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym					
Obszar Trzeńskiego	22,67%	24,12%	26,05%	23,25%	21,89%
Obszar Miasta Sandomierz	13,53%	16,69%	16,37%	16,03%	15,73%
Odsetek ludności w wieku produkcyjnym					
Obszar Trzeńskiego	65,33%	67,34%	64,19%	66,23%	67,16%
Obszar Miasta Sandomierz	67,56%	64,37%	63,94%	63,29%	62,83%
Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym					
Obszar Trzeńskiego	12,00%	8,54%	9,77%	10,53%	10,95%
Obszar Miasta Sandomierz	18,91%	18,94%	19,69%	20,68%	21,44%

Źródło: Dane z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Sandomierz

W zakresie liczby zameldowań i wymeldowań na terenie obszaru, obserwuje się względnie stałą sytuację i brak istotnych zmian w liczbie lokatorów, co jest konsekwencją specyfiki obszaru. W ciągu ostatnich 5 lat na terenie obszaru odnotowano łącznie 30 zameldowań i 27 wymeldowań lokatorów. Liczba zameldowań noworodków, wśród liczby zameldowań ogółem w ostatnich 5 latach wahała się od około 20% do blisko 50%. Ogólna liczba zameldowanych noworodków na terenie analizowanego

obszaru w ciągu ostatnich 5 lat wyniosła 8 osób, podczas gdy liczba odnotowanych zgonów wyniosła 3 osoby.

Tabela 28 Liczba zameldowań, wymeldowań, urodzeń i zgonów - Obszar Trześniowska i Miasto Sandomierz

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba osób zameldowanych					
Obszar Trześniowska	5	6	6	7	6
Obszar Miasta Sandomierz	857	814	712	730	693
Liczba osób wymeldowanych					
Obszar Trześniowska	4	7	7	5	4
Obszar Miasta Sandomierz	759	844	760	546	447
Liczba urodzeń					
Obszar Trześniowska	1	1	3	2	1
Obszar Miasta Sandomierz	227	201	165	173	184
Liczba zgonów					
Obszar Trześniowska	1	0	0	0	2
Obszar Miasta Sandomierz	237	273	238	236	246

Źródło: Dane z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Sandomierz

Przestępczość

Statystyki Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu odnotowują, iż na terenie analizowanego obszaru w przeciągu ostatnich 3 lat (2013-2015) doszło łącznie do 6 przestępstw. Wynik ten po uśrednieniu liczby odnotowanych przestępstw daje wynik zaledwie 2 przestępstw rocznie, co ze względu na ograniczoną liczbę mieszkańców obszaru oznacza mniej niż 1 przestępstwo przypadające na 100 osób. Jest to wynik zdecydowanie lepszy od średniej dla całego miasta, niemniej jednak należy mieć na uwadze, że dane te dotyczą bardzo małego obszaru i mogą nie być w pełni miarodajne.

Tabela 29 Wskaźniki dotyczące przestępczości - Obszar Trześniowska i Miasto Sandomierz⁷

	Obszar Miasta Sandomierz	Obszar Trześniowska
Ogólna liczba przestępstw	2,28	0,99
Kradzieże w tym z włamaniem na 100 mieszkańców obszaru	0,31	0,00
Zniszczenia mienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	0,09	0,00
Nietrzeźwi kierujący na 100 mieszkańców obszaru	0,52	0,00
Przestępstwa narkotykowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	0,15	0,50

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu, opracowanie własne.

Bezrobocie

⁷ Prezentowane dane statystyczne odnoszą się do wartości średnich liczby odnotowanych zdarzeń w ostatnich 3 latach.

Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego na terenie obszaru Trześciowska wynosi 8,8 osoby na 100 mieszkańców. Jest to wskaźnik wyższy od przeciętnej wartości wskaźnika bezrobocia dla miasta Sandomierz o 5 osób na 100 mieszkańców, co może mieć bezpośredni związek ze specyfiką analizowanego obszaru. Co druga z bezrobotnych osób to kobieta, niemal co trzeci bezrobotny posiada wykształcenie zawodowe, a około 40% wykształcenie średnie. Zdecydowanie wyższa od przeciętnej liczba osób bezrobotnych może świadczyć o nieadekwatnych do potrzeb rynku pracy kwalifikacjach mieszkańców obszaru, co z kolei może wymagać konieczności przeprowadzenia działań interwencyjnych w ramach planowanej rewitalizacji.

Tabela 30 Wskaźniki dotyczące bezrobocia - Obszar Trześciowska i Miasto Sandomierz.

	Obszar Miasta Sandomierz	Obszar Trześciowska
Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	3,9	8,8
Liczba bezrobotnych kobiet w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	2,0	4,5
Udział % kobiet w liczbie bezrobotnych ogółem	50,11%	50,00%
Udział % bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym	17,5%	16,8%
Udział % bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym	22,0%	33,6%
Udział % bezrobotnych z wykształceniem: licealne ogólnokształcące, średnie zawodowe, pomaturalne/policealne	37,9%	39,2%
Udział % bezrobotnych z wykształceniem wyższym	26,4%	10,3%

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu, opracowanie własne.

Pomoc społeczna

Przeprowadzona analiza wskazuje, że jednym z głównych problemów występujących w dużym nasileniu na terenie obszaru Trześciowska, jest ponadprzeciętna liczba mieszkańców korzystających z usług MOPS. Spośród wszystkich mieszkańców obszaru klientami ośrodka pomocy społecznej jest blisko co druga osoba (46 na 100 mieszkańców). W ślad za tym idzie także wysoka kwota udzielanych świadczeń MOPS, która w przeliczeniu na 100 mieszkańców jest blisko siedmiokrotnie wyższa od kwot przeznaczanych na pomoc mieszkańcom w pozostałych częściach miasta. Odsetek osób korzystających z pozostałych form wsparcia oferowanego przez MOPS, takich jak liczba udzielanych zasiłków stałych, czy liczba wydawanych posiłków również wskazuje na znaczne deficyty i poziom pauperyzacji mieszkańców analizowanego obszaru. Dodatkowo wskaźnikami świadczącymi o intensywności problemów społecznych obszaru są wskaźniki obrazujące wysoką liczbę rodzin objętych pomocą ze względu na uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz ponadprzeciętną liczbę ofiar przemocy domowej.

Tabela 31 Pomoc społeczna - Obszar Trześciowska i Miasto Sandomierz⁸

	Obszar Miasta Sandomierz	Obszar Trześciowska
Liczba klientów MOPS w przeliczeniu na 100 mieszkańców	5,41	46,04
Kwota udzielonych świadczeń MOPS w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru [zł]	4486,09	30940,10
Liczba korzystających z zasiłków stałych	0,68	3,80
Liczba korzystających z posiłków	1,42	13,70
Liczba ofiar przemocy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,67	0,99

⁸ Prezentowane dane statystyczne odnoszą się do wartości średnich liczby odnotowanych klientów, świadczeń i zdarzeń w ostatnich 3 latach.

	Obszar Miasta Sandomierz	Obszar Trześciowska
Liczba rodzin objętych pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania narkotyków	0,25	0,50

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu oraz Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu, opracowanie własne

Aktywność społeczna

Na terenie wytypowanego obszaru nie zostały zarejestrowane żadne organizacje pozarządowe, co świadczy o niskim zaangażowaniu społecznym mieszkańców. Zgromadzone dane nie pozwalają także na jednoznaczne określenie frekwencji wyborczej na terenie diagnozowanego obszaru, gdyż jego mieszkańcy stanowią zaledwie około 10% ogółu uprawnionych do głosowania w ramach okręgu wyborczego. Jednocześnie warto zaznaczyć, iż na terenie okręgu wyborczego, w skład którego zaliczany jest analizowany obszar, frekwencja wyborcza w kolejnych wyborach zbliżona była do wartości średnich dla całego miasta.

Tabela 32 Frekwencja wyborcza - Obszar Trześciowska i Gęsia Wólka

	Wybory Prezydenckie 2015	Wybory Parlamentarne 2015	Wybory do Parlamentu Europejskiego 2014	Wybory Samorządowe 2014
Polska	55,34%	50,92%	23,83%	47,21%
woj. świętokrzyskie	52,25%	46,82%	21,03%	53,25%
pow. sandomierski	49,14%	42,38%	18,78%	54,85%
Miasto Sandomierz	52,67%	48,74%	23,22%	48,07%
Obszar 2 Trześciowska	52,30%	47,99%	21,71%	52,15%

Źródło: Dane Państwowej Komisji Wyborczej, opracowanie własne.

Stan zabudowy

Podobszar rewitalizacji Trześciowska i Gęsia Wólka znajduje się w prawobrzeżnej części miasta. Na jego terenie mieszczą się dwa piętrowe bloki socjalne, w których łącznie znajduje się 56 mieszkań (po 28 w każdym z bloków). Budowę pierwszego z bloków sfinansowało miasto, natomiast koszt budowy drugiego pokryty został w ramach rządowych funduszy, z puli na usuwanie skutków powodzi z 2010 r. Ze względu na swą specyfikę, lokale w blokach posiadają niewielką powierzchnię mieszkalną - zaledwie 31,94 m², a zatem są blisko o połowę mniejsze od przeciętnego mieszkania w mieście - wg. danych GUS przeciętna powierzchnia mieszkania w Sandomierzu wynosi 65,1m². Mieszkania na opisywanym terenie mimo ich krótkiego okresu eksploatacji, mogą wymagać przeprowadzenia prac modernizacyjnych i remontowych, ze względu na zgłaszane przypadki zawilgocenia i zagrzybienia mieszkań.

Tabela 33 Mieszkania socjalne - Obszar Trześciowska i Miasto Sandomierz

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba mieszkań socjalnych					
Obszar Trześciowska	28	56	56	56	56
Obszar Miasta Sandomierz	83	114	110	110	110
Średnia liczba izb w mieszkaniu					
Obszar Trześciowska	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Obszar Miasta Sandomierz	1,3	1,53	1,51	1,51	1,51

Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania					
Obszar Trześciowska	31,94	31,94	31,94	31,94	31,94
Obszar Miasta Sandomierz	21,34	29,16	29,33	29,33	29,33

Źródło: Dane UM Sandomierz, opracowanie własne.

Sfera gospodarcza

Na terenie analizowanego obszaru według danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, nie zostały zarejestrowane żadne podmioty gospodarcze. Stan ten może wprost wynikać ze specyfiki obszaru - bloki socjalne, a także ograniczonej liczby ludności obszaru. Jednocześnie obszar ten jest jednym z obszarów o najwyższym poziomie bezrobocia i stopniu nagromadzenia problemów społecznych. Może on zatem wymagać podjęcia specjalnych form interwencji np. związanych z działaniami z zakresu ekonomii społecznej - utworzeniem Centrów i Klubów Integracji Społecznej, zastosowania działań angażujących instytucje pomocy społecznej i rynku pracy.

Podsumowanie diagnozy dla podobszaru 3 Trześciowska i Gęsia Wólka

Podobszar rewitalizacji nr 3 przy ul. Trześciowskiej jest obszarem, na którym ze względu na swą specyfikę występuje bardzo duża koncentracja zjawisk negatywnych, takich jak bezrobocie oraz pauperyzacja mieszkańców. Oba negatywne czynniki są ze sobą wprost powiązane, gdyż blisko połowa wszystkich osób zamieszkujących bloki socjalne mieszczące się na podobszarze rewitalizacji, w sposób czynny korzysta z usług Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Ponadto jak zgłaszają mieszkańcy obszaru, bloki mieszczące się na terenie ul. Trześciowskiej ze względu na zawilgocenie i zagrzybienie wymagają podjęcia prac remontowych. W przeprowadzonej analizie obszaru wskazano, iż ze względu na dużą koncentrację problemów społecznych na opisywanym terenie, obszar ten może wymagać podjęcia specjalistycznych działań z zakresu pracy socjalnej, ekonomii społecznej oraz zaangażowania instytucji rynku pracy i ich otoczenia. Bez podjęcia adekwatnych działań, stopień nasilenia problemów społecznych na obszarze może się pogłębiać.

Podobszar rewitalizacji nr 4 Stare Miasto - Starówka, ulica Przemysłowa

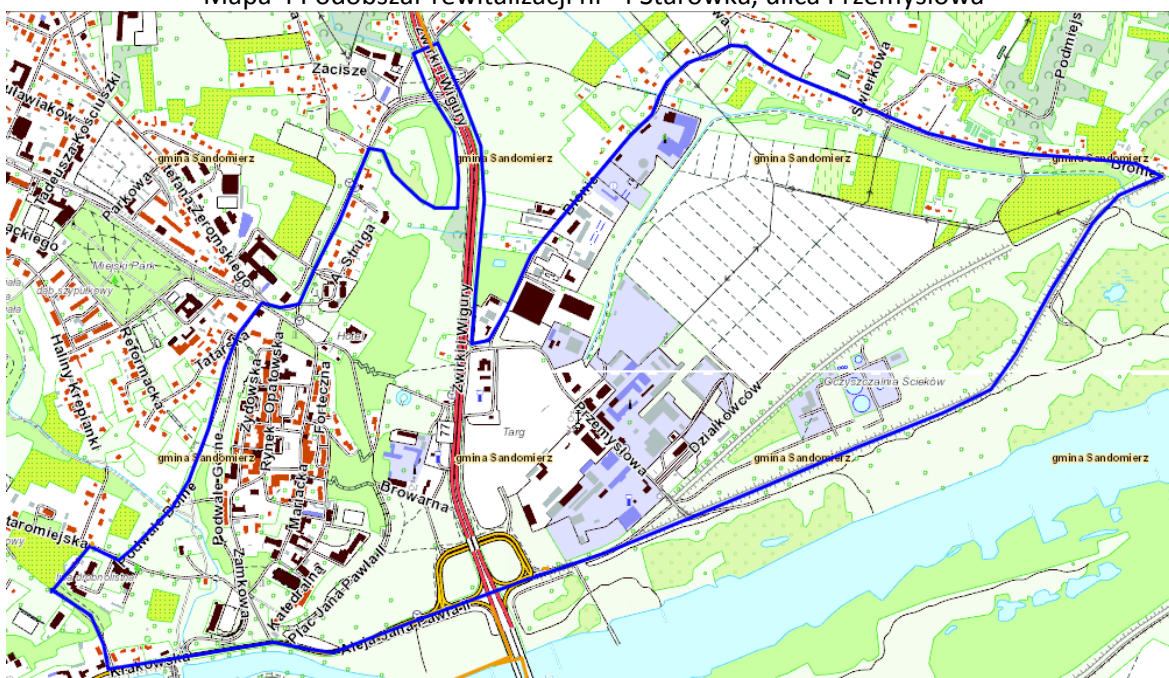
Obszar obejmuje fragmenty ulic:

- ul. Żwirki i Wigury,
- ul. Browarna,
- Al. Jana Pawła II,
- ul. Krakowska,
- ul. św. Królowej Jadwigi,
- ul. Krzyżowa,
- ul. Staromiejska,
- ul. Podwale Dolne
- ul. Podwale Górne
- ul. Zamkowa,
- ul. Katedralna,
- ul. Mariacka,
- Pl. Poniatowskiego,
- ul. ks. Antoniego Rewery,
- ul. Melchiora Bulińskiego,
- ul. Żydowska,
- ul. Stanisława Bartolona,
- ul. Oleśnickich,
- ul. Adama Mickiewicza,

- Pl. Niepodległości
- Skwer Solidarności
- ul. Szpitalna
- Pl. Mały Rynek
- ul. Gen. M. Sokolnickiego,
- ul. Forteczna,
- ul. Tkacka,
- ul. Podole,
- ul. Krótka
- ul. Rybitwy
- ul. Rynek
- ul. Przemysłowa
- ul. Błonie

Mapa 4 Podobszar rewitalizacji nr 4 Starówka, ulica Przemysłowa

Źródło: Opracowanie własne

Sytuacja społeczna

Analizowany obszar zamieszkiwany jest przez 989 osób, z czego rewitalizacją obejmujemy 663 osoby (dane Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta) co stanowi, 2,71% ogółu mieszkańców Sandomierza. Liczba mieszkańców obszaru w ostatnich latach stopniowo maleje. Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym to 23,14% ogółu mieszkańców, podczas gdy średnia wartość dla Sandomierza wynosi ponad 21%. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym stanowi 14,97% (średnia dla Sandomierza to 15,73%).

Tabela 34 Liczba ludności wg kategorii: w wieku przedprodukcyjnym, w wieku produkcyjnym i w wieku poprodukcyjnym, Stare Miasto - Starówka, ulica Przemysłowa

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym					
Stare Miasto	147	128	132	134	121
Obszar Miasta Sandomierz	3243	4159	4046	3919	3795
Liczba ludności w wieku produkcyjnym					
Stare Miasto	578	540	532	528	500

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

Obszar Miasta Sandomierz	16195	16045	15799	15473	15161
Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym					
Stare Miasto	166	167	176	236	187
Obszar Miasta Sandomierz	4532	4721	4864	5056	5173
Liczba ludności razem					
Stare Miasto	891	896	851	849	989
Obszar Miasta Sandomierz	25426	25249	25064	24758	24455

Źródło: Dane z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Sandomierz

Tabela 35 Odsetek ludności wg kategorii: w wieku przedprodukcyjnym, w wieku produkcyjnym i w wieku poprodukcyjnym, Stare Miasto - Starówka, ulica Przemysłowa

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym					
Stare Miasto	16,50%	15,33%	15,71%	14,92%	14,98%
Obszar Miasta Sandomierz	13,53%	16,69%	16,37%	16,03%	15,73%
Odsetek ludności w wieku produkcyjnym					
Stare Miasto	64,87%	64,67%	63,33%	58,80%	61,88%
Obszar Miasta Sandomierz	67,56%	64,37%	63,94%	63,29%	62,83%
Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym					
Stare Miasto	18,63%	20,00%	20,95%	26,28%	23,14%
Obszar Miasta Sandomierz	18,91%	18,94%	19,69%	20,68%	21,44%

Źródło: Dane z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Sandomierz

Na podobszarze rewitalizacji nr 4 w ciągu ostatnich 4 lat mamy więcej zgonów (22) niż urodzeń (20).

Tabela 36 Wykaz zgonów na podobszarze rewitalizacji nr 4

Lata	Liczba
2015	6
2014	5
2013	4
2012	3
2011	4

Źródło: Urząd Miejski w Sandomierzu

Tabela 37 Liczba dzieci urodzonych na podobszarze rewitalizacji nr 4

Lata	Liczba
2015	2
2014	5
2013	5
2012	4
2011	4

Źródło: Urząd Miejski w Sandomierzu

Pomoc społeczna

Przeprowadzona analiza wskazuje, że jednym z głównych problemów występujących w dużym nasileniu na terenie obszaru Stare Miasto - Starówka, ulica Przemysłowa, jest ponadprzeciętna liczba mieszkańców korzystających z usług MOPS.

Tabela 38 Pomoc społeczna - Stare Miasto - Starówka, ulica Przemysłowa

Podobszar rewitalizacji nr 4					
Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej					
	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej ogółem	104	109	97	81	92
Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej korzystającej ze świadczeń ogółem	86	87	81	60	74
- liczba korzystających z zasiłków stałych	14	14	11	16	18
- liczba korzystających z zasiłków okresowych	4	5	5	6	5
- liczba korzystających z zasiłków celowych	36	31	32	12	22
- liczba korzystających z posiłków	21	27	26	18	23
- liczba korzystających z domu/ośrodka pomocy społecznej	1	2	1	2	1
- liczba korzystających z usług opiekuńczych	10	8	6	6	5
Liczba udzielonych świadczeń ogółem	6050	5602	5061	4080	4069
- liczba zasiłków stałych	149	143	117	166	188
- liczba zasiłków okresowych	15	15	20	14	17
- liczba zasiłków celowych	112	143	111	22	48
- liczba posiłków	2807	3003	3087	2425	2937
- liczba usług opiekuńczych	2967	2298	1726	1453	879
Kwota udzielonych świadczeń ogółem	77 164 zł	78 970 zł	73 139 zł	80 004 zł	96 414 zł
- kwota przeznaczona na zasiłki stałe	56 982 zł	55 732 zł	51 147 zł	63 920 zł	84 649 zł
- kwota przeznaczona na zasiłki okresowe	5 216 zł	4 487 zł	7 337 zł	3 742 zł	5 614 zł
- kwota przeznaczona na zasiłki celowe	14 966 zł	18 751 zł	14 655 zł	12 342 zł	6 151 zł

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu

Aktywność społeczna

Na terenie wytypowanego obszaru działa 10 organizacji pozarządowych są to:

1. Koło PZW nr 1 w Sandomierzu
2. Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Kielecka Hufiec Sandomierz
3. Towarzystwo Naukowe Sandomierskie
4. Chorągiew Rycerstwa Ziemi Sandomierskiej
5. Społeczny Komitet Odnowy Cmentarza Katedralnego w Sandomierzu
6. Fundacja Kultury Ziemi Sandomierskiej
7. Sandomierskie Stowarzyszenie Winiarzy
8. Sandomierskie Towarzystwo Pasjonatów Fotografii
9. Sandomierskie Centrum Pamięci
10. Sandomierskie Stowarzyszenie Przyjaciół Zwierząt

Stan zabudowy

Tabela 39 Mieszkania socjalne - Stare Miasto

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba mieszkań socjalnych					
Obszar Stare Miasto	4	4	4	4	4
Obszar Miasta Sandomierz	83	114	110	110	110
Średnia liczba izb w mieszkaniu					
Obszar Stare Miasto	2	2	2	2	2
Obszar Miasta Sandomierz	1,3	1,53	1,51	1,51	1,51
Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania					
Obszar Stare Miasto	31	31	31	31	31
Obszar Miasta Sandomierz	21,34	29,16	29,33	29,33	29,33

Źródło: Dane UM Sandomierz, opracowanie własne.

Wydane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (WZiZT)

Jak wynika z poniższej tabeli na podobszarach objętych rewitalizacją wydaje się bardzo mało decyzji WZiZT.

Tabela 40 Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu – porównanie podobszarów rewitalizacji i całego Miasta na przestrzeni lat 2011-2015

	Liczba wydanych decyzji					
	2011r.	2012r.	2013r.	2014r.	2015r.	Razem
Podobszar rewitalizacji 1 „Nowe miasto”	0	1	1	1	5	8
w tym budynki mieszkalne	0	0	1	1	4	6
w tym budynki usługowe	0	1	0	0	1	2
Podobszar rewitalizacji 2 „Huta”	0	0	0	0	0	0
w tym budynki mieszkalne	0	0	0	0	0	0
w tym budynki usługowe	0	0	0	0	0	0
Podobszar rewitalizacji 3 „Trzeźniowska, Gęsia Wólka”	0	0	0	0	0	0
w tym budynki mieszkalne	0	0	0	0	0	0
w tym budynki usługowe	0	0	0	0	0	0
Podobszar rewitalizacji 4 „Stare miasto”	0	1	2	1	10	14
w tym budynki mieszkalne	0	0	1	0	4	5
w tym budynki usługowe	0	1	1	1	6	9
Podobszar pozostały Gminy Miejskiej Sandomierz	86	59	40	50	68	303
w tym budynki mieszkalne	70	47	33	38	48	236
w tym budynki usługowe	16	12	7	12	20	67
Razem	86	61	43	52	83	325

Źródło: Urząd Miejski w Sandomierzu

Sfera gospodarcza

Na terenie analizowanego obszaru znajdują się tereny poprzemysłowe, które należy objąć procesem rewitalizacji.

Podsumowanie diagnozy dla podobszaru nr 4 Stare Miasto - Starówka, ulica Przemysłowa

Podobszar rewitalizacji nr 4 Stare Miasto - Starówka, ulica Przemysłowa jest obszarem, na którym ze względu na swą specyfikę występuje bardzo duża koncentracja zjawisk negatywnych, takich jak bezrobocie oraz pauperyzacja mieszkańców. Na obszarze znajdują się tereny poprzemysłowe, które należy poddać rewitalizacji w celu zwiększenia konkurencyjności analizowanego obszaru. Znajduje się tu wiele zabytków, które należy poddać konserwacji/renowacji.

Podsumowanie diagnozy

Analiza SWOT

Analiza opisanych wcześniej zagadnień, pozwala na wskazanie głównych problemów występujących na podobszarach rewitalizacji. Warto zwrócić uwagę na fakt, że znaczna część zjawisk kryzysowych powtarza się na każdym z wytypowanych terenów. Dlatego też, podjęto decyzję o opracowaniu analizy SWOT wspólnej dla wszystkich podobszarów rewitalizacji.

Tabela 41 Analiza SWOT podobszarów rewitalizacji.

Analiza SWOT	
Mocne strony	Słabe strony
- bogata oferta kulturalna i turystyczna miasta, - duża liczba wartościowych zabytków różnych epok, - bogate dziedzictwo kulturowe, - korzystny wizerunek miasta, w tym stała obecność w mass mediach, - bogata oferta edukacyjna, - liczne instytucje kultury działające na terenie miasta, - duża liczba terenów zielonych, - zróżnicowane walory przyrodnicze (Wisła, wąwozy, Góry Pieprzowe, położenie, sady, winnice) - działające duże przedsiębiorstwa (np. Pilkington), - dobrze rozwinięta infrastruktura miejska, w tym sieć ciepłownicza, - korzystne usytuowanie miasta na terenie kraju, - dobre skomunikowanie drogowe z dużymi ośrodkami miejskimi, - dostępność turystycznych tras rowerowych, pieszych i samochodowych, - duża liczba ogólnodostępnych obiektów sportowych, w tym zespół krytych basenów, korty tenisowe, skate-parki, stadion sportowy czy stok narciarski.	- duża ilość osób bezrobotnych (w tym kobiet), - szybko rosnąca liczba osób w wieku poprodukcyjnym, - wyludnianie się miasta, szczególnie mocno zauważalne na podobszarach rewitalizacji, - patologie związane z dużym skupiskiem ludzkim, - ryzyko wykluczenia społecznego, - nadmierne obciążenie przez ruch samochodowy, - słabo rozwinięta oferta transportu kolejowego, - słabo rozwinięty system dróg rowerowych, - niedostateczne zagospodarowanie terenów zielonych, - niewystarczająca ilość i zdegradowanie terenów rekreacyjnych i przestrzeni publicznej, - mocno zróżnicowany dostęp do terenów zielonych i miejsc rekreacji, - niewielka przedsiębiorczość mieszkańców, zauważalna zwłaszcza na podobszarach rewitalizacji, - słabe zaangażowanie mieszkańców w rozwiązywanie problemów miasta i działalność w organizacjach społecznych,
Szanse	Zagrożenia

Analiza SWOT	
- stworzenie warunków dla lokalizacji wydarzeń kulturalnych o ponadlokalnym znaczeniu, - wzmocnienie identyfikacji mieszkańców z ich obszarem dzięki pozytywnym efektom procesu rewitalizacji, - zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej dla turystów, mieszkańców oraz dla lokalizacji usług i handlu, - poprawa warunków mieszkaniowych, - możliwość pozyskiwania środków bezzwrotnych na realizację celów rewitalizacyjnych, - stworzenie przestrzeni publicznych służących integracji mieszkańców, - stworzenie przestrzeni do organizowania imprez masowych, - rozwój transportu kolejowego, - przyciągnięcie nowych inwestorów, - duży potencjał terenów zielonych i możliwości zagospodarowania parków, - stworzenie atrakcyjnej oferty osiedleńczej dla osób spoza miasta, - rozwój przedsiębiorczości.	- utrzymujący się trend odpływu mieszkańców, - niski przyrost naturalny, - starzenie się społeczeństwa, - wzrost przestępczości i znaczący wzrost liczby osób bezrobotnych, - rosnące rozwarstwienie społeczne, pociągające za sobą rozwój zjawisk patologicznych, - nie wykorzystanie istniejącego potencjału turystycznego, - postępująca degradacja zabudowy mieszkaniowej, - niedostateczna ilość środków finansowych na realizację działań rewitalizacyjnych, - ryzyko utraty wartościowej zabudowy wskutek postępującej degradacji, - zagrożenie ze strony rzeki Wisły, - odpływ inwestorów z miasta, - spadek liczby turystów, - spadek zainteresowania turystów wskutek braku informacji i usług okołoturystycznych.

Źródło: Opracowanie własne

Wnioski ze sporządzonej diagnozy na podstawie danych statystycznych, raportów i opracowań instytucji publicznych oraz analizy SWOT obszarów zaplanowanych do objęcia procesem rewitalizacji, uzasadniają potrzebę podjęcia działań mających na celu wyprowadzenie tych terenów ze stanu kryzysowego. Każdy z wybranych obszarów boryka się z problemami w strefach społecznej, gospodarczej, przestrzeni publicznej, zieleni miejskiej i środowiska. Przeprowadzone analizy wskazały na:

- wysoki poziom bezrobocia, szczególnie wśród kobiet, w tym młodych kobiet powracających na rynek pracy,
- niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców każdego z podobszarów rewitalizacji,
- dużą ilość klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i wysoką wartość pobieranych świadczeń socjalnych świadczących o rozwarstwieniu społecznym i narastających patologiach, szczególnie wśród mieszkańców podobszaru 3,
- zmniejszającą się ilość mieszkańców oraz niski przyrost naturalny (w szczególności dotyczący podobszaru Nowego Miasta), skutkujące postępującym starzeniem się społeczności zarówno miasta jak i podobszarów rewitalizacji
- niską aktywność społeczną mieszkańców wyrażaną przez małą liczbę organizacji społecznych oraz niską frekwencje wyborczą,
- dużą ilość terenów zielonych na dwóch terenach wskazanych do procesu rewitalizacji, których możliwości nie są w pełni wykorzystane oraz brak bezpośredniego dostępu do terenów zielonych i rekreacyjnych mieszkańców podobszaru rewitalizacji przy ul. Trześniowskiej,

- mocno ograniczony dostęp mieszkańców podobszaru rewitalizacji do oferty wysokiej jakości przestrzeni publicznej, przekładający się na problem integracji i utożsamienia z miejscem zamieszkania.

W odpowiedzi na zdiagnozowane problemy Miasto oraz jego jednostki organizacyjne, przy współpracy z partnerami społecznymi powinny prowadzić działania i projekty mające na celu polepszenie sytuacji na podobszarze rewitalizacji, z uwzględnieniem ich specyfiki oraz opisanych w diagnozie problemów.

4 Zasięg przestrzenny podobszarów rewitalizacyjnych

W ramach procesu delimitacji szczególnej analizie poddano występowanie negatywnych zjawisk społecznych na terenie poszczególnych jednostek terytorialnych (w szczególności wzięto pod uwagę dane z M-GOPS w Sandomierzu dotyczące liczby osób/rodzin otrzymujących wsparcie zarówno rzeczowe, jak i finansowe. Podobszary które zostały wytypowane do rewitalizacji charakteryzują się występowaniem negatywnych zjawisk społecznych oraz negatywnych zjawisk w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.

Zgodnie z metodologią podaną w rozdziale 2 jako **cztery podobszary** rewitalizacji wytypowano:

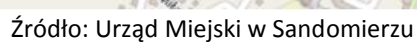
- Podobszar 1: Huta
- Podobszar 2: Trzeźniowska i Gęsia Wólka
- Podobszar 3: Stare Miasta
- Podobszar 4: Nowe Miasto

Dla wyznaczenia zasięgu podobszarów rewitalizacji kierowano się następującymi przesłankami:

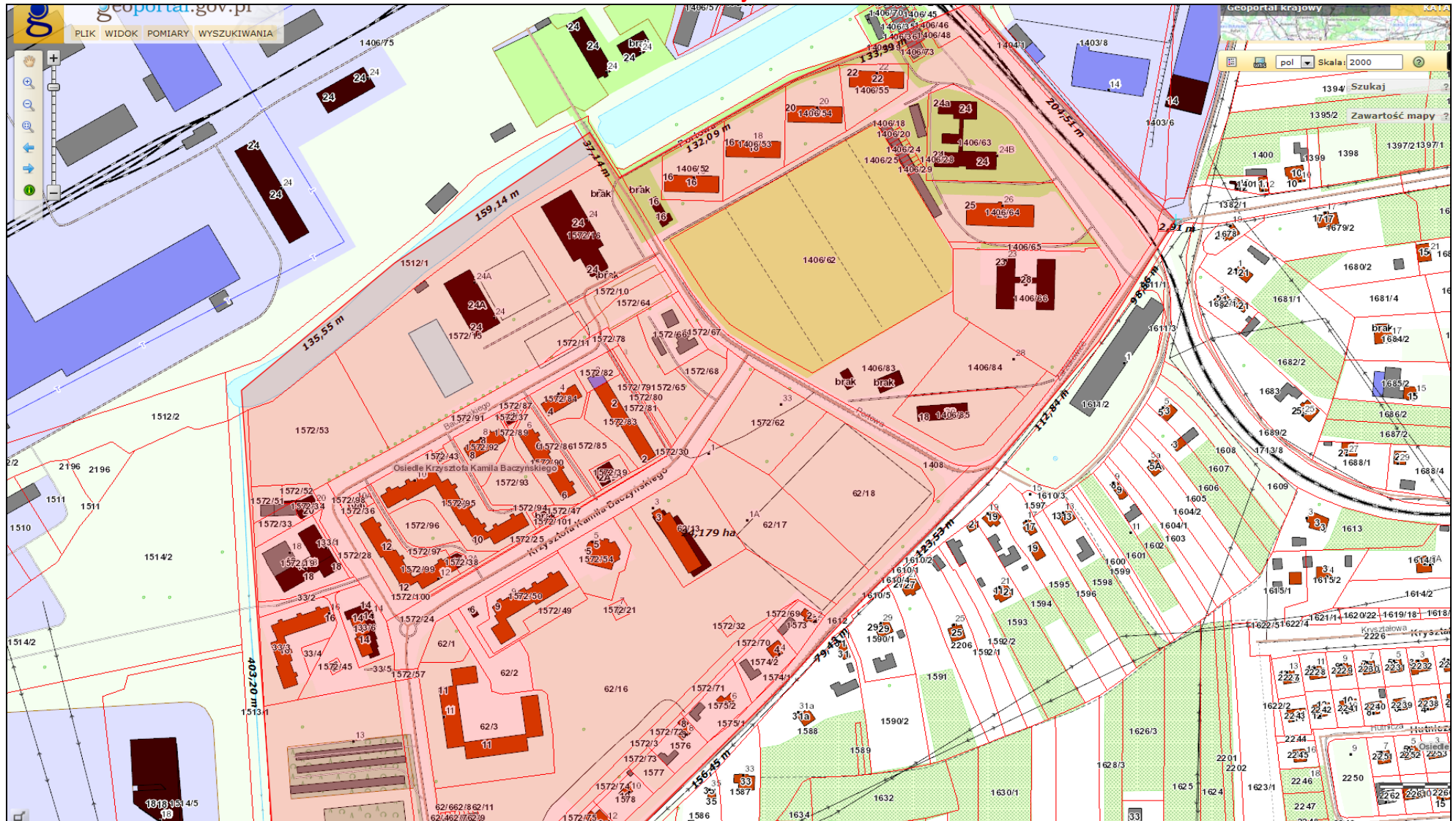
1. na podobszarach tych zidentyfikowano wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej (bezrobocie, niekorzystna sytuacja demograficzna, duża liczba osób korzystających z pomocy M-GOPS w Sandomierzu). Na każdym z obszarów występują również dodatkowo negatywne zjawiska w sferach:
 - środowiskowej -na terenach w/w podobszarów znajduje się duża ilość azbestu pozostającego do utylizacji a stan powietrza jest niezadawalający. Na podobszarze 1, 3, 4 znajdują się pomniki przyrody.
 - gospodarczej – czyli niezadawalającej ilości funkcjonujących podmiotów gospodarczych czy też braku podejmowania ryzyka związanego z powstawaniem nowych działalności, brak terenów inwestycyjnych lub ich zły stan,
 - funkcjonalno – przestrzennej – m.in. niezadawalającego dostępu usług społecznych (w tym edukacyjnych, zdrowotnych, infrastruktury kultury),
 - technicznej – na podobszarach tych znajdują się niezagospodarowane obszary, które mogłyby pełnić funkcje rekreacyjne, integracyjne.
2. obszary te jednocześnie mają istotne znaczenie dla rozwoju gminy,
3. wybór podobszarów uzyskał całkowitą akceptację zarówno władz lokalnych jak i akceptację społeczną.

Podobszary rewitalizacji obejmują 247,80 ha co stanowi 8,59% powierzchni Miasta Sandomierza. Na podobszarach tych mieszka 7337 mieszkańców, tj. 30% mieszkańców miasta. Obszar ten spełnia kryteria jakie zostały określone w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020 „Program rewitalizacji łącznie nie obejmuje więcej niż **20%** powierzchni gminy i dotyczy liczby ludności nie większej niż **30%** jej mieszkańców”. Poniżej przedstawiono mapy obrazujące podobszary rewitalizacji

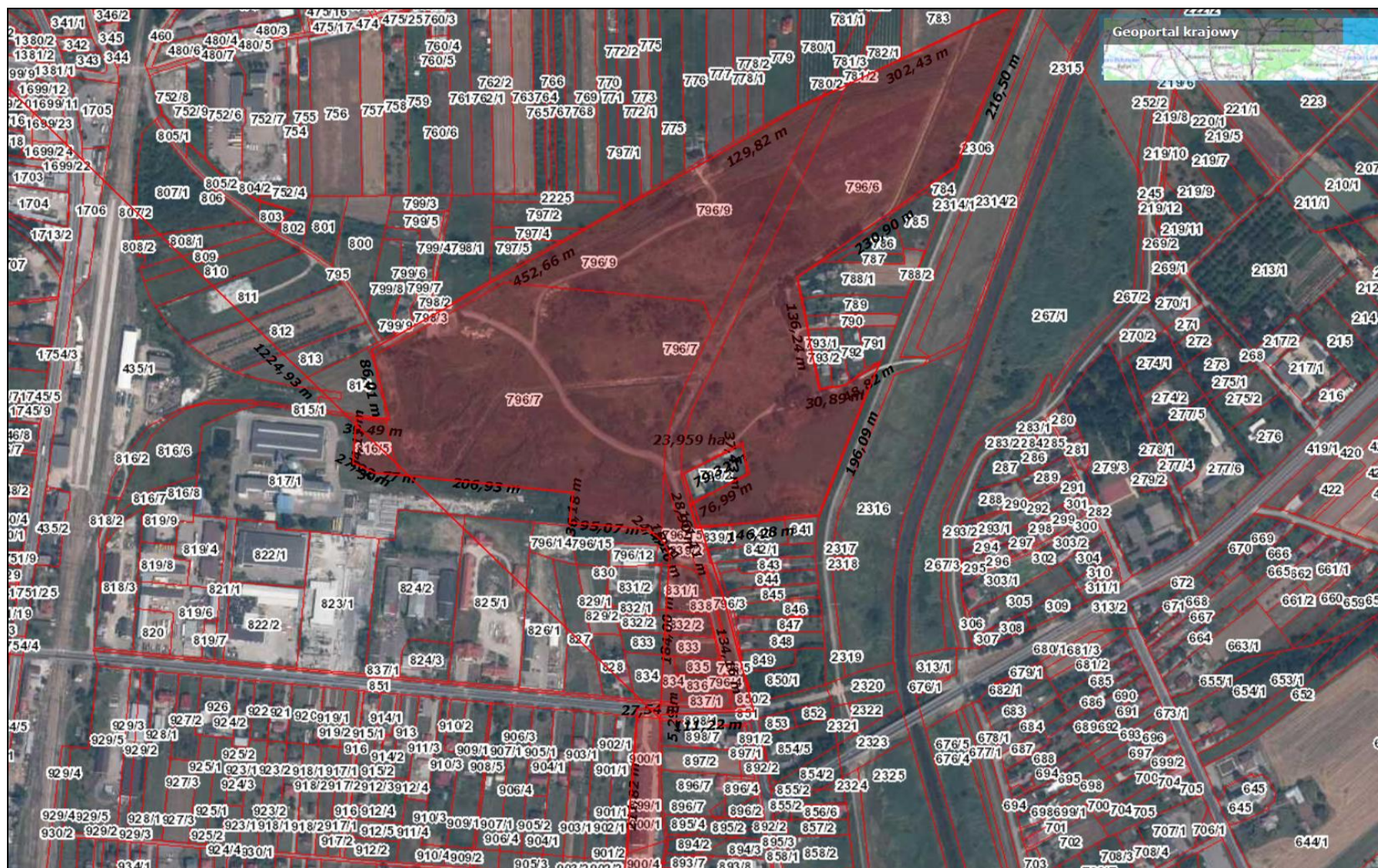

Podobszar rewitalizacji nr 2 Huta

Źródło: Urząd Miejski w Sandomierzu

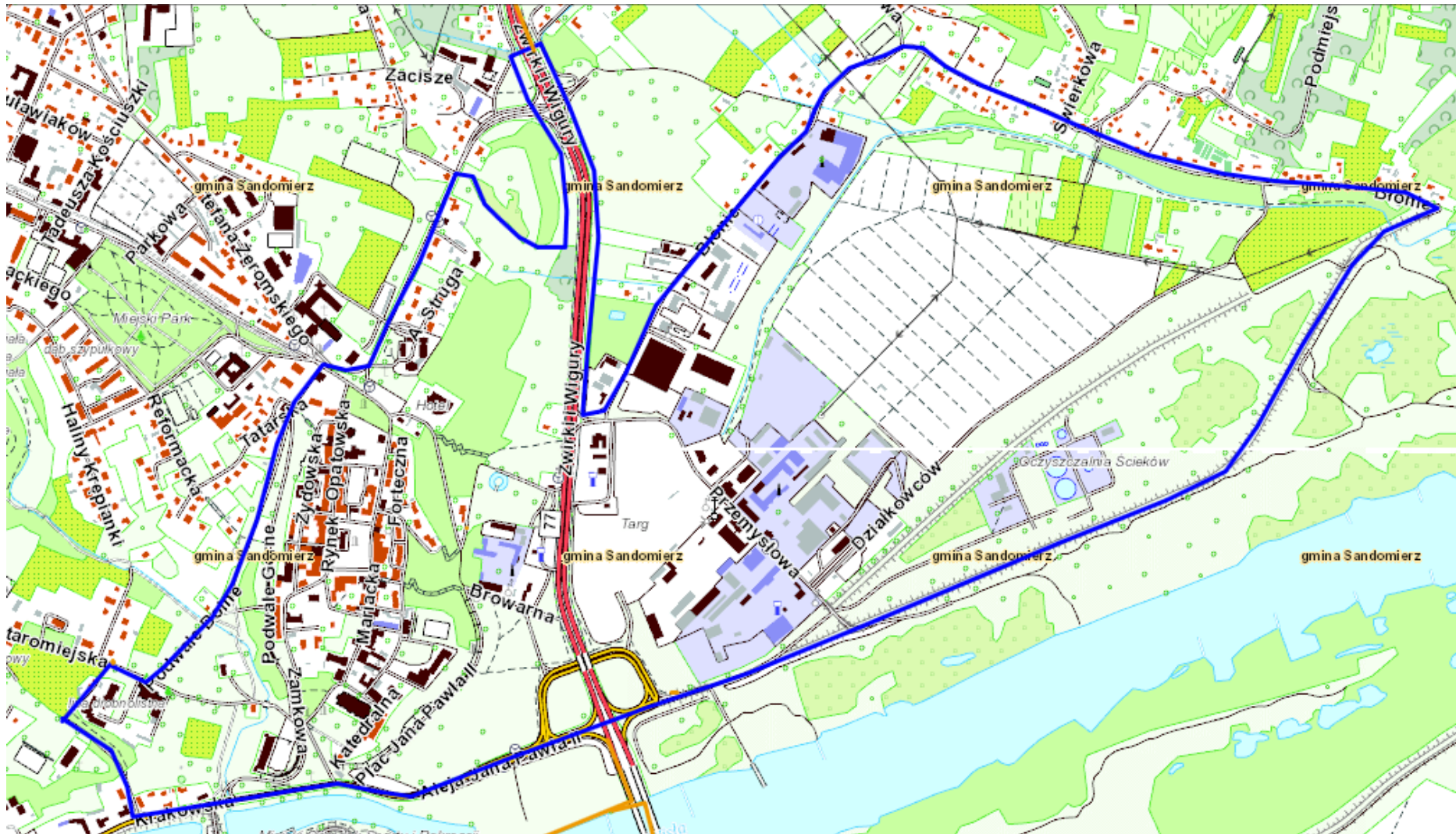
Podobszar rewitalizacji nr 3 Trześniowska, Gęsia Wólka

Źródło: Urząd Miejski w Sandomierzu

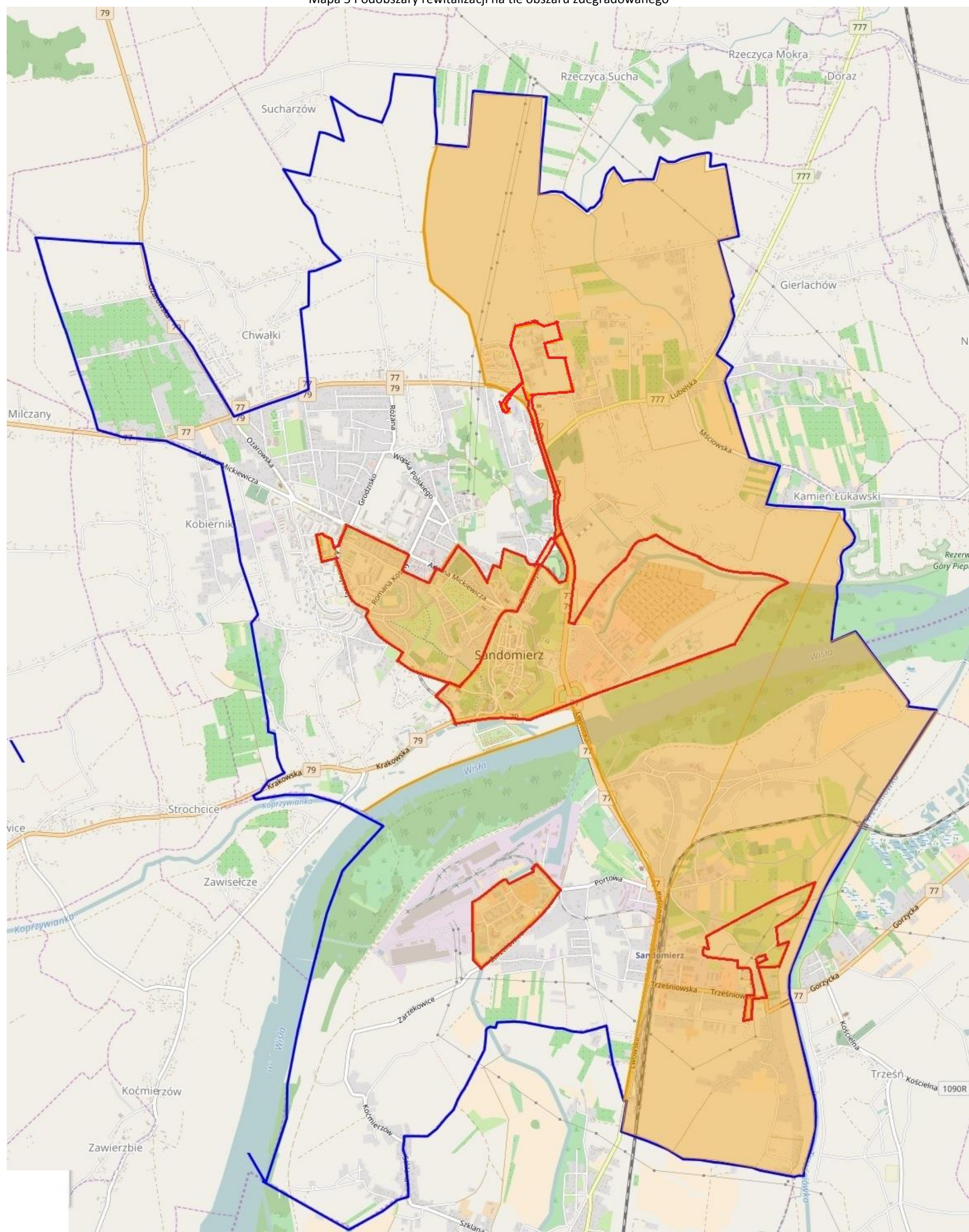

Podobszar rewitalizacji nr 4 – Starówka, ulica Przemysłowa

Źródło: Urząd Miejski w Sandomierzu

Mapa 5 Podobszary rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Legenda ■ granice miasta obszar zdegradowany ■ granice podobszarów rewitalizacji

5 Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji)

Do roku 2023 nastąpi wyraźnie ożywienie obszarów kryzysowych tj. Nowego Miasta, Huty, ul. Trześniowskiej i Gęsiej Wólki, Starówki, ulicy Przemysłowej. Ożywienie to będzie widoczne w każdej sferze:

- społecznej (planuje się m.in. poprawę infrastruktury edukacyjnej poprzez budowę nowego przedszkola nr 6 na ulicy Tadeusza Króla, projekty partnerskie realizowane z organizacjami pozarządowymi, zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne mające na celu nabycie lub wzmocnienie umiejętności kluczowych uczniów, aktywizację i integrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, adaptację budynku na ulicy Błonie m.in. na placówkę wsparcia dziennego, mieszkania chronione),
- gospodarczej (ożywienie ulicy Przemysłowej m.in. przebudowa Placu Targowego, budowa nowego pawilonu handlowego na Placu 3 Maja, wsparcie inwestycyjne firm z sektora MŚP),
- środowiskowej (planuje się m.in. demontaż azbestu, termomodernizację szeregu budynków użyteczności publicznej i budynków wielorodzinnych oraz wdrożenie systemu efektywności energetycznej na terenie Miasta Sandomierza, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii poprzez realizację projektu parasolowego dla mieszkańców obszarów kryzysowych),
- funkcjonalno-przestrzennej (w tym aspekcie zostaną zrealizowane m.in. projekty z zakresu poprawy gospodarki ściekowej, poprawy stanu ulic, rewaloryzacja Parku Miejskiego oraz Parku Osiedlowego Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego „Sandomierz”),
- technicznej (kluczowe w tym obszarze są modernizacje budynków Biblioteki Miejskiej oraz MOSiR-u na terenie Huty).

Sandomierz - miasto dziedzictwa, historii i relaksu - wykorzystuje swoje potencjały (łagodny klimat dzięki położeniu w Kotlinie Sandomierskiej, najwięcej słonecznych dni w regionie; posiadanie na swoim terenie Wisły – dawniej szlak handlowy; Gór Pieprzowych słynących z róż; przewagi na terenie miasta zieleni).

Oczekiwane rezultaty projektów rewitalizacyjnych:

- w wymiarze przestrzennym - powstanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni w mieście, będzie miało kluczowe znaczenie dla zainicjowania i trwałości efektów procesu rewitalizacji w sferze gospodarczej i społecznej;
- w wymiarze gospodarczym- zagospodarowanie, poprzez wzrost inwestycji ze strony prywatnych właścicieli oraz przedsiębiorców, nowych lokali użytkowych lub budowa obiektów na cele handlowe, gastronomiczne, usługowe itp.
- w wymiarze społecznym- poprzez skupianie mieszkańców i spełnianie funkcji miejsca wydarzeń społeczno-kulturalnych nastąpi wzrost aktywności i integracji społeczności lokalnych oraz poczucia ich tożsamości z miejscem zamieszkania. Znajdzie to odzwierciedlenie w aktywnej partycypacji w działaniach inicjowanych przez miasto, w zwiększonym uczestnictwie w działaniach organizacji pozarządowych, jak również we wzroście przedsiębiorczości mieszkańców podobszarów rewitalizacji (w kryzysie).

Realizacja projektów rewitalizacyjnych ułatwi szeroki dostęp do dóbr kultury zarówno społeczności lokalnej jak i osobom przyjeżdżającym do Sandomierza w celach turystycznych. Przyczyni się ponadto do wzrostu znaczenia aktywności obywatelskiej jak czynnika wpływającego na dywersyfikację i zwiększenie zatrudnienia, poziomu życia mieszkańców i rozwoju społeczno-gospodarczego. Zwiększy i zróżnicuje istniejące atrakcje kulturowe regionu w oparciu o zachowane dziedzictwo kulturowe dla szerszej grupy zwiedzających. Rezultaty osiągnięte dzięki realizacji szeregu przedsięwzięć rewitalizacyjnych podnoszą rangę Sandomierza jako jednego ze znaczących ośrodków życia kulturowego w województwie. Realizacja założonych projektów pozwoli wzmocnić funkcje

kulturowe, uatrakcyjnić miasto, stworzyć impuls do następnych działań na rzecz szeroko rozumianego rozwoju gospodarczego i kulturalnego miasta. Infrastruktura powstała w ramach realizacji projektów będzie w pełni dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Działania zaplanowane do realizacji na podobszarach rewitalizacji mają charakter działań przestrzennych (techniczno-materialnych), niemniej jednak ich szeroki zakres wskazuje, że będą one miały duże oddziaływanie na sferę gospodarczą i społeczną. Planowane przedsięwzięcia powinny przynieść rezultaty nie tylko w sferze gospodarczej i przestrzennej, ale również bardzo istotne efekty w wymiarze społecznym. Dzięki podjętym inicjatywom zrewitalizowana przestrzeń stanie się miejscem wydarzeń społeczno-kulturalnych, a to z kolei będzie miało odzwierciedlenie we wzroście poziomu integracji społeczności lokalnych. Ponadto zwiększeniu ulegnie poziom poczucia tożsamości tych grup z miejscem zamieszkania, co wyrażać się będzie poprzez aktywną partycypację w działaniach inicjowanych przez miasto oraz poprzez zwiększony poziom uczestnictwa w projektach realizowanych przez organizację pozarządową. Rewitalizacja infrastrukturalna w Sandomierzu będzie prowadzona równolegle z rewitalizacją społeczną, gdyż ta ostatnia jest procesem długotrwałym i często trudniejszym do realizacji. Celem projektów rewitalizacyjnych jest to, aby mieszkańcy Sandomierza, wspólnie z działającymi na jej podobszarach organizacjami pozarządowymi, podjęli wysiłek na rzecz realizowania społecznych aspiracji oraz wdrażali działania wykraczające poza zaspokojenie podstawowych potrzeb materialnych i bytowych, koncentrując się również na gospodarce, kulturze, turystyce czy zagospodarowaniu przestrzennym.

6 Cele rewitalizacji

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia kompleksowe tj. integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, uwzględniającej sferę gospodarczą oraz przestrzeń publiczną, potrzeby środowiska naturalnego i oczekiwania mieszkańców odnośnie infrastruktury. W ramach Program Rewitalizacji wizja wyprowadzenia ze stanu kryzysowego będzie realizowana poprzez wdrożenie 9 celów szczegółowych:

1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom wykluczenia społecznego na podobszarach rewitalizacji.
2. Budowa kapitału ludzkiego, czyli inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie.
3. Stymulowanie przedsiębiorczości i tworzenie miejsc pracy w obszarach kryzysowych (w tym przemysłowych).
4. Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa na podobszarach rewitalizacji.
5. Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej.
6. Wspieranie przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną.
7. Poprawa dostępu do szeroko rozumianych usług publicznych oraz polepszenie ich jakości.
8. Ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywności wykorzystania zasobów.
9. Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego.

Powiązanie celów z kierunkami działań

Planowane do realizacji inwestycje zlokalizowane są na podobszarach rewitalizacji (w kryzysie) miasta Sandomierza. Obiekty/obszary objęte projektem to przestrzenie niezwykle ważne, poza względami estetycznymi, przede wszystkim z uwagi na ich rolę społeczną. Chodzi tu głównie o funkcje centralnego miejsca życia społecznego, kulturowego, a także turystycznego. Do rewitalizacji wybrano obiekty/obszary w Sandomierzu wymagające poprawy stanu zachowania lub natychmiastowej interwencji. Wymagają one zmiany funkcji lub poprawy funkcjonowania; obiekty te mają stać się bardziej atrakcyjne dla turystów i mieszkańców dzięki ich adaptacji na cele kulturalne, przesadzające o estetyce przestrzeni publicznych. Jednocześnie powinny uzyskać kluczowe znaczenie dla turystów ze względu na intensywność wykorzystania. Degradacja środowiska przestrzennego pociąga za sobą w pierwszym rzędzie kryzys społeczny, przejawiający się zjawiskami patologicznymi, prowadzącymi do wykluczenia. W wielu aspektach życia społecznego sytuacja na obszarze objętym projektem, na tle całego miasta, przedstawia się niekorzystnie. W Sandomierzu występują problemy społeczne, których rozwiązanie może przyczynić się do polepszenia jakości kapitału społecznego. Należy do nich m.in.: wzrost zagrożenia bezpieczeństwa, duża liczba wybryków chuligańskich, zakłócenia spokoju publicznego, dewastacja minia publicznego, wandalizm, drastycznie rosnące zagrożenie dla mieszkańców wynikające ze wzrostu natężenia ruchu drogowego, niski poziom aktywności zawodowej (niski poziom kwalifikacji, niewystarczająca przedsiębiorczość), niski poziom udziału i aktywności mieszkańców w życiu społecznym, uboga oferta kulturalna, brak monitoringu miejsc związanych ze zwiększonym zagrożeniem bezpieczeństwa, duża liczba osób świadomie bezrobotnych - uzależnionych od pomocy społecznej, brak mieszkań komunalnych, socjalnych i chronionych, niska świadomość ekologiczna mieszkańców i turystów. Kwestie, które są bardziej istotne z punktu widzenia aktywizacji społeczności lokalnych to m.in. niska atrakcyjność i zły stan techniczny głównych przestrzeni publicznych miasta, niewystarczająca infrastruktura rekreacyjno-sportowa i kulturalna, jak również brak ukształtowanych centrów lokalnych.

W Sandomierzu brakuje miejsc, w których mieszkańcy, w szczególności dzieci i młodzież, mogłyby spędzać czas wolny. Powyższe problemy mają negatywny wpływ na integrację lokalnej społeczności, co pociąga za sobą konsekwencje polegające między innymi na wykluczeniu społecznym. Dlatego też bardzo istotnym elementem działań rewitalizacyjnych w Sandomierzu powinno być inwestowanie w miejsce o charakterze publicznym. Nie bez znaczenia dla prawidłowego

rozwoju społeczności lokalnych, ich integracji i aktywizacji, są działania zmierzające do wzbogacenia oferty kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej i wypoczynkowej. Stanowi to kolejny priorytet miasta w obszarze rewitalizacji społecznej. W ramach tej grupy działań miasto zamierza podjąć inicjatywy, polegające na tworzeniu oraz poprawie warunków lokalnych i infrastrukturalnych dla rozwoju działalności kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej, jak i również na zwiększeniu atrakcyjności oferty inwestycyjnej miasta. Projekty rewitalizacyjne stanowią odpowiedź na problemy zdiagnozowane w Programie Rewitalizacji, związane z brakiem ukształtowanych centrów lokalnych, mogących służyć integracji lokalnej społeczności oraz z niewystarczającą infrastrukturą kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkową, co przekłada się na brak możliwości zagospodarowania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, osób dorosłych, seniorów i turystów. Zadaniem przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest również opracowanie skutecznych metod aktywizacji społeczności lokalnych, które w konsekwencji doprowadzą do tworzenia inicjatyw na rzecz samozatrudnienia; angażując z jednej strony grupy znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji, a z drugiej-publiczne instytucje lokalne i organizacje pozarządowe. Realizacja projektów zapoczątkuje kształtowanie się społeczeństwa obywatelskiego/ Sandomierz podjął uchwałę o konsultacjach społecznych, co zapoczątkowało procedurę związaną z budżetem obywatelskim/- dzięki zbudowaniu partnerskiej współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi oraz pozarządowymi powstały podwaliny lokalnego społeczeństwa obywatelskiego. Wykreowanie takiego społeczeństwa pozwoli w dłuższej perspektywie na lepsze i bardziej efektywne rozwiązywanie problemów społecznych oraz na pobudzanie aktywności lokalnej mieszkańców Sandomierza w tym zmiany postawy mieszkańców z roszczeniowej na obywatelską, prospołeczną oraz lidorską. Integracja mieszkańców miasta stwarza im okazję do uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym oraz wzmacnia ich identyfikację z miejscem zamieszkania. W związku z powyższym niezbędne są przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które poprawią jakość życia mieszkańców, będą spójne z zakończonymi już i nowymi etapami rewitalizacji Sandomierza, a tym samym będą pozytywnie wpływać na obszar przestrzenny, gospodarczy i społeczny miasta. Jednocześnie prawie każdy projekt rewitalizacyjny bezpośrednio lub pośrednio wpłynie na wzrost konkurencyjności i atrakcyjności Sandomierza, zdecydowana większość przedsięwzięć poprawia estetykę przestrzeni publicznej. Duża liczba projektów jest również komplementarna z zaplanowanymi działaniami z EFS przeciwdziałającymi wykluczeniu społecznemu, obejmującymi m.in. organizację spotkań, wydarzeń, szkoleń itp. dla wszystkich pragnących rozwijać swoje indywidualne zainteresowania i uzdolnienia. Szczególnie jest to ważne dla mieszkańców podobszarów rewitalizacji, gdzie mają być realizowane projekty.

Tabela 42 Kierunki działań

Cel szczegółowy 1: Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom wykluczenia społecznego na podobszarach rewitalizacji.
Kierunki działań: • Promowanie włączenia społecznego oraz zwalczanie ubóstwa i wszelkich form dyskryminacji • Rozwijanie kompetencji kluczowych w szkołach na terenie Miasta Sandomierza • Rozwój edukacji przedszkolnej i żłobkowej w podobszarach rewitalizacji • Wspieranie organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych • Integracja i aktywizacja seniorów na podobszarach rewitalizacji • Organizacja wydarzeń kulturalnych na podobszarze rewitalizacji oraz wydarzeń promujących obszar jako miejsce atrakcyjne turystycznie • Promocja zdrowia i aktywnych form wypoczynku • Przełamywanie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej
Cel szczegółowy 2: Budowa kapitału ludzkiego, czyli inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie.
Kierunki działań: • Rozwijanie kompetencji kluczowych w szkołach na terenie Miasta Sandomierza • Rozwój edukacji przedszkolnej i żłobkowej w podobszarach rewitalizacji

• Wspieranie organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych • Integracja i aktywizacja seniorów na podobszarach rewitalizacji • Rozwój kształcenia specjalnego • Modernizacja, rozbudowa i wyposażenie placówek oświatowych w zakresie szkolnictwa zawodowego w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Sandomierzu oraz Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu
Cel szczegółowy nr 3: Stymulowanie przedsiębiorczości i tworzenie miejsc pracy w obszarach kryzysowych (w tym przemysłowych).
Kierunki działań: • Modernizacja Placu 3 Maja • Ożywienie terenów przemysłowych • Tworzenie nowych przedsiębiorstw i wspieranie funkcjonujących firm na podobszarach rewitalizacji • Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Miasta Sandomierz poprzez kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych • Kreowanie i wzmacnianie marki Sandomierz • Podnoszenie konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw
Cel szczegółowy 4: Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa na podobszarach rewitalizacji.
Kierunki działań: • Poprawa bezpieczeństwa na podobszarach rewitalizacji
Cel szczegółowy 5: Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej.
Kierunki działań: • Rewaloryzacja Parku Miejskiego w Sandomierzu • Park z elementami ogrodu botanicznego - arboretum "Cztery pory roku" • Poprawa funkcjonalności małego rynku • Poprawa funkcjonalności "starówki" w Sandomierzu • Poprawa funkcjonalno-przestrzenna miejsc i obiektów turystycznych
Cel Szczegółowy nr 6: Wspieranie przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną.
Kierunki działań: • Promowanie zrównoważonego transportu • Termomodernizacja, remont i wyposażenie budynku MOSiR wraz z zagospodarowaniem terenu • Termomodernizacja, remont i wyposażenie budynku Centrum Aktywności Obywatelskiej w Sandomierzu przy ulicy Mariackiej 1 • Wdrożenie systemu efektywności energetycznej na terenie Miasta Sandomierza • Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów • Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii poprzez realizację projektu parasolowego na terenie Miasta Sandomierz • Poprawa efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych na podobszarach rewitalizacji • Termomodernizacja, remont i wyposażenie budynku wielofunkcyjnego przy ulicy Błonie.
Cel Szczegółowy nr 7: Poprawa dostępu do szeroko rozumianych usług publicznych oraz polepszenie ich jakości.
Kierunki działań: • Kompleksowy i wieloaspektowy rozwój edukacji przedszkolnej na terenie Miasta Sandomierza • Modernizacja i wyposażenie infrastruktury edukacyjnej i sportowej przyszkolnej na podobszarach rewitalizacji • Adaptacja na cele kulturalnego ratusza na Rynku Starego Miasta • Odtworzenie kompleksu rekreacyjno-wypoczynkowo-kulturalnego w prawobrzeżnej części

Miasta Sandomierza odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby społeczne • Nadbudowa i rozbudowa budynku Miejskiego Stadionu Sportowego w Sandomierzu • Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych na podobszarach rewitalizacji. • Przełamywanie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej
Cel Szczegółowy nr 8: Ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywności wykorzystania zasobów.
Kierunki działań: • Demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszarów rewitalizacji • Edukacja ekologiczna mieszkańców podobszarów rewitalizacji • Poprawa gospodarki ściekowej na podobszarach rewitalizacji • Rozbudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
Cel Szczegółowy nr 9: Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego
Kierunki działań: • Przebudowa i nadbudowa Miejskiej Biblioteki w Sandomierzu • Ochrona dziedzictwa Zespołu architektonicznego Starego Miasta i poprawa stanu technicznego kamienic • Adaptacja na cele kulturalnego ratusza na Rynku Starego Miasta • Odtworzenie kompleksu rekreacyjno-wypoczynkowo-kulturalnego w prawobrzeżnej części Miasta Sandomierza odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby społeczne • Rozwój działalności kulturalnej na podobszarach rewitalizacji • Zachowanie dziedzictwa kulturowego na podobszarach rewitalizacji • Wzmocnienie potencjału i promocja świętokrzyskiego winiarstwa jako kulturowego dziedzictwa regionu • Konserwacja wnętrza perły wczesnogotyckiej architektury sakralnej – Bazyliki Katedralnej w Sandomierzu • Rewitalizacja i unowocześnienie Muzeum Okręgowego w Sandomierzu (Zamku - byłej siedziby królewskiej) - miejsca pamięci i dokumentowania historycznej wielokulturowości oraz tradycji tolerancji Polski

7 Lista planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Wyszczególnienie	Podstawowe	Uzupełniające	Razem
Liczba projektów rewitalizacyjnych	39	17	56
Szacunkowa wartość projektów rewitalizacyjnych	225 055 745 zł	107 824 925 zł	332 880 670 zł

PODSTAWOWA LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH		
L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		13 040 000 zł
1.	Promowanie włączenia społecznego oraz zwalczanie ubóstwa i wszelkich form dyskryminacji	4 000 000 zł
2.	Rozwijanie kompetencji kluczowych w szkołach na terenie Miasta Sandomierza	1 600 000 zł
3.	Rozwój edukacji przedszkolnej i żłobkowej w obszarach rewitalizacji	2 000 000 zł
4.	Wspieranie organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych	1 200 000 zł
5.	Integracja i aktywizacja seniorów na obszarach rewitalizacji	240 000 zł
6.	Organizacja wydarzeń kulturalnych na obszarze rewitalizacji oraz wydarzeń promujących obszar jako miejsce atrakcyjne turystycznie	4 000 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		30 450 000 zł
7.	Modernizacja Placu 3 Maja	3 000 000 zł
8.	Ożywienie terenów przemysłowych	9 000 000 zł
9.	Tworzenie nowych przedsiębiorstw i wspieranie funkcjonujących firm na obszarach rewitalizacji	5 000 000 zł
10.	Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Miasta Sandomierz poprzez kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych	7 650 000 zł
11.	Kreowanie i wzmacnianie marki Sandomierz	5 800 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		164 000 zł
12.	Demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszarów rewitalizacji	84 000 zł
13.	Edukacja ekologiczna mieszkańców obszarów rewitalizacji	80 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		100 357 916 zł
14.	Rewaloryzacja Parku Miejskiego w Sandomierzu	6 500 000 zł

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

15.	Odtworzenie kompleksu rekreacyjno-wypoczynkowo-kulturalnego w prawobrzeżnej części Miasta Sandomierza odpowiednią na zdiagnozowane potrzeby społeczne	12 400 000 zł
16.	Park z elementami ogrodu botanicznego - arboretum "Cztery pory roku"	10 000 000 zł
17.	Promowanie zrównoważonego transportu	3 600 000 zł
18.	Poprawa bezpieczeństwa na obszarach rewitalizacji	18 104 500 zł
19.	Poprawa gospodarki ściekowej na obszarach rewitalizacji	6 000 000 zł
20.	Poprawa funkcjonalności małego rynku	300 000 zł
21.	Poprawa funkcjonalności "starówki" w Sandomierzu	2 500 000 zł
22.	Adaptacja na cele kulturalnego ratusza na Rynku Starego Miasta	500 000 zł
23.	Poprawa funkcjonalno-przestrzenna miejsc i obiektów turystycznych	5 000 000 zł
24.	Rewitalizacja klasztoru Św. Jakuba i otoczenia	32 000 000 zł
25.	Modernizacja miejskiego oświetlenia ulicznego na energooszczędne na terenie Miasta Sandomierz	3 453 416 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej		81 043 829 zł
26.	Przebudowa i nadbudowa Miejskiej Biblioteki w Sandomierzu	4 500 000 zł
27.	Termomodernizacja, remont i doposażenie budynku MOSiR wraz z zagospodarowaniem terenu	6 000 000 zł
28.	Kompleksowy i wieloaspektowy rozwój edukacji przedszkolnej na terenie Miasta Sandomierza	7 200 000 zł
29.	Modernizacja i doposażenie infrastruktury edukacyjnej i sportowej przyszkolnej na obszarach rewitalizacji	3 000 000 zł
30.	Termomodernizacja, remont i wyposażenie budynku Centrum Aktywności Obywatelskiej w Sandomierzu przy ulicy Mariackiej 1	1 000 000 zł
31.	Nadbudowa i rozbudowa budynku Miejskiego Stadionu Sportowego w Sandomierzu	2 000 000 zł
32.	Ochrona dziedzictwa Zespołu architektonicznego Starego Miasta i poprawa stanu technicznego kamienic	5 000 000 zł
33.	Nowoczesny TK nadzieją dla chorych na schorzenia onkologiczne	3 200 700 zł
34.	Diagnostyka chorób serca i leczenie zawałów na najwyższym poziomie	3 445 400 zł
35.	Zwiększenie komfortu pobytu pacjenta w oddziale medycyny paliatywnej	2 500 000 zł
36.	Kompleksowa termomodernizacja szpitala w Sandomierzu	13 530 000 zł
37.	Budowa budynku specjalistycznego oraz zakup wyposażenia wraz ze sprzętem medycznym	22 000 000 zł
38.	PODNIESIENIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU MIESZKALNEGO WIELORODZINNEGO UL. KRUKOWSKA 22, SANDOMIERZ	471 318 zł
39.	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie Sandomierza	7 196 411 zł

RAZEM wartość projektów podstawowych

225 055 745 zł

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 1 Promowanie włączenia społecznego oraz zwalczanie ubóstwa i wszelkich form dyskryminacji
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu (OPS) Gmina Miejska Sandomierz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (MOSiR) Sandomierskie Centrum Kultury Miejski Ośrodek Rozwoju Osobistego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu Organizacja pozarządowe (NGO), w szczególności Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu
4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Poszerzenie działalności Punktu Interwencji Kryzysowej Zadanie 2: Koordynowanie realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny Zadanie 3: Koordynowanie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Zadanie 4: Podjęcie działań mających na celu pozyskanie dotacji na realizację programu na rzecz społeczności romskiej z zakresu integracji społecznej i poprawy warunków życia społeczności romskiej Zadanie 5: Przystąpienie do konkursu ogłoszonego przez MRPiPS w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie Zadanie 6: Koordynowanie realizacji „Gminnego programu wychodzenia z bezdomności”. Zadanie 7: Przystąpienie do konkursu MRPiPS „Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi” Zadanie 8: Realizacja projektu socjalnego „Spotkanie wigilijne” Zadanie 9: Realizacja programu osłonowego „Strefa zabaw mojej Mamy” którego celem jest wzmacnianie więzi rodzinnych, pielęgnowanie wartości rodzinnych, kształtowanie umiejętności wspólnego spędzania czasu wolnego, integracja ze środowiskiem. Zadanie 10: Realizacja programu „Profilaktyka receptą na lepsze jutro” z zakresu prewencji zjawisk zagrażających funkcjom rodziny, związanych z przemocą i uzależnieniami oraz promowanie zdrowego trybu życia. Zadanie 11: Realizacja programu wspierania finansowego gmin „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Zadanie 12: Realizacja programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” ogłaszanego corocznie przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Zadanie 13: Aktywne formy wspierania osób bezrobotnych i poszukujących pracy W ramach projektu będą podejmowane różnego rodzaju aktywne formy

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

	aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy m.in. szkolenia, staże, kursy zawodowe, praktyki, refundacja kosztów badań lekarskich, itp. Zadanie obejmuje także: - aktywizację społeczną tj. szkolenia i kursy dla wybranej grupy podopiecznych OPS, - zorganizowanie prac społecznie – użytecznych dla osób bezrobotnych korzystających z pomocy OPS. Ośrodek Pomocy Społecznej planuje również przystąpić do innych ogłaszanych konkursów ministerialnych oraz projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego związanych z tematyką dotyczącą pomocy społecznej i pieczy zastępczej, w uzupełnieniu przedstawionych działań lub rozszerzając spektrum form pomocy.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu Ośrodek Pomocy Społecznej
6 Szacowana wartość	4 000 000 zł (8 lat * 500 000 zł/rocznie)
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • W ciągu 8 lat realizacji Programu rewitalizacji minimum 160 mieszkańców podobszarów rewitalizacji (zakładamy średnio 20 osób rocznie) będzie miało możliwość skorzystać z aktywnych form wspierających zatrudnienie (staże, kursy zawodowe, roboty interwencyjne, praktyki, itp.) Sposób pomiaru rezultatów: • listy obecności, • informacje uzyskiwane z Powiatowego Urzędu Pracy, • sprawozdania Ośrodka Pomocy Społecznej, • dane własne Urzędu Miejskiego w Sandomierzu, • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2016-2023 (8 lat)

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 2 Rozwijanie kompetencji kluczowych w szkołach na terenie Miasta Sandomierza
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto, 2 Huta, 4 Stare Miasto.
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz Placówki oświatowe działające na terenie Sandomierza: • Katolickie Gimnazjum im. Św. Jadwigi Królowej - ul. Św. Jadwigi Królowej 5 • Przedszkole Samorządowe nr 1 - ul. Stefana Okrzei 8 • Oddział Przedszkola Samorządowego nr 1 - ul. Parkowa 4 • Przedszkole Samorządowe nr 3 - ul. Słowackiego 9 • Przedszkole Samorządowe nr 5 - ul. Portowa 28 • Przedszkole Samorządowe nr 6 - ul. Króla 3 • Przedszkole Samorządowe nr 7 - ul. Armii Krajowej 5 • Przedszkole Specjalne Ośrodka "Radość Życia" - ul. Opatowska 10 • Niepubliczne Przedszkole Językowe "Jaś i Małgosia" - ul. Baczyńskiego 18

	• Niepubliczne Przedszkole "Dolina Smerfów" - ul. Armii Krajowej 13 • Niepubliczne Przedszkole "Różowy Słoń"- ul. Dobkiewicza 12 • Niepubliczne Przedszkole "Mali Odkrywczy" - ul. Wojska Polskiego 19 • Szkoła Podstawowa nr 1 – ul. Stefana Okrzei 6 • Szkoła Podstawowa nr 2 – ul. A. Mickiewicza 9 • Szkoła Podstawowa nr 3 – ul. Flisaków 30 • Szkoła Podstawowa nr 4 – ul. A. Mickiewicza 39 • Gimnazjum nr 1 - ul. Cieśli 2 • Gimnazjum nr 2 - ul. Flisaków 30 • Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Sandomierzu • Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu • Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa • Wyższa Szkoła Humanistyczno-Przyrodnicza Ośrodek Wspierania i Promocji Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu Organizacje pozarządowe (NGO) działające na obszarze rewitalizacji i/ lub zamierzające realizować projekty na obszarze rewitalizacji
4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Organizacja zajęć dodatkowych pozalekcyjnych będzie polegała m.in. na rozwoju nauczania opartego na eksperymencie i narzędziach TIK poprzez doposażenie pracowni szkolnych w pomoce dydaktyczne oraz realizację zajęć związanych z rozwojem kompetencji kluczowych: • porozumiewanie się w języku ojczystym, • porozumiewanie się w językach obcych, • kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje, naukowo-techniczne, • kompetencje informatyczne, • umiejętność uczenia się, • kompetencje społeczne i obywatelskie, • inicjatywność i przedsiębiorczość, • świadomość i ekspresja kulturalna.

	  Zadanie 2: Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zakłada również zwiększenie umiejętności kadry nauczycielskiej w zakresie posługiwania się narzędziami TIK. W ramach projektów przewiduje się wyjazdy edukacyjne oraz inne zajęcia sportowe, wyrównawcze i rozwijające zainteresowania uczniów na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb. Zadanie 3: Doposażenie pracowni informatycznych. Zadanie 4: Doposażenie pracowni matematycznych. Zadanie 5: Doposażenie pracowni przyrodniczych Zadanie 6: Doposażenie pozostałych pracowni szkolnych wg zdiagnozowanych potrzeb.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Placówki oświatowe
6 Szacowana wartość	1 600 000 zł (8 lat * 200 000 zł/rocznie)
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów	Minimum 300 uczniów placówek oświatowych dla których organem prowadzącym jest Miasto Sandomierz rocznie nabędzie lub wzmocni kompetencje kluczowe (m.in. język obcy, matematyka, umiejętności uczenia się i informatyczne). Każdy uczeń będzie miał możliwość – w ramach projektu - uczestnictwa w kilku typach wsparcia zgodnie ze

rewitalizacji	ścieżką edukacyjną na którą składają się zajęcia dodatkowe: • z j. angielskiego, • warsztaty uczenia się, • indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe, • z matematyki metodą eksperymentu, • warsztaty matematyczne, • inne zajęcia wyrównawcze i rozwijające w zależności od zdiagnozowanych potrzeb uczniów. Nauczyciele otrzymają wsparcie np. w postaci kursu „e-Nauczyciel”. Sposoby pomiaru rezultatów projektów: • dziennik zajęć, • dokumentacja fotograficzna, • protokoły odbioru (w przypadku doposażenia pracowni) • ankiety.
8 Horyzont czasowy	2016-2023 (8 lat)

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 3 Rozwój edukacji przedszkolnej i żłobkowej w podobszarach rewitalizacji
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto, 2 Huta, 4 Stare Miasto.
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz Organizacje pozarządowe (NGO) i osoby fizyczne (firmy) działające na obszarze rewitalizacji i/ lub zamierzające realizować projekty dotyczące edukacji przedszkolnej i żłobkowej na obszarze rewitalizacji Placówki oświatowe dla których organem prowadzącym jest Miasto Sandomierz • Przedszkole Samorządowe nr 1 - ul. Stefana Okrzei 8 • Oddział Przedszkola Samorządowego nr 1 - ul. Parkowa 4 • Przedszkole Samorządowe nr 3 - ul. Słowackiego 9 • Przedszkole Samorządowe nr 5 - ul. Portowa 28 • Przedszkole Samorządowe nr 6 - ul. Króla 3 • Przedszkole Samorządowe nr 7 - ul. Armii Krajowej 5 Placówki niepubliczne zajmujące się edukacją przedszkolną/żłobkową: • Przedszkole Specjalne Ośrodka "Radość Życia" - ul. Opatowska 10 • Niepubliczne Przedszkole Językowe "Jaś i Małgosia" - ul. Baczyńskiego 18 • Niepubliczne Przedszkole "Dolina Smerfów" - ul. Armii Krajowej 13 • Niepubliczne Przedszkole "Różowy Słoń" - ul. Dobkiewicza 12 • Niepubliczne Przedszkole "Mali Odkrywczy" - ul. Wojska Polskiego 19
4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Zwiększanie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3 Zwiększanie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3 poprzez: a) tworzenie nowych żłobków oraz klubów dziecięcych, b) tworzenie nowych miejsc opieki, c) wsparcie usług świadczonych przez dziennego opiekuna oraz nianie.

Zadanie 2: Upowszechnianie i wzrost jakości edukacji przedszkolnej

Upowszechnianie i wzrost jakości edukacji przedszkolnej poprzez:

- a) tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego,
- b) wsparcie istniejących przedszkoli w zakresie wygenerowania dodatkowych miejsc przedszkolnych,
- c) rozszerzenie oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia.

Zadanie 3: Wdrożenie we wszystkich przedszkolach samorządowych Metody Montessori

	
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Placówki oświatowe realizujące zadania z zakresu edukacji przedszkolnej i żłobkowej
6 Szacowana wartość	2 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • rozwój edukacji przedszkolnej i żłobkowej na podobozarach rewitalizacji, • zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych, • wprowadzenie nowych zajęć edukacyjnych w przedszkolach. Pomiar: • dokumentacja fotograficzna, • sprawozdania z realizacji projektu, • dziennik zajęć przedszkolnych.
8 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 4 Wspieranie organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobozarach: 1 Nowe Miasta 2 Huta 3 Trzeźniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz Powiat Sandomierski Województwo Świętokrzyskie Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu (OPS) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (MOSiR) Sandomierskie Centrum Kultury Ośrodek Wspierania i Promocji Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu Organizacje pozarządowe (NGO) działające na obszarze rewitalizacji i/ lub zamierzające realizować projekty na obszarze rewitalizacji m.in.: • Sandomierskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego (LGD) • Sandomierskie Stowarzyszenie Winiarzy • Lokalna Organizacja Turystyczna „Partnerstwo Ziemi Sandomierskiej” • Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa

	Świętokrzyskiego • Fundacja Kultury Ziemi Sandomierskiej • Sandomierski Klub Sportowy „Wisła” • Stowarzyszenie Piłki Ręcznej „Wisła Sandomierz” • Koło PZW nr 1 w Sandomierzu • Klub Tenisa Stołowego „Sandomierz” • Sandomierski Klub Karate • Ludowy Klub Sportowy „Sandomierz” • Stowarzyszenie Sportów Siłowych • Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Foka Sandomierz” • Uczniowski Klub Sportowy „Trójka” • Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Piątka” • Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Kielecka Hufiec Sandomierz • Sandomierski Klub Kolarski „Race Squad” • Towarzystwo Naukowe Sandomierskie • Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Kielce Koło w Sandomierzu • Związek Inwalidów Wojennych RP Zarząd Oddziału w Sandomierzu • Związek Żołnierzy Wojska Polskiego Koło im. „Ziemi Sandomierskiej” przy Jednostce Wojskowej 3533 • Klub Miłośników Sandomierza • Chorągiew Rycerstwa Ziemi Sandomierskiej • Społeczny Komitet Odnowy Cmentarza Katedralnego w Sandomierzu • Sandomierskie Towarzystwo Pasjonatów Fotografii • Polskie Towarzystwo Informatyczne Koło w Sandomierzu • Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych Rejon Sandomierz • Ogólnopolski Związek Żołnierzy Batalionów Chłopskich • Związek Sybiraków Koło w Sandomierzu • Związek Strzelecki „Strzelec” • Sandomierskie Centrum Pamięci • Sandomierskie Stowarzyszenie Przyjaciół Zwierząt • Stowarzyszenie Partnerstwa Miast POMOST • Stowarzyszenie PaNaCeUm
4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Konkursy grantowe dla organizacji pozarządowych także w ramach współpracy JST-NGO Zadanie 2: Realizacja partnerskich projektów mających na celu rozwijanie pasji i zainteresowań mieszkańców podobszarów rewitalizacji. Zadanie 3: Przedsięwzięcia rewitalizacyjne na rzecz osób niepełnosprawnych. Zadanie 4: Akademia Młodych Orłów. Wspólny projekt Miasta ze Świętokrzyskim Związkiem Piłki Nożnej dla 120 dzieci. Zadanie 5: Realizacja budżetu obywatelskiego. Zadania 6: Animatorzy społeczni ożywiają tereny rewitalizacji m.in. Plac 3 Maja. Zadanie 7: Zorganizowanie nauki pływania dla dzieci i dorosłych

	z podobszarów rewitalizacji. Zadanie 8: Zorganizowanie kursu nauki języka obcego dla dzieci i dorosłych z podobszarów rewitalizacji. Zadanie 9: Wdrażanie innych pomysłów organizacji pozarządowych i zorganizowanych grup nieformalnych na przedsięwzięcia ożywiające społeczne podobszary rewitalizacji. Zadanie 10: Uniwersytet dla Rodziców. Zadanie 11: Festiwal Kobiet.
	
	Zadanie 12: Projekty współpracy interesariuszy rewitalizacji na rzecz ożywienia terenów zdegradowanych.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – wszystkie podobszary rewitalizacji
6 Szacowana wartość	1 200 000 zł (8 lat * 150 000 zł/rocznie)
7 Prognozowane	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji:

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	• liczba projektów partnerskich zrealizowanych na obszarze rewitalizacji, gdzie jednym z partnerów jest organizacja pozarządowa – 30, • liczba osób objęta projektami partnerskimi – 1000, • liczba inicjatyw oddolnych zrealizowanych w konkursach grantowych – 80, • liczba instytucji, organizacji, grup nieformalnych, które otrzymały wsparcie – 30. Sposób pomiaru rezultatów: • listy obecności, • sprawozdania organizacji pozarządowych i grup nieformalnych z realizowanych projektów, • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2016-2023 (8 lat)

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 5 Integracja i aktywizacja seniorów na podobszarach rewitalizacji
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz Powiat Sandomierski Województwo Świętokrzyskie Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu (OPS) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (MOSiR) Sandomierskie Centrum Kultury Miejski Ośrodek Rozwoju Osobistego Organizacje pozarządowe (NGO) działające na obszarze rewitalizacji i/ lub zamierzające realizować projekty na obszarze rewitalizacji
4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Realizacja programu „Aktywny senior”

	 Zadanie 2 Utworzenie Rady Seniorów przy Radzie Miejskiej Zadanie 3 Powstanie i funkcjonowanie Uniwersytetu III Wieku Zadanie 4 Przystąpienie do konkursu ogłaszanego przez MSWiA w zakresie bezpieczeństwa „Sandomierz bezpieczny dla seniorów” Zadanie 5 Organizacja spotkań dla osób starszych i samotnych (dzień seniora, wigilia itp.) Zadanie 6 Organizacja warsztatów/kursów dla osób starszych (m. in. zajęcia folklorystyczne, zajęcia na basenie, zajęcia komputerowe, spotkania z kardiologiem, diabetologiem itp.) Zadanie 7 Odbudowa więzi międzypokoleniowych: Dziadkowie – Rodzice - Wnuczkowie. Przykładowe obszary działań międzypokoleniowych: • zajęcia kulinarne- kuchnia staropolska (degustacja wraz z pogadanką dotyczącą dawnych zwyczajów), kuchnia nowoczesna; • praca ze wspomnieniami, lokalną historią, • praca wokół tradycji, obrzędów, • inicjatywy artystyczne czy edukacyjne (np. teatralne, plastyczne etc.), • działania wokół nowych technologii (młodzi przewodnikami starszych po świecie techniki np. obsługa konta przez internet). Zadanie 8 Utworzenie i działalność placówki pobytu dziennego dla seniorów typu "Senior Wigor". Zadanie 9 Inne przedsięwzięcia mające na celu aktywizację i integrację seniorów.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – wszystkie podobszary rewitalizacji
6 Szacowana wartość	240 000 zł (8 lat * 30 000 zł/rocznie)
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty wśród osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym: • liczba zorganizowanych spotkań dla osób starszych i samotnych – 24 w ciągu roku, • liczba warsztatów/kursów – min. 24 w ciągu roku, • liczba działań międzypokoleniowych – min. 4 w ciągu roku, • liczba projektów między pokoleniowych – min. 2 rocznie. Sposób pomiaru rezultatów: • sprawozdania z działalności Sandomierskiego Centrum Kultury,

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

	Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiego Ośrodka Kultury w Sandomierzu, • listy obecności, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 6 Organizacja wydarzeń kulturalnych na podobszarze rewitalizacji oraz wydarzeń promujących obszary jako miejsce atrakcyjne turystycznie
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasta 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Sandomierskie Centrum Kultury Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sandomierzu Gmina Miejska Sandomierz Miejska Biblioteka Publiczna im. Jana Długosza w Sandomierzu Biblioteka Pedagogiczna Biblioteka Diecezjalna w Sandomierzu Sandomierskie Centrum Kultury Ośrodek Promocji Aktywności Kulturalnej SCK Kino Starówka Centrum Rekreacji MOSiR Świetlica „Dworek” Diecezjalne Centrum Kultury, Edukacji i Formacji Chrześcijańskiej "Quo Vadis" Muzeum Diecezjalne Muzeum Okręgowe w Sandomierzu Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego Organizacje pozarządowe oraz grupy nieformalne działające na obszarze rewitalizacji Podmioty prywatne
4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Organizacja różnego rodzaju wydarzeń i imprez (m.in. kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych) na podobszarach rewitalizacji (np. Festiwal filmów i spotkań niezwykłych, majówka rekreacyjna, weekend kwitnących sadów, itp.) Zadanie 2 Promocja dziedzictwa kulturowego (wydawanie folderów, wydawnictw opisujących działalność kulturalną na podobszarze rewitalizacji oraz opisujące dziedzictwo kulturowe znajdujące się na podobszarach rewitalizacji). Zadanie 3 Wydawanie i dystrybucja materiałów promocyjnych promujących podobszary rewitalizacji oraz miasto Sandomierz. Zadanie 5 Inne zadania związane z rozwojem kultury i promocją Miasta Sandomierza.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – podobszary rewitalizacji

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

6 Szacowana wartość	4 000 000 zł (8 lat * 500 000 zł)
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych – min. 30 rocznie, • liczba wydanych publikacji – min. 1 rocznie, • zwiększenie dostępu do wydarzeń kulturalnych, • promocja podobszarów rewitalizacji/miasta. Sposób pomiaru rezultatów: • sprawozdania z działalności Sandomierskiego Centrum Kultury i innych instytucji kultury, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2016-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 7 Modernizacja Placu 3 Maja
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 1 Nowe Miasta.
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz Sandomierskie Stowarzyszenie Kupieckie Przedsiębiorcy zainteresowani działalnością handlową na Placu 3 Maja Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (MOSiR) Sandomierskie Centrum Kultury Organizacje pozarządowe (NGO) działające na obszarze rewitalizacji i/ lub zamierzające realizować projekty na obszarze rewitalizacji
4 Zakres realizowanych zadań	Projekt rewitalizacyjny - realizowany w formule konkursu architektonicznego - polega na przywróceniu funkcji - wypoczynkowo-rekreacyjnej Placu oraz w części utrzymaniu funkcji handlowej. W dolnej części Placu ma powstać fontanna (kolorowa, bez niecki). Mają zostać także ustawione elementy małej architektury - ławki, stojaki na rowery i pojemniki na rośliny. Płytkami w innym kolorze wydzielony zostanie kwartał, który ma stanowić rodzaj sceny, która będzie służyć występom artystycznym m.in. uroczystościom z okazji 3 Maja. Położona wyżej część, między schodami a ulicą Tadeusza Króla, pozostanie terenem zielonym. Umiejscowiony zostanie tam plac zabaw dla dzieci, ustawione zostaną elementy siłowni zewnętrznej. Planuje się również utworzenie strefy dla seniorów. Cały plac ma być dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo. Równolegle do zielonego rynku, na wydzielonej działce, powstanie budynek o szerokości 10 i długości 45 metrów. Obiekt ma pomieścić 18 boksów. Samorząd zlecił wykonanie projektu budynku, który ma być lekką konstrukcją, kolorową, z dużym doświetleniem. Adaptacja sfery Placu 3-go Maja polega również na nadaniu mu nowych funkcji tzw. „salonu miasta”.

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

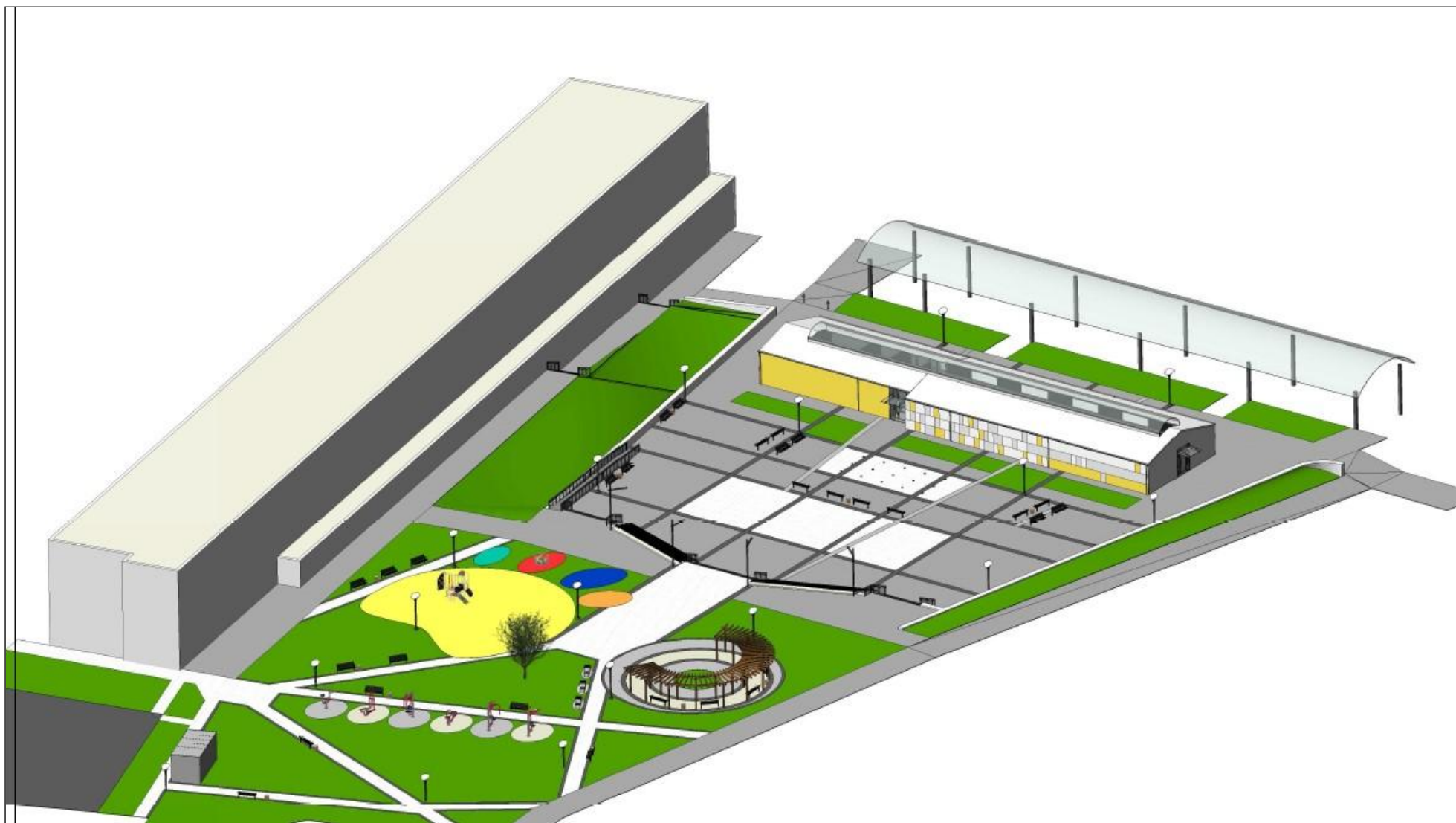
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – Plac 3 Maja
6 Szacowana wartość	3 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba odnowionych placów miejskich – 1, • liczba nowo wybudowanych obiektów pełniących funkcje handlowe – 1. Sposób pomiaru rezultatów: • Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej, • dane GUS, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2016-2018

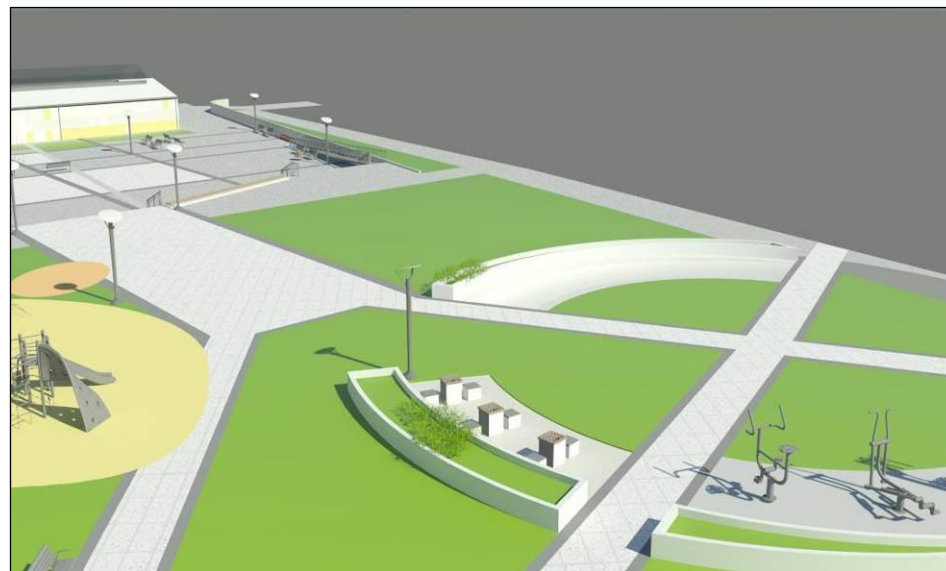

Modernizacja Placu 3 Maja – stan obecny

Modernizacja Placu 3 Maja – stan projektowany

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 8 Ożywienie terenów poprzemysłowych
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 4 Stare Miasto.
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz Przedsiębiorcy zainteresowani działalnością handlową na Placu przy ulicy Przemysłowej Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sandomierzu (PGKiM)
4 Zakres realizowanych zadań	Projekt rewitalizacyjny obejmuje m.in. przebudowę Placu Targowego przy ul. Przemysłowej i budowę parkingu w rejonie PGKiM w Sandomierzu.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – ul. Przemysłowa
6 Szacowana wartość	9 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • Szacunkowa powierzchnia przebudowanych podobszarów: 4,5 ha • Liczba wybudowanych parkingów: 1 • Liczba przebudowanych placów targowych: 1. Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2017-2020

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

Zdjęcie 1 Ulica Przemysłowa w Sandomierzu - stan obecny

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o. o. (październik 2016)

Zdjęcie 2 Obecny Plac Targowy przy ulicy Przemysłowej (dawniej Sandomierski Ogrodniczy Rynek Hurtowy)

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o. o. (październik 2016)

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 9 Tworzenie nowych przedsiębiorstw i wspieranie funkcjonujących firm na podobszarach rewitalizacji
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasta 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji planujący założyć własną firmę Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji i interesariusze rewitalizacji już prowadzący firmę Gmina Miejska Sandomierz Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach Sandomierskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego (LGD) Ośrodek Wspierania i Promowania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu
4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie rewitalizacyjne polega na powstawaniu nowych firm na podobszarze rewitalizacji i wspieraniu już istniejących (m.in. organizacja szkoleń, spotkań informacyjnych, itp.). Istnieje potrzeba tworzenia nowych podmiotów m.in. dzięki dotacjom Wojewódzkiego i Powiatowego Urzędu Pracy na założenie własnej działalności gospodarczej. W ramach zadania powinny być przeprowadzone szkolenia oraz wsparcie doradcze i pomostowe, co będzie gwarantować większą szansę na „przetrwanie” nowo założonych firm. Zadanie przewiduje również: • rozwój ekonomii społecznej m.in. tworzenie i wspieranie spółdzielni socjalnych, • utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości, w ramach którego osoby rozpoczynające działalność gospodarczą mogłyby tanio wynajmować powierzchnię biurową.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – podobszary rewitalizacji
6 Szacowana wartość	5 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: W okresie 8 lat powstanie minimum 160 firm (tj. średnio 10 rocznie) zlokalizowanych na podobszarach rewitalizacji. Sposób pomiaru rezultatów: • Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej, • dane własne Urzędu Miejskiego w Sandomierzu, • dane GUS.
8 Horyzont czasowy	2016-2023 (8 lat)

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 10 Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Miasta Sandomierz poprzez kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych
2 Obszar rewitalizacji	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze 3 Trześniowska, Gęsia Wólka
3 Wskazanie	Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji planujący założyć własną firmę

podmiotów realizujących projekt	Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji i interesariusze rewitalizacji już prowadzący firmę Gmina Miejska Sandomierz Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach Sandomierskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego (LGD) Ośrodek Wspierania i Promowania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu
4 Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zostaną zbudowane 4 odcinki dróg, które umożliwią sprawną komunikację po terenie oraz sprawny dojazd do terenów inwestycyjnych: Ogólny zakres prac po przystąpieniu do robót będzie obejmował: • wymianę gruntu i jego wzmocnienie wg sporządzonego projektu (zastosowanie geokraty, geowłókniny, stabilizacji podłoża), • wykonanie podbudowy tłuczniowej pod jezdnię, chodniki, • wykonanie nawierzchni asfaltobetonowej jezdni, • wykonanie nawierzchni z kostki betonowej bezfazowej na chodnikach, • wykonanie przepustów, • budowa kanalizacji deszczowej, • wykonanie oświetlenia ulicznego, • wykonanie kanalizacji sanitarnej z przepompownią i zasilaniem, • wykonanie kanalizacji teletechnicznej, • wykonanie przepustów, • budowa wodociągu. Parametry ulic wewnętrznych Ulica 2KZ1/2 dł. 500m Jezdnia o szerokości 7 m (dwa pasy ruchu po 3,5 m) z asfaltobetonu z krawężnikiem, podbudową. Ulica 3KL1/2 dł. 600m Jezdnia o szerokości 6 m (dwa pasy ruchu po 3m) z asfaltobetonu z krawężnikiem, podbudową Ulica 3KD dł. 360 m Jezdnia o szerokości 6 m (dwa pasy ruchu po 3m) z asfaltobetonu z krawężnikiem, podbudową. Ulica 2KP dł. 220m (dojazdowa) – całość kosztów będzie ponoszona przez Wnioskodawcę Jezdnia szerokości 6m (dwa pasy ruchu po 3 m) z asfaltobetonu z krawężnikiem, podbudową - 1 320m², Chodnik 1 x2 m z kostki bezfazowej z podbudową i obrzeżami - 440m², Kanalizacja deszczowa- 200 m, Oświetlenie- 6 szt. Przepust Ø 100cm dł. 15m - 2szt. Projekt zakłada również uzbrojenie związane z dostarczeniem podstawowych mediów: w zakresie budowy sieci: wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji teletechnicznej.

Strona 90

rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych – 12 ha • Liczba inwestycji zlokalizowanych na terenach inwestycyjnych – 12 Sposób pomiaru rezultatów: • sprawozdania z realizacji projektów, • protokoły odbioru robót, • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2016-2023 (8 lat)

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 11 Kreowanie i wzmacnianie marki Sandomierz
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasta 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji planujący założyć własną firmę Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji i interesariusze rewitalizacji już prowadzący firmę Gmina Miejska Sandomierz Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach Sandomierskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego (LGD) Ośrodek Wspierania i Promowania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu Instytucje kultury • Miejska Biblioteka Publiczna im. Jana Długosza w Sandomierzu • Biblioteka Pedagogiczna • Biblioteka Diecezjalna w Sandomierzu • Sandomierskie Centrum Kultury • Ośrodek Promocji Aktywności Kulturalnej SCK • Kino Starówka • Centrum Rekreacji MOSiR • Świetlica „Dworek” • Diecezjalne Centrum Kultury, Edukacji i Formacji Chrześcijańskiej "Quo Vadis" • Muzeum Diecezjalne • Muzeum Okręgowe w Sandomierzu • Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego Sandomierskie Galerie • Biuro Wystaw Artystycznych • GOLD & SILVER GALLERY Cezarego Łutowicza • Galeria Otwarta • Pracownia Gobelinów - Galeria Autorska Alicja Aleksandrowicz • Dom Pracy Twórczej "Alicja" • Galeria „Antyki”

	• Galeria Etnograficzna "Zapole" • Galeria "Trzos" • ARTGALLERY • FOTO-GALERIA „Opatowska 15” Ewa i Janusz Sierokosz • Pracownia Krzesimowscy - Galeria Autorska • Krzemień pasiasty - galeria internetowa Jan Chałupczak • Ryszard Gancarz – artysta plastyk Kościelne osoby prawne • Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. św. Józefa w Sandomierzu • Klasztor OO. Dominikanów • Rzymskokatolicka Parafia Katedralna pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Sandomierzu • Parafia pw. Nawrócenia Św. Pawła Apostoła
4 Zakres realizowanych zadań	Sandomierz i jego okolice ma nie mniejszy potencjał niż włoska Toskania, a miasto może aspirować do miana polskiego San Gimignano, które stanowi ikoniczną reprezentację Toskanii. W ramach zadania planuje się wzmacnianie wizerunku marki Sandomierza m.in. poprzez: • organizację Forum Turystycznego poświęconego rozwojowi turystyki na terenie miasta, w którym mogą wziąć udział 3 sektory: administracja – przedsiębiorcy – organizacje pozarządowe, • wykorzystywanie potencjałów endogenicznych, • powstanie nowych miejsc noclegowych, usług gastronomicznych, • stworzenie spójnej strategii promocji 3 sektorów: JST – przedsiębiorcy – firmy, • promocja produktów lokalnych, • rozwój turystyki filmowej, kulinarnej, aktywnej, itp. • rozwój atrakcji turystycznych związanych z serialem „Ojciec Mateusz”, • rozwój produktu turystycznego Sandomierz – światową stolicą Krzemienia Pasiastego, • budowę, rozbudowę, modernizację i wyposażenie infrastruktury turystycznej, w tym obiektów noclegowych, gastronomicznych, rekreacyjnych i innej infrastruktury turystycznej, w tym ścieżek, tras i szlaków turystycznych (np. pieszych, rowerowych, konnych, wodnych, narciarskich), • tworzenie nowych produktów turystycznych w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego, przemysłowego i naturalnego w celu podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej i pobudzenia rozwoju gospodarczego, • realizację prac konserwatorskich, restauratorskich, prac zabezpieczających przed zniszczeniem oraz robót budowlanych prowadzonych przy zabytkach nieruchomości wraz z ich otoczeniem wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków lub też wpisanych do ewidencji innej niż rejestr Świątokrzyńskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, • prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich oraz

	zabezpieczających przed zniszczeniem, prowadzonych przy zabytkach ruchomych wpisanych do rejestru zabytków ruchomych województwa świętokrzyskiego, • konserwację, renowację, zachowanie, modernizację, adaptację obiektów historycznych, zabytkowych oraz przemysłowych wraz z otoczeniem i ich przystosowaniem na cele turystyczne, • prac konserwatorskich, prac restauratorskich, prac rekonstrukcyjnych i adaptacji budynków i budowli o znaczeniu historycznym z możliwością nadania im nowych funkcji oraz budową nowych, rozbudową i przebudową istniejących obiektów funkcjonalnie z nimi powiązanych, • projektów inwestycyjnych realizowanych na podobszarach o wysokim stopniu atrakcyjności turystycznej (cenne obiekty zabytkowe oraz walory przyrodnicze i kulturowe), • rozwoju i modernizacji infrastruktury informacyjnej i promocyjnej, w tym centra i punkty informacji inwestycyjnej i turystycznej, oznakowania obszarów atrakcyjnych inwestycyjnie i turystycznie
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – podobszary rewitalizacji
6 Szacowana wartość	5 800 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba wdrożonych projektów kreujących markę Sandomierz – 30, w tym projektów partnerskich – 10, • liczba zorganizowanych Forum Turystycznych – 6, • liczba nowych produktów turystycznych – 10, Sposób pomiaru rezultatów: • sprawozdania z realizacji projektów, • protokoły odbioru robót, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2016-2023 (8 lat)

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 12 Demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszarów rewitalizacji
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasta 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz Mieszkańcy miasta składający wnioski o udział w Programie Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

4 Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie zakłada demontaż, transport i utylizację wyrobów azbestowych z dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych. Zakłada się ogółem utylizację około 5 000 kg/rocznie.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz, budynki prywatne, na podstawie wniosków prywatnych właścicieli deklarujących udział w Programie
6 Szacowana wartość	84 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Usunięcie minimum 40 000 kg wyrobów zawierających azbest w okresie realizacji Programu Rewitalizacji. Sposób pomiaru: • protokoły odbioru.
8 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 13 Edukacja ekologiczna mieszkańców obszaru rewitalizacji
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasta 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach Gmina Miejska Sandomierz Szkoły i przedszkola dla których organem prowadzącym jest Miasto Sandomierz Nadleśnictwo Staszów Sandomierskie Centrum Kultury Miejska Biblioteka Publiczna w Sandomierzu Organizacje pozarządowe (NGO) działające na podobszarze rewitalizacji i/ lub zamierzające realizować projekty na podobszarze rewitalizacji Sandomierskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego (LGD) Ośrodek Wspierania i Promowania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu
4 Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu rewitalizacyjnego przewidujemy m.in.: • edukację ekologiczną w edukacji wczesnoszkolnej i szkolnej, • edukację ekologiczną dla dorosłych, • promocję żywności ekologicznej, • inne działania związane z edukacją ekologiczną.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Placówki szkolne i przedszkolne
6 Szacowana wartość	80 000 zł (8 lat * 10 000 zł)
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: W okresie wdrażania Programu: • przeprowadzenie min. 16 akcji ekologicznych, • zorganizowanie 16 konkursów ekologicznych, • przeprowadzenie 32 pogadanek nt. ekologii, • zorganizowanie 8 szkoleń dot. ekologii,

	Sposób pomiaru: • listy obecności, • sprawozdania z realizacji projektów, • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2016-2023 (8 lat)

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 14 Rewaloryzacja Parku Miejskiego w Sandomierzu
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 1 Nowe Miasto.
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz
4 Zakres realizowanych zadań	Układ komunikacji jest jednym z elementów oryginalnego założenia, który wymaga ochrony, dlatego poddano go jedynie niewielkim korektom mającym za zadanie powrót do wyrównanie przebiegów ścieżek. Nowopowstałe przedcepty związane ze zmianą użytkowania sąsiedztwa parku sformalizowano w minimalnie wymaganym zakresie. Proponuje się zachowanie historycznego układu komunikacyjnego na terenie parku z prowadzeniem niezbędnych korekt szerokości i geometrii przebiegu. Alejki Główna aleja (A): szerokość 6m, nawierzchnia z płyt granitowych, linia prowadząca dla niewidomych, dopuszcza się ruch samochodu technicznego z bezwzględnym zakazem wjazdu na fontannę na styku z ul. Ogrodową zakończona krawężnikiem najazdowym Schody Do rozbiórki przewidziano wszystkie istniejące schody. W miejsce rozebranych schodów projektuje się schody terenowe z bloków granitowych. Dolna krawędź schodów terenowych musi być posadowiona na rzędnej istniejącej terenu, rzędna posadowienia alejki w sąsiedztwie schodów musi być dostosowana do rzędnej projektowanych schodów, uwzględniając ilość i wysokość zaprojektowanych stopni. Projektuje się przebudowę 5 biegów schodów i likwidację 1 biegu. Schody z bloków granitowych 40x120. Zjazdy z kostki granitowej. Konstrukcja schodów żelbetowa na fundamencie. Bariarka. Plac zabaw Nawierzchnie na placach zabaw muszą spełniać wymagania bezpieczeństwa zawarte w Polskich Normach. Nawierzchnie: kolorowy EPDM na warstwie mielonej gumy. Urządzenia zamontowane na placach zabaw muszą spełniać wymagania bezpieczeństwa zawarte w Polskich Normach.

	Plac zabaw wiek 1-3. Wykaz urządzeń: piaskownica, karuzela bujak mysz, bujak, Plac zabaw wiek >3lat. Wykaz urządzeń: koń mały drewniany, koń duży drewniany, huśtawka wagowa, zestaw wspinaczkowy, zamek, wirująca miska, huśtawka zwykłą i bocianie gniazdo Plac zabaw dla młodzieży. Wykaz urządzeń: podniebna deskorolka, zestaw do wspinania, rodeo, Plac eksperymentów. Wykaz urządzeń: grające poduszki, lustro ażurowe, wirującą spiralą białą czarną, wirującą spiralą kolorową, głuchy telefon, gabinet luster. Mała architektura Park należy wyposażyć w odpowiednią ilość ławek, ław, koszy na śmieci i urządzeń zabawowych. Proponuje się ławki wykonane z drewnianymi siedziskami, o neutralnej formie, betonowe ławy o współczesnym charakterze, łosze wykonane z ciemnej stali, wtapiające się tło. Planuje się konwencjonalny plac zabaw dla dzieci młodszych i starszych, plac eksperymentów oraz urządzenia zabawowe dla młodzieży. Ławki parkowe Charakter konstrukcji: rama ze stali ocynkowanej, powlekana proszkowo kolor RAL7021. Mocowane przy pomocy wpuszczanych śrub. Siedzenie i oparcie – szczeliny 43x43x2000mm, drewno iroko olejowane bezbarwnie. Ilość: 66 szt. Kosze na śmieci Konstrukcja ze stali kwasoodpornej, stal 304, lakierowana proszkowo RAL 7021 Kosze na śmieci: 87szt.. Kosze na psie odchody: 16szt. Leżak zewnętrzny Charakter konstrukcji: konstrukcja ze stali ocynkowanej S235JR, powlekana proszkowo, kolor RAL 7021. Siedzisko: 42 szt. drewnianych szczelin z litego drewna iroko 43x43 mm, długość 780 mm, olejowane bezbarwnie. Ilość: 10 szt. Ławy betonowe Konstrukcja wolnostojąca. Beton impregnowany i trawiony. Kolor szary. -ławki półokrągłe: 12 szt. -ławki półokrągłe z oparciem: 4 szt. -ława betonowa gwiazdka mała: 9 szt. -ława betonowa gwiazdka duża: 3 szt. Stojak na rowery Konstrukcja: Stal o gr. 10mm, cynkowana ogniowo S235JR, powlekana proszkowo, kolor RAL: 7021 Ilość: 5 szt.
--	--

	Przekształcenie szaletu w miejsce zimowego bytowania nietoperzy Przewiduje się demontaż i usunięcie elementów wyposażenia szaleatów, zamurowanie drzwi wejściowych i zasypanie schodów do poziomu gruntu. Zamurowanie otworów w kominach wentylacyjnych z pozostawieniem 6 cm otworów dla nietoperzy. Witacze Konstrukcja: Stal COR – TEN o gr. 10mm, cynkowana ogniowo S235JR, powlekana proszkowo, kolor RAL: 7021. Ilość: 2 szt. Koncepcja projektu szaty roślinnej⁹ Projekt zieleni zakłada adaptację istniejącej szaty roślinnej, uzupełnienie ubytków wynikających z naturalnego starzenia drzewostanu oraz przywrócenie oryginalnego układu kompozycyjnego. W projekcie nasadzeń przewiduje się wprowadzenie roślin będących pokarmem dla zwierząt oraz wabiących zwierzęta np. zapachem, co wpłynie na zwiększenie bioróżnorodności terenu. Przewiduje się wzbogacenie warstwy runa poprzez nasadzenia połąci roślin cieniożośnych i zadarniających. <i>Projekt szaty roślinnej - zestawienie materiałów:</i> Drzewa liściaste: 55 szt. Krzewy liściaste: 3018 szt. Krzewy iglaste: 172 szt. Byliny: 2 1289 szt. Rośliny cebulowe: · 9 576 szt. Paliki: 43 szt. Odciaży: 36 szt. Powierzchnia krzewów: 1 350 m² Powierzchnia bylin: 2 558 m² Powierzchnia roślin cebulowych (z trawnikiem): 376 m² Powierzchnia trawników: 26 015m2 <i>Wycinka drzew</i> W parku występuje zbyt mocne zagęszczenie drzew, które ma negatywne skutki, tj.: zbytne zacienienie, które nie pozwala na utrzymanie się warstwy krzewów i runa drzewa w konkurencji o słońce stają się wybujałe, z koronami wierzchołkowymi zatarcie pierwotnej kompozycja parku, na którą składały się przestrzenie otwarte i grupy drzew Dlatego oprócz drzew chorych i zagrażających, zaplanowano też wycinkę kompozycyjną i przerzedzającą mającą na celu: -utworzenie niewielkich polan -wyeksponowanie najciekawszych okazów
--	---

⁹ Wszelkie informacje na podstawie opracowań: „Inwentaryzacja dendrologiczna i gospodarka drzewostanem” oraz „Projekt szaty roślinnej”, Pracownia 44STO Ewa Twardoch, ul. Konarskiego 6/4, 44-100 Gliwice. Wykonanie: Listopad 2015

	-stworzenie optymalnych warunków dla życia drzewom pomnikowym i okazowym poprzez zmniejszenie konkurencji o światło i wodę Nasadzenia krzewów Dla podkreślenia symetrii i formalności założenia, najbardziej atrakcyjne nasadzenia znajdują się wokół placu centralnego. Zaplanowano tam atrakcyjnie kwitnące krzewy i byliny w formalnej i geometrycznej obwódce z bukszpanu. W ramach wspierania bioróżnorodności planuje się nasadzenie krzewów rodzimych biocenotycznych, dających pożywienie oraz schronienie owadom i ptakom. Krzewy będą mieć również funkcje izolujące i osłaniające. Nasadzenia bylin Główny nacisk zostanie położony na nasadzenia bylin i roślin okrywowych. Duże, jednogatunkowe grupy bylin i roślin okrywowych będą zakomponowane w łagodnie wijące się pasma. W zależności od warunków nasłonecznienie gatunki będą się zmieniać od cienioznośnych po lubiące słońce. Trawniki Trawniki powinny zostać wykonane na warstwie ziemi urodzajnej. Trawniki powstające w miejscach przebiegu rozebranych ciągów komunikacyjnych powinny być wykonywane na co najmniej 20 cm warstwie nowonawiezionej urodzajnej ziemi. Należy dopilnować aby całość podbudowy została usunięta. Pod pozostałe trawniki należy wykonać wapnowanie oraz nawożenie wg zaleceń nawozowych. Wykonać należy orkę glebogryzarką z wyrównaniem powierzchni grabiami oraz wybraniem kamieni i innych zanieczyszczeń. Następnie wykonać należy wysiew mieszanki trawnikowej w ilości 25 g/m², zahakowanie i ubicie powierzchni. Fontanna¹⁰ W skład fontanny miejskiej wchodzi dwa obiekty: jeden to komora technologiczna wykonana jako żelbetowa a drugi obiekt to niecka fontanny. Komorę technologiczną oraz nieckę fontanny przyjęto do wykonania jako monolityczną żelbetową z betonu C30/37 wodoszczelnego W6 i mrozoodpornego F50. Projektowana fontanna składa się z niecki w formie okręgu o średnicy ok. 10 m i napełnieniu wodą ok. 30 cm. Kontener sanitarny Wolnostojąca toaleta publiczna, prefabrykowana, przeznaczona do montażu na miejscu posadowienia. Konstrukcja stalowa, o ścianach z płyt warstwowych, z instalacją wod-kan, wentylacji, ogrzewania
--	--

¹⁰ Szczegóły konstrukcje zawiera „Projekt budowlany fontanny miejskiej wraz z komorą technologiczną zlokalizowaną w Parku Miejskim w Sandomierzu”, Projektant: Adrian Kucypera, nr uprawnień: SLK/3255/PWOK/10

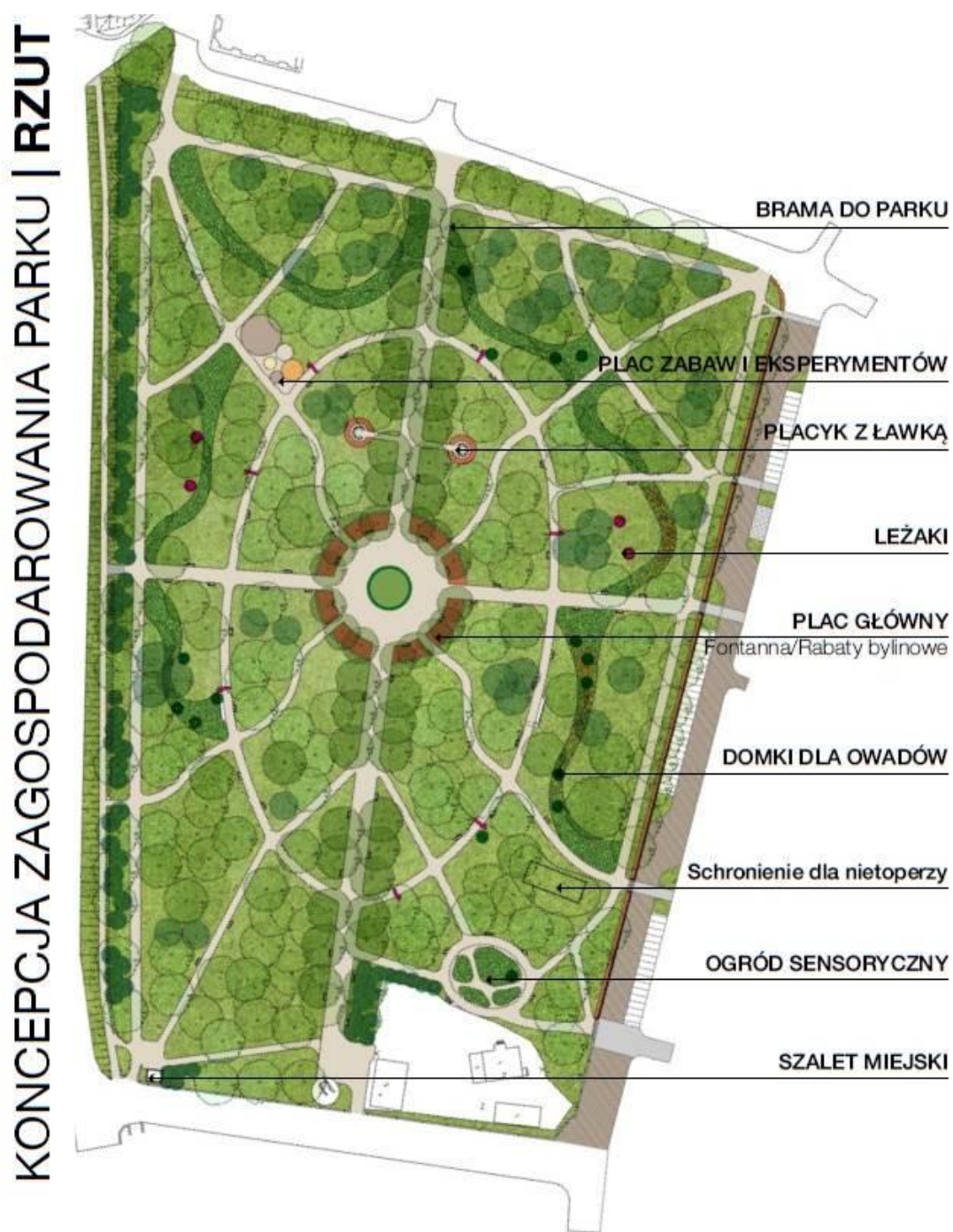

	elektrycznego. Obiekt składa się z : - toalety / kabiny / pow. użytkowa 4,07 m², kubatura 12,0 m³ - komory technicznej dostępnej dla serwisantów Toaleta będzie działać 24 godz./dobę przez wszystkie dni tygodnia. Przewidywana maksymalna liczba użytkowników 2 500 do 3 500 osób /miesiąc, około 100 osób /dobę. Obiekt przystosowany do korzystania przez osoby poruszające się na wózku inwalidzkim. Instalacje wodno-kanalizacyjne Parku Przyłącze wodociągowe - budowa od głównego wodociągu do komory technologicznej fontanny parku oraz podłączenia toalety (w kontenerze sanitarnym). Źródło zasilania: sieć wodociągowa żeliwna DN 150 w ul. Szkolnej. Przyłącze kanalizacji sanitarnej w celu podłączenia toalety w budynku Przyłącze kanalizacji deszczowej - budowa w celu odprowadzenia wody z niecki fontanny w czasie jej opróżniania lub wykonywania prac remontowych Instalacja elektryczna parku Zakres prac obejmuje trzy zagadnienia: • Demontaż istniejącego oświetlenia na terenie parku, • Instalację zewnętrzną oświetlenia terenu parku wraz z zasilaniem projektowanych • odbiorów /WC, fontanna, podświetlenie bramy wejściowej i ławek. • Instalacja dozoru terenu parku, kamery CCTV
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Park leży w granicach działki 434/2 stanowiącej własność gminy miejskiej Sandomierz; Sandomierz Lewobrzeżny, obręb nr 3.
6 Szacowana wartość	6 500 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Zestawienie powierzchni: Powierzchnia terenu inwestycji: 40 591 m² <u>Powierzchnia terenów biologicznie czynnych: 29 923 m²</u> w tym: - powierzchnia trawników: 26 015 m² - powierzchnia obsadzona krzewami: 1 350 m² - powierzchnia obsadzona bylinami: 2 558 m² - pozostałe: 2423 m² <u>Powierzchnia terenów utwardzonych: 8 221.30 m²</u> w tym: - powierzchnia placu: 368 m²

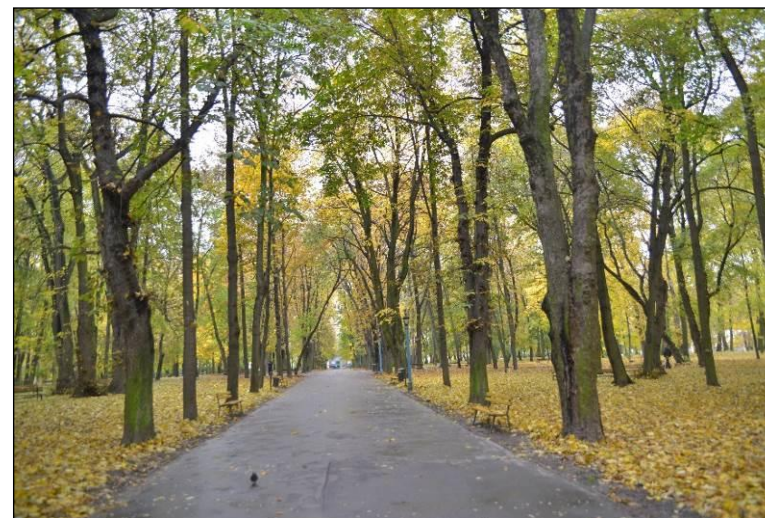
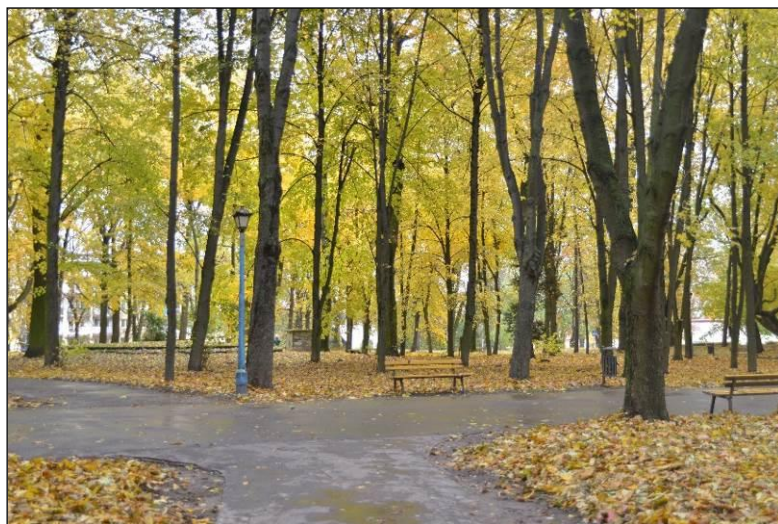
	- powierzchnia fontanny: 86 m² - powierzchnia ścieżek z płyt granitowych: 2037 m² - powierzchnia ścieżek z kostki granitowej: 1574 m² - powierzchnia ścieżek z kruszywa: 3612 m² - powierzchnia placu zabaw: 480 m² - powierzchnia schodów i podjazdów: 54.10 m² - powierzchnia murku: 10.20 Podstawowe założenia rewitalizacyjne: - ochrona różnorodności biologicznej parku w układzie miejskim Sandomierza w oparciu o gatunki rodzime, - ochrona wartości historycznych tj. układ komunikacyjny i stary drzewostan, - podniesienie walorów przyrodniczych i kulturowych parku, - próba odtworzenia wnętrz parkowych, wyeksponowania soliterów, - wprowadzenie wysokiej jakości małej architektury i wyposażenia, - zróżnicowanie poziomu nasłonecznienia, co pomoże na wprowadzenie do parku krzewów i bylin, - dostosowanie parku dla osób niepełnosprawnych poprzez wprowadzenie podjazdów, zlikwidowanie barier, wprowadzenie linii prowadzących dla osób słabowidzących. Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2019

Rysunek 6. Koncepcja zagospodarowania Parku Miejskiego

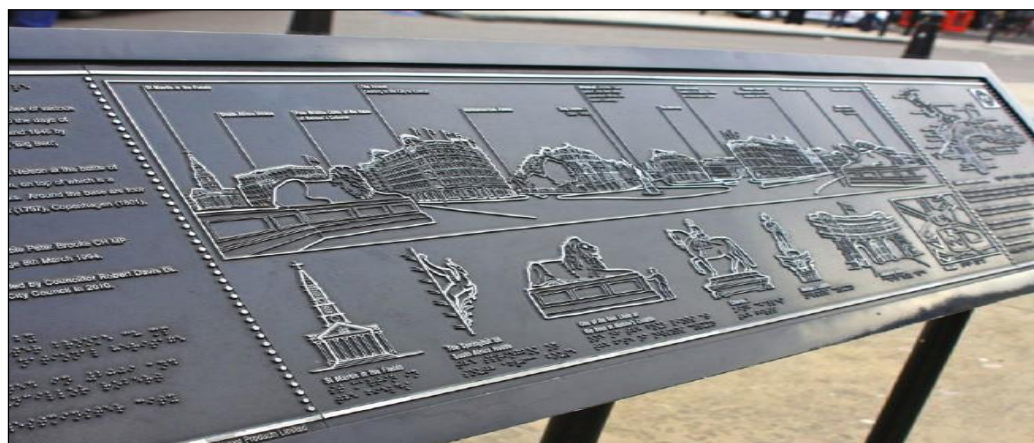
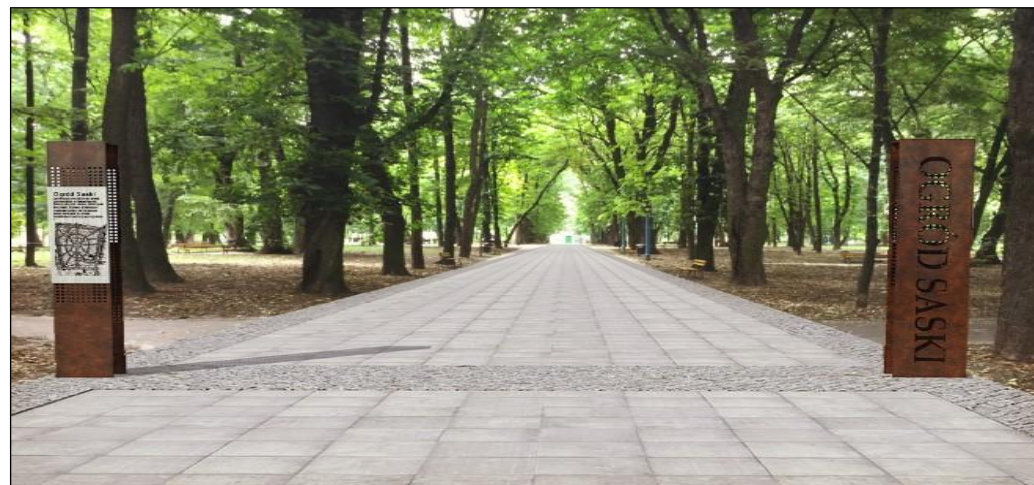
Źródło: Koncepcja programowo - przestrzenna inwestycji

Zdjęcie 3 Rewaloryzacja Parku Miejskiego w Sandomierzu – stan obecny

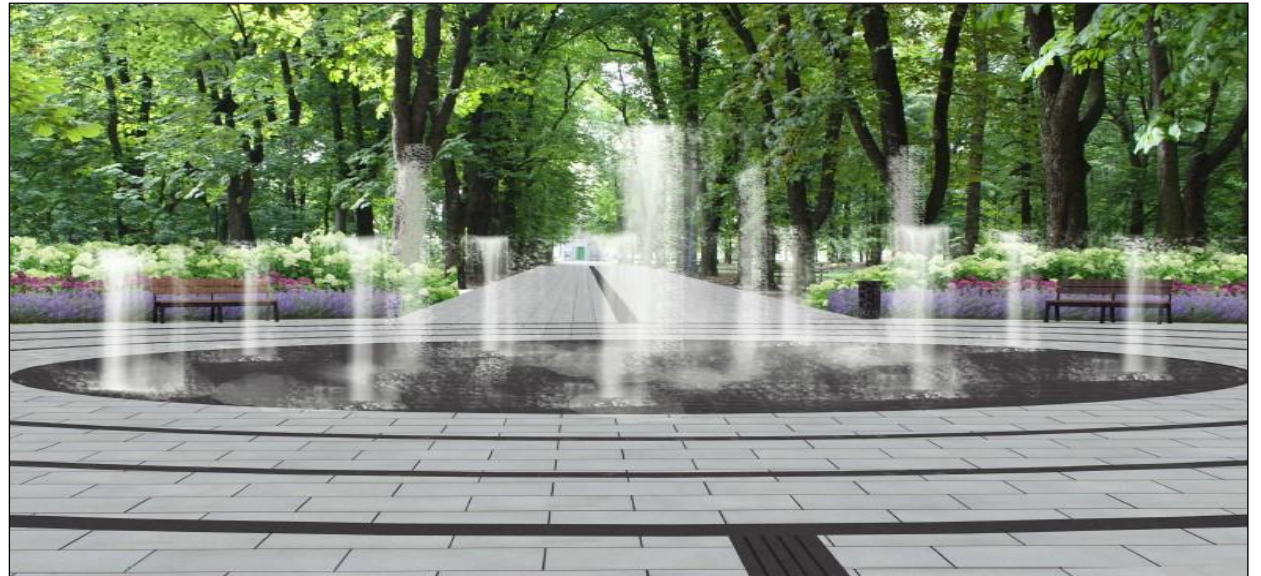
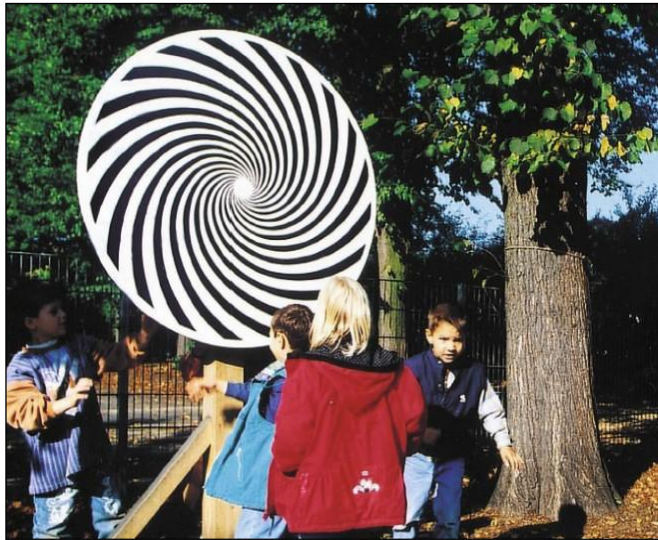

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

Rysunek 1 Rewaloryzacja Parku Miejskiego w Sandomierzu – stan projektowy

Ogród sensoryczny, fontanna

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 15 Odtworzenie kompleksu rekreacyjno-wypoczynkowo-kulturalnego w prawobrzeżnej części Miasta Sandomierza odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby społeczne
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 2 Huta.
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz SMB „SANDOMIERZ” Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sandomierzu Świetlica socjoterapeutyczna „Bajka”
4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie inwestycyjne obejmuje m.in. budowę nowoczesnego kompleksu wypoczynkowo-rekreacyjnego, którego głównymi elementami będą m.in. plac zabaw, boisko wielofunkcyjne pełniące funkcje rekreacyjne, boisko do siatkówki plażowej, boisko do mini-golfa, ścianka wspinaczkowa. Obiekty te uzupełnione będą budynkiem, gdzie znajdować się będzie siłownia i kręgielnia a także zaplecze sanitarno-techniczne. Projekt przewiduje również zagospodarowanie otoczenia- parkingi, oświetlenie, urządzoną zieleń, altanę z kręgiem ogniskowym. Inwestycja w całości będzie dostosowana do korzystania przez osoby niepełnosprawne. Teren jest zagospodarowany, ogrodzony. Ciągi komunikacyjne i place są utwardzone (nawierzchnie asfaltowe i z płyt betonowych, przeznaczone do rozbiórki). Znaczną część działki stanowi zieleń wysoka, w całości uwzględniona w koncepcji zagospodarowania. Teren jest częściowo uzbrojony - przechodzą przez niego i do niego sieci infrastruktury technicznej. Teren inwestycji charakteryzuje się brakiem znacznych różnic poziomów-teren płaski. Inwestycja realizowana będzie jako obiekt użyteczności publicznej, na potrzeby obsługi mieszkańców Sandomierza oraz przybywających do niego turystów, z uwzględnieniem wymagań osób niepełnosprawnych ruchowo, jak również osób w podeszłym wieku i z małymi dziećmi. W zakresie inwestycji wchodzi również przebudowa zjazdów z ul. Portowej i ul. Baczyńskiego. Projekt uwzględnia powiązanie drogi pożarowej z zewnętrzną siecią drogową. Odnowienie parku osiedlowego przy SBM „SANDOMIERZ” obejmuje budowę nowych nawierzchni utwardzonych, ogrodzenie, patio, fontannę, a także nowoczesne aranżacje zagospodarowania terenu. Rewitalizacja terenu objętego projektem jest niezbędna w celu przywrócenia funkcji kulturalnej i rekreacyjno-wypoczynkowej dla mieszkańców, przedsiębiorców i turystów. Po realizacji przedsięwzięcia powstanie w tej części Sandomierza atrakcyjne i funkcjonalne miejsce do spędzania czasu wolnego. Wdrożenie projektu pozwoli także na poszerzenie oferty i prowadzenie dalszej działalności przez Świetlicę Socjoterapeutyczną „Bajka”, Centrum Rekreacji oraz bibliotekę. Przewiduje się również budowę urządzeń fitness do aktywnego spędzania wolnego czasu i poprawy kondycji fizycznej osób w dojrzałym wieku. Głównym założeniem projektu jest również wyodrębnienie wewnątrz ogrodowych, pobudzających zmysły węchu, smaku, dotyku czy wzroku. Uwzględnia się także pielęgnację istniejących drzew, a urządzenie zieli parkowej obejmuje nowe

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

	nasadzenia, wykonanie trawników oraz kompozycji kwiatowych z roślin ozdobnych o wysokich walorach wizualnych. Dodatkowo w centralnym punkcie zostanie wyeksponowany obelisk stanowiący ważny dla mieszkańców symbol powstania osiedla. Teren wraz z obiektami przeznaczonymi do rewitalizacji znajduje się w obszarze przemysłowym w prawobrzeżnej części Sandomierza.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Podobszar rewitalizacji nr 2 Huta Od strony północnej teren graniczy z rzeką Atramentówką, od południowej z ulicą Krzysztofa Kamila Baczyńskiego wraz z przylegającą do niej zabudową mieszkaniową, natomiast od wschodu ulicą Portową. Obiekt zlokalizowany jest na działkach o nr geodezyjnym 1572/53, 1572/15, 1572/11
6 Szacowana wartość	12 400 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba uporządkowanych terenów rekreacyjnych – 1, • powierzchnia zagospodarowanego terenu – ok. 2723,07 m² • Liczba wybudowanych boisk sportowych – 1, • Powierzchnia wybudowanych boisk – 0,9 ha Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2017-2023

Zdjęcie 4 Park Osiedlowy

Fot. Urząd Miejski w Sandomierzu

Rysunek 2 Park Osiedlowy SBM wstępna koncepcja

Źródło: Urząd Miejski w Sandomierzu

Rysunek 3 Alejki w Parku Osiedlowym SBM wg wstępnej koncepcji

Źródło: Urząd Miejski w Sandomierzu

Rysunek 4 Obelisk – symbol powstania Osiedlowa wkomponowany w nowo urządzone park wg wstępnej koncepcji architektonicznej

Źródło: Urząd Miejski w Sandomierzu

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 16 Park z elementami ogrodu botanicznego - arboretum "Cztery pory roku"
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach nr 1 Nowe Miasto i nr 3 Stare Miasto.
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz
4 Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada zintegrowanie w jeden kompleks ogrodowo-parkowy Parku Miejskiego, Piszczeli, Placu 3 Maja i Bulwaru Piłsudskiego, wyposażony w dużą ilość prostych elementów sportowo-rekreacyjnych, urządzeń lunaparkowych, sieć ścieżek rowerowych, małą architekturę typu altanki, muszlę koncertową (Piszczele, Park). Roślinność należy tak zaplanować, aby w każdej porze roku funkcjonował atrakcyjny widokowo segment, dzięki czemu byłoby to miejsce chętnie odwiedzane nie tylko przez mieszkańców, ale również turystów. Równocześnie jednak wymagałoby to wypracowania oferty/modelu mogącego przyciągnąć turystów poza sezonem (jesień, zima). Tu Sandomierz już ma atuty czego dowodem jest duża popularność takich imprez jak Powitanie Nowego Roku w Pieprzówkach. Jednak potencjał Pieprzówek nie do końca jest wykorzystany (sprawiają one wrażenie zaniedbanych, brak jest tablic informacyjnych, dobrze oznakowanych i bezpiecznych ścieżek). W dalszej perspektywie czasowej Kompleks Cztery Pory Roku powinien być rozbudowany o tereny pomiędzy Koprzywianką a Pieprzówkami przy współpracy z sąsiednimi gminami pomogłoby stworzyć tereny do coraz modniejszej aktywnej turystyki (rajdy piesze, rowerowe, połączone z lokalnymi atrakcjami)

	Uzasadnienie projektu Istnieje potrzeba przemyślanej, długofalowej koncepcji zagospodarowania przestrzeni miejską. Piszczele poza funkcją spacerową nie spełniają żadnej innej funkcji rekreacyjno-sportowej, (nieliczne urządzenia sportowe uległy dewastacji). Bulwar Piłsudskiego - brak drzew, osłon przed słońcem, sprawia, że w porze letnich upałów jest to miejsce niezbyt wygodne do odpoczynku. Projekt zakłada również powołanie ciała/organu pełniącego nie tylko funkcję architekta krajobrazu zajmujące się planowaniem i rzetelną, zgodną z interesem miasta oceną przedłożonych planów poszczególnych przedsięwzięć, ale również zabiegającego o sponsoring i lobbing przy pozyskiwaniu funduszy, promującego to co już udało się osiągnąć (ważny element przyciągania turystów).
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Podobszar rewitalizacji nr 1 Nowe Miasto i nr 4 Stare Miasto
6 Szacowana wartość	10 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba kompleksowo uporządkowanych przestrzeni miejskich – 1, Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 17 Promowanie zrównoważonego transportu
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	PGKiM w Sandomierzu Sp. z o. o. Gmina Miejska Sandomierz
4 Zakres realizowanych zadań	PGKiM w Sandomierzu Sp. z o. o. jako podmiot świadczący przewozy o charakterze użyteczności publicznej na obszarze Gminy Miejskiej Sandomierz, planuje realizować następujące zadania: Zadanie 1 Rozwój infrastruktury komunikacji miejskiej, w tym utworzenie nowych linii komunikacyjnych, zakup oraz modernizacja taboru autobusowego Zadanie 2: Wyposażenie wybranych przystanków autobusowych w system dynamicznej informacji pasażerskiej zintegrowany z systemem GPS w pojazdach autobusowych wraz z monitoringiem wizyjnym. Propozycje przystanków: ul. Koseły (stadion), Brama

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

	Opatowska, Szpital, ul. Mickiewicza (Starostwo Powiatowe i Szkoła Podstawowa nr 2), ul. Portowa (Kino Millenium), Dworzec PKS i Dworzec PKP). Zadanie 3: Wypożyczenie części ulic w stacjonarne automaty biletowe i terminale informacyjne. Zadanie 4: Budowa i przebudowa infrastruktury transportu publicznego m.in. zintegrowane centrum przesiadkowe (dworzec PKS) oraz dostosowanie autobusowej pętli manewrowej wraz z infrastrukturą przystankową. Realizacja w/w przedsięwzięć poprawi bezpieczeństwo i komfort pasażerów korzystających z transportu publicznego oraz wpłynie na poprawę wizerunku i atrakcyjności miasta.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – podobszary rewitalizacji
6 Szacowana wartość	3 600 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • minimalna liczba nowo zakupionych autobusów – 10, Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 18 Poprawa bezpieczeństwa na podobszarach rewitalizacji
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trzeźniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz
4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Zakup i montaż monitoringu na podobszarach rewitalizacji. Zadanie 2: Poprawa bezpieczeństwa poprzez budowę i modernizację chodników na podobszarach rewitalizacji. Pozostałe zadanie zaprezentowano w poniższych tabelkach

Nazwa inwestycji	Parametr charakterystyczny [długość / powierzchnia]	Szacowany koszt
„NOWE MIASTO”		
1 Przebudowa ul. Słowackiego	ok. 1,1 km	2 420 000
2 Budowa ronda na skrzyżowaniu ul. A.	-	800 000

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

Mickiewicza i R. Kosęły		
3 Przebudowa i remont ulicy Mickiewicza	0,3 km	600 000
4 Przebudowa ul. Kazimierza Wielkiego	0,6 km	1 320 000
5 Przebudowa i remont ul. Słonecznej	0,4 km	880 000
6 Przebudowa i remont ul. T. Króla	0,3 km	660 000
7 Przebudowa i remont ul. Szkolnej	0,15 km	330 000
8 Przebudowa i remont ul. Ogrodowej	0,4 km	880 000
9 Przebudowa i remont Placu św. Wojciecha	0,15 km	330 000
10 Przebudowa i remont ul. R. Kosęły oraz dróg bocznych	0,9 km	1 980 000
Razem	4,4 km	9 012 000 zł
„STARE MIASTO”		
1 Budowa parkingów przy ul. Browarnej w Sandomierzu	ok. 200 m-sc parkingowych	1 000 000
2 Przebudowa i remont ul. Krzyżowej	0,1 km	245 000
3 Przebudowa i remont ul. Piszczele	0,2 km	500 000
4 Przebudowa ul. Mickiewicza w rejonie Pl. Niepodległości	0,15 km	450 000
5 Przebudowa i remont ul. Fortecznej	0,15 km	400 000
6 Przebudowa i remont ul. Podwale Górne wraz z oświetleniem	0,7 km	1 715 000
7 Przebudowa i remont schodów na przedłużeniu ul. Oleśnickiej	50 m	250 000
8 Przebudowa skrzyżowania ulicy Mariackiej i Ks. A. Rewery	50 m	122 500
9 Przebudowa ul. Przemysłowej – dojazd do ogródków działkowych	500 m	1 100 000
10 Przebudowa i remont ul. Błonie	600 m	1 320 000
Razem	ok. 200 miejsc parkingowych 2,5 km dróg	7 102 000
„HUTA”		
1 Przebudowa i remont ul. Zarzekowice	250 m	550 000
2 Przebudowa i remont ul. Portowej	200 m	440 000
Razem	450 m	990 000

5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – podobszary rewitalizacji
6 Szacowana wartość	18 104 500 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • długość zmodernizowanych dróg – 7,35 km, • liczba wybudowanych nowych miejsc parkingowych – 200, • liczba wybudowanych rond – 1, Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

	• dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 19 Poprawa gospodarki ściekowej na podobszarach rewitalizacji
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	PGKiM w Sandomierzu Sp. z o. o. Gmina Miejska Sandomierz
4 Zakres realizowanych zadań	Istnieje potrzeba wykonania kanalizacji sanitarnej na następujących obszarach miasta: • Kamień Plebański obejmujący ulice: Błonie, Działkowców, Łąkowa, Świerkowa, Zamiejska, Podmiejska, Mściowska, Łukawska, Młyńska, Przedmieście Zawichojskie • Ulice: Sadownicza, Mazurkiewiczza, Stara Prochownia • Nieskanalizowana część ulicy Kwiatkowskiego, Mickiewicza, Milberta, Zawichojskiej, Lubelskiej, Rokitek i Staromiejskiej • Ulice: Burka, Salve Regina, Polna, Podgórze, Księcia Henryka Sandomierskiego • Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Krakowskiej, Kruczej i Hutniczej. Nie wszystkie wyżej wymienione ulice znajdują się na podobszarach rewitalizacji, projektami rewitalizacyjnymi obejmujemy jedynie budowę kanalizacji na obszarach wskazanych do rewitalizacji.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – podobszary rewitalizacji
6 Szacowana wartość	6 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • Szacunkowa długość nowo wybudowanej kanalizacji sanitarnej – 9 km, Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 20 Poprawa funkcjonalności małego rynku
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów	Gmina Miejska Sandomierz

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

realizujących projekt	
4 Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne planowane jest w formule konkursu architektonicznego. Planuje się m.in.: - wykonanie fontanny, - modernizację pawilonów. Celem przedsięwzięcia jest stworzenie „małych sukiennic sandomierskich”.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz Mały Rynek
6 Szacowana wartość	300 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba uporządkowanych/odnowionych obszarów – 1, Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2017-2018

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 21 Poprawa funkcjonalności "starówki" w Sandomierzu
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz
4 Zakres realizowanych zadań	W ramach przedsięwzięcia rewitalizacyjnego planuje się wykonanie: - toalet, - parkingów, - traktów pieszych na starym mieście, - przystosowania „Starego Miasta” do potrzeb osób niepełnosprawnych, - przebudowy i remontu płyty Rynku Starego Miasta. Poniżej przedstawiamy projekty zgłoszone przez mieszkańców na podstawie fiszek rewitalizacyjnych: Sandomierz wszystkim dzieciom- Pociąg z wagonami Opis projektu Królewska ciuchcia pod hasłem „Sandomierz wszystkim dzieciom”- Stare Miasto zasługuje na całoroczny sezon turystyczny. Projekt kierowany jest dla dzieci z całej Polski odwiedzających miasto Sandomierz. Dzięki wdrożeniu projektu dzieci przez cały rok będą mogły zwiedzać Starówkę, dzięki atrakcji jaką jest kolejka z doczepianymi wagonami. Wymiana oświetlenia na bardziej stylowe na Starym Mieście Opis projektu Przywrócenie właściwej funkcji oświetleniu na Starym Mieście wg.

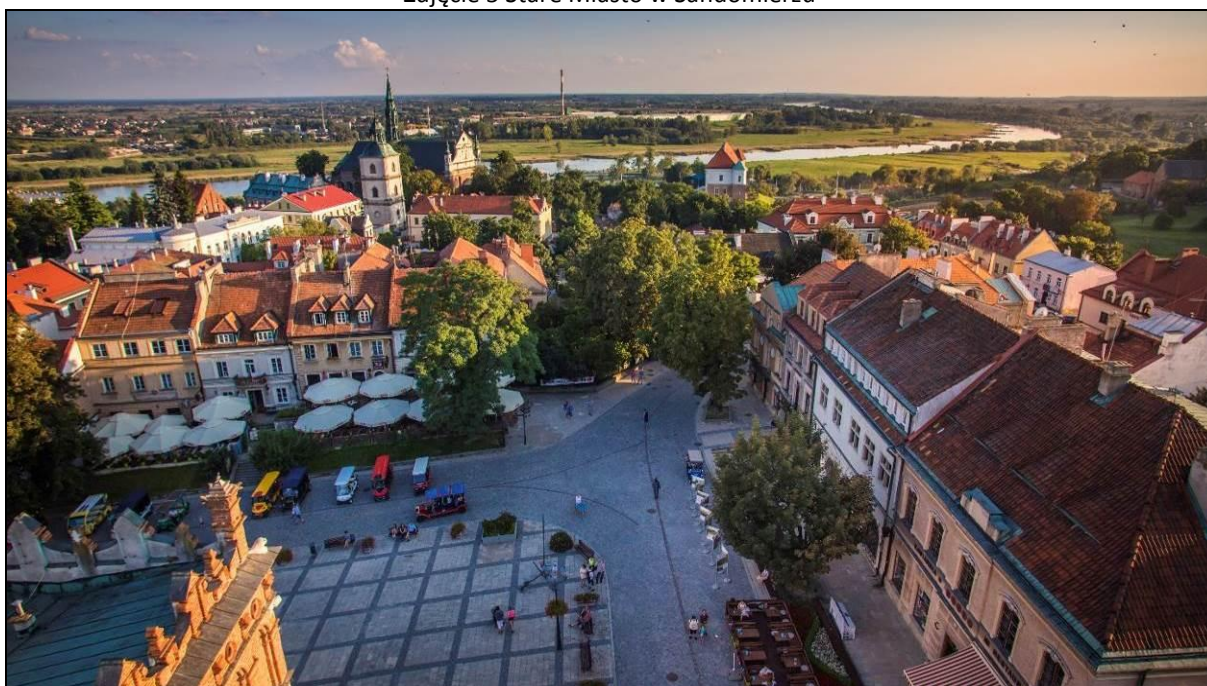
	współczesnych standardów, jako elementu niepowtarzalnego, nadającego jedyny w swoim rodzaju charakter zabytkowemu Staremu Miastu. Obowiązek gminy polega na oświetleniu ulic i podwórek SM. Opis stanu istniejącego Ciemne ulice zagrażające bezpieczeństwu, nieczynne latarnie nad wejściami do kamienic, lampy boczne, lampy na rogach kamienic i inne. Ich rysunek, forma i treść stanowi dokument historycznych przemian i jest niepowtarzalny (co jest wartością bezwzględną sama w sobie). Uporządkowanie zieleni na Starym Mieście Opis projektu Drzewa, a szczególnie duże drzewo przed ratuszem (od strony studni) zagraża życiu i zdrowiu przechodniów. Jako stały element Starego Miasta, widokowo krajobrazowy, przyrodniczy, kulturowy i pełniący funkcję w ekosystemie oraz lokalizacji centralnej Rynku wymaga wymiany. Opis stanu istniejącego Od lat zaniedbane drzewa, na których w przeszłości wykonano wadliwe prace pielęgnacyjne i jako świadkowe żywej historii miasta Sandomierza, a zwłaszcza starówki nie było uwzględnione w budżecie miejskim, co w konsekwencji doprowadziło do totalnego zmieszczenia. Działania Coroczna permanentna opieka nad drzewostanem miasta a zwłaszcza o gęstej zabudowie, gdzie są niekorzystne warunki do uprawy drzew i zieleni jak Stare Miasto, co wymaga nakładów finansowych na utrzymanie chociaż obecnego stanu ekosystemu. Wymiana szyldów na Starym Mieście Opis projektu Projekt dotyczy metalowych szyldów na Starym Mieście. Te szyldy jak i oświetlenie boczne na Starym Mieście to przepiękny kunszt rzemiosła artystycznego z którego słynie dziedzictwo naszego kraju. Opis stanu istniejącego Zdewastowane, rozkradzione, zdjęte, zamienione szyldy na Starym Mieście. Działania Odzyskanie zagarniętych szyldów, przywrócenie ich na elewacjach kamienic, katalogowanie, klasyfikacja, renowacja, opis. Szyldy metalowe usług, sklepów są uzupełnieniem starych zdjęć i powinny stanowić wizytówkę Starego Miasta w Sandomierzu.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz Rynek

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

6 Szacowana wartość	2 500 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba uporządkowanych/odnowionych obszarów – 1, • powierzchnia przebudowanego/wyremontowanego rynku 700 m² Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2017-2020

Zdjęcie 5 Stare Miasto w Sandomierzu

Fot. Urząd Miejski w Sandomierzu (październik 2016)

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 22 Adaptacja na cele kulturalnego ratusza na Rynku Starego Miasta
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz
4 Zakres realizowanych zadań	Opis ogólny Ratusza: Budynek zabytkowy, wolnostojący, murowany, nieotynkowany, 3-kondygnacyjny - parter + I piętro + II piętro + attyka. Budynek podpiwniczony, pokryty blachą. Dach jednospadowy w kierunku wschodnim. Mniej więcej w środku długości ściany frontowej – zachodniej, dobudowana jest wieża ratuszowa - do wysokości budynku ratusza o przekroju kwadratowym, powyżej o przekroju ośmioboku. Wieża kryta blachą.

	Zakres projektu rewitalizacyjnego: 1 Renowacja posadzek w: - „Przedsionku”, - Sali Środkowej, - Sali Południowej, - Sali Północnej, 2 Renowacja Ścian „Przedsionka”, Sali Środkowej, Południowej, Północnej, Toalety. 3 Strop 3.1 Strop Sali Środkowej Belki drewniane stropu, należy poddać renowacji poprzez mechaniczne czyszczenie papierem ściernym, braki uzupełnić metodą flekowania, małe ubytki kitem do drewna. Po oczyszczeniu powierzchni ze zbędnych zanieczyszczeń– pył, kurz zabezpieczyć drewno przed rozwojem grzybów czy atakiem insektów bezbarwnym impregnatem ognioodpornym do drewna, następnie malować lakierobejcą (trzy warstwy) - w kolorze istniejącym (brąz). 3.2 Sklepienia kolebkowo – krzyżowe „Przedsionka”, Sali Północnej Powierzchnie sklepienia oczyści z brudu, kurzu, tłustych plam, złuszczającej się farby, ubytki tynku oraz miejsca bruzd instalacji elektrycznych uzupełnić tynkiem cementowo-wapiennym z włóknem rozproszonym. Tak przygotowane sklepienia malować farbami akrylowymi. 3.3 Sklepienie krzyżowo – żebrowe Sali Południowej Powierzchnie sklepienia oczyści z brudu, kurzu, tłustych plam, złuszczającej się farby, ubytki tynku oraz miejsca bruzd instalacji elektrycznych uzupełnić tynkiem cementowo-wapiennym z włóknem rozproszonym. Tak przygotowane sklepienia malować farbami akrylowymi. Poddać renowacji okrągły medalion z orłem, znajdujący się po środku sklepienia Sali Południowej. 4 Stolarka okienna Renowacja okien Sali Środkowej, Południowej, Północnej, Toalety 5 Stolarka drzwiowa 5.1 Renowacja drzwi Sali Środkowej i Północnej 5.2 „Przedsionek” Elementy stalowe, ręcznie kute drzwi zewnętrznych, należy poddać renowacji poprzez czyszczenie. Po oczyszczeniu powierzchni ze zbędnych zanieczyszczeń(pył, kurz), stal poddać procesowi miniowania, następnie malować farbą olejną na kolor istniejący – czarny z dodatkiem grafitu. 6 Parapety, podesty przypodłogowe we wnękach okiennych 7 Kaloryfery 8 Piec Kaflowy 9 Portal drzwiowy z piaskowca w „Przedsionku” 10 Nisze ceglane oraz ceglany detal w Sali Środkowej 11 Toaleta 12 Oświetlenie 13 Wentylacja 14 Hydranty wewnętrzne Parter budynku wyposażony w wewnętrzny hydrant p. poż. Ze względu na wyeksploatowanie rury zasilającej hydranty przewiduje
--	---

	się jej wymianę na wszystkich kondygnacjach wieży budynku. Przebieg rury zlokalizować wykrywaczem do metalu, poprzez ręczne bruzdowanie wymienić pion rury na nowy. Stan techniczny zaworów na kondygnacji I i II w dobrym stanie po przeprowadzonych kontrolach technicznych. Zawór hydrantu na parterze wymienić na nowy DN 25 oraz wyposażać w wąż p.poż. l=20mb. 15 Wymiana elektryki.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz Ratusz na Rynku
6 Szacowana wartość	500 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba zmodernizowanych budynków pełniących funkcje kulturalne – 1, Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2017-2020

Zdjęcie 6 Ratusz na Rynku w Sandomierzu

Fot. Urząd Miejski w Sandomierzu

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 23 Poprawa funkcjonalno-przestrzenna miejsc i obiektów turystycznych
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trzeźniowska, Gęsia Wólka

	4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz
4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Zabezpieczenie fragmentu murów obronnych przy ul. Żydowskiej - istniejące widoczne fragmenty murów miejskich w Sandomierzu Zadanie 2: Modernizacja podziemnej trasy turystycznej Zadanie 3: Renowacja bramy opatowskiej Zadanie 4: Utworzenie tras i ścieżek m.in. pieszych, rowerowych, nordic walking, itp.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz podobszary rewitalizacji
6 Szacowana wartość	5 000 000 zł, w tym zadanie 1: 1 200 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba uporządkowanych/odnowionych obszarów – 1, • liczba murów miejskich poddanych renowacji – 300, Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2017-2023

Zdjęcie 7 Rejsy po Wiśle – jedna z atrakcji Sandomierza

Fot. Urząd Miejski w Sandomierzu

Zdjęcie 8 Mury miejskie w Sandomierzu – stan obecny

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o. (październik 2016)

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 23 Poprawa funkcjonalno-przestrzenna miejsc i obiektów turystycznych
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Klasztor OO. Dominikanów, Muzeum Zamkowe w Sandomierzu, Fundacja Hereditas Sancti Jacobi, Stowarzyszenie Winiarzy Sandomierskich, Towarzystwo Naukowe Sandomierskie, Politechnika Wrocławska, Politechnika Świętokrzyska, Międzywydziałowy Instytut Konserwacji (MIK) ASP Warszawa.
4 Zakres realizowanych zadań	Projekt rewitalizacyjny obejmuje program badawczy i renowacji zespołu zabytkowego kościoła św. Jakuba wraz z klasztorem dominikanów i jego otoczeniem. Zakres projekt: Badania archeologiczne i architektoniczne. Badania nieinwazyjne w zabytkowych częściach kościoła, Prace remontowe i renowacyjne w kościele św. Jakuba. Remont i przebudowa istniejącego skrzydła wschodniego klasztoru, która jest najstarszym zachowanym fragmentem pierwotnej budowli. Odbudowa skrzydła południowego i zachodniego. Budowa Centrum Tradycji Winiarskich. Budowa zaplecza obsługi pielgrzymów i turystów.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz podobszar rewitalizacji nr 4
6 Szacowana wartość	32 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem – 1 • Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

odniesieniu do celów rewitalizacji	miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne – 100 000 Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2018-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 25 Modernizacja miejskiego oświetlenia ulicznego na energooszczędne na terenie Miasta Sandomierz
2 Lokalizacja	Sandomierz
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Sandomierz
4 Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada: • wymiana 1501 opraw oświetlenia ulicznego w technologii LED-owej w celu spełnienia normy PN EN 13201, • zakup instalacji systemu sterowania oświetleniem. Projekt zakłada wymianę oświetlenia należącego do gminy na oświetlenie LED-owe oraz zastosowanie nowoczesnego systemu sterowania oświetleniem. System sterowania prowadzi do dodatkowych oszczędności – zwłaszcza w kosztach konserwacji opraw. Modernizacja oświetlenia znacznie poprawi efektywność energetyczną, zakładamy zmniejszenie zużycia energii o 40,96% oraz znaczne zmniejszenie opłat za pobór energii. Istotnie poprawi się wizerunek Sandomierza sprzyjając rozwojowi ekonomicznemu, poprzez zwiększenie zainteresowania inwestorów prywatnych, zwiększenie liczby turystów oraz zainteresowania inwestycjami budowlanymi na terenie Miasta. Dodatkowo modernizacja systemu oświetlenia spowoduje poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego.
5 Szacowana wartość	3 453 416 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej 383 210,60 MWh/rok - szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych – 410,42 CO₂ - liczba zmodernizowanych źródeł oświetlenia gminnego 1501 szt. Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • audyt ex-post, • sprawozdania z realizacji projektów, • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2018-2020

Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 26 Przebudowa i nadbudowa Miejskiej Biblioteki w Sandomierzu
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 1 Nowe Miasto.
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz Miejska Biblioteka w Sandomierzu

Zdjęcie 9 Biblioteka Miejska Publiczna w Sandomierzu – stan obecny

Fot. Urząd Miejski w Sandomierzu (październik 2016)

4 Zakres realizowanych zadań	Realizacja projektu obejmuje przebudowę dotychczasowego budynku biblioteki oraz nadbudowę części piętrowej budynku dachem czterospadowym (powstanie trzecia kondygnacja nadziemna jako poddasze użytkowe), celem zwiększenia powierzchni użytkowej pomieszczeń biblioteki oraz przystosowania jej do nowoczesnych standardów i wymagań (w tym wprowadzenie nowoczesnej ochrony zbiorów). Po przebudowie i nadbudowie powstaną dodatkowe pomieszczenia, m.in. czytelnie, wypożyczalnię, pokoje administracji, serwerownia, pomieszczenia zbiorów specjalnych, sala zebrań i zaplecze higieniczno-sanitarne, co umożliwi wzrost liczby osób korzystających z zasobów biblioteki. Projekt jest również odpowiedzią na pilną potrzebę poprawy efektywności energetycznej budynku. Budynek zostanie przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych (poszczególne kondygnacje dostępne będą poprzez dźwig osobowy). Główne zamierzenie techniczne projektu to optymalizacja warunków do prowadzenia działalności i edukacji kulturalnej, dzięki której możliwy będzie wzrost popularności Biblioteki jako instytucji kultury oraz promocja integracji społecznej poprzez udostępnienie obiektu
------------------------------	---

	dla osób niepełnosprawnych. Poprawa dostępności do zbiorów i usług bibliotecznych oraz wzrost bezpieczeństwa tych usług nie jest możliwy bez rozbudowy infrastruktury umożliwiającej poszerzenie usług kulturalnych dla mieszkańców i turystów. • Podstawowe założenia przebudowy i rozbudowy budynku biblioteki są następujące: • nadbudowa kondygnacji nad częścią budynku, • wzmocnienie stropów w pomieszczeniach przeznaczonych na magazyny zbiorów, usunięcie uszkodzeń wynikłych z ich przeciążenia, usunięcie przyczyn i skutków • zawilgocenia kondygnacji piwnicznej, • zmiana układu funkcjonalnego pomieszczeń budynku oraz dostosowanie ich do obecnie obowiązujących warunków technicznych jakim muszą odpowiadać budynki przeznaczone na pobyt ludzi, • dostosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych, przebudowa ciągów komunikacyjnych (oraz montaż dźwigu osobowego), • ocieplenie budynku, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, przebudowa dachu, • przebudowa sanitariatów połączona z wymianą pionów instalacji wodno-kanalizacyjnej, • modernizacja instalacji c.o., wentylacji i klimatyzacji, montaż instalacji oddymiania, • wymiana instalacji elektrycznej, sygnalizacji pożarowej, oświetlenia zewnętrznego, sieci teletechnicznej, • roboty wykończeniowe, • prace remontowe w „starej” części budynku, w celu podniesienia standardu wykończenia i poprawy warunków użytkowania pomieszczeń biblioteki, • zagospodarowanie terenu (droga dojazdowa, ogrodzenie) • zakup wyposażenia.
--	--

Rysunek 5 Miejska Biblioteka Publiczna w Sandomierzu po przebudowie

Źródło: Urząd Miejski w Sandomierzu

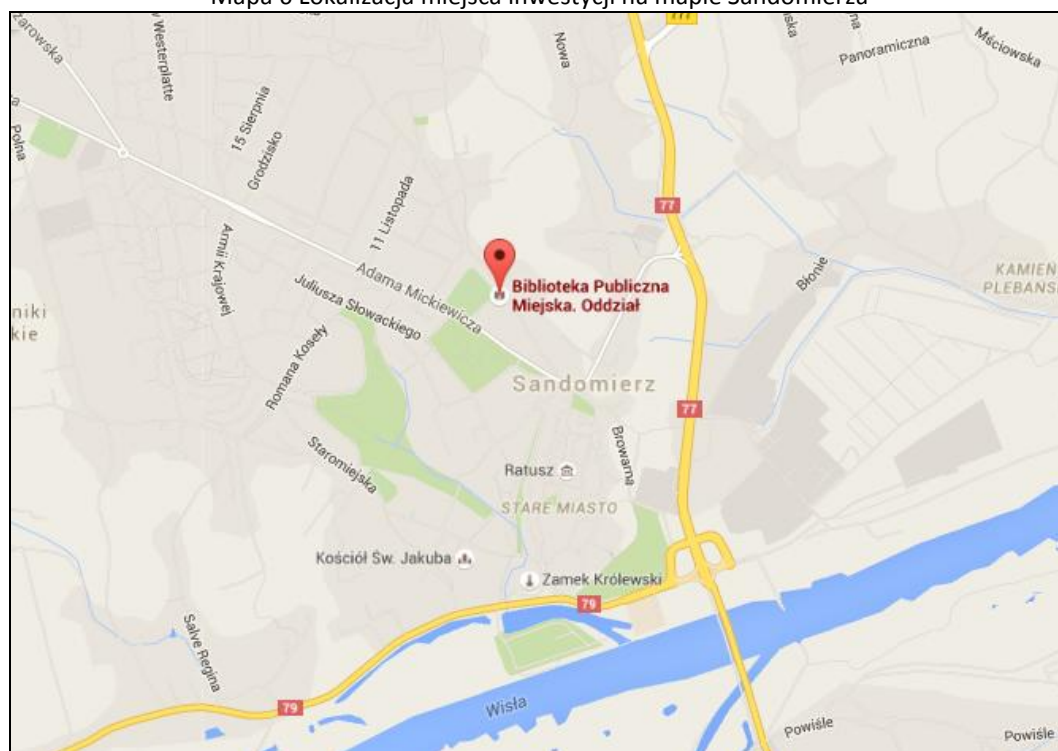
Fot. Urząd Miejski w Sandomierzu (październik 2016)

Fot. Urząd Miejski w Sandomierzu (październik 2016)

5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Inwestycja jest zlokalizowana przy ulicy Parkowej, na działkach o numerach ewidencyjnych: 777/53 oraz 777/1.
---	--

Mapa 6 Lokalizacja miejsca inwestycji na mapie Sandomierza

Źródło: www.google.pl/maps

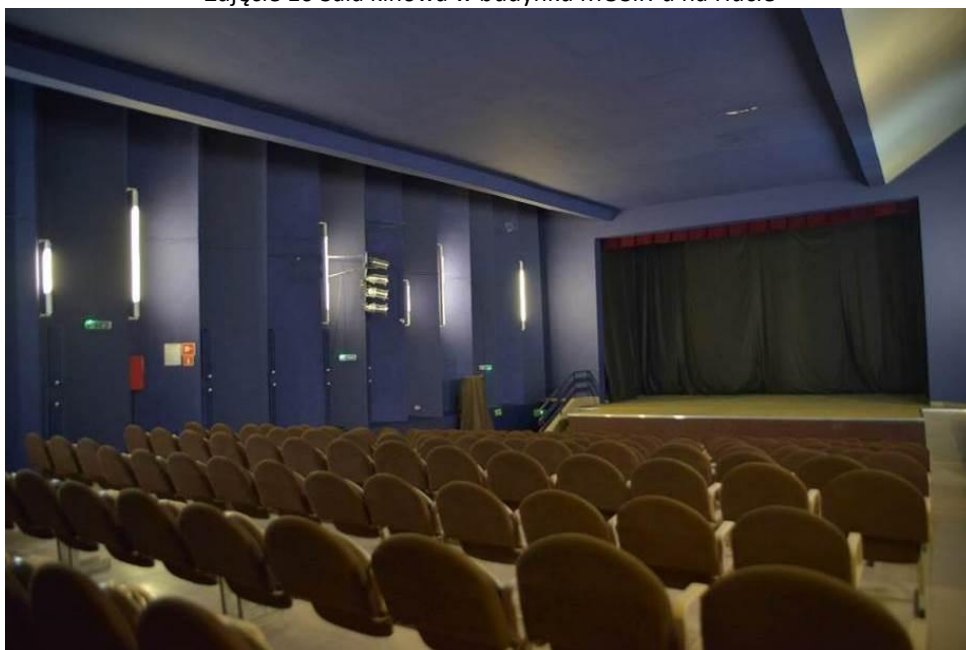
6 Szacowana wartość	4 500 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba uporządkowanych/odnowionych obszarów – 1, Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2019

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 27 Termomodernizacja, remont i doposażenie budynku MOSiR wraz z zagospodarowaniem terenu
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 2 Huta.
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (MOSiR)
4 Zakres realizowanych zadań	Przeznaczony do rewitalizacji obiekt dawnego Kina MILLENIUM wraz z terenem przylegającym jest zdegradowany o rzeźbie terenu charakteryzującej się licznymi nierównościami, niewielkimi zapadnięciami. Stan techniczny i wizualny zarówno obiektu jak i terenu wokół jest w złej kondycji, elementy architektury, alejki są zniszczone przez co nie jest zachowana oczekiwana funkcjonalność obiektu i terenu. Sala kina nie jest wykorzystywana w żadnej mierze. W chwili obecnej w budynku, w którym funkcjonowało Kino MILLENIUM swoją siedzibę ma Świetlica Socjoterapeutyczna „Bajka” (placówka opiekuńczo-wychowawcza wsparcia dziennego; wspiera rodziny przez objęcie dziecka działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi). Zadanie polega na przywróceniu pierwotnych funkcji budynku Kina „Millenium” oraz nadanie nowych. Opis projektu Obiekt usytuowany w prawobrzeżnym Sandomierzu przy ulicy Portowej 24 funkcjonuje obecnie pod nazwą Centrum Rekreacji i jest administrowany przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sandomierzu. Został wybudowany w „latach świetności” byłej Huty Szkła Okiennego, aby pełnić funkcję kulturalno-rozrywkową dla pracowników tegoż zakładu i okolicznych mieszkańców tej części Sandomierza. Obecnie funkcjonuje tam oferta sportowo-rekreacyjna, brakuje oferty kulturalnej, o którą coraz częściej sami mieszkańcy tego osiedla zabiegają. Aby temu sprostać konieczne jest wyremontowanie podupadłego budynku w zakresie: pokrycia dachowego, ocieplenia elewacji zewnętrznej, remont kanalizacji, wymiana foteli na sali widowiskowej, wytłumienie sali widowiskowej panelami akustycznymi, rozbudowa infrastruktury estradowej na scenie (montaż nagłośnienia i oświetlenia estradowego, kotary, odświeżenie podestu sceny), montaż kratownic do podwieszania

	scenografii scenicznej, montaż systemu wystawienniczego w holu budynku. Po zrealizowaniu inwestycji Sandomierz zyska dobrze przystosowany obiekt do krzewienia działalności artystycznej i rozrywkowej oraz własną, dobrze przystosowaną do wydarzeń koncertowych i teatralnych salę widowiskową. Warto nadmienić, że obecnie Sandomierskie Centrum Kultury jako samorządowa instytucja kultury przy organizacji koncertów czy innych wydarzeń artystycznych korzysta z sali należących do innych podmiotów odpłatnie: widowiskowej w Domu Katolickim (mało nowoczesna i zimna, należąca do Diecezji Sandomierskiej) lub z Sali Rycerskiej w Zamku (siedziba Muzeum Okręgowego w Sandomierzu, słaba akustyka, brak windy, wysoko usytuowana i niewygodna organizacyjnie). Stan obecny Obecnie Centrum Rekreacji zapewnia ofertę rekreacyjno-sportową, po zrealizowaniu projektu planuje się ją uzupełnić o ofertę kulturalno - artystyczną. Mieszkańcy mogą spędzać czas wolny na aktywności fizycznej w tym rejonie, ale oczekują „uczty dla duszy”, aby mogli sami pójść na koncert, sztukę teatralną, kabaret, aby mogli swoje dzieci z zainteresowaniami artystycznymi postać na ciekawe dla nich zajęcia kulturalne, aby móc miło i przyjemnie spędzać czas wolny. Aby sprostać tym oczekiwaniom należy uporać się przed wszystkim z problemami infrastrukturalnymi. Budynek czeka na renowację już kilka lat. Konieczny jest remont dachu (przecieka), remont kanalizacji, termomodernizacja budynku, wyposażenie w oświetlenie i nagłośnienie estradowe, wytlumienie sali widowiskowej, wyposażenie jej w wygodne fotele, montaż kratownic nad sceną na potrzeby scenografii, montaż systemu wystawienniczego w holu i inne drobne prace modernizacyjne. Budynek posiada znaczący potencjał do rozwoju i adaptacji. Po zrealizowaniu tych inwestycji kulturalna działalność merytoryczna sprzyjać będzie likwidacji barier społecznych i degradacji mieszkańców, którzy znajdują ciekawe zajęcia dla siebie. Szacujemy, że adaptacja budynku i stworzenie oferty kulturalnej zmniejszy także ilość patologii społecznych głównie wśród dzieci i młodzieży na tym terenie.
--	--

Zdjęcie 10 Sala kinowa w budynku MOSiR-u na Hucie

Fot. Urząd Miejski w Sandomierzu (październik 2016)

Zdjęcie 11 Budynek MOSiR-u na Hucie z zewnątrz

Fot. Urząd Miejski w Sandomierzu (październik 2016)

5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – ul. Portowa 24
6 Szacowana wartość	6 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba zmodernizowanych budynków pełniących funkcje kulturalne – 1,

odniesieniu do celów rewitalizacji	Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2017-2020

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 28 Kompleksowy i wieloaspektowy rozwój edukacji przedszkolnej na terenie Miasta Sandomierza
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 1 Nowe Miasto.
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz
4 Zakres realizowanych zadań	Przedmiotem projektu jest przede wszystkim budowa budynku przedszkola wraz zapleczem oraz infrastrukturą towarzyszącą. Podstawowe dane dot. planowanego do budowy budynku Przedszkola Samorządowego nr 6 • Powierzchnia zabudowy - 806,62 m² • Powierzchnia użytkowa - 1 496,56 m² • Powierzchnia całkowita - 1 613,24 m² • Kubatura - 4 489,68 m³ • Wysokość do okapu - 7,30 m • Wysokość do kalenicy - 9,85 m • Kąt nachylenia połaci dachowych - 8,3 ° Cele szczegółowe jakie zostaną osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Cel 1: Zwiększenie liczby miejsc opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym – w ramach projektu wybudowany zostanie nowe przedszkole, który będzie oferowało 125 miejsc dla dzieci w wieku przedszkolnym. W wyniku realizacji projektu zwiększymy liczbę oddziałów/grup przedszkolnych o 2, w tym jedna dla dzieci 3-4 letnich. Cel 2: Zapewnienie prawidłowego wieloaspektowego rozwoju dzieciom w wieku przedszkolnym z terenu Miasta Sandomierza Edukacja przedszkola jest bardzo ważna dla wszechstronnego rozwoju dziecka i nie można jej zaniedbywać. Przedszkole to miejsce przyjazne wszystkim dzieciom. To miejsce które pomaga dziecku w zdobyciu doświadczeń, o jakie w domu naprawdę trudno. Coraz więcej rodziców z terenu gminy ma świadomość jak ważną rolę odgrywa edukacja przedszkolna, dlatego też udostępnienie nowych miejsc przedszkolnych jest niezbędne. Przedszkole zapewnia prawidłowy rozwój: • społeczny m.in. poprzez kontakt z rówieśnikami, • intelektualny – w przedszkolu dziecko uczy się przede wszystkim poprzez zabawę,

	• emocjonalny – dziecko odkrywa wachlarz emocji i uczuć. Ponadto przyzwyczajają się spędzać czas poza swoją rodziną, rozwija poczucie niezależności oraz umiejętności gwarantujące niezależność. Dzięki temu dziecko buduje stabilizację, a wraz z nią poczucie bezpieczeństwa. • językowy - dziecko uczy się porozumiewać z innymi dziećmi. Niniejsza inwestycja wspólnie z działaniami podjętymi w ramach EFS (samorząd Gminy Sandomierz złożył projekt EFS do RPO WŚ poddziałanie 8.3.1), który przyczyni się do zapewnienia prawidłowego rozwoju najmłodszym mieszkańcom gminy. Cel 3: Zwiększenie poziomu aktywności zawodowej i zatrudnienia wśród osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku przedszkolnym – budowa przedszkola oraz udostępnienie nowych miejsc dla dzieci w wieku 3-6 lat wpłynie na zwiększenie poziomu aktywności zawodowej i zatrudnienia wśród osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku przedszkolnym (głównie kobiet). Rodzice maluchów będą mogli skorzystać z całodniowej profesjonalnej opieki dzięki czemu będą mieli czas na poszukiwania pracy jak również na jej podjęcie. Przedszkole będzie funkcjonowało w godzinach 6:30-16:30 – co jest bardzo wygodne dla rodziców. Cel 4: Zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego na terenie gminy - działania przewidziane w niniejszym projekcie (udostępnienie nowego przedszkola oraz utworzenie 2 nowych grup) oraz tzw. „projekty miękkie” z EFS-u, które będą realizowane na obszarze gminy skierowane są m.in. wzrost upowszechniania edukacji przedszkolnej i zwiększenie oferty edukacyjnej. Utworzenie miejsc przedszkolnych umożliwi powrót na rynek pracy rodzicom wchodzącym i/lub powracającym na rynek pracy po przerwie spowodowanej wychowaniem dziecka. Wnioskodawca zakłada, że część rodziców, których dzieci będą objęte bezpośrednio projektem podejmie pracę. Cel 5: Poprawa wizerunku Miasta Sandomierza - projekt bez wątplenia wpłynie na poprawę wizerunku gminy oraz całego powiatu kieleckiego, co w konsekwencji może przyczynić się zwiększenia liczby mieszkańców oraz wzrost rozwoju społeczno – gospodarczego. Inne korzyści wynikające z realizacji projektu: • wzrost jakości życia mieszkańców miasta, • spadek bezrobocia (zwłaszcza wśród kobiet), • podniesienie motywacji młodych ludzi do zakładania rodziny, • wzrost atrakcyjności osadniczej Gminy Miejskiej Sandomierz.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – ul. Tadeusza Króla 3
6 Szacowana wartość	7 200 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba nowo wybudowanych przedszkoli – 1,

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	• szacunkowa powierzchnia zabudowy nowo wybudowanego przedszkola – 800 m², • Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej [osoby] (CI 35) – 683, • Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1, • Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) [EPC] – 4, Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2017-2018

Zdjęcie 12 Przedszkole Samorządowe nr 6 w Sandomierzu – stan obecny

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o. (październik 2016)

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 29 Modernizacja i doposażenie infrastruktury edukacyjnej i sportowej przyszkolnej na ppodobszarach rewitalizacji
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz
4 Zakres realizowanych zadań	Projekt rewitalizacyjny dotyczy szeroko rozumianej modernizacji, doposażenie szkół publicznych na terenie miasta wraz z zagospodarowaniem terenu wokół. Szczególny nacisk jest położony na rozwój infrastruktury sportowej przyszkolnej oraz tworzenie i doposażenie pracowni matematyczno-przyrodniczych.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz
6 Szacowana wartość	3 000 000 zł

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • minimalna liczba doposażonych szkół – 4, • minimalna liczba doposażonych pracowni matematyczno-przyrodniczych – 4, • minimalna liczba zmodernizowanej infrastruktury sportowej przyszkolnej - 1 Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 30 Termomodernizacja, remont i wyposażenie budynku Centrum Aktywności Obywatelskiej w Sandomierzu przy ulicy Mariackiej 1
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz
4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie obejmuje termomodernizację, remont i wyposażenie budynku pełniącego funkcje Centrum Aktywności Obywatelskiej. Niezwykle istotne jest jednak uregulowanie stanu prawnego nieruchomości co jest planowane w roku 2017. Budynek jest ważny, gdyż stanowi siedzibę wielu organizacji pozarządowych i grup nieformalnych.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – ul. Mariacka 1
6 Szacowana wartość	1 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba budynków poddanych termomodernizacji – 1, • zmniejszenie emisji CO₂ • zmniejszenie zużycia energii finalnej. Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2017-2020

Zdjęcie 13 Budynek pełniący funkcje Centrum Aktywności Obywatelskiej przy ulicy Mariackiej – stan obecny

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o. (październik 2016)

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 31 Nadbudowa i rozbudowa budynku Miejskiego Stadionu Sportowego w Sandomierzu
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 1 Nowe Miasto.
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sandomierzu (MOSiR) Świętokrzyski Związek Piłki Nożnej w Kielcach

Zdjęcie 14 Stadion miejski w Sandomierzu – stan obecny

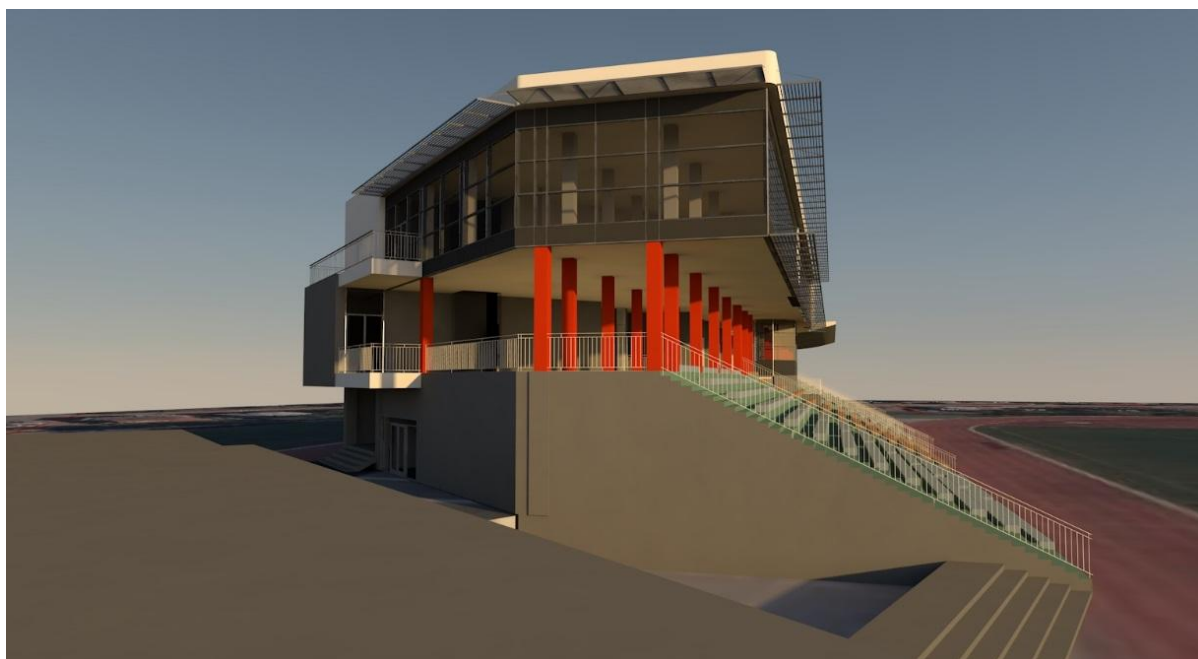
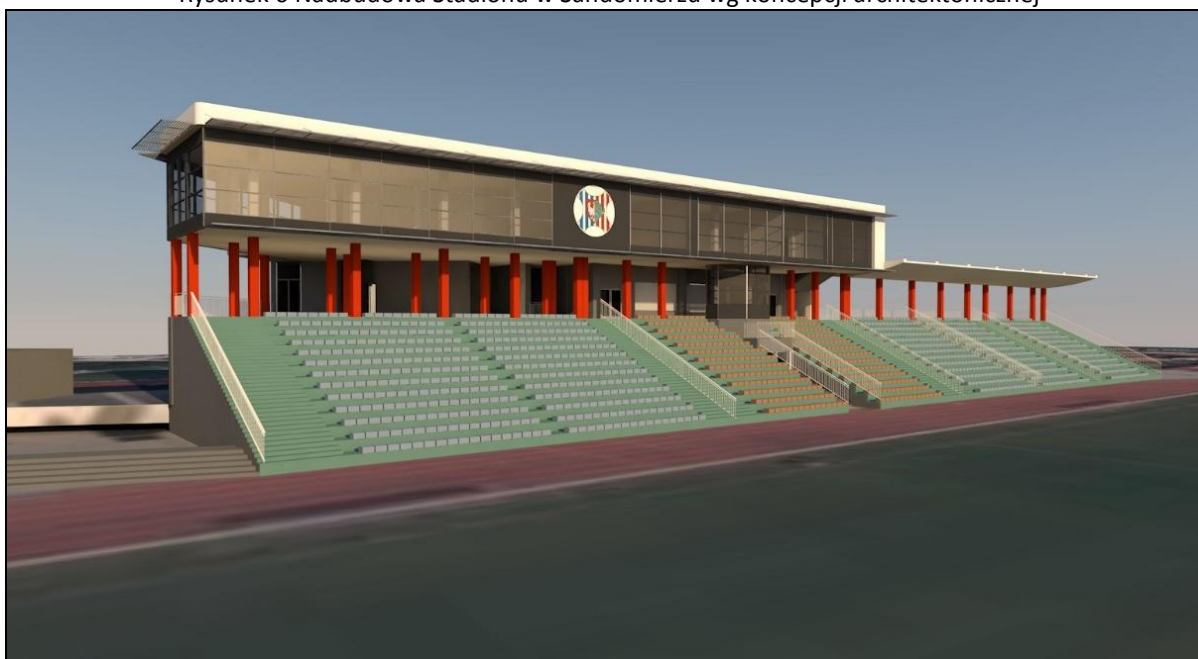
Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o. (październik 2016)

4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie obejmuje nadbudowę i rozbudowę budynku Stadionu Miejskiego (m.in. roboty budowlane, instalacje wodno-kanalizacyjne, instalacja c.o. i zasilania nagrzewnic, wentylacja mechaniczna, instalacja elektryczna). Planowana rozbudowa i nadbudowa stanowić będzie uzupełnienie zakresu usług istniejącego obiektu użyteczności publicznej - Miejskiego Stadionu Sportowego. W nadbudowanej kondygnacji planuje się pomieszczenia biurowe, salę szkoleniową, salę konferencyjną oraz sanitariaty. Istniejący budynek po projektowanej nadbudowie będzie obiektem trzy kondygnacyjnym. Istniejący po północnej stronie taras, pomiędzy osiami 12 i 14 po wcześniejszej wymianie nawierzchni i poprawie szczelności warstw stropowych, projektuje się obudować ścianą osłonową, aluminiowo-szklaną oraz zadaszyć. Powstałe w ten sposób pomieszczenie pełnić będzie funkcję pomieszczenia technicznego ze zlokalizowaną w nim centralą wentylacyjną obsługującą nadbudowaną kondygnację. Komunikację pionową, projektowanej kondygnacji, zapewniają dwie klatki schodowe o konstrukcji żelbetowej oraz dźwig o napędzie hydraulicznym. Forma architektoniczna Budynek 3-kondygnacyjny, niepodpiwniczony o nieregularnym kształcie z wejściem głównym od strony północnej. Szerokość elewacji budynku rozbudowywanego 48,56m natomiast głębokość budynku to 28,12 m. Dachy płaski o nachyleniu maksymalnym 6%. Wysokość budynku to 14,84 m. Budynek w technologii tradycyjnej, murowany, nadbudowana kondygnacja przykryta dachem o konstrukcji stalowej (kratownica stalowa) wspartej na siatce słupów stalowych i żelbetowych. Wejście główne zaprojektowano w północnej części budynku. Dodatkowo z budynku przewidziano kilka wyjść ewakuacyjnych. Od strony południowej zlokalizowano trybuny, które są częściowo przykryte płytą podłogi II pietra. Przedmiotem opracowania jest nadbudowa II pietra. Zaplanowano prostą bryłę z płaskim dachem. Ze względu na przeznaczenie obiektu zaprojektowano duże przeszklenia po stronie murawy boiska. Sposób zapewnienia warunków niezbędnych dla korzystania z obiektu przez osoby niepełnosprawne. Budynek został przystosowany do potrzeb osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Wewnątrz nie występują żadne progi. Pomieszczenie (W-C) przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez zachowanie normatywnych wymiarów pomieszczenia oraz zastosowanie pochwyty ułatwiających korzystanie z urządzeń sanitarnych. W budynku istnieje dźwig osobowy przystosowany dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim. Układ konstrukcyjny obiektu budowlanego Ekspertyza techniczna wykazała konieczność wzmocnienia istniejącej konstrukcji budynku – przy nowych założeniach projektowych tj.
------------------------------	--

	nadbudowie o jedną kondygnację, wzmocnienia istniejącej konstrukcji i nadbudowy oraz rozbudowy istniejącej części budynku Miejskiego Stadionu Sportowego w Sandomierzu, zwanego Trybuny Północne. Zakres obejmuje projekt budowlany konstrukcji. Wzmocnienie istniejącej konstrukcji wynika z nowych założeń projektowych. Projektowana konstrukcja nadbudowy III kondygnacji, to układ słupów stalowych i żelbetowych, opartych na istniejącej siatce słupów, oraz ściany murowane. Konstrukcję nośną dachu zaprojektowano z dźwigarów stalowych, kratownicowych.
--	---

Rysunek 6 Nadbudowa Stadionu w Sandomierzu wg koncepcji architektonicznej

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – Stadion Miejski
6 Szacowana wartość	2 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba przebudowanych i rozbudowanych budynków – 1, • szacunkowa powierzchnia rozbudowy i przebudowy – 700 m² Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2017-2018

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 32 Ochrona dziedzictwa Zespołu architektonicznego Starego Miasta i poprawa stanu technicznego kamienic
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 4 Stare Miasto.
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz
4 Zakres realizowanych zadań	Na Starym Mieście kilkanaście kamienic jest wpisanych do Rejestru Zabytków, z czego znaczna część stanowi własność Miasta. Obecnie remontom poddawane są 1-2 obiekty rocznie – głównie w zakresie pokrycia dachowego. Zdecydowana większość kamienic wymaga odnowienia i poprawy szeroko rozumianego stanu technicznego (m.in. elewacje, dachy). Renowacji wymagają również takie detale jak unikatowe oświetlenie przy kamienicach.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – Stare Miasto
6 Szacowana wartość	5 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba odnowionych kamienic – 20, Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2016-2023

Zdjęcie 15 Kamienice na Rynku w Sandomierzu

Fot. Urząd Miejski w Sandomierzu (październik 2016)

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 33 Nowoczesny TK nadzieją dla chorych na schorzenia onkologiczne
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Szpital Specjalistyczny Ducha Świętego w Sandomierzu
3 Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zostanie zrealizowany zakup 64 – rzędowego tomografu komputerowego, oraz zakup serwera do rekonstrukcji 3D i robot do nagrywania badań na płytach CD/DVD. Nowo zakupiony sprzęt zostanie umieszczony w wyremontowanym i dostosowanym do tego celu pomieszczeniu pracowni tomografii komputerowej. Zważywszy na wysokie zainteresowaniem pacjentów na szybkie i dokładne badanie TK, szpital wychodzi na przeciw oczekiwaniom ludności w zmniejszeniu kolejek i poprawę jakości zdjęć wykonywanych na 64- rzędownym Tomografie komputerowym. Dotychczasowy tomograf komputerowy jest już wyeksploatowany i przestarzały technologicznie, a zdjęcia otrzymane nie spełniają wysokich parametrów oczekiwanych przez lekarzy opisujących zdjęcia. Nowoczesny tomograf komputerowy jest od kilku lat oczekiwany zarówno przez pacjentów jak i personel medyczny obsługujący pracownię komputerowa.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szpital ul. Dr Zygmunta Schinzla 13.
5 Szacowana wartość	3 200 700,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Dzięki inwestycji Szpital unowocześnieni pracownię tomografii komputerowej. Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2018-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 34 Diagnostyka chorób serca i leczenie zawałów na najwyższym poziomie
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Szpital Specjalistyczny Ducha Świętego w Sandomierzu
3 Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zostanie zrealizowana modernizacja i unowocześnienie Oddziału kardiologii poprzez zakup kardioagiografu, 16 kardiomonitorów z centralami, 16 łóżek wielofunkcyjnych dla chorych, remont sanitariatów z dostosowaniem dla niepełnosprawnych, utworzenie sal jednoosobowych dla chorych kardiologicznych z pełnym węzłem sanitarnym. Dotychczasowy Oddział kardiologiczny jest bardzo obłożony chorymi co wpływa na komfort leczenia zarówno pacjentów i personelu medycznego.

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szpital ul. Dr Zygmunta Schinzla 13.
5 Szacowana wartość	3 445 400 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Unowocześnienie Oddziału kardiologii Szpitala w Sandomierzu. Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2018-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 35 Zwiększenie komfortu pobytu pacjenta w oddziale medycyny paliatywnej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Szpital Specjalistyczny Ducha Świętego w Sandomierzu
3 Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zostanie wyremontowany oddział medycyny paliatywnej wraz z budową szybu windowego i instalacją windy oraz wyposażony w sprzęt medyczny dla potrzeb chorych. Obecny stan techniczno – bytowy oddziału medycyny paliatywnej odbiega od najnowszych wymogów i standardów europejskich m.in. brak bezpośredniego dojścia i dojazdu pacjenta na oddział medycyny paliatywnej – dojście poprzez przejście przez oddział chirurgii. Zakup nowego sprzętu i wybudowanie osobnej windy dla pacjentów poprawi komfort życia pacjentów onkologicznych oraz usprawni personelowi i rodzinom chorych opiekę nad pacjentami.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szpital ul. Dr Zygmunta Schinzla 13.
5 Szacowana wartość	2 500 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: W wyniku inwestycji nastąpi zakup sprzętu medycznego, zostanie również wyremontowany cały oddział medycyny paliatywnej z uruchomieniem nowej windy dla oddziału. Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2018-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 36 Kompleksowa termomodernizacja szpitala w Sandomierzu
2 Wskazanie	Szpital Specjalistyczny Ducha Świętego w Sandomierzu

podmiotów realizujących projekt	
3 Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zostaną zamontowane generatory fotowoltaniczne, ocieplone ściany zewnętrzne, stropodachy i dachy, wymieniona zostanie stolarka drzwiowa i okienna, wykonana modernizacja instalacji CO i CWU, wymienione zawory grzejnikowe na termostatyczne, wykonana automatyka węzłów ciepłych, wymiana 4 836 m rurociągów i sieci przesyłowych, montaż kotła o mniejszej mocy grzewczej, wymiana opraw oświetleniowych rtęciowych na oprawy LED. Obecny stan techniczny wymaga kompleksowej termomodernizacji budynków szpitalnych, Kuchnia, Pralnia, Prosektorium, Warsztaty Hydrofornia, Stacja trafo ST2. Tlenownia, Hotel pielęgniarstwa, Kotłownia. Zakres robót dociepleniowych - wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, ocieplenie stropodachów, modernizacja instalacji co, cwci.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szpital ul. Dr Zygmunta Schinzla 13.
5 Szacowana wartość	13 530 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Termomodernizacja Szpitala i obiektów tworzących infrastrukturę szpitala. Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2018-2023
1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 37 Budowa budynku specjalistycznego oraz zakup wyposażenia wraz ze sprzętem medycznym
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Szpital Specjalistyczny Ducha Świętego w Sandomierzu
3 Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zostanie wybudowany czterokondygnacyjny budynek dla potrzeb m. inn. bloku operacyjnego, OTI, Centralnej sterylizacji oraz wyposażenia pomieszczeń i zakupu sprzętu medycznego. Obecny stan techniczny pomieszczeń nie gwarantuje spełnienia wysokich wymagań standardów sanitarnych i budowlanych dla tego typu placówek m. inn. bloku operacyjnego, OTI, Centralnej sterylizacji.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szpital ul. Dr Zygmunta Schinzla 13.
5 Szacowana wartość	22 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji:

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Inwestycja obejmuje budowę i wyposażenie budynku dla potrzeb m.in. bloku operacyjnego, OTI, Centralnej. Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2018-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 38 Termomodernizacja bloku przy ul. Krukowskiej 22
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości
3 Zakres realizowanych zadań	Inwestycja obejmuje termomodernizację bloku mieszkalnego przy ul. Krukowskiej 22 wraz z przebudową systemu grzewczego.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz ul. Krukowska 22
5 Szacowana wartość	1 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2018-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 39 Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie Sandomierza
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Sandomierz
3 Zakres realizowanych zadań	Termomodernizacja budynku Centrum Rekreacji MOSiR zakłada: • ocieplenie przegród zewnętrznych, • wymiana okien i drzwi zewnętrznych, • modernizacja systemu c.o. (wymiana instalacji c.o., wymiana grzejników, montaż zaworów termostatycznych i zaworów podpionowych), • modernizacja sieci elektrycznej i systemu oświetlenia (wymiana oświetlenia na LED, montaż paneli fotowoltaicznych) Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 Projekt zakłada: - ocieplenie przegród zewnętrznych, - wymiana stolarki okiennej i drzwiowej na nową energooszczędną - modernizacja systemu grzewczego

	- modernizacja instalacji ciepłej wody użytkowej - modernizacja wentylacji mechanicznej - wymiana oświetlenia na nowe energooszczędne typu LED - montaż paneli fotowoltaicznych Po termomodernizacji budynku SP nr 4 przewiduje się w nim: żłobek, dzienny dom pobytu osób starszych, dzienny dom pobytu osób niepełnosprawnych, ośrodek wczesnej interwencji, zarządzanie kryzysowe i obrona cywilna oraz monitoring. Budynek Gimnazjum nr 1 im. Jana Długosza Projekt zakłada: - modernizację instalacji CO (system grzewczy), Demontaż starej instalacji CO, wykonanie nowej instalacji z rur izolowanych wraz z montażem zaworów pod pionowych oraz nowych grzejników wyposażone w głowice termostatyczne. - modernizację wentylacji mechanicznej na sali gimnastycznej (wentylacja mechaniczna), Montaż wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej z odzyskiem ciepła w rekuperatorze. - docieplenie (ściana zewnętrzna – ściana cokołowa 1,180), Powierzchnia docieplana: 806,29m² Materiał dociepleniowy EPS 032 grubość 0,14 m, lambda: 0,032 W/mk Współczynnik przenikania ciepła (U) przegrody po dociepleniu: 0,191 W/m²K) - docieplenie (ściana zewnętrzna 1,370) Powierzchnia docieplana: 1803,54 m² Materiał dociepleniowy EPS 032 grubość 0,14 m, lambda: 0,032 W/mk Współczynnik przenikania ciepła (U) przegrody po dociepleniu: 0,196 W/m²K) - wymianę okien drewnianych (okna drewniane 2,600) Demontaż starych okien i montaż nowych okien PCV wyposażonych w nawietrzaki okienne. Powierzchnia wymiany/zamurowania stolarki: 534,50 m² - docieplenie stropodach (stropodach 0,537) Powierzchnia docieplana: 2228,80 m² Materiał dociepleniowy EPS 037 grubość 0,20 m, lambda: 0,037 W/mk Współczynnik przenikania ciepła (U) przegrody po dociepleniu: 0,138 W/m²K) - wymiana drzwi zewnętrznych drewnianych (drzwi zewnętrzne drewniane 2,600) Demontaż starych drzwi i montaż nowych drzwi izolowanych. Powierzchnia wymiany/zamurowania stolarki: 10,32
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz • ul. Leona Cieśli 2,

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

	• ul. Mickiewicza 39, • ul. Portowa 24.																																	
5 Szacowana wartość	7 196 411 zł																																	
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: <table><tr><th>Nazwa wskaźnika rezultatu</th><th>Jednostka miary</th><th>Wartość docelowa</th></tr><tr><td>Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej</td><td>[MWh/rok]</td><td>365,66</td></tr><tr><td>Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej</td><td>[GJ/rok]</td><td>5 193,67</td></tr><tr><td>Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów</td><td>[GJ/rok]</td><td>5 762,30</td></tr><tr><td>Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych [tony równoważnika</td><td>CO2/rok]</td><td>654,50</td></tr></table> <table><tr><th>Nazwa wskaźnika produktu</th><th>Jednostka miary</th><th>Wartość docelowa</th></tr><tr><td>Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków</td><td>szt.</td><td>3</td></tr><tr><td>Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych</td><td>[kWh/rok]</td><td>2 185 282,16</td></tr><tr><td>Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE</td><td>[szt.]</td><td>1</td></tr><tr><td>Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła</td><td>[szt.]</td><td>2</td></tr><tr><td>Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji [m2]</td><td>m2</td><td>10 700,29</td></tr></table> Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.	Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka miary	Wartość docelowa	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	[MWh/rok]	365,66	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	[GJ/rok]	5 193,67	Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów	[GJ/rok]	5 762,30	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych [tony równoważnika	CO2/rok]	654,50	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Wartość docelowa	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	szt.	3	Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych	[kWh/rok]	2 185 282,16	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	[szt.]	1	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła	[szt.]	2	Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji [m2]	m2	10 700,29
Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka miary	Wartość docelowa																																
Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	[MWh/rok]	365,66																																
Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	[GJ/rok]	5 193,67																																
Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów	[GJ/rok]	5 762,30																																
Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych [tony równoważnika	CO2/rok]	654,50																																
Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Wartość docelowa																																
Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	szt.	3																																
Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych	[kWh/rok]	2 185 282,16																																
Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	[szt.]	1																																
Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła	[szt.]	2																																
Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji [m2]	m2	10 700,29																																
7 Horyzont czasowy	2018-2023																																	

8 Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych

UZUPEŁNIAJĄCA LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH		
L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		860 000 zł
1.	Rozwój działalności kulturalnej na podobszarach rewitalizacji	400 000 zł
2.	Promocja zdrowia i aktywnych form wypoczynku	160 000 zł
3.	Rozwój kształcenia specjalnego	300 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		8 000 000 zł
4.	Podnoszenie konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw	8 000 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		9 000 000 zł
5.	Wdrożenie systemu efektywności energetycznej na terenie Miasta Sandomierza	3 000 000 zł
6.	Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów	3 000 000 zł
7.	Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii poprzez realizację projektu parasolowego na terenie Miasta Sandomierz	3 000 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		6 640 000 zł
8.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na podobszarach rewitalizacji	3 000 000 zł
9.	Wzmocnienie potencjału i promocja świętokrzyskiego winiarstwa jako kulturowego dziedzictwa regionu	1 640 000 zł
10.	Rozbudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	1 500 000 zł
11.	Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych na podobszarach rewitalizacji	500 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej		54 200 000 zł
12.	Przełamywanie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	300 000 zł
13.	Poprawa efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych na podobszarach rewitalizacji	10 000 000 zł
14.	Termomodernizacja, remont i wyposażenie budynku wielofunkcyjnego przy ulicy Błonie	500 000 zł
15.	Konserwacja wnętrza perły wczesnogotyckiej architektury sakralnej – Bazyliki Katedralnej w Sandomierzu	35 000 000 zł
16.	Rewitalizacja i unowocześnienie Muzeum Okręgowego w Sandomierzu (Zamku - byłej siedziby królewskiej) - miejsca pamięci i dokumentowania historycznej wielokulturowości oraz tradycji tolerancji Polski	35 524 925 zł
17.	Modernizacja, rozbudowa i doposażenie placówek oświatowych w zakresie szkolnictwa zawodowego w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Sandomierzu oraz Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu.	2 000 000 zł

RAZEM wartość projektów uzupełniających	107 824 925 zł
--	-----------------------

UZUPEŁNIAJĄCA LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH W PODZIALE NA PODOBSZARY REWITALIZACJI					
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		1 Nowe Miasto	2 Huta	3 Trzeźniowska, Gęsia Wólka	4 Stare Miasto
1.	Rozwój działalności kulturalnej na podobszarach rewitalizacji	TAK	TAK	TAK	TAK
2.	Promocja zdrowia i aktywnych form wypoczynku	TAK	TAK	TAK	TAK
3.	Rozwój kształcenia specjalnego	TAK	NIE	NIE	NIE
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		1 Nowe Miasto	2 Huta	3 Trzeźniowska, Gęsia Wólka	4 Stare Miasto
4.	Podnoszenie konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw	TAK	TAK	TAK	TAK
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		1 Nowe Miasto	2 Huta	3 Trzeźniowska, Gęsia Wólka	4 Stare Miasto
5.	Wdrożenie systemu efektywności energetycznej na terenie Miasta Sandomierza	TAK	TAK	TAK	TAK
6.	Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów	TAK	TAK	TAK	TAK
7.	Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii poprzez realizację projektu parasolowego na terenie Miasta Sandomierz	TAK	TAK	TAK	TAK
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		1 Nowe Miasto	2 Huta	3 Trzeźniowska, Gęsia Wólka	4 Stare Miasto
8.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na podobszarach rewitalizacji	TAK	TAK	TAK	TAK
9.	Wzmocnienie potencjału i promocja świętokrzyskiego winiarstwa jako kulturowego dziedzictwa regionu	TAK	TAK	TAK	TAK
10.	Rozbudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	NIE	NIE	NIE	TAK
11.	Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych na podobszarach rewitalizacji	TAK	TAK	TAK	TAK

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej		1 Nowe Miasto	2 Huta	3 Trześciowska, Gęsia Wólka	4 Stare Miasto
12.	Przełamywanie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	TAK	TAK	NIE	TAK
13.	Poprawa efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych na obszarach rewitalizacji	TAK	TAK	TAK	TAK
14.	Termomodernizacja, remont i wyposażenie budynku wielofunkcyjnego przy ulicy Błonie	NIE	NIE	NIE	TAK
15.	Konserwacja wnętrza perły wczesnogotyckiej architektury sakralnej – Bazyliki Katedralnej w Sandomierzu	NIE	NIE	NIE	TAK
16.	Rewitalizacja i unowocześnienie Muzeum Okręgowego w Sandomierzu (Zamku - byłej siedziby królewskiej) - miejsca pamięci i dokumentowania historycznej wielokulturowości oraz tradycji tolerancji Polski	NIE	NIE	NIE	TAK
17.	Modernizacja, rozbudowa i doposażenie placówek oświatowych w zakresie szkolnictwa zawodowego w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Sandomierzu oraz Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu.	TAK	NIE	NIE	NIE

Projekty uzupełniające w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny uzupełniający nr 1 Rozwój działalności kulturalnej na podobszarach rewitalizacji
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Sandomierskie Centrum Kultury Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sandomierzu Gmina Miejska Sandomierz Miejska Biblioteka Publiczna im. Jana Długosza w Sandomierzu Biblioteka Pedagogiczna Biblioteka Diecezjalna w Sandomierzu Ośrodek Promocji Aktywności Kulturalnej SCK Kino Starówka Centrum Rekreacji MOSiR Świetlica „Dworek” Diecezjalne Centrum Kultury, Edukacji i Formacji Chrześcijańskiej "Quo Vadis" Muzeum Diecezjalne Muzeum Okręgowe w Sandomierzu Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego Placówki oświatowe (szkoły i przedszkola dla których organem prowadzącym jest Miasto Sandomierz) Organizacje pozarządowe oraz grupy nieformalne działające na podobszarze rewitalizacji Podmioty prywatne
4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Organizacja różnego rodzaju zajęć dla dzieci i młodzieży: - muzyczne, - artystyczne, - teatralne, - plastyczne, - ruchowe i taneczne, - inne wg potrzeb.

Fot. Urząd Miejski w Sandomierzu

Zadanie 2: Organizacja spotkań czytelniczych.
 Zadanie 3: Organizacja spotkań i kółek zainteresowań (fotograficzne, turystyczne, itp.)
 Zadanie 4: Organizacja zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym.
 Zadanie 5: Powstawanie i rozwój świetlic socjoterapeutycznych.
 Zadanie 6: Inne pomysły związane z rozwijaniem zainteresowań dzieci i młodzieży realizowane na podobszarach rewitalizacji.
 Zadanie 7: Tworzenie świetlic socjoterapeutycznych.

5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – podobszary rewitalizacji (placówki szkolne, kulturalne, itp.)
6 Szacowana wartość	400 000 zł (średnio 50 000 zł/rocznie * 8 lat)
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • ilość dzieci i młodzieży biorącej udział w różnego rodzaju zajęciach: min. 400 rocznie

odniesieniu do celów rewitalizacji	Wszystkie warsztaty prowadzone będą przez wykwalifikowaną kadrę. Oferta zajęć kierowana jest także do dzieci o niskim statusie społeczno - ekonomicznym, które mają ograniczony dostęp do nieodpłatnych zajęć pozaszkolnych. Zajęcia muzyczne, plastyczne czy taneczne stanowią ważny element kształtowania nawyku spędzania wolnego czasu w sposób twórczy i aktywizowania młodzieży do czynnego udziału w działalności lokalnej społeczności. Realizacja poszczególnych zadań wpłynie na społeczne ożywienie podobszarów rewitalizacji angażując społeczność lokalną oraz instytucje kultury i oświaty w rozwijanie pasji i zainteresowań dzieci i młodzieży. Sposób pomiaru rezultatów: • dokumentacja zdjęciowa, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • listy obecności.
8 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny uzupełniający nr 2 Promocja zdrowia i aktywnych form wypoczynku
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Sandomierskie Centrum Kultury Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sandomierzu Gmina Miejska Sandomierz Miejska Biblioteka Publiczna w Sandomierzu Placówki oświatowe (szkoły i przedszkola dla których organem prowadzącym jest Miasto Sandomierz) Organizacje pozarządowe oraz grupy nieformalne działające w obszarze promocji zdrowia i aktywnych form wypoczynku na podobszarze rewitalizacji m.in.: Sandomierski Klub Sportowy „Wisła” Stowarzyszenie Piłki Ręcznej „Wisła Sandomierz” Koło PZW nr 1 w Sandomierzu Klub Tenisa Stołowego „Sandomierz” Sandomierski Klub Karate Ludowy Klub Sportowy „Sandomierz” Stowarzyszenie Sportów Siłowych Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Foka Sandomierz” Uczniowski Klub Sportowy „Trójka” Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Piątka” Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Kielecka Hufiec Sandomierz Sandomierski Klub Kolarski „Race Squad” Podmioty prywatne

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie polega na promocji i organizacji aktywnych form wypoczynku dla mieszkańców oraz interesariuszy rewitalizacji m.in.: • biegi, spacer z kijkami (nordic walking), • rajdy piesze, • rajdy motorowe, • rajdy rowerowe, • inne – wg potrzeb.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – podobszary rewitalizacji
6 Szacowana wartość	160 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty wśród osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym: • liczba zorganizowanych rajdów pieszych – 16, • liczba zorganizowanych rajdów rowerowych – 16, • liczba zorganizowanych rajdów motorowych – 8, • promocja aktywnych form wypoczynku, • poprawa stanu zdrowia oraz samopoczucia mieszkańców podobszarów rewitalizacji oraz innych interesariuszy, • promocja obszarów rewitalizacji. Sposób pomiaru rezultatów: • sprawozdania z działalności Sandomierskiego Centrum Kultury, • sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny uzupełniający nr 3 Rozwój kształcenia specjalnego
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze 1 Nowe Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Partnerzy społeczni – Zakład Aktywności Zawodowej Gmina Miejska Sandomierz Powiat Sandomierski Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sandomierzu
4 Zakres realizowanych zadań	Projekt rewitalizacyjny polega na rozwoju kształcenia specjalnego (powstawanie nowych placówek, rozwój obecnych m.in. poprzez doposażenie).
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – podobszar rewitalizacji nr 1
6 Szacowana wartość	300 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty wśród osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym: • liczba wspartych placówek kształcenia specjalnego - 2 Sposób pomiaru rezultatów: • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl

	• dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2016-2023

Projekty uzupełniające w sferze gospodarczej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny uzupełniający nr 4 Zakładanie i rozwój przedsiębiorstw na podobszarze rewitalizacji
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Przedsiębiorstwa – podmioty prywatne Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu Ośrodek Wspierania i Promocji Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu Sandomierskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego (LGD) Świętokrzyski Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.
4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Zakładanie i rozwój firm na obszarze rewitalizacji Zadanie obejmuje m.in. zakładanie działalności gospodarczych oraz rozwój firm związanych przede wszystkim: - usługami turystycznymi i okołoturystycznymi, - rozwój usług związanych z aktywnym wypoczynkiem, - każdy inny rodzaj działalności gospodarczej. Zadanie 2: Innowacje procesowe i produktowe w firmach działających na obszarze rewitalizacji W ramach zadania przewidujemy różne przedsięwzięcia obecnie działających firm na podobszarach rewitalizacji oraz tych, które powstaną w kolejnych latach. Inwestycje będą dotyczyły wdrażania innowacji produktowych i procesowych oraz zakupu maszyn, urządzeń, budowy i modernizacji budynków przez przedsiębiorców do prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczych. Zadanie 3: OZE i EWE w firmach działających na podobszarach rewitalizacji Projekt rewitalizacyjny dotyczy również inwestycji firm w OZE i EWE w budynkach, w których prowadzona jest (lub będzie) działalność gospodarcza w celu poprawy efektu energetycznego, zwiększenia korzystania z odnawialnych źródeł energii, itp. Zadanie 4: B+R w firmach działających na podobszarach rewitalizacji Projekty przedsiębiorstw mogą obejmować: - realizowanie badań przemysłowych i prac rozwojowych przez przedsiębiorców opcjonalnie z innymi przedsiębiorstwami lub organizacjami badawczymi, obejmujące stworzenie prototypu i uruchomienie jego produkcji. Zakłada się wdrażanie projektów pierwszej produkcji, które poparte będą etapami poprzedzającymi – pracami rozwojowymi, fazą demonstracyjną i walidacją. Pierwsza produkcja oznacza pierwsze wdrożenie przemysłowe odnoszące się do zwiększenia skali obiektów pilotażowych lub do pierwszych w swoim

	rodzaju urządzeń i obiektów, obejmujących kroki następujące po uruchomieniu linii pilotażowej, w ramach której zawarta jest faza testowania, ale nie produkcja masowa lub działalność handlowa. - wdrożenie w przedsiębiorstwie wyników prac B+R, ściśle związanych z profilem wykonywanej działalności. - wsparcie na rozwój istniejącego lub stworzenie nowego zaplecza badawczo - rozwojowego służącego działalności innowacyjnej przedsiębiorstw, - projekty badawcze służące opracowaniu nowych lub istotnie ulepszonych produktów i procesów produkcyjnych (innowacje produktowe, procesowe) tj. realizowanie badań przemysłowych i prac rozwojowych. - zakup wyników prac B+R oraz praw własności intelektualnej m.in. patentów, licencji, know-how lub innej nieopatentowanej wiedzy technologicznej.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – podobszary rewitalizacji
6 Szacowana wartość	8 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • zmniejszenie bezrobocia na terenie rewitalizacji, • zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw, • powstanie na terenie rewitalizacji infrastruktury B+R, • zmniejszenie bezrobocia na terenie rewitalizacji, • zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw. • liczba nowo powstałych podmiotów na podobszarach rewitalizacji – 80, Źródła pomiaru: • mapa dotacji.gov.pl • informacje uzyskiwane od lokalnych przedsiębiorców.
8 Horyzont czasowy	2016-2023

Projekty uzupełniające w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny uzupełniający nr 5 Wdrożenie systemu efektywności energetycznej na terenie Miasta Sandomierza
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie Gmina Miejska Sandomierz Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
4 Zakres realizowanych zadań	Inwestycja obejmować będzie kompleksową: - modernizację istniejących opraw oświetleniowych (na bardziej

	ekologiczne), - dowieszenie brakujących lamp na już istniejących słupach, - dobudowę nowych punktów świetlnych (między już istniejącymi słupami) w celu uzupełnienia istniejących ciągów i dostosowania ich do obowiązujących norm (w charakterze zagęszczenia), - budowę i wprowadzenie nowoczesnego systemu sterowania energią, który ograniczy straty energii na poszczególnych odcinkach. Projekt ten zakłada również zastosowanie nowoczesnych, innowacyjnych opraw oświetleniowych z wysoko wydajnymi źródłami światła. Projekt pozytywnie wpłynie na bezpieczeństwo zarówno użytkowników ruchu drogowego jak również mieszkańców gminy. Zadanie przyczyni się do wsparcia efektywności energetycznej na terenie Miasta Sandomierz. Celem inwestycji jest oszczędność energii i obniżenie emisji substancji szkodliwych do powietrza na podobszarach rewitalizacji.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – podobszary rewitalizacji
6 Szacowana wartość	3 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • Liczba podobszarów rewitalizacji na których zmodernizowano oświetlenie uliczne – 4, Sposób pomiaru rezultatów: • informacje WFOŚiGW w Kielcach, • dane własne Urzędu Miejskiego w Sandomierzu, • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2017-2021

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny uzupełniający nr 6 Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Sandomierzu Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie pn. Likwidacja wymiennikowni grupowych „WK-1” przy ul. Słowackiego 28 oraz „WK-2” przy ulicy Mickiewicza 25 poprzez wykonanie przyłączy wysokich paramentów oraz indywidualnych wymiennikowni kompaktowych w budynkach przeznaczonych do wymiennikowni. W/w zadanie będzie przedsięwzięciem racjonalizującym zużycie ciepła u odbiorców. Powyższe przedsięwzięcie modernizacyjne przyniesie zmniejszenie zużycia ciepła przez odbiorców, a tym samym zmniejszenie opłat za ogrzewanie mieszkań oraz oszczędności na zużyciu paliw do produkcji energii ciepłej.
5 Lokalizacja (miejsce)	Sandomierz – podobszary rewitalizacji

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

przeprowadzenia danego projektu)	
6 Szacowana wartość	3 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba zlikwidowanych wymienników grupowych – 2, • liczba zrealizowanych projektów służących racjonalizacji zużycia ciepła – 1. Sposób pomiaru rezultatów: • sprawozdanie z działalności Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Sandomierzu, • dane własne Urzędu Miejskiego w Sandomierzu, • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2017-2020

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny uzupełniający nr 7 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii poprzez realizację projektu parasolowego na terenie Miasta Sandomierz
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Sandomierzu Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sandomierzu (PGKiM) Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
4 Zakres realizowanych zadań	EWE – efektywne wykorzystanie energii to m.in. głęboka termomodernizacja polegająca na: • wymiana okien na energooszczędne, • wstawienie na poddaszu okien dachowych na energooszczędne, • ocieplenie ścian zewnętrznych, • ocieplenie dachu i stropu, • wymiana grzejników na nowe, energooszczędne, • wymiana kotła, • zainstalowanie wentylacji mechanicznej z rekuperacją. OZE - odnawialne źródła energii – źródła energii, których wykorzystywanie nie wiąże się z długotrwałym ich deficytem, ponieważ ich zasób odnawia się w krótkim czasie. Takimi źródłami są między innymi wiatr, promieniowanie słoneczne, opady, pływy morskie, fale morskie i geotermia. Najpopularniejsze urządzenia OZE dla gospodarstw domowych to panele fotowoltaiczne, solarne, pompy ciepła. W ramach rewitalizacji zakłada się, że część indywidualnych gospodarstw domowych skorzysta ze wsparcia (także w formie dotacji, pożyczek) na wdrożenie EWE i OZE.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia)	Indywidualne gospodarstwa domowe – podobszary rewitalizacji

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

danego projektu)	
6 Szacowana wartość	3 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Minimum 150 gospodarstw domowych w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji wdroży i zainstaluje EWE i/lub OZE. Sposób pomiaru rezultatów: • informacje WFOŚiGW w Kielcach, • dane własne Urzędu Miejskiego w Sandomierzu, • informacje zbierane od mieszkańców w formie ankiet, • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2018-2023

Projekty uzupełniające w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny uzupełniający nr 8 Zachowanie dziedzictwa kulturowego na podobszarach rewitalizacji
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. św. Józefa w Sandomierzu Klasztor OO. Dominikanów Rzymskokatolicka Parafia Katedralna pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Sandomierzu Parafia pw. Nawrócenia Św. Pawła Apostoła Miejska Biblioteka Publiczna im. Jana Długosza w Sandomierzu Biblioteka Pedagogiczna Biblioteka Diecezjalna w Sandomierzu Sandomierskie Centrum Kultury Ośrodek Promocji Aktywności Kulturalnej SCK Kino Starówka Centrum Rekreacji MOSiR Świetlica „Dworek” Diecezjalne Centrum Kultury, Edukacji i Formacji Chrześcijańskiej "Quo Vadis" Muzeum Diecezjalne Muzeum Okręgowe w Sandomierzu Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego Ośrodek Wspierania i Promocji Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu Organizacje pozarządowe: • Sandomierskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego (LGD) • Sandomierskie Stowarzyszenie Winiarzy • Lokalna Organizacja Turystyczna „Partnerstwo Ziemi Sandomierskiej” • Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego • Fundacja Kultury Ziemi Sandomierskiej • Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Kielecka Hufiec

	Sandomierz • Towarzystwo Naukowe Sandomierskie • Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Kielce Koło w Sandomierzu • Związek Inwalidów Wojennych RP Zarząd Oddziału w Sandomierzu • Związek Żołnierzy Wojska Polskiego Koło im. „Ziemi Sandomierskiej” przy Jednostce Wojskowej 3533 • Klub Miłośników Sandomierza • Chorągiew Rycerstwa Ziemi Sandomierskiej • Społeczny Komitet Odnowy Cmentarza Katedralnego w Sandomierzu • Sandomierskie Towarzystwo Pasjonatów Fotografii • Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych Rejon Sandomierz • Ogólnopolski Związek Żołnierzy Batalionów Chłopskich • Związek Sybiraków Koło w Sandomierzu • Związek Strzelecki „Strzelec” • Sandomierskie Centrum Pamięci Sandomierskie Galerie: • Biuro Wystaw Artystycznych • GOLD & SILVER GALLERY Cezarego Łutowicza • Galeria Otwarta • Pracownia Gobelinów - Galeria Autorska Alicja Aleksandrowicz • Dom Pracy Twórczej "Alicja" • Galeria „Antyki” • Galeria Etnograficzna "Zapole" • Galeria "Trzos" • ARTGALLERY • FOTO-GALERIA „Opatowska 15” Ewa i Janusz Sierokosz • Pracownia Krzesimowscy - Galeria Autorska • Krzemień pasiasty - galeria internetowa Jan Chałupczak • Ryszard Gancarz – artysta plastyk
4 Zakres realizowanych zadań	Projekt rewitalizacyjny polega m.in. na: • uzyskaniu przez Miasto tytułu „Pomnika Historii”, • zachowaniu i zabezpieczeniu obiektów dziedzictwa kulturowego i obiektów zabytkowych (w tym: konserwacja, renowacja, rewitalizacja oraz zabezpieczenie tych obiektów przed zagrożeniami wraz z zagospodarowaniem ich otoczenia) wraz z dostosowaniem do funkcji turystycznych lub prowadzenia działalności kulturalnej, w tym działalności gospodarczej, • rozwoju zasobów kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i kulturowego, w tym rozbudowa, przebudowa obiektów publicznej infrastruktury kulturalnej oraz zagospodarowanie ich otoczenia wraz z dostosowaniem tych obiektów do prowadzenia działalności kulturalnej, w tym działalności gospodarczej,

	• zakupu wyposażenia oraz konserwacji muzealiów, materiałów archiwalnych, starodruków, itp., • promocji dziedzictwa kulturowego miasta wraz z tworzeniem i promocją produktów tradycyjnych i regionalnych oraz kompleksowych produktów turystycznych (w tym tworzenie szlaków kulturowych). • działania informacyjno-promocyjne, • „Renowacja Cmentarza Katedralnego jako miejsca pamięci regionalnej i narodowej” Projekt będzie realizowany przez Parafię Rzymsko-Katolicką p.w. św. Józefa w Sandomierzu. Zakres działań będzie obejmował renowację murów cmentarza i wymianę drzewostanu znajdującego się w jego obrębie. Cmentarz znajduje się w centrum miasta przy ulicy Mickiewicza pomiędzy ulicą Kościuszki a ulicą Parkową. Szacunkowa wartość prac wynosi 484 000 zł. • Zadanie obejmuje również renowację Kościoła p.w. Św. Jakuba, Klasztoru Dominikanów, figury Św. Aleksandra.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – podobszary rewitalizacji
6 Szacowana wartość	3 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • Liczba wystaw poświęconych m.in. zabytkom – 4, • Liczba odnowionych zabytków zlokalizowanych na podobszarach rewitalizacji – 16. Prognozowane rezultaty dla zadania: „Renowacja Cmentarza Katedralnego jako miejsca pamięci regionalnej i narodowej”: poprawiona estetyka jak też zabezpieczenie murów Cmentarza Katedralnego powoli na lepsze zaprezentowanie zabytkowych pomników wpisujących się w historię Sandomierza. Zrealizowania przedsięwzięcia zachęci turystów do odwiedzania miejsc związanych z historią walki i męczeństwa o wolną Polskę. Wymiana drzewostanu wpisze się w przedłużenie krajobrazu odnowionego Parku Miejskiego i powiększy przestrzeń rekreacyjno-edukacyjną. Planowany czas realizacji przewidywany jest na lata 2018-2022. Sposób pomiaru: • protokoły zdawczo-odbiorcze, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny uzupełniający nr 9 Wzmocnienie potencjału i promocja świątokrzyńskiego winiarstwa jako kulturowego dziedzictwa regionu
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka

	4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Sandomierskie Stowarzyszenie Winiarzy Lokalna Organizacja Turystyczna „Partnerstwo Ziemi Sandomierskiej” Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego Gmina Miejska Sandomierz Klasztor OO. Dominikanów Lokalni przedsiębiorcy Organizacje pozarządowe zainteresowane rozwojem turystyki na podobozarach rewitalizacji
4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Centrum Winiarstwa w Sandomierzu Cel projektu: wzrost zainteresowania turystów ofertą enoturystyczną regionu i w konsekwencji wzrost przychodów z turystyki w szczególności na obszarach wiejskich. Centrum edukacyjno-promocyjne prezentujące tradycje winiarskie Sandomierza oraz ofertę enoturystyczną regionu. Centrum z siedzibą w Sandomierzu stanowić będzie centralny punkt produktu sieciowego, jakim jest Sandomierski Szlak Winiarski, integrując rozproszone działania poszczególnych winnic. Centrum będzie skupiać funkcje: - edukacyjne (organizacja spotkań, seminariów, warsztatów, konferencji, prezentacja filmów edukacyjnych i literatury winiarskiej w zakresie historii winiarstwa na ziemi sandomierskiej, uprawy winorośli, historycznych i obecnych sposobów wyrobu wina, zastosowania wina w gastronomii), - wystawiennicze (multimedialna wystawa dotycząca uprawy winorośli, regionalnych odmian winorośli, produkcji wina, zastosowań kulinarnych wina), - informacyjno-promocyjne (prezentacja szlaku winiarskiego oraz atrakcji enoturystycznych na terenie regionu sandomierskiego, przekazywanie informacji o ofercie winnic, udostępnianie materiałów informacyjnych, oferowanie pakietów turystycznych, umożliwienie degustacji i zakupu wina oraz innych produktów regionalnych). W ramach projektu przewiduje się m.in.: adaptację i wyposażenie istniejącego lokalu (wraz z projektem), zakup niezbędnego sprzętu komputerowego i oprogramowania, sprzętu multimedialnego, zakup mebli, wyposażenia kuchennego, sprzętu i wyposażenia do degustacji, produkcję filmów i projekcji multimedialnych, zakup literatury, wydruk plansz informacyjnych, opracowanie i wydruk materiałów promocyjnych (ulotek, map, folderów), opracowanie systemu identyfikacji wizualnej, przygotowanie strony internetowej Centrum oraz aplikacji mobilnej, wraz z utrzymaniem i promocją. Centrum wpisuje się w trend turystyki 4E, oferując turystom takie elementy jak: rozrywka, ekscytacja, nauka, zaangażowanie. Dodatkowo, w odpowiedzi na zapotrzebowanie turystów, planowane jest zastosowanie cieszących się szczególnym zainteresowaniem ekspozycji interaktywnych i nowych technologii, w tym aktywne funkcjonowanie Centrum ze swoją ofertą w internecie. Zadanie 2: Poprawa kompetencji kadr turystycznych w kontekście rozwoju enoturystyki w Sandomierzu Cel projektu: podniesienie kompetencji kadr związanych z turystyką, lepsze wykorzystanie istniejącego potencjału rozwoju enoturystyki i promocji produktów regionalnych Sandomierza i okolic.

	Szeroko pojęty projekt edukacyjny skierowany do branży turystycznej (gastronomia, hotelarstwo, usługi przewodnickie, agroturystyka, podmioty świadczące usługi enoturystyczne), związany z szybkim rozwojem zainteresowania turystyką winiarską w Sandomierzu. Projekt odpowiada na zdiagnozowane przez Stowarzyszenie i wynikające z diagnozy Strategii ROT: - potrzebę poprawy kompetencji kadr turystycznych w obszarze obsługi turysty zainteresowanego zwiedzaniem winnic, poznania tradycji winiarskich Sandomierza oraz poznania regionalnych produktów spożywczych, - stosunkowo niską jakość oferty gastronomicznej w regionie. Działania przewidziane dla przedstawicieli branży turystycznej będą dotyczyć podnoszenia wiedzy o ofercie enoturystycznej regionu: - prezentacje (wizyty studyjne) w sandomierskich winnicach i winiarniach - zapoznanie uczestników z uprawianymi odmianami, technikami produkcji stosowanymi w winiarni oraz specyfiką każdej winnicy i jej historią oraz szerzej tradycjami winiarstwa w Sandomierzu, - szkolenia/warsztaty sommelierskie oraz kulinarne oparte na lokalnych winach i innych regionalnych produktach spożywczych. Działania przewidziane dla osób posiadających winnice oraz chcących zająć się winiarstwem, zainteresowanych obsługą turystów: - szkolenia i warsztaty z zakresu obsługi turysty, kontaktów interpersonalnych, marketingu i promocji obiektów i usług turystycznych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb turystów zainteresowanych enoturystyką, - szkolenia i warsztaty z zakresu uprawy winorośli i produkcji wina, na różnych stopniach zaawansowania, pod kątem poszerzenia i poprawy jakości oferty enoturystycznej regionu, - zagraniczne wizyty studyjne dotyczące organizacji turystyki winiarskiej, uprawy winorośli i produkcji wina; biorąc pod uwagę stosunkowo krótki okres funkcjonowania winnic i turystyki winiarskiej na terenie Sandomierza, wskazane jest szersze skorzystanie z doświadczeń zagranicznych w tym zakresie. W ramach projektu przewiduje się organizację działań o charakterze szkoleniowo-edukacyjnym oraz uwzględnia się: wynajem pomieszczeń na szkolenia, zapewnienie odpowiednich szkoleniowców, cateringu, zakup niezbędnych materiałów szkoleniowych i wyposażenia na potrzeby szkoleń. W przypadku szkoleń w terenie oraz wizyt studyjnych budżet uwzględnia ponadto niezbędne koszty transportu, noclegów i wyżywienia.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – podobszary rewitalizacji
6 Szacowana wartość	1 640 000 zł, w tym: Zadanie 1: 1 400 000 zł Zadanie 2: 240 000 zł
7 Prognozowane	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji:

rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Liczba zrealizowanych projektów szkoleniowych dotyczących enoturystyki – 1, • Liczba wybudowanych budynków Centrum Winiarstwa – 1. Zakładane rezultaty dla zadania 1: - wzrost świadomości mieszkańców Polski co do możliwości turystyki winiarskiej w województwie świętokrzyskim, - rozpropagowanie wizerunku ziemi sandomierskiej jako najatrakcyjniejszego regionu winiarskiego w Polsce, - poprawa komercjalizacji oferty turystycznej Sandomierskiego Szlaku Winiarskiego, - zwiększenie dostępności winnic dla turystów poprzez stworzenie centralnej, zintegrowanej infrastruktury gotowej na przyjęcie dużego ruchu turystycznego, ułatwiającej realizowanie przez turystów ich oczekiwań. Oddziaływanie na region: projekt będzie silnie oddziaływał na region, stając się punktem odniesienia dla rozwoju turystyki winiarskiej w Sandomierzu i okolicach, motywując lokalną społeczność do rozwoju działalności agroturystycznej i w konsekwencji, przyczyniając się do wzrostu przychodów z turystyki. Oczekiwane rezultaty dla zadania 2: - podniesienie świadomości sektora turystycznego w zakresie oferty enoturystycznej regionu i możliwości promowania produktów regionalnych, - podniesienie jakości oferty turystycznej regionu, - poprawa obsługi turystów w winnicach, lepsza odpowiedź na oczekiwania turystów (w tym turystów zainteresowanych turystyką winiarską) i w konsekwencji – wzrost poziomu satysfakcji turystów korzystających z oferty turystycznej Sandomierza. W ramach projektu przewiduje się, że łącznie w szkoleniach, warsztatach i wizytach studyjnych weźmie udział min. 100 uczestników. Oddziaływanie na region: projekt będzie silnie oddziaływał na cały region poprzez zapewnienie wzrostu przychodów z turystyki dzięki poprawie oferty turystycznej i jednocześnie motywując lokalną społeczność do rozwoju działalności agroturystycznej. Sposób pomiaru: • protokoły zdawczo-odbiorcze, • sprawozdania z realizacji projektów, • www.mapadotacji.gov.pl • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	Zadanie 1: 2017-2020 Zadanie 2: 2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny uzupełniający nr 10 Rozbudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 4 Stare Miasto.

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sandomierzu (PGKiM) Gmina Miejska Sandomierz
4 Zakres realizowanych zadań	Istniejący na terenie bazy PGKiM Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wymaga modernizacji i rozbudowy. Do takiego punktu mieszkańcy Sandomierza będą mogli bezpłatnie dostarczać większe ilości między innymi takich odpadów jak: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, popiół, tekstylia, przeterminowane leki, odpady budowlane i rozbiórkowe, odpady komunalne ulegające biodegradacji, odpady zielone oraz inne odpady problematyczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych. Istniejący punkt wymaga również rozbudowy o miejsce do ponownego wykorzystania i napraw. Należy również wprowadzić ścieżkę ekologiczną dla dzieci i młodzieży celem zwiększenia świadomości ekologicznej przez edukowanie i informowanie. Realizacja przedsięwzięcia bezpośrednio przyczyni się do podwyższenia standardu życia mieszkańców. Wpłynie na poprawę środowiska naturalnego i przywrócenie równowagi ekologicznej miasta Sandomierza.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – baza Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sandomierzu
6 Szacowana wartość	1 500 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba rozbudowanych PSZOK - 1 Sposób pomiaru: • protokoły zdawczo-odbiorcze, • sprawozdanie z realizacji projektu, • dokumentacja fotograficzna.
8 Horyzont czasowy	2017-2019

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny uzupełniający nr 11 Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych na podobszarach rewitalizacji
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trześniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz Szpital Specjalistyczny Ducha Świętego w Sandomierzu Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zdrowie w Sandomierzu Świętokrzyskie Centrum Onkologii Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Podmioty lecznicze Świętokrzyski Urząd Wojewódzki Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego Inne podmioty zajmujące się ochroną zdrowia zainteresowane działaniem na terenach rewitalizacji
4 Zakres realizowanych	Zadanie 1: Bezpłatne szczepienia przeciw grypie, w tym m.in. dla osób

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

zadań	starszych. Zadanie 2: Program profilaktyki raka piersi (mammografia) Zadanie 3: Program profilaktyki raka szyjki macicy (cytologia) Zadanie 4: Program profilaktyki chorób układu krążenia Zadanie 5: Inne programy profilaktyczne w przypadku stwierdzenia takich potrzeb u mieszkańców podobszarów rewitalizacji. Zadanie 6: Rozwój usług zdrowotnych świadczonych na podobszarach rewitalizacji poprzez zakup niezbędnego wyposażenia oraz wprowadzenie nowych usług. Zadanie 7: Wdrażanie przez podmioty lecznicze skoordynowanych modeli leczenia z uwzględnieniem ich środowiskowych aspektów. Zadanie 8: Rozwój nowych usług zdrowotnych związanych z rehabilitacją/fizykoterapią. Zadanie 9: Zwiększenie personelu medycznego oraz doposażenie podmiotów leczniczych w niezbędny sprzęt do świadczenia wysokiej jakości usług medycznych i zwiększania ich zakresu. Zadanie 10: Rozwój specjalistycznych komercyjnych usług zdrowotnych. Zadanie 11: Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia dedykowanych: - chorobom układu krążenia, - chorobom układu kostno-stawowego i mięśniowego, - chorobom nowotworowym, - chorobom układu oddechowego.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – podobszary rewitalizacji
6 Szacowana wartość	500 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Projekt będzie miał wpływ na sferę społeczną związaną z ochroną zdrowia. Diagnoza i stan zdrowia mieszkańców podobszarów rewitalizacji wskazują na potrzebę uruchomienia szeregu programów profilaktycznych realizowanych przez różne podmioty. Istnieje również potrzeba rozszerzenia usług zdrowotnych świadczonych przez podmioty lecznicze działające na podobszarach rewitalizacji. Sposób pomiaru rezultatów: • sprawozdania z działalności podmiotów leczniczych, • protokoły odbioru (w przypadku zakupu aparatury medycznej i wyposażenia), • dokumentacja fotograficzna z realizacji programów profilaktycznych, • ankiety.
8 Horyzont czasowy	2016-2023

Projekty uzupełniające w sferze technicznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny uzupełniający nr 12 Przełamywanie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trześciowska, Gęsia Wólka

	4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
4 Zakres realizowanych zadań	Zadanie polega na dostosowaniu budynków administracji publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych m.in. podjazdy, montaż wind. Klasyfikacja barier architektonicznych Likwidacja barier architektonicznych będzie polegała na dokonywaniu inwestycji lub czynności mających na celu udostępnienie przestrzeni architektonicznej osobom niepełnosprawnym, w szczególności osobom niepełnosprawnym ruchowo np. przystosowanie łazienki dla potrzeb osoby niepełnosprawnej, likwidacja progów, montaż uchwytów, szerszych drzwi, itp.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – budynki użyteczności publicznej
6 Szacowana wartość	300 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych -3 Sposób pomiaru: • sprawozdania z realizacji projektów, • dokumentacja fotograficzna, • www.mapadotacji.gov.pl • protokoły odbioru.
8 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu

Projekt rewitalizacyjny uzupełniający nr 13

	Poprawa efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych na podobszarach rewitalizacji
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarach: 1 Nowe Miasto 2 Huta 3 Trzeźniowska, Gęsia Wólka 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Miejska Sandomierz Wspólnoty mieszkaniowe Spółdzielnie mieszkaniowe Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji deklarujący udział w Programie Świętokrzyski Urząd Wojewódzki Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
4 Zakres realizowanych zadań	Projekt polega na głębokiej termomodernizacji budynków wielorodzinnych zlokalizowanych na podobszarach rewitalizacji i mogą dotyczyć m.in.: • ocieplenia obiektów, • wymianą okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne, • przebudowy systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła lub podłączeniem do sieci ciepłowniczej), systemów wentylacji i klimatyzacji oraz instalacji wodno-kanalizacyjnych, • instalacją OZE w modernizowanych energetycznie budynkach, • instalacją systemów chłodzących, w tym również z OZE, • instalowaniem urządzeń energooszczędnych najnowszej generacji • wymianą / izolacją pokrycia dachowego, • instalacją systemów inteligentnego zarządzania energią, • mikrokogeneracją.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – podobszary rewitalizacji prywatne budynki mieszkalne
6 Szacowana wartość	10 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • minimalna liczba budynków wielorodzinnych poddanych termomodernizacji – 10, Sposób pomiaru rezultatów: • sprawozdania z realizacji projektów, • protokoły odbioru robót, • dokumentacja fotograficzna, • www.mapadotacji.gov.pl
8 Horyzont czasowy	2016-2023
1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny uzupełniający nr 14 Termomodernizacja, remont i wyposażenie budynku wielofunkcyjnego przy ulicy Błonie
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów	Gmina Miejska Sandomierz Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

realizujących projekt	Miejski Ośrodek Rozwoju Osobistego Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sandomierzu (PGKiM)
4 Zakres realizowanych zadań	Projekt rewitalizacyjny zakłada termomodernizację, remont i wyposażenie budynku wielofunkcyjnego przy ulicy Błonie. Zakłada się adaptację budynku na cele świetlicy socjoterapeutycznej, mieszkań chronionych, utworzenie placówki wsparcia dziennego (realizacja pieczy zastępczej). Wcześniej budynek ten był wykorzystywany przez „powodzian”.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Sandomierz – ul. Błonie
5 Szacowana wartość	500 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • liczba wyremontowanych budynków – 1, • liczba budynków poddanych termomodernizacji – 1, • liczba utworzonych placówek wsparcia dziennego – 1, Sposób pomiaru rezultatów: • sprawozdania z realizacji projektów, • protokoły odbioru robót, • dokumentacja fotograficzna, • www.mapadotacji.gov.pl
7 Horyzont czasowy	2018-2022

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny uzupełniający nr 15 Konserwacja wnętrza perły wczesnogotyckiej architektury sakralnej – Bazyliki Katedralnej w Sandomierzu
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Rzymskokatolicka Parafia Katedralna pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Sandomierzu
4 Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne polega na konserwacji wnętrza Bazyliki Katedralnej w Sandomierzu. Kolegiata fundacji Kazimierza Wielkiego jest jednym z najstarszych obiektów architektury sakralnej w Polsce. Wzniesiona w XIV w. w gotyckim stylu zachowała swój pierwotny układ przestrzenny i bogatą dekorację rzeźbiarską wewnątrz (unikatowy zespół rokokowych ołtarzy, boazerie, rzeźby i ławki – wykonane przez Mikołaja Polejowskiego), a także liczne obrazy wraz z kolekcją 16-tu obrazów boazerijnych Karola de Prevot. Sklepienia i ściany prezbiterium pokrywają freski bizantyjsko-ruskie, a nawy główna i boczne ozdobione są polichromią autorstwa Jana Bukowskiego. Budynek katedry, freski, polichromie oraz wyposażenie wnętrza wpisane są do rejestru zabytków Województwa Świętokrzyskiego. Od 2008r. prowadzone są systematyczne prace konserwatorskie wewnątrz Bazyliki Katedralnej – przeprowadzono m.in. konserwację fresków bizantyjsko-ruskich w prezbiterium, ołtarza głównego i trzech ołtarzy bocznych, kaplicę Najświętszego Sakramentu i kaplicę Matki Boskiej Ostrobramskiej, zakrystie – kanonicką, wikariacką i mansonarską oraz dwóch obrazów boazerijnych Karola de Prevot.

	Dalszych prac restauratorskich wymaga m.in. korpus nawowy bazyliki: polichromia sklepień i ścian wykonana przez Jana Bukowskiego, renowacji drewnianych elementów nawy głównej i bocznych (ołtarze, obrazy, boazeria), zabytkowe organy. Beneficjentem wszystkich prac i zadań konserwatorskich jest Rzymskokatolicka Parafia Katedralna p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Sandomierzu.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Bazylika Katedralna Sandomierz ul. Katedralna 1
6 Szacowana wartość	35 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków poddana konserwacji – 1. Sposób pomiaru rezultatów: • sprawozdania z realizacji projektów, • protokoły odbioru robót, • dokumentacja fotograficzna, • www.mapadotacji.gov.pl
8 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny uzupełniający nr 16 Rewitalizacja i unowocześnienie Muzeum Okręgowego w Sandomierzu (Zamku - byłej siedziby królewskiej) - miejsca pamięci i dokumentowania historycznej wielokulturowości oraz tradycji tolerancji Polski
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 4 Stare Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Inwestor: Muzeum Okręgowe w Sandomierzu, wyłonienie wykonawców specjalistycznych zadań zgodnie z procedurą PZP; planuje się wykorzystanie posiadanej, poniższej dokumentacji: – projekt koncepcyjny remontu wraz z wyposażeniem tzw. sali rycerskiej z zapleczem (z uwzględnieniem audytu akustycznego), – ekspertyza stanu technicznego pokrycia dachu i systemu odwodnienia: kosztorys „zerowy” na roboty remontowe, kosztorys inwestorski na roboty remontowe wraz z przedmiarami; ekspertyza n/t stopnia i przyczyn zawilgoceń występujących w zamku, – opracowanie dokumentacji przebudowy istniejącego budynku Muzeum Okręgowego w Sandomierzu wraz z montażem dźwigu osobowego, – kosztorys inwestorski remontu muru kurtynowego. Uwaga: w ramach programów grantowych MKiDN 2017 przewiduje się złożenie wniosku dot. opracowania koncepcji pozyskania nowych powierzchni przez Muzeum w obrębie użytkowanej działki i obiektu-zamku królewskiego. Prace koncepcyjno - projektowe wymagają uzgodnień z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Kielcach/ Delegatura WUOZ w Sandomierzu.
4 Zakres realizowanych zadań	Zakres prac obejmuje m.in. wykonanie koncepcji i projektów wykonawczo-budowlanych kompleksowej rewitalizacji obiektu, połączone ze zmianami istniejącej infrastruktury, jak też pozyskanymi

	nowymi przestrzeniami. Zakłada się następujące etapy realizacji inwestycji, w tym w szczególności: – zdefiniowanie nowych funkcji użytkowanych powierzchni, na części pracowniane, magazynowe, wystawiennicze, edukacyjne itp., z uwzględnieniem nowego ciągu komunikacyjnego dla zwiedzających zamek wraz z zapleczem (kasa, szatnia, sklep muzealny, kawiarnia itp. – wejście z dolnego parkingu w murze tzw. kurtynowym – poprzez odgruzowane, adoptowane piwnic z przejściem do piwnic ob. użytkowanych zamku), – remont pokrycia dachu odwodnienia wraz z robotami towarzyszącymi, – zabezpieczenie wzgórza zamkowego przed osuwaniem (w tym remont-wzmocnienie okalającego muru oporowego), – usunięcie zawilgoceń, wykonanie systemu odwodnień służącemu odprowadzaniu wód opadowych wraz z izolacją części przy fundamentowych obiektu i wzgórza, – kompleksowy remont tzw. sali rycerskiej wraz z doposażeniem i zapleczem; uwzględnienie technicznych możliwości przekazu dla publiczności na dziedzińcu zamku, – remont muru kurtynowego, zewnętrznego (z uwzględnieniem ewentualnej przebudowy, nowego wejścia do zamku z poziomu dolnego parkingu), – zamiana baszty oktagonowej na obiekt kubaturowy, – powstanie obiektu kubaturowego w części południowo - wschodniej dziedzińca, – powstanie obiektu kubaturowego u podnóża zamku od str. zachodniej (dla potrzeb Działu Etnograficznego), – wyposażenie zamku w 2 windy towarowo-osobowe, Remont i modernizacja powinny przewidywać wymianę całej infrastruktury (inst. elektryczne, w tym budowa sieci tzw. niskonapięciowej, wod.-kan., gazowej), ze szczególnym uwzględnieniem termomodernizacji (kosztów perspektywicznego użytkowania i wydajności), też z uwzględnieniem np. sprawnego systemu wentylacji, systemów monitoringu wewnętrznego i zewnętrznego (wraz z centralą) – ochrony, bezpieczeństwa i nadzoru (w tym wszystkich pomieszczeń), p.poż., systemu obsługi tras zwiedzania (w tym wejścia na dziedziniec zamkowy) itp.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Muzeum Okręgowe w Sandomierzu ul. Zamkowa 12 27-600 Sandomierz Zamek królewski (XIV-XVI w.) - siedziba Muzeum, budynek z innymi nieruchomościami wraz z gruntem wpisany do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Świętokrzyskiego pod nr A. 737 (decyzja Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach z 15 listopada 2015 r., l.dz. RD-4400/L300/10)
6 Szacowana wartość	35 524 924,69 zł Szacowana wartość rewitalizacji wyniesie (brutto) około: – koncepcja i projekty wykonawcze budowlane kompleksowej rewitalizacji obiektu (różne) – ok. 300 tys. zł – remont pokrycia dachu i systemu odwodnienia wraz z robotami

	towarzyszącymi – 202 592,02 zł - zabezpieczenie wzgórza zamkowego przed osuwaniem (remont muru oporowego) – ok. 500 tys. zł - usunięcie zawilgoceń, wykonanie systemu odwodnień służącemu odprowadzaniu wód opadowych wraz z izolacją części przy fundamentowych obiektu i wzgórza – ok. 200 tys. zł - remont wraz z wyposażeniem i zapleczem tzw. sali rycerskiej, budowa zewnętrznej sceny na dziedzińcu zamku - 6 305 383,45 - remont muru kurtynowego, zewnętrznego - 155 974, 61 zł - adaptacja nowych pomieszczeń użytkowych (w tym ciągów komunikacyjnych i infrastruktury itp.), odgruzowanie zasypanych piwnic, dwa obiekty kubaturowe – ok. 25 mln zł - budowa 2 wind osobowo – towarowych – 1,2 mln zł - remont muru kurtynowego, zewnętrznego - 155 974, 61 zł - wymiana infrastruktury (m.in. instalacje przeciwpożarowa, monitoring itd.) – 2 mln zł Wydatki poniesione w projekcie obejmują: - dokumentację projektową (sporządzenie szczegółowych projektów budowy i modernizacji architektonicznej wraz z wyposażeniem i przedmiarami, kosztorysami inwestorskimi) - roboty budowlane, - zakup materiałów (zakup środków trwałych i wartości materialnych), - nadzór inwestorski-budowlany, - nadzór inwestorski-konserwatorski - nadzór inwestorski-archeologiczny - nadzór autorski projektantów. Uwaga: wyżej podane dokładniejsze kwoty wynikają z posiadanych kosztorysów inwestorskich (stan w 2016 r.); inne podano szacunkowo.
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Główne szanse rozwojowe Muzeum: - Muzeum mieści się w unikatowym w skali regionu i Polski obiekcie zabytkowym (byłej siedzibie królewskiej o niezwykle bogatej historii; jedyny tego typu obiekt w woj. świętokrzyskim, działający dziś – jako muzeum - na pograniczu z woj. lubelskim i podkarpackim), - Muzeum mieści się w unikatowym w Polsce mieście – Sandomierzu (jednej z trzech stolic wczesnośredniowiecznej Polski), o średniowiecznej metryce, niezwykle bogatym w zabytki; miasto jest chętnie odwiedzane przez turystów (zwłaszcza w sezonie letnim), - lokalizacja Muzeum sprzyja ruchowi turystów i wizytom odbiorców (gości), posiada walory widokowe (krajobrazowe) – obiekt posadowiony na lessowym wzgórzu, górującym nad doliną Wisły, - historia, dorobek, status Muzeum (w tym jakość zbiorów, w części unikatowych; muzeum jest podmiotem rejestrowanym), - potrzeba dokumentowania przeszłości/korzeni mieszkańców miasta/regionu, z uwzględnieniem środowiska przyrodniczego, relacji międzykulturowych połączona z wykorzystaniem zasobów dla celów turystycznych i kreowaniu związanej z tym

	oferty, – wzmacnianie/budowa tożsamości lokalnej, – pogłębienie statusu placówki kulturotwórczej (miasto, region; ranga ogólnopolska), – potencjał, możliwości i zasoby predestynują Muzeum do nawiązania współpracy międzynarodowej (prezentacja naszej oferty kulturowej za granicą; ściąganie do sandomierskiego Muzeum przedsięwzięć zagranicznych), – polepszanie oferty przez Muzeum, przyciąganie zwiedzających oddziałuje dodatnio na lokalny rynek usług (m.in. tworzenie miejsc pracy w placówce i poza nią, zwiększenie dochodów lokalnej społeczności itp.). Celem działań zespołu Muzeum jest przystosowanie obiektu (wraz z zapleczem) do współczesnych wymogów muzealnictwa i zwiedzających (wraz z powiększeniem użytkowanej powierzchni); polepszenie infrastruktury umożliwiającej poszerzenie oferty edukacyjnej i propagującej kulturę sztukę i przedsięwzięcia artystyczne w różnych aspektach, również rekreację i wypoczynek (tereny zielone), dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych, wykluczonych, jak również z dysfunkcjami ruchu; całość przedsięwzięcia z uwzględnieniem minimalizacji kosztów eksploatacji. Sposób pomiaru rezultatów: • sprawozdania z realizacji projektów, • protokoły odbioru robót, • dokumentacja fotograficzna, • www.mapadotacji.gov.pl
8 Horyzont czasowy	2017-2023 W przypadku otrzymania dotacji z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego (Działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego), Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz innych do 2023 r. planuje się zrealizować 1-2 etapy prac z ustalonych drogą wypracowanej koncepcji i pozyskanych projektów budowlanych.

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny uzupełniający nr 17 Modernizacja, rozbudowa i doposażenie placówek oświatowych w zakresie szkolnictwa zawodowego w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Sandomierzu oraz Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu
2 Lokalizacja	Projekt rewitalizacyjny będzie realizowany na podobszarze nr 1 Nowe Miasto
3 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Powiat Sandomierski Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Sandomierzu Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu
4 Zakres realizowanych zadań	Opis projektu Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Sandomierzu: - rozbudowa i doposażenie bazy diagnostyki samochodowej i naprawy samochodów, - rozbudowa i doposażenie pomieszczeń w zakresie budownictwa i wykańczania wnętrz.

	Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu: - rozbudowa istniejącego budynku dydaktycznego dla zawodów kucharz, gastronom, hotelarz. Realizacja powyższych działań pozwoli na utworzenie nowoczesnego zaplecza dla szkolnictwa zawodowego odpowiadającego współczesnym wymogom sanitarnym oraz potrzebom rynku pracy. Opis stanu istniejącego Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Sandomierzu: Istniejąca baza nie w pełni pozwala na prowadzenie zajęć w zawodach mechanik i budowlaniec ze względu na brak stosowanych pomieszczeń i ich wyposażenia. Szkoła dysponuje terenem na którym może rozbudować zaplecze do praktycznej nauki w/w zawodów. Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu dysponuje wolnymi nie zagospodarowanymi pomieszczeniami, które można przystosować do praktycznej nauki zawodu kucharz, kelner, gastronom, hotelarz. Najważniejsze działania 1. Rozbudowa i doposażenie infrastruktury szkolnej w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących. 2. Rozbudowa i przystosowanie istniejących pomieszczeń dla kształcenia zawodowego w Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu.
5 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Sandomierzu – ul. Słowackiego 22 Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu – ul. Wojska Polskiego 22
6 Szacowana wartość	2 000 000 zł
7 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: • Liczba rozbudowanych, wyremontowanych i doposażonych szkół – 2. Sposób pomiaru rezultatów: • sprawozdania z realizacji projektów, • protokoły odbioru robót, • dokumentacja fotograficzna, • www.mapadotacji.gov.pl
8 Horyzont czasowy	2017-2018

9 Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierz ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków EFRR, EFS, Funduszu Spójności oraz innych środków publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego, ekonomicznego, przestrzennego, technicznego, środowiskowego i kulturowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem. Program złożony jest z wielu różnorodnych projektów (kluczowych i uzupełniających). Projekty są ze sobą wzajemnie powiązane oraz pozostają w synergii. Projekty będą realizowane na terenach o istotnym znaczeniu dla rozwoju całej gminy. Działania ujęte w Programie obejmują zasięgiem całość obszaru rewitalizacji dotkniętego szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych. Działania przedstawione w dokumencie są ze sobą powiązane/komplementarne w pięciu aspektach: przestrzennym, problemowym, proceduralno- instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania.

Komplementarność projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych¹¹

Wszystkie działania zaplanowane w ramach procesu rewitalizacji są ze sobą komplementarne. W ramach procesu rewitalizacji przewidziano zarówno zadania inwestycyjne jak i społeczne.

Warto zwrócić uwagę, że celem głównym Programu jest ożywienie podobszarów rewitalizacji zwłaszcza poprzez aktywizację mieszkańców podobszarów rewitalizacji tj. fragmentów miasta zakwalifikowanych do rewitalizacji. Właśnie ten aspekt społeczny stanowi klucz do rozwoju podobszarów rewitalizacji.

1 Komplementarność przestrzenna

Program rewitalizacji będzie efektywnie oddziaływał na całe dotknięte kryzysem obszary, poszczególne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniają przestrzennie oraz zachodzi między nimi efekt synergii. Projekty realizowane w ramach Programu będą łagodzić lub całkowicie eliminować problemy występujące na obszarach kryzysowych.

2 Komplementarność problemowa

Zaproponowane w dokumencie projekty będą realizowane na podobszarach rewitalizacji i są odpowiedzią na zdiagnozowane na tych terenach problemy. Projekty/przedsięwzięcia, jakie zostaną zrealizowane w ramach procesu rewitalizacji, dopełniają się tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji oddziałuje na obszar zdegradowany we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, ekonomicznym, przestrzennym, środowiskowym, kulturowym, technicznym).

3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

System zarządzania Programem pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji. Za realizację całego Programu będzie odpowiadał Burmistrz. Wspierać go będzie Zespół ds. rewitalizacji (utworzony z pracowników Urzędu Miejskiego, pracowników socjalnych oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych) Działaniami w sferze społecznej, edukacyjnej będą zajmować się wspólnie z Burmistrzem jednostki podległe gminie m.in. Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sandomierzu, Sandomierskie Centrum Kultury, placówki oświatowe. Są to instytucje, które od lat realizują działania społeczne/ edukacyjne.

¹¹ Przedsięwzięciem rewitalizacyjnym jest działanie (w tym mające charakter ciągły), w szczególności o charakterze społecznym, ekonomicznym, urbanistycznym, budowlanym, środowiskowym, konserwatorskim, edukacyjnym, naukowym, zdrowotnym lub kulturalnym, zawarte lub wynikające z programu rewitalizacji oraz logicznie powiązane z treścią i celami programu rewitalizacji.

W sferze technicznej i funkcjonalno-przestrzennej jednostką wdrażającą będzie przede wszystkim Urząd Miejski. W sferze gospodarczej – mieszkańcy i firmy. Łącznie w realizację Programu Rewitalizacji zaangażowanych będzie 109 podmiotów.

Podmioty zaangażowane w rewitalizację Sandomierza:

- Urząd Miejski
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sandomierzu
- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Sandomierzu
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sandomierzu (PGKiM)
- Miejski Ośrodek Rozwoju Osobistego

Inne jednostki publiczne

- Powiat Sandomierski
- Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sandomierzu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu
- Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
- Świętokrzyski Urząd Wojewódzki
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Kielcach

Instytucje kultury

- Miejska Biblioteka Publiczna im. Jana Długosza w Sandomierzu
- Biblioteka Pedagogiczna
- Biblioteka Diecezjalna w Sandomierzu
- Sandomierskie Centrum Kultury
- Ośrodek Promocji Aktywności Kulturalnej SCK
- Kino Starówka
- Centrum Rekreacji MOSiR
- Świetlica „Dworek”
- Diecezjalne Centrum Kultury, Edukacji i Formacji Chrześcijańskiej "Quo Vadis"
- Muzeum Diecezjalne
- Muzeum Okręgowe w Sandomierzu
- Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego

Sandomierskie Galerie

- Biuro Wystaw Artystycznych
- GOLD & SILVER GALLERY Cezarego Łutowicza
- Galeria Otwarta
- Pracownia Gobelinów - Galeria Autorska Alicja Aleksandrowicz
- Dom Pracy Twórczej "Alicja"
- Galeria „Antyki”
- Galeria Etnograficzna "Zapole"
- Galeria "Trzos"
- ARTGALLERY
- FOTO-GALERIA „Opatowska 15” **Ewa i Janusz Sierokosz**

- Pracownia Krzesimowscy - Galeria Autorska
- Krzemień pasiasty - galeria internetowa Jan Chałupczak
- Ryszard Gancarz – artysta plastyk

Organizacja pozarządowe

- Ośrodek Wspierania i Promocji Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu
- Sandomierskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego (LGD)
- Sandomierskie Stowarzyszenie Winiarzy
- Lokalna Organizacja Turystyczna „Partnerstwo Ziemi Sandomierskiej”
- Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego
- Fundacja Kultury Ziemi Sandomierskiej
- Sandomierski Klub Sportowy „Wisła”
- Stowarzyszenie Piłki Ręcznej „Wisła Sandomierz”
- Koło PZW nr 1 w Sandomierzu
- Klub Tenisa Stołowego „Sandomierz”
- Sandomierski Klub Karate
- Ludowy Klub Sportowy „Sandomierz”
- Stowarzyszenie Sportów Siłowych
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Foka Sandomierz”
- Uczniowski Klub Sportowy „Trójka”
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Piątka”
- Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Kielecka Hufiec Sandomierz
- Sandomierski Klub Kolarski „Race Squad”
- Towarzystwo Naukowe Sandomierskie
- Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Kielce Koło w Sandomierzu
- Związek Inwalidów Wojennych RP Zarząd Oddziału w Sandomierzu
- Związek Żołnierzy Wojska Polskiego Koło im. „Ziemi Sandomierskiej” przy Jednostce Wojskowej 3533
- Klub Miłośników Sandomierza
- Chorągiew Rycerstwa Ziemi Sandomierskiej
- Społeczny Komitet Odnowy Cmentarza Katedralnego w Sandomierzu
- Sandomierskie Towarzystwo Pasjonatów Fotografii
- Polskie Towarzystwo Informatyczne Koło w Sandomierzu
- Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych Rejon Sandomierz
- Ogólnopolski Związek Żołnierzy Batalionów Chłopskich
- Związek Sybiraków Koło w Sandomierzu
- Związek Strzelecki „Strzelec”
- Sandomierskie Centrum Pamięci
- Sandomierskie Stowarzyszenie Przyjaciół Zwierząt
- Stowarzyszenie Partnerstwa Miast POMOST
- Stowarzyszenie PaNaCeUm

Kościelne osoby prawne

- Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. św. Józefa w Sandomierzu
- Klasztor OO. Dominikanów
- Rzymskokatolicka Parafia Katedralna pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Sandomierzu
- Parafia pw. Nawrócenia Św. Pawła Apostoła

Podmioty służby zdrowia

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zdrowie w Sandomierzu
- Szpital Specjalistyczny Ducha Świętego w Sandomierzu
- Świętokrzyskie Centrum Onkologii Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Placówki oświatowe

- Katolickie Gimnazjum im. Św. Jadwigi Królowej - ul. Św. Jadwigi Królowej 5
- Przedszkole Samorządowe nr 1 - ul. Stefana Okrzei 8
- Oddział Przedszkola Samorządowego nr 1 - ul. Parkowa 4
- Przedszkole Samorządowe nr 3 - ul. Słowackiego 9
- Przedszkole Samorządowe nr 5 - ul. Portowa 28
- Przedszkole Samorządowe nr 6 - ul. Króla 3
- Przedszkole Samorządowe nr 7 - ul. Armii Krajowej 5
- Przedszkole Specjalne Ośrodka "Radość Życia" - ul. Opatowska 10
- Niepubliczne Przedszkole Językowe "Jaś i Małgosia" - ul. Baczyńskiego 18
- Niepubliczne Przedszkole "Dolina Smerfów" - ul. Armii Krajowej 13
- Niepubliczne Przedszkole "Różowy Słoń" - ul. Dobkiewicza 12
- Niepubliczne Przedszkole "Mali Odkrywczy" - ul. Wojska Polskiego 19
- Szkoła Podstawowa nr 1 – ul. Stefana Okrzei 6
- Szkoła Podstawowa nr 2 – ul. A. Mickiewicza 9
- Szkoła Podstawowa nr 3 – ul. Flisaków 30
- Szkoła Podstawowa nr 4 – ul. A. Mickiewicza 39
- Gimnazjum nr 1 - ul. Cieśli 2
- Gimnazjum nr 2 - ul. Flisaków 30
- Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Sandomierzu
- Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu
- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
- Wyższa Szkoła Humanistyczno-Przyrodnicza

Spółdzielnie mieszkaniowe

- Spółdzielnia Budownictwa Mieszkaniowego „Sandomierz”
- Sandomierska Spółdzielnia Mieszkaniowa

Inne:

- Świętokrzyski Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.
- Wspólnoty mieszkaniowe

4 Komplementarność międzyokresowa

Program zapewnia ciągłość realizowanych od kilku lat działań na terenie gminy. W okresie 2007-2015 zostało zrealizowanych wiele działań (zob. poniższa tabela), które w obecnej perspektywie będą kontynuowane. Gmina Miejska Sandomierz dokonała analizy i krytycznej oceny dotychczasowych działań w obszarze kryzysowym i na tej podstawie zaplanowała projekty rewitalizacyjne, które będą wdrażane w okresie 2016-2023. Program rewitalizacji zapewnia pełną ciągłości programową (polegającą na kontynuacji i/lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności 2007-2013).

Tabela 43 Wykaz projektów realizowanych na terenie Miasta Sandomierza w latach 2007-2015

I.p.	Tytuł	Realizator	Wartość	Program
1	Poprawa, jakości świadczonych usług Ośrodka Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu poprzez przebudowę i modernizację jego	Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej	708 939,26	Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

	infrastruktury			
2	e-świętokrzyskie Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego	Województwo Świętokrzyskie	202 007,94	
3	Rewitalizacja Starego Miasta w Sandomierzu - Bulwar Piłsudskiego	Gmina Miejska Sandomierz	16 668 576,50	
4	Remont i przebudowa infrastruktury drogowej w Sandomierzu prawobrzeżnym.	Gmina Miejska Sandomierz	16 668 576,50	
5	Wzmocnienie zasobów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego miasta Sandomierz - etap II	Gmina Miejska Sandomierz	13 713 908,43	
6	Wzmocnienie zasobów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego miasta Sandomierza	Gmina Miejska Sandomierz	9 044 568,68	
7	Modernizacja infrastruktury drogowej w Sandomierzu	Gmina Miejska Sandomierz	6 576 025,09	
8	Pobudzanie mikroprzedsiębiorczości na obszarach wiejskich woj. Świętokrzyskiego poprzez kompleksowe wsparcie doradczo - szkoleniowe i finansowe	Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej	63 140,95	
9	Niepełnosprawni na start	Fundacja "Dla naszych dzieci"	43 865,00	
10	Będę pracownikiem	Gmina Sandomierz/Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu	371 719,82	
11	Będę pracownikiem	Gmina Sandomierz/Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu	1 717 591,16	
12	Aktywni na rynku pracy	Studium Kształcenia Zawodowego i Języków Obcych s.c.	37 728,61	
13	Wsparcie rozwoju umiejętności z zakresu języków obcych dla osób pracujących	LINGUA Nauczanie Języków Obcych	24 867,49	
14	Szkolenia z j.angielskiego zakończone egzaminem English For Business dla pracowników branż: turystycznej, hotelowej, sanatoryjno-zdrowotnej	VNT Communications Adam Wasiołka	35 803,00	
15	Nowe perspektywy	Studium Kształcenia Zawodowego i Języków Obcych s.c.	34 381,25	
16	Nowy zawód inwestycją w przyszłość	Studium Kształcenia Zawodowego i Języków Obcych s.c.	32 654,17	
17	Nowe kwalifikacje - nowe możliwości	Studium Kształcenia Zawodowego i Języków Obcych s.c.	52 110,00	

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Źródło: mapadotacji.gov.pl

Wszystkie wymienione powyżej projekty przyczyniły się do poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej na terenie miasta Sandomierz w tym poprawy warunków do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw. Projekty infrastrukturalne wpłynęły na pobudzenie poziomu przedsiębiorczości, wpłynęły na zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej miasta. Projekty miękkie natomiast przyczyniły się rozwoju kapitału ludzkiego (zwiększenia wiedzy, umiejętności) oraz powstawania nowych działalności gospodarczych. Działania wpłynęły na wzrost społeczno – gospodarczy, zmniejszenie poziomu bezrobocia, napływ nowych inwestorów.

5 Komplementarność źródeł finansowania

Projekty rewitalizacyjne, będą realizowane z różnych źródeł (EFRR, EFS i Funduszu Spójności z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania) jak również środków własnych gminy, środków prywatnych. Źródła finansowania opisano szerzej w punkcie 10. Indykatywne ramy finansowe.

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH						
Wyszczególnienie	Wartość projektów	Źródła finansowania				
		Gmina Sandomierz	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO
				UE	Środki krajowe	
Projekty podstawowe	225 055 745 zł	30 555 083 zł	4 298 450 zł	151 227 956 zł	15 171 490 zł	23 802 766 zł
Projekty uzupełniające	107 824 925 zł	2 397 200 zł	225 800 zł	74 640 940 zł	13 841 985 zł	16 719 000 zł
RAZEM	332 880 670 zł	32 952 283 zł	4 524 250 zł	225 868 896 zł	29 013 475 zł	40 521 766 zł
%	100%	10%	1%	68%	9%	12%

Jak pokazują powyższe wyliczenia – montaż finansowany w ramach Programu Rewitalizacji jest różnorodny:

- 68 % dotacje z UE,
- 10 % stanowi wkład Miasta Sandomierza,
- 12 % środki prywatne i granty od różnych organizacji pozarządowych,
- 9 % środki krajowe,
- 1 % innych JST np. Powiat Sandomierski.

10 Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, wraz z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014-2020 - publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków UE

Niezwykle istotne w kontekście realizacji Programu Rewitalizacji jest kondycja dochodów i wydatków miasta Sandomierza. Warto zatem zwrócić uwagę, że dochody własne miasta na przestrzeni ostatnich 4 lat sukcesywnie wzrastają - w roku 2015 wynosiły 62 920 230. Szacuje się, że Miasto będzie mogło przeznaczyć ok. 4 mln zł na inwestycje.

Tabela 44 Możliwe źródła finansowania projektów zawartych w Programie Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

CELE TEMATYCZNE ORAZ PRIORYTETY INWESTYCYJNE	PROGRAMY OPERACYJNE (FUNDUSZE)
Cel Tematyczny 3 Wzmacnianie konkurencyjności MŚP	
3a Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości	RPO, POIR, POPW (EFRR)
Cel tematyczny 4 Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	
4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym	POIŚ, RPO (FS/EFRR)
4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu	POIŚ, RPO, POPW (FS/EFRR)
Cel tematyczny 6 Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami	
6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	POIŚ, RPO (EFRR)
6e Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (w tym terenów powojсковych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz propagowania działań służących zmniejszaniu hałasu	POIŚ, RPO (FS/EFRR)
Cel tematyczny 7 Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej	
7.d Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszaniu hałasu	POIŚ, RPO, POPW (FS/EFRR)
Cel tematyczny 8 Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników	

8.i dostęp do zatrudnienia osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspierania mobilności pracowników	RPO (EFRR)
8.iii praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	RPO (EFS)
Cel tematyczny 9 Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	
9.b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich	RPO (EFRR)
9.i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie	POWER, RPO (EFS)
9.iv Ułatwianie dostępu przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym	POWER, RPO (EFS)
9.v Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudniania	POWER, RPO (EFS)

Źródło: Wytoczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020) /wersja z dn. 3 lipca 2015/

Tabela 45 Priorytety Inwestycyjne o kluczowym znaczeniu dla rewitalizacji

Program Operacyjny	Priorytety Inwestycyjne
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	4iii Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, w sektorze mieszkaniowym 4v Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu 6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego 6e (iv) Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (w tym terenów powojkowych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz propagowania działań służących zmniejszaniu hałasu 9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój	8ii Trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i ludzi młodych wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży
Program Operacyjny Polska Wschodnia	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

	adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
Program Operacyjny Polska Cyfrowa	2a Poszerzanie zakresu dostępności łączy szerokopasmowych oraz wprowadzanie szybkich sieci internetowych oraz wspieranie nowych technologii i sieci dla gospodarki cyfrowej 2c Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia.

Źródło: Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 /wersja z dn.3 lipca 2015/

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

LISTA PROJEKTÓW PODSTAWOWYCH - ŹRÓDŁA FINANSOWANIA								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania					Uwagi/ komentarze
			Gmina Sandomierz	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
					UE	Środki krajowe		
		Podsumowanie	225 055 745 zł	30 555 083 zł	4 298 450 zł	151 227 956 zł	15 171 490 zł	
	%	100,0%	14%	2%	67%	7%	11%	
Projekty ze sfery społecznej								
1.	Promowanie włączenia społecznego oraz zwalczanie ubóstwa i wszelkich form dyskryminacji	4 000 000 zł	600 000 zł	0 zł	3 000 000 zł	400 000 zł	0 zł	Zakłada się dofinansowanie w ramach RPO WŚ 2014-2020 Działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie, Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych, Poddziałania 8.5.3 Edukacja formalna i pozaformalna osób dorosłych, częściowo środki Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu częściowo środki własne Gminy Miejskiej Sandomierz
2.	Rozwijanie kompetencji kluczowych w szkołach na terenie Miasta Sandomierza	1 600 000 zł	240 000 zł	0 zł	800 000 zł	320 000 zł	240 000 zł	Zakłada się 90% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Poddziałanie 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych,
3.	Rozwój edukacji przedszkolnej i żłobkowej w obszarach rewitalizacji	2 000 000 zł	560 000 zł	400 000 zł	0 zł	800 000 zł	240 000 zł	Zakłada się 90% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, Poddziałania 8.3.1 Upowszechnianie i wzrost jakości edukacji przedszkolnej, środki własne Gminy Miejskiej Sandomierz
4.	Wspieranie organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych	1 200 000 zł	204 000 zł	240 000 zł	480 000 zł	60 000 zł	216 000 zł	Zakłada się dofinansowanie m.in. z Ministerstwa Sportu i Turystyki, częściowo środki prywatne, środki z powiatu oraz wkład własny Gminy Sandomierz, także granty organizacji pozarządowych (FIO, Polsko - Amerykańska Fundacja Wolności)

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

5.	Integracja i aktywizacja seniorów na obszarach rewitalizacji	240 000 zł	40 800 zł	48 000 zł	96 000 zł	12 000 zł	43 200 zł	Zakłada się dofinansowanie m.in. z Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020 (ASOS), Funduszu Inicjatyw Obywatelskich (P FIO) , częściowo środki własne Gminy Miejskiej Sandomierz
6.	Organizacja wydarzeń kulturalnych na obszarze rewitalizacji oraz wydarzeń promujących obszar jako miejsce atrakcyjne turystycznie	4 000 000 zł	680 000 zł	800 000 zł	1 600 000 zł	200 000 zł	720 000 zł	Zakłada się dofinansowanie m.in. z Ministerstwa Sportu i Turystyki, częściowo środki prywatne, środki z powiatu oraz wkład własny Gminy Sandomierz, także granty organizacji pozarządowych (FIO, Polsko - Amerykańska Fundacja Wolności)
Razem sfera społeczna		13 040 000 zł	2 324 800 zł	1 488 000 zł	5 976 000 zł	1 792 000 zł	1 459 200 zł	
Projekty ze sfery gospodarczej								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Sandomierz	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
7.	Modernizacja Placu 3 Maja	3 000 000,00 zł	750 000,00 zł	0,00 zł	2 250 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, częściowo PROW 2014-2020 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich
8.	Ożywienie terenów przemysłowych	9 000 000,00 zł	2 250 000,00 zł	0,00 zł	6 750 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, częściowo PROW 2014-2020 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich
9.	Tworzenie nowych przedsiębiorstw i wspieranie funkcjonujących firm na obszarach rewitalizacji	5 000 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	2 000 000,00 zł	500 000,00 zł	2 500 000,00 zł	Inwestycje prywatne mieszkańców w oparciu m.in. o dotacje ARiMR, oraz w ramach RPO WŚ 2014-2020 Poddziałanie 9.3.1 Wsparcie sektora ekonomii społecznej, działanie 2.5 Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP, PUP w Sandomierzu

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

10.	Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Miasta Sandomierz poprzez kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych	7 650 000,00 zł	2 677 500,00 zł	0,00 zł	4 972 500,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	Zakłada się 65% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 2.2 Tworzenie nowych terenów inwestycyjnych, częściowo z środków własnych gminy miejskiej Sandomierz
11.	Kreowanie i wzmacnianie marki Sandomierz	5 800 000,00 zł	1 740 000,00 zł	1 000 000,00 zł	1 740 000,00 zł	500 000,00 zł	820 000,00 zł	Zakłada się 80% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.2 Rozwój potencjału endogenicznego jako element strategii terytorialnej dla określonych obszarów
Razem sfera gospodarcza		30 450 000 zł	7 417 500 zł	1 000 000 zł	17 712 500 zł	1 000 000 zł	3 320 000 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Sandomierz	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
12.	Demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszarów rewitalizacji	84 000 zł	12 600 zł	0 zł	0 zł	71 400 zł	0 zł	Zakłada się częściowy wkład Gminy Miejskiej Sandomierz, częściowo dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach (85%)
13.	Edukacja ekologiczna mieszkańców obszarów rewitalizacji	80 000 zł	12 000 zł	0 zł	0 zł	68 000 zł	0 zł	Zakłada się częściowy wkład Gminy Miejskiej Sandomierz, częściowo dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach (85%)
Razem sfera środowiskowa		164 000 zł	24 600 zł	0 zł	0 zł	139 400 zł	0 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Sandomierz	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
14.	Rewaloryzacja Parku Miejskiego w Sandomierzu	6 500 000 zł	1 625 000 zł	0 zł	4 875 000 zł	0 zł	0 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, częściowo środki własne Gminy Miejskiej Sandomierz

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

15.	Odtworzenie kompleksu rekreacyjno-wypoczynkowo-kulturalnego w prawobrzeżnej części Miasta Sandomierza odpowiednią na zdiagnozowane potrzeby społeczne	12 400 000 zł	3 100 000 zł	0 zł	9 300 000 zł	0 zł	0 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, częściowo środki własne Gminy Miejskiej Sandomierz
16.	Park z elementami ogrodu botanicznego - arboretum "Cztery pory roku"	10 000 000 zł	2 000 000 zł	0 zł	8 000 000 zł	0 zł	0 zł	Zakłada się 80% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.2 Rozwój potencjału endogenicznego jako element strategii terytorialnej dla określonych obszarów
17.	Promowanie zrównoważonego transportu	3 600 000 zł	540 000 zł	0 zł	3 060 000 zł	0 zł	0 zł	Zakłada się częściowe dofinansowanie ze środków UE w ramach POIiŚ 2014-2020 , częściowo środki własne Gminy Miejskiej Sandomierz
18.	Poprawa bezpieczeństwa na obszarach rewitalizacji	18 104 500 zł	5 431 350 zł	1 810 450 zł	8 147 025 zł	2 715 675 zł	0 zł	Zakłada się dofinansowanie części inwestycji z RPO WŚ 2014-2020, część w ramach działania 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich; część w ramach "Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej 2016-2019"
19.	Poprawa gospodarki ściekowej na obszarach rewitalizacji	6 000 000 zł	600 000 zł	0 zł	4 800 000 zł	600 000 zł	0 zł	Zakłada się dofinansowanie części inwestycji z RPO WŚ 2014-2020, w ramach działania 4.3 Gospodarka wodno- ściekowa, środki z budżetu państwa, środki własne gminy Miejskiej Sandomierz
20.	Poprawa funkcjonalności małego rynku	300 000 zł	60 000 zł	0 zł	240 000 zł	0 zł	0 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, działanie 7.2 Rozwój potencjału endogenicznego jako element strategii terytorialnej dla określonych obszarów, częściowo środki własne Gminy Miejskiej Sandomierz

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

21.	Poprawa funkcjonalności "starówki" w Sandomierzu	2 500 000 zł	500 000 zł	0 zł	2 000 000 zł	0 zł	0 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, działanie 7.2 Rozwój potencjału endogenicznego jako element strategii terytorialnej dla określonych obszarów, częściowo środki własne Gminy Miejskiej Sandomierz
22.	Adaptacja na cele kulturalnego ratusza na Rynku Starego Miasta	500 000 zł	100 000 zł	0 zł	400 000 zł	0 zł	0 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, działanie 7.2 Rozwój potencjału endogenicznego jako element strategii terytorialnej dla określonych obszarów, częściowo środki własne Gminy Miejskiej Sandomierz
23.	Poprawa funkcjonalno-przestrzenna miejsc i obiektów turystycznych	5 000 000 zł	1 000 000 zł	0 zł	4 000 000 zł	0 zł	0 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, działanie 7.2 Rozwój potencjału endogenicznego jako element strategii terytorialnej dla określonych obszarów, częściowo środki własne Gminy Miejskiej Sandomierz
24.	Rewitalizacja klasztoru Św. Jakuba i otoczenia	32 000 000 zł	0 zł	0 zł	12 000 000 zł	3 000 000 zł	17 000 000 zł	Projekt zakłada dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego, ze środków krajowych - Ministerstwo Kultury oraz środków własnych klasztoru
25.	Modernizacja miejskiego oświetlenia ulicznego na energooszczędne na terenie Miasta Sandomierz	3 453 416 zł	518 012 zł	0 zł	2 935 403 zł	0 zł	0 zł	Projekt zakłada 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.4 Strategia niskoemisyjna, wsparcie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej w zakresie wymiany oświetlenia ulicznego

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna		100 357 916 zł	15 474 362 zł	1 810 450 zł	59 757 428 zł	6 315 675 zł	17 000 000 zł	
Projekty ze sfery technicznej								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Sandomierz	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
26.	Przebudowa i nadbudowa Miejskiej Biblioteki w Sandomierzu	4 500 000 zł	450 000 zł	0 zł	4 050 000 zł	0 zł	0 zł	Zakłada się 80% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
27.	Termomodernizacja, remont i doposażenie budynku MOSiR wraz z zagospodarowaniem terenu	6 000 000 zł	0 zł	0 zł	6 000 000 zł	0 zł	0 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów wiejskich i miejskich, środki własne Gminy Miejskiej Sandomierz
28.	Kompleksowy i wieloaspektowy rozwój edukacji przedszkolnej na terenie Miasta Sandomierza	7 200 000 zł	2 304 000 zł	0 zł	4 320 000 zł	576 000 zł	0 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, środki z budżetu państwa, środki własne Gminy Sandomierz
29.	Modernizacja i doposażenie infrastruktury edukacyjnej i sportowej przyszkolnej na obszarach rewitalizacji	3 000 000 zł	600 000 zł	0 zł	2 400 000 zł	0 zł	0 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 działania 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej oraz dofinansowanie w ramach działania działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
30.	Termomodernizacja, remont i wyposażenie budynku Centrum Aktywności Obywatelskiej w Sandomierzu przy ulicy Mariackiej 1	1 000 000 zł	200 000 zł	0 zł	800 000 zł	0 zł	0 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym, środki własne Gminy Miejskiej Sandomierz

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

31.	Nadbudowa i rozbudowa budynku Miejskiego Stadionu Sportowego w Sandomierzu	2 000 000 zł	400 000 zł	0 zł	1 600 000 zł	0 zł	0 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, działanie 7.2 Rozwój potencjału endogenicznego jako element strategii terytorialnej dla określonych obszarów, częściowo środki własne Gminy Miejskiej Sandomierz
32.	Ochrona dziedzictwa Zespołu architektonicznego Starego Miasta i poprawa stanu technicznego kamienic	5 000 000 zł	1 000 000 zł	0 zł	2 000 000 zł	0 zł	2 000 000 zł	Zakłada się dofinansowanie w ramach RPO WŚ 2014-2020 działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego, 5% dofinansowanie z budżetu państwa, środki własne Gminy Miejskiej Sandomierz
33.	Nowoczesny TK nadzieją dla chorych na schorzenia onkologiczne	3 200 700 zł	0 zł	0 zł	2 720 595 zł	480 105 zł	0 zł	Projekt zakłada 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna
34.	Diagnostyka chorób serca i leczenie zawałów na najwyższym poziomie	3 445 400 zł	0 zł	0 zł	2 928 590 zł	516 810 zł	0 zł	Projekt zakłada 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna
35.	Zwiększenie komfortu pobytu pacjenta w oddziale medycyny paliatywnej	2 500 000 zł	0 zł	0 zł	2 125 000 zł	375 000 zł	0 zł	Projekt zakłada 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna
36.	Kompleksowa termomodernizacja szpitala w Sandomierzu	13 530 000 zł	0 zł	0 zł	12 853 500 zł	676 500 zł	0 zł	Projekt zakłada 95% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
37.	Budowa budynku specjalistycznego oraz zakup wyposażenia wraz ze sprzętem medycznym	22 000 000 zł	0 zł	0 zł	18 700 000 zł	3 300 000 zł	0 zł	Projekt zakłada 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

38.	PODNIESIENIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU MIESZKALNEGO WIEŁORODZINNEGO UL. KRUKOWSKA 22, SANDOMIERZ”	471 318 zł	0 zł	0 zł	447 752 zł	0 zł	23 566 zł	Projekt zakłada 95% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
39.	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie Sandomierza	7 196 411 zł	359 821 zł	0 zł	6 836 591 zł	0 zł	0 zł	Projekt zakłada 95% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
Razem sfera techniczna		81 043 829 zł	5 313 821 zł	0 zł	67 782 028 zł	5 924 415 zł	2 023 566 zł	

PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE - ŹRÓDŁA FINANSOWANIA								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania					Uwagi/ komentarze
			Gmina Sandomierz	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
					UE	Środki krajowe		
	Podsumowanie	107 824 925 zł	2 397 200 zł	225 800 zł	74 640 940 zł	13 841 985 zł	16 719 000 zł	
	%	100%	2%	0%	69%	13%	16%	
Projekty ze sfery społecznej								
1.	Rozwój działalności kulturalnej na podobszarach rewitalizacji	400 000 zł	68 000 zł	72 000 zł	80 000 zł	100 000 zł	80 000 zł	Zakłada się częściowy wkład Gminy Miejskiej Sandomierz, częściowo granty np. Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, Fundacji Batorego, środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
2.	Promocja zdrowia i aktywnych form wypoczynku	160 000 zł	59 200 zł	28 800 zł	0 zł	40 000 zł	32 000 zł	Zakłada się dofinansowanie m.in. z Ministerstwa Sportu i Turystyki, częściowo środki prywatne, środki z powiatu oraz wkład własny Gminy Miejskiej Sandomierz

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

3.	Rozwój kształcenia specjalnego	300 000 zł	60 000 zł	-	189 000 zł	15 000 zł	36 000 zł	Zakłada się częściowe dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych oraz Poddziałania 8.5.3 Edukacja formalna i pozaformalna osób dorosłych, częściowo zadanie realizowane z budżetu gminy Sandomierz, Powiatu Sandomierskiego, środków krajowych, Fundacji Wspomagania Wsi, Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności,
Razem sfera społeczna		860 000 zł	187 200 zł	100 800 zł	269 000 zł	155 000 zł	148 000 zł	
Projekty ze sfery gospodarczej								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Sandomierz	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
4.	Podnoszenie konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw	8 000 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	2 400 000,00 zł	1 600 000,00 zł	4 000 000,00 zł	Inwestycje prywatne mieszkańców w oparciu m.in. o dotacje ARiMR, oraz w ramach RPO WŚ 2014-2020 Poddziałanie 9.3.1 Wsparcie sektora ekonomii społecznej, działanie 2.5 Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP, PUP w Sandomierzu
Razem sfera gospodarcza		8 000 000 zł	0 zł	0 zł	2 400 000 zł	1 600 000 zł	4 000 000 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Sandomierz	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
5.	Wdrożenie systemu efektywności energetycznej na terenie Miasta Sandomierza	3 000 000,00 zł	300 000 zł	0 zł	0 zł	2 700 000 zł	-	Zakłada się częściowy wkład Gminy Miejskiej Sandomierz, częściowo dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach
6.	Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów	3 000 000,00 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	3 000 000 zł	Środki prywatne

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

7.	Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii poprzez realizację projektu parasolowego na terenie Miasta Sandomierz	3 000 000,00 zł	600 000 zł	0 zł	1 500 000 zł	0 zł	900 000 zł	Zakłada się częściowy wkład mieszkańców obszaru rewitalizacji, częściowo dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach lub w ramach RPO WŚ 2014-2020 tzw. projekty parasolowe działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym lub Działanie 3.1 Wytwarzanie i dystrybucja energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych
Razem sfera środowiskowa		9 000 000 zł	900 000 zł	0 zł	1 500 000 zł	2 700 000 zł	3 900 000 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Sandomierz	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
8.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na podobszarach rewitalizacji	3 000 000 zł	150 000,00 zł	0,00 zł	2 100 000,00 zł	150 000,00 zł	600 000,00 zł	Zakłada się 80% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego, 5% środki z budżetu państwa, środki własne gminy Miejskiej Sandomierz, środki prywatne
9.	Wzmocnienie potencjału i promocja świętokrzyskiego winiarstwa jako kulturowego dziedzictwa regionu	1 640 000 zł	0,00 zł	0,00 zł	1 312 000,00 zł	82 000,00 zł	246 000,00 zł	Zakłada się 80% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego, 5% środki z budżetu państwa, częściowo z Poddziałania 8.5.3 Edukacja formalna i pozaformalna osób dorosłych, środki własne organizacji pozarządowych, firm zajmujących się enoturystyką.
10.	Rozbudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	1 500 000 zł	375 000,00 zł	0,00 zł	1 125 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	Zakłada się 80% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 4.2 Gospodarka odpadami, 5% środki z budżetu państwa,

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

11.	Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych na podobszarach rewitalizacji	500 000 zł	50 000,00 zł	125 000,00 zł	150 000,00 zł	100 000,00 zł	75 000,00 zł	Zakłada się częściowo finansowanie zadań przewidzianych w tym projekcie rewitalizacyjnym w ramach RPO WŚ 2014-2020, poddziałanie 8.2.2 Wsparcie profilaktyki zdrowotnej w regionie, działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna, środki samorządu Gminy Sandomierz, Powiatu Sandomierskiego, Samorządu Województwa Świętokrzyskiego oraz prywatne podmiotów leczniczych.
Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna		6 640 000 zł	575 000 zł	125 000 zł	4 687 000 zł	332 000 zł	921 000 zł	
Projekty ze sfery technicznej								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Sandomierz	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
12.	Przełamywanie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	300 000,00 zł	110 000,00 zł	0,00 zł	90 000,00 zł	100 000,00 zł	0,00 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna, działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, 6.5 Rewitalizacja obszarów wiejskich i miejskich, częściowo środki własne gminy Miejskiej Sandomierz, środki PFRON
13.	Poprawa efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych na podobszarach rewitalizacji	10 000 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	7 500 000,00 zł		2 500 000,00 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym, środki prywatne
14.	Termomodernizacja, remont i wyposażenie budynku wielofunkcyjnego przy ulicy Błonie	500 000,00 zł	125 000,00 zł	0,00 zł	375 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 działanie 3.33.3 Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym, środki własne Gminy Miejskiej Sandomierz
15.	Konserwacja wnętrza perły wczesnogotyckiej architektury sakralnej – Bazyliki Katedralnej w Sandomierzu	35 000 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	28 000 000,00 zł	1 750 000,00 zł	5 250 000,00 zł	Zakłada się 80% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego, 5% środki z budżetu państwa, środki prywatne

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

16.	Rewitalizacja i unowocześnienie Muzeum Okręgowego w Sandomierzu (Zamku - byłej siedziby królewskiej) - miejsca pamięci i dokumentowania historycznej wielokulturowości oraz tradycji tolerancji Polski	35 524 924,69 zł	0,00 zł	0,00 zł	28 419 939,75 zł	7 104 984,94 zł	0,00 zł	Zakłada się 80% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego, 5% środki z budżetu państwa, środki publiczne inne
17.	Modernizacja, rozbudowa i doposażenie placówek oświatowych w zakresie szkolnictwa zawodowego w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Sandomierzu oraz Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu.	2 000 000,00 zł	500 000,00 zł	0,00 zł	1 400 000,00 zł	100 000,00 zł	0,00 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, 6.5 Rewitalizacja obszarów wiejskich i miejskich, częściowo środki własne gminy Miejskiej Sandomierz
Razem sfera techniczna		83 324 924,69 zł	735 000,00 zł	0,00 zł	65 784 939,75 zł	9 054 984,94 zł	7 750 000,00 zł	

11 Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

W ramach rewitalizacji stosowane są następujące mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup interesariuszy na terenie miasta w proces rewitalizacji:

- spotkania otwarte z mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi,
- informacje na sesjach Rady Miasta,
- strona internetowa Sandomierza – zakładka „Rewitalizacja Obszarów Miejskich”,
- spotkania Zespołu ds. rewitalizacji,
- spotkania Komitetu rewitalizacyjnego.

a) Kluczowi interesariusze rewitalizacji

- mieszkańcy Miasta Sandomierza (zwłaszcza zamieszkujący podobszary rewitalizacji),
- przedsiębiorcy działający lub planujący działać na terenach rewitalizacji Miasta Sandomierza,
- organizacje pozarządowe i grupy nieformalne działające lub planujące działać na podobszarach rewitalizacji,
- Urząd Miejski w Sandomierzu i jednostki podległe Gminie Miejskiej Sandomierz,
- Starostwo Powiatowe w Sandomierzu i jednostki organizacyjne Powiatu Sandomierskiego np. Powiatowy Zarząd Dróg,
- Samorząd Województwa Świętokrzyskiego i jego jednostki organizacyjne.

b) narzędzia partycypacji oraz sposób zaangażowania interesariuszy na każdym etapie realizacji Programu

Etap 1 – diagnozowanie

- w trakcie tego etapu odbyła się seria 10 spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami Miasta – organizowanych w różnych częściach Sandomierza,
- Miasto Sandomierz uczestniczyło w maju 2016r. w akcji Gazety Wyborczej pn. Pracownia miast.

Sonda Gazety Wyborczej przeprowadzona w trakcie „Pracowni miast”¹²

1. Ile razy byłeś (eś) w Sandomierzu?

- 1 raz – 175 osób,
- 2-3 razy – 230 osób,
- 5 lub więcej – 258 osób.

Na pytanie czy kiedykolwiek byłeś (aś) w Sandomierzu?

- tak – 663 osoby,
- nie – 300 osób.

2. Jaki charakter miał Twój ostatni pobyt w Sandomierzu?

- wycieczka szkolna – 66 osób,
- rodzinny wypad – 303 osoby,
- pobyt służbowy – 117 osób,
- inne (jakie?) – 72 osoby (plener malarski, przystanek na drodze, zawody sportowe, ślub kolegi)

¹² „Gazeta Wyborcza” zapytała czytelników kieleckiego wydania gazety, użytkowników portalu kielce.wyborcza.pl oraz facebooka Gazety Wyborczej, dziennikarzy regionalnych wydań i pracowników Gazety Wyborczej w całym kraju. W sondzie wzięły udział 963 osoby. Ankietowani pochodzili z: woj. świętokrzyskie (29%), mazowieckie (11%), dolnośląskie (6%), podlaskie (5%), pozostałe regiony (od 1 do 4%). Wykształcenie: wyższe 87%, średnie 13%. Płeć: kobiety (55%), mężczyźni (45%). Wiek: 26-35 lat – 34%, 36-45 lat – 38%, 46-55 lat – 11%.

3. Ile czasu spędziłeś w Sandomierzu podczas ostatniej wizyty?

- kilka godzin – 294 osoby,
- jeden dzień – 183 osoby,
- powyżej 2 dni – 57 osób.

4. Skąd dowiedziałas się o walorach turystycznych Sandomierza?

- z gazety, radia, mediów ogólnopolskich, regionalnych – 243 osoby,
- dzięki produkcjom telewizyjnym/filmowym (np. Ojciec Mateusz, Ziarno prawdy) – 102 osoby,
- inne (jakie?) – 132 osoby (od znajomych, na studiach, z internetu, z wycieczki).

5. Co jest największą atrakcją turystyczną Sandomierza?

- Rynek z renesansowym ratuszem – 237 osób,
- specyficzna atmosfera miasta – 138 osób,
- Podziemna Trasa Turystyczna – 45 osób,
- Inne (jakie?) – 21 osób (zamek, ojciec Mateusz, całe stare miasto)

6. Co zmienił/a/byś w obecnej ofercie wypoczynku w Sandomierzu? Jakie są priorytety dotyczące rozwoju miasta?

- miasto się rozwija i pięknieje – nie zmienił/a/bym nic – 102 osoby,
- baza noclegowa i gastronomiczna – powinno być więcej hoteli, pensjonatów i restauracji – 87 osób,
- nocne życie (kluby, kawiarnie, wieczorne koncerty w lokalach) – 115 osób,
- imprezy kulturalne i eventy – 85 osób,
- oferta aktywnego wypoczynku – (np. wypożyczalnia rowerów) – 82 osoby,
- inne (jakie?) – 57 osób (drogie i marne jedzenie, nastawienie do turystów, dojazd do miasta, więcej miejsc parkingowych, więcej atrakcji oprócz zwiedzania).

7. Czy po wizycie w Sandomierzu poleciłbyś/poleciłabyś to miasto swoim znajomym?

- zdecydowanie tak – 55 procent,
- raczej tak – 44 procent.

Etap 2 – programowanie

- w wytypowanych w wyniku diagnozy obszarach odbyły się konsultacje na temat ich problemów na których omawiano wstępne cele i zamierzenia rewitalizacyjne,
- w ramach 2 etapu rewitalizacji ogłoszono nabór fiszek przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- zostało zorganizowane spotkanie Komitetu rewitalizacyjnego,
- w dniu 23 listopada 2016r. w trakcie obrad sesji Rady Miasta zaprezentowana została obszerna informacja nt. opracowywanego Programu Rewitalizacji,

Etap 3 – wdrażanie

Narzędzia partycypacji, które będą stosowane na etapie wdrażania Programu:

- spotkania otwarte z mieszkańcami i interesariuszami rewitalizacji,
- prezentacja realizacji zadań rewitalizacyjnych na sesjach Rady Miasta,
- ankiety,
- publikacje koncepcji architektonicznych na www do konsultacji z interesariuszami rewitalizacji,
- spotkania Komitetu Rewitalizacji (realizacja zasady partnerstwa),

Etap 4 – monitorowanie

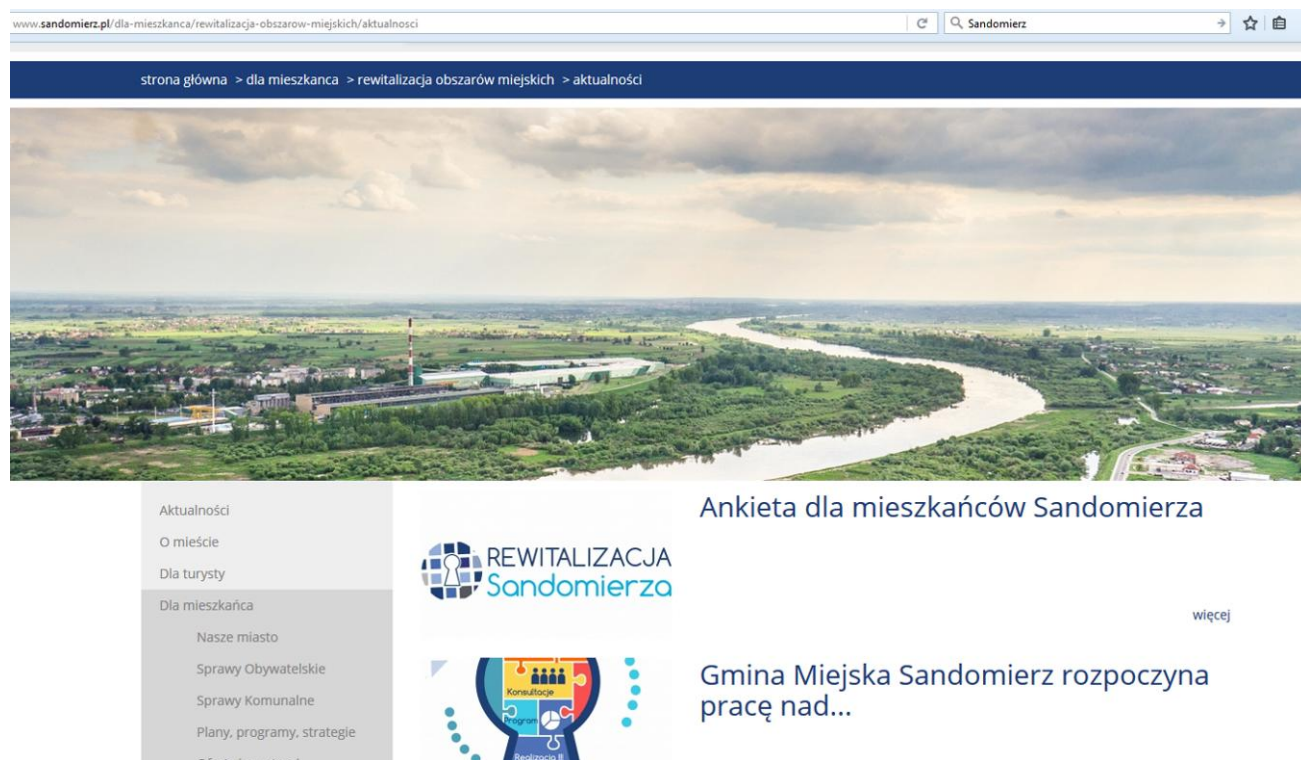
- przyjmowanie sprawozdań z realizacji Programu – Rada Miasta,

- publikacja na www sprawozdań z realizacji Programu,
- spotkania Komitetu Rewitalizacji – ocena jak wdrażane są poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Komunikacja z interesariuszami za pomocą strony internetowej

Wszelkie informacje dotyczące procesu rewitalizacji są upubliczniane na stronie internetowej Miasta w specjalnie utworzonej zakładce „Rewitalizacja Obszarów Miejskich”

Zespół ds. rewitalizacji

Na potrzeby opracowania i wdrażania Programu został powołany Pełnomocnik ds. rewitalizacji i Zespół ds. Rewitalizacji połączony zarządzeniem nr 151/2016/PŚZ Burmistrza Miasta Sandomierza z dnia 27 czerwca 2016 r. w składzie:

Pełnomocnik Katarzyna Kondziołka - Kierownik Referatu Pozyskiwania Środków Zewnętrznych,
Członkowie:

- Katarzyna Ziolo – Asystent Burmistrza,
- Andrzej Gajewski – Sekretarz Miasta,
- Beata Pawłowska – Skarbnik Miasta,
- Barbara Rajkowska – Naczelnik Wydziału Gospodarki Gruntami i Rolnictwa,
- Witold Wawarczyk – p.o. Naczelnika Wydziału Techniczno - Inwestycyjnego,
- Piotr Paszkiewicz – Naczelnik Wydziału Urbanistyki i Architektury,
- Grażyna Łebek – Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Aneta Przyłucka – Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich,
- Zenon Smuniewski – Naczelnik Wydziału Nadzoru Komunalnego,
- Dariusz Socha – Kierownik Referatu Kultury, Promocji, Sportu i Turystyki,
- Paweł Wierzbiński – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji,
- Piotr Kossak – Radca Prawny.

W grudniu skład komitetu został zmieniony Zarządzeniem nr 318/2016/PŚZ Burmistrza Miasta Sandomierza z dnia 20 grudnia 2016 r. zmieniającym zarządzenie nr 151/2016/PŚZ Burmistrza Miasta Sandomierza z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Burmistrza Miasta Sandomierz ds. Rewitalizacji oraz powołania Zespołu ds. Rewitalizacji.

Pełnomocnik Katarzyna Kondziołka – Inspektor w Referacie Pozyskiwania Środków Zewnętrznych

Członkowie Zespołu ds.. Rewitalizacji:

- Katarzyna Ziolo – Asystent Burmistrza,
- Andrzej Gajewski – Sekretarz Miasta,
- Barbara Grębowiec – Skarbnik Miasta,
- Barbara Rajkowska – Naczelnik Wydziału Gospodarki Gruntami i Rolnictwa,
- Krzysztof Kwieciński - Naczelnik Wydziału Techniczno - Inwestycyjnego,
- Piotr Paszkiewicz – Naczelnik Wydziału Urbanistyki i Architektury,
- Dorota Tarnawska – Kierownik Sekcji Świadczeń w Ośrodku Pomocy Społecznej,
- Dariusz Gadawski – Inspektor w Wydziale Spraw Obywatelskich,
- Zbigniew Smuniewski – Naczelnik Wydziału Nadzoru Komunalnego,
- Dariusz Socha – Kierownik Referatu Kultury, Promocji, Sportu i Turystyki,
- Paweł Wierzbicki – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji,
- Piotr Kossak – Radca Prawny.

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

Komitet rewitalizacyjny

Nabór członków Komitetu rewitalizacyjnego odbył się w formule otwartej. Zebrał się on po raz pierwszy w dniu 15.12.2016r. W trakcie spotkania inauguracyjnego odbyło się szkolenia nt. rewitalizacji i został zaprezentowany Program Rewitalizacji.

www.sandomierz.pl/aktualnosci/sprawy-miejskie/2016/pazdziernik/nabor-na-czlonkow-komitetu-rewitalizacji-zostaje-przedluzony

Aktualności
Sprawy Miejskie
Relacje / Zaproszenia
Archiwum
O mieście
Dla turysty
Dla mieszkańca
Kultura
Samorząd
Kontakt

NABÓR NA CZŁONKÓW KOMITETU REWITALIZACJI ZOSTAJE PRZEDŁUŻONY

 Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Ogłoszenie

W związku z niewystarczającą liczbą zgłoszeń, które wpłynęły do Urzędu Miejskiego Sandomierz, nabór na członków Komitetu rewitalizacji zostaje przedłużony do 14 listopada 2016r.

**Burmistrz Miasta Sandomierza
ponownie zaprasza**

Przedstawiciele organizacji społecznych i gospodarczych, mieszkańców i innych interesariuszy do zgłaszania się na członków Komitetu rewitalizacji, który powołany zostanie w celu współpracy przy opracowaniu Programu Rewitalizacji oraz jego wdrożeniu.

Przedstawiciele organizacji pozarządowych i podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zgłaszają kandydatów na członków Komitetu rewitalizacji na formularzu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszego ogłoszenia.

Przedstawiciele mieszkańców (osoby fizyczne) i inni interesariusze zgłaszają swoje kandydatury na członków Komitetu rewitalizacji na formularzu stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszego ogłoszenia.

Zgłaszania kandydatów można dokonywać do dnia **14.11.2016 r.**

Prawidłowo wypełniony formularz określony w załączniku do ogłoszenia należy złożyć w Biurze Obsługi Interesanta Urzędu Miejskiego w Sandomierzu lub przesłać pocztą (decyduje data wpływu do Urzędu Miejskiego) na adres:

...

c) ukierunkowanie Programu na dojrzałe formy partycypacji

Rola Komitetu Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Miasta Sandomierz, a także sprawuje funkcje opiniotwórczo-doradcze w sprawach związanych z opracowaniem i wdrażaniem Programu Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023 oraz oceną przebiegu procesu rewitalizacji. Szczegółowe zadania:

- zapoznanie się ze sprawozdaniami z realizacji Programu po przygotowaniu ich przez Zespół ds. rewitalizacji, a przed przyjęciem ich przez Radę Miasta,
- opiniowanie i rekomendowanie propozycji zmian w Programie,
- zachęcanie interesariuszy rewitalizacji do włączenia się do opracowywania i realizacji Programu,
- upowszechnianie informacji o Programie wśród interesariuszy rewitalizacji.

Spotkania otwarte z mieszkańcami i interesariuszami rewitalizacji

L.p.	Data, godzin	Miejsce
1	21 września 2016 (środa) godz. 17:00	sala obrad Rady Miasta Ratusz
2	10 października 2016 (poniedziałek) godz. 17:00	Szkoła Podstawowa nr 2 (ul. Mickiewicza 8)
3	11 października 2016 (wtorek) godz. 17:00	sala konferencyjna MOSiR (ul. Koseły 3a)
4	12 października 2016 (środa) godz. 17:00	Gimnazjum nr 1 (ul. Cieśli 2)
5	13 października 2016 (czwartek) godz. 17:00	internat Zespołu Szkół Kształcenia Rolniczego (ul. Mokozyńska 1)
6	14 października 2016 (piątek) godz. 17:00	sala przy parafii pw. Chrystusa Króla Jedyne Zbawiciela Świata (ul. Dobkiewicza 12)
7	17 października 2016 (poniedziałek) godz. 17:00	sala obrad Rady Miasta w Ratuszu
8	18 października 2016 (wtorek) godz. 17:00	Ośrodek Promocji Aktywności Kulturalnej (ul. Armii Krajowej 1)
9	19 października 2016 (środa) godz. 17:00	Szkoła Podstawowa nr 3 (ul. Flisaków 30)
10	20 października 2016 (czwartek) godz. 17:00	Centrum Rekreacji MOSiR (ul. Portowa 24)

Zdjęcie 16 Konsultacje Programu Rewitalizacji – 20.10.2016

Fot. Urząd Miejski w Sandomierzu (październik 2016)

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

Zdjęcie 17 Spotkania konsultacje Programu Rewitalizacji Miasta Sandomierza

Fot. Urząd Miejski w Sandomierzu (październik 2016)

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023

Tabela 46 Zestawienie fiszek projektów rewitalizacyjnych, które wpłynęły do Urzędu Miejskiego

L.p.	Roboczy tytuł projektu	Lokalizacja projektu - obszar
1	Remont i adaptacja budynku CR MOSIR przy ul. Portowej 24 na potrzeby działalności kulturalnej	Huta
2	Remonty kamienic	Stare Miasto
3	Sandomierz wszystkim dzieciom - Pociąg z wagonami	Stare Miasto
4	Uporządkowanie zieleni na Starym Mieście	Stare Miasto
5	Wymiana oświetlenia na bardziej stylowe na Starym Mieście	Stare Miasto
6	Wymiana szyldów na Starym Mieście	Stare Miasto
7	PARK Z ELEMENTAMI OGRODU BOTANICZNEGO, ARBORETUM „CZTERY PORY ROKU”	Stare Miasto/Nowe Miasto
8	Centrum Winiarstwa w Sandomierzu	Obszary rewitalizacji
9	Rewitalizacja i unowocześnienie Muzeum Okręgowego w Sandomierzu (Zamku - byłej siedziby królewskiej) - miejsca pamięci i dokumentowania historycznej wielokulturowości oraz tradycji tolerancji Polski	Stare Miasto
10	Renowacja Cmentarza Katedralnego jako miejsca pamięci regionalnej i narodowej	Stare Miasto
11	Modernizacja, rozbudowa i doposażenie placówek oświatowych w zakresie szkolnictwa zawodowego w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Sandomierzu oraz Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu	Nowe Miasto

Źródło: opracowanie własne

Wszystkie wyżej wymienione fiszki zostały uwzględnione w Programie Rewitalizacji.

12 System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji

a) Osadzenie rewitalizacji w systemie zarządzania gminą

Inicjatorem rewitalizacji była Rada Miasta Sandomierza, która podjęła 28 września 2016r. odpowiednią uchwałę (nr XXXI/366/2016 w sprawie przystąpienia do opracowywania „Programu Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023”) inicjującą cały proces.

**Uchwała Nr XXXI/366/2016
Rady Miasta Sandomierza**

z dnia 28 września 2016 roku

**w sprawie: przystąpienia do opracowania "Programu Rewitalizacji
Miasta Sandomierza na lata 2016 - 2023"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446), Rada Miasta Sandomierza uchwala, co następuje:

§ 1.

Przystępuje się do opracowania „Programu Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023”.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Sandomierza.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miasta Sandomierza

Robert Pytka

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza przyjęty zostanie w drodze uchwały Rady Miasta. W tym samym trybie będzie odbywała się jego ewentualna aktualizacja, gdyż Program posiada formułę otwartą. W drodze aktualizacji będą pojawiały się nowe projekty, zgłaszane przez interesariuszy rewitalizacji (m.in. władze lokalne, partnerzy społeczni i gospodarczy, czy też mieszkańcy podobszarów rewitalizacji). Do Programu rewitalizacji będą wprowadzane te projekty, dla których:

- lokalizacja jest zgodna z obszarami wytypowanymi w ramach programu do rewitalizacji,

- określono nazwę i zakres przedsięwzięcia oraz oczekiwane rezultaty uzasadniające znaczenie projektu dla rozwoju podobszarów rewitalizacji,
- określono harmonogram realizacji projektu,
- określono orientacyjne koszty realizacji projektu oraz wskazano potencjalne źródła finansowania,
- wskazano podmiot odpowiedzialny za jego realizację oraz partnerów projektu (jeśli dotyczy),
- zadania przewidziane do realizacji w okresie 2016-2023.

Do zadań samorządu należeć będzie:

- przygotowanie i składanie wniosków o dofinansowanie planowanych inwestycji, dla których beneficjentem będzie Gmina Miejska Sandomierz,
- realizację działań przewidzianych w programie w zakresie przygotowania:
 - ✓ dokumentacji projektowej i przetargowej,
 - ✓ analiz, kosztorysów, studiów wykonalności, raportów oddziaływania na środowisko,
 - ✓ dokumentacji bieżącej,
 - ✓ nadzór nad wykonawcą pod kątem terminowości i jakości wykonywania zleconych inwestycji,
 - ✓ sprawozdań, raportów, itp.,
- monitorowanie przebiegu oraz ocena efektywności i skuteczności realizacji programu,
- promocja programu, informowanie o współfinansowaniu projektów ze środków zewnętrznych.

Projekty zgłoszone do Programu Rewitalizacji będą realizowane i wdrażane w określonej hierarchii zadań, zależnie od postanowień Rady Miasta w Sandomierzu, uregulowaniami budżetowymi (zachowaniem płynności finansowej gminy) oraz terminami określonymi przez instytucje zarządzające i wdrażające Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego, itp. Każdy projekt umieszczony w Programie będzie realizowany w oparciu o harmonogram zadaniowo-czasowy. Jednostką bezpośrednio odpowiadającą za wdrażanie Programu Rewitalizacji będzie Burmistrz Miasta Sandomierza. W celu opracowania i wdrożenia Programu Burmistrz w drodze zarządzenia powołał zespół do spraw rewitalizacji.

b) Koordynator działań rewitalizacyjnych, czyli o zadaniach Zespołu ds. rewitalizacji

- przygotowanie wniosków o dofinansowanie projektów,
- nadzorowanie i wdrażanie projektów rewitalizacji,
- przygotowanie rocznych sprawozdań z realizacji Programu,
- przygotowanie wniosku o zmianę Programu,
- gromadzenie, dostarczanie i analiza danych,
- współpraca z firmą zewnętrzną w zakresie prac związanych z przygotowaniem projektu Programu,
- identyfikacja problemów, wskazywanie możliwości eliminacji przeszkód w realizacji zadań,
- współpraca przy wdrażaniu projektów rewitalizacyjnych,
- upowszechnianie informacji o Programie za pośrednictwem strony internetowej Miasta Sandomierz oraz prasy lokalnej.

Zarządzeniem nr 151/2016/PŚZ Burmistrza Miasta Sandomierza z dnia 27 czerwca 2016 r. na potrzeby opracowania i wdrażania Programu Rewitalizacji poławany został Pełnomocnik rewitalizacji.

c) Sposób realizacji zasady partnerstwa, czyli o współpracy pomiędzy sektorem publicznym, społecznym i gospodarczym

Wdrażanie projektów rewitalizacyjnych na zdegradowanych obszarach gminy Miejskiej Sandomierz będzie realizowane na zasadzie współpracy pomiędzy sektorem społecznym, gospodarczym i publicznym. Współpraca międzysektorowa w realizacji projektów rewitalizacyjnych odbywać się będzie w oparciu o następujące zasady:

- partnerstwa - co oznacza, że instytucje, uczestniczą w rozwiązywaniu problemów na zdegradowanych terenach, współdziałają z gminą przy wykonywaniu zadań,
- efektywności - polega na wspólnym dążeniu gminy i instytucji biorących udział we wdrażaniu projektów rewitalizacyjnych do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań/projektów,
- suwerenności stron - co oznacza, że gmina i instytucje realizując/współrealizując działania/projekty zachowują autonomię i niezależność względem siebie i są w stosunku do siebie równorzędnymi partnerami.
- jawności - zgodnie, z którą Gmina Miejska Sandomierz udostępni organizacjom sektora pozarządowego i innym podmiotom wszelkie niezbędne informacje o celach i priorytetach realizowanych zadań oraz środkach dostępnych na ich realizację.

Partnerstwo trzech sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego, oprócz wspólnego celu, jakim jest wyprowadzenie zdegradowanych obszarów z sytuacji kryzysowej, ma określone podstawowe zasady stanowiące fundament wspólnych działań:

- respektowanie własnych potrzeb, możliwości i dążenie do osiągnięcia kompromisu,
- przejrzystość podejmowanych działań,
- otwarty dialog z mieszkańcami gminy.

Współpraca pomiędzy Partnerami Programu Rewitalizacji ma na celu:

- wykorzystanie potencjału organizacji oraz społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach kilku wspólnych i spójnych projektów akceptowanych i wspieranych przez wszystkich uczestników,
- optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców,
- wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażającą się zastosowaniem nowych podejść do rozwiązywania problemów.

W ramach Programu Rewitalizacji powołany został Komitet rewitalizacyjny, który łączy w/w sektory. Program jest ukierunkowany na dojrzałe formy partycypacji, tj. oprócz informowania i konsultacji społecznych wskazuje na zastosowanie innych zaawansowanych metod partycypacji (współdecydowanie, kontrola obywatelska). To co istotne Komitet Rewitalizacyjny został powołany w formule otartej (ogłoszenie o naborze interesariuszy rewitalizacji do Komitetu zostało opublikowanego na www.gmina.sandomierz.pl) poprzez zaproszenie do jego prac wszystkich interesariuszy rewitalizacji. **To m.in. poprzez działalność Komitetu Rewitalizacji realizowana jest formuła partnerstwa w systemie zarządzania Programem.**

d) aspekty środowiskowe we wdrażaniu Programu Rewitalizacji

Gmina Miejska Sandomierz będzie realizować inwestycje z poszanowaniem środowiska naturalnego. Podczas realizacji poszczególnych inwestycji przestrzegane będą m.in.

- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,
- Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
- Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków (ze zmianami),

W trakcie realizacji zadań dotyczących termomodernizacji budynków użyteczności publicznej uwzględnione zostaną wymogi ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów – zgodnie m.in. z zaleceniami i sugestiami wymienionymi w publikacjach:

-P. Wylegała, R. Jaros, R. Dzięciołowski, A. Kepel, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, *Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, 2009;

-*Ptaki w budynkach. Remonty i docieplenia w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, Kielce 2010.

Zostaną podjęte następujące działania:

Gmina Miejska Sandomierz przed przystąpieniem do docieplania budynku/ów zleci odpowiednio przeszkolonemu ornitologowi i chiropterologowi ekspertyzę ornitologiczną, która będzie mieć na celu odpowiedzieć na 4 pytania:

-czy budynek jest wykorzystywany, jako miejsce gniazdowania ptaków lub schronienie nietoperzy?

- czy w budynku znajdują się inne potencjalne miejsca, które mogłyby zostać zajęte przez ptaki lub nietoperze przed rozpoczęciem prac modernizacyjnych? Zostanie wykonana szczegółowa inwentaryzacja takich miejsc, obejmująca lokalizację i rodzaj.

-Jakie optymalne metody należy zastosować, by zminimalizować ryzyko, że w chwili prowadzenie prac remontowych w zakamarkach budynku znajdują się zwierzęta? Odpowiedź na to pytanie powinna obejmować rodzaj zabezpieczeń, terminy i sposoby ich wykonania oraz szacunek, co najmniej równoważyć stratę siedlisk w wyniku modernizacji plus kompensację strat poniesionych podczas remontu.

W trakcie realizacji inwestycji w razie odnalezienia pojedynczych gniazd ptasich czy miejsca obecności nietoperzy, tak zaplanowana zostanie kolejność prac, aby miejsca te były docieplane dopiero po opuszczeniu ich przez zwierzęta. W przypadku ptaków ornitologdy zabezpieczą miejsca natychmiast po wylocie z niego młodych, by nie dopuścić do ponownego złożenia jaj (wiele ptaków wyprowadza 2, albo 3 lęgi w ciągu roku). Czynne usuwanie ptaków czy nietoperzy będzie traktowane, jako ostateczność i każdorazowo będzie wymagało konsultacji i zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Aby remont nie spowodował znaczącej szkody przyrodniczej, zostanie zapewniona zwierzętom odpowiednia ilość właściwych schronień. Jeśli nie będzie możliwości pozostawienia schronień istniejących zostaną utworzone schronienia alternatywne, równoważące ubytek takich miejsc w wyniku remontu¹³. Liczba tych alternatywnych schronień będzie w pełni równoważyć stratę, z uwzględnieniem ew. rekompensaty za szkody poniesione przez populację tych gatunków w czasie remontu¹⁴. Realizując tę inwestycję Gmina będzie uwzględniać art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody – wymóg ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki.

¹³ Dot. to przede wszystkich niektórych nietoperzy oraz trzech gatunków ptaków, dla których taki ubytek stanowi poważne zagrożenie wpływające na spadek ich liczebności – wróble, jerzyków i pustułek.

¹⁴ Dobór odpowiednich skrzynek będzie uzgodniona z ornitologiem i chiropterologiem.

13 System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu

a) Odniesienie monitoringu do celów rewitalizacji (system kwantyfikowalnych i mierzalnych wskaźników)

W wyniku wdrożenia projektów rewitalizacyjnych poprawi się atrakcyjność Sandomierza. Przełoży się na większe zainteresowanie podobszarami rewitalizacji potencjalnych inwestorów oraz osób i firm pragnących ulokować tu swoje przedsiębiorstwa. Dzięki ożywieniu gospodarczemu i stworzeniu atrakcyjnych miejsc rekreacji i spędzania wolnego czasu poprawie ulegnie również sytuacja społeczna. Stworzone zostaną szanse podjęcia zatrudnienia przez osoby bezrobotne oraz zorganizowania atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu nie tylko przed dziećmi i młodzieżą, ale przez wszystkie grupy społeczne (w tym seniorów). Przedstawione w Programie projekty mają charakter wielokierunkowy i należy je rozpatrywać szerzej, zarówno w kontekście działań typowo inwestycyjnych (infrastrukturalnych), gospodarczych, czyli przeciwdziałających zjawisku bezrobocia, wspierających rozwój przedsiębiorczości i innych sektorów gospodarki lokalnej oraz społecznych dotyczących rozwoju zasobów ludzkich, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, walki z patologiami społecznymi itp.

Monitoring Programu dotyczyć będzie przede wszystkim kontroli realizacji zadań inwestycyjnych i projektów rozwojowych oraz planowanych wskaźników produktów i rezultatów poszczególnych inwestycji. Monitoring ma służyć:

- ocenie postępu realizacji konkretnych projektów inwestycyjnych,
- weryfikacji zgodności osiąganych produktów, rezultatów i osiągnięć z założonymi celami,
- ocenie efektywności wykorzystaniu posiadanych środków pieniężnych,
- wczesnej diagnozie trudności mogących mieć wpływ na realizowane inwestycje zwłaszcza terminowość ich zakończenia.

Podstawę systemu monitoringu i ewaluacji realizacji niniejszego programu stanowi zbiór wskaźników określanych każdorazowo dla zdefiniowanych celów operacyjnych oraz poszczególnych projektów, na który składają się:

- wskaźniki produktu – odnoszą się do rzeczowych efektów działalności. Są to efekty, które osiągamy bezpośrednio na skutek wydatkowania środków. Liczone są w jednostkach materialnych, np. długość nowo budowanych dróg, liczba budynków poddanych renowacji, liczba firm, które otrzymały pomoc, liczba zorganizowanych szkoleń, itp.,
- wskaźniki rezultatu – odpowiadają bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia programu/projektu. Są logicznie powiązane ze wskaźnikami produktu. Wskaźniki rezultatu mogą przybierać formę wskaźników materialnych (skrócenie czasu podróży, liczba wypadków drogowych, itp.) lub finansowych (zmniejszenie nakładów na bieżące remonty nawierzchni np. w %, itp.). Dostarczają informacji o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku realizacji projektu. Wskaźniki rezultatu mierzy się jako wyraz zmiany w porównaniu z rokiem bazowym.

b) Procedura ewaluacji

Ewaluacja ma na celu poprawę: jakości, skuteczności i spójności realizacji Programu Rewitalizacji w odniesieniu do konkretnych problemów obszaru rewitalizowanego z jednoczesnym uwzględnieniem wizji rewitalizacji i właściwego prawodawstwa lokalnego, krajowego i wspólnotowego dotyczącego m.in. oddziaływania na środowisko naturalne projektów zapisanych do realizacji w Programie. Rada Miasta oceniając realizację Programu będzie brała pod uwagę następujących 5 kryteriów:

- skuteczność – kryterium, które pozwala sprecyzować, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia zdefiniowane na etapie Programu zostały osiągnięte,
- efektywność – kryterium, które pozwala ocenić poziom „ekonomiczności” Programu,
- użyteczność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie Programu odpowiada potrzebom grupy docelowej,
- trafność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia cele Programu odpowiadają potrzebom i priorytetem wskazanym w odniesieniu do obszaru rewitalizowanego,
- trwałość – kryterium pozwalające ocenić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem Programu będą trwać po jego zakończeniu.

Rola Rady Miasta – ocena skuteczności działań

Kluczowe znaczenie dla oceny podejmowanych działań ma ich monitoring. Funkcję instytucji monitorującej wdrażania Programu będzie pełnić Rada Miasta. Co najmniej raz w roku analizowane będą postępy w realizacji Programu Rewitalizacji. Rada jako instytucja kontrolna i uchwałodawcza będzie mieć za zadanie:

- akceptację sprawozdań z realizacji Programu, w szczególności osiągnięcia celów, rezultatów,
- analizowanie i zatwierdzanie wniosków o zmianę treści Programu Rewitalizacji,
- aktualizację Programu Rewitalizacji, uwzględnienie zadań zaplanowanych do realizacji przy przyjmowaniu budżetu miasta oraz wieloletnich planów inwestycyjnych lub innych dokumentów strategicznych o znaczeniu lokalnym.

Zadania Komitetu ds. rewitalizacji

Komitet ds. rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami miasta, a także sprawuje funkcje opiniotwórczo-doradcze w sprawach związanych z opracowaniem i wdrażaniem Programu Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023 oraz oceną przebiegu procesu rewitalizacji. Szczegółowe zadania:

- opiniowanie rocznych sprawozdań z realizacji Programu po przygotowaniu ich przez Zespół ds. rewitalizacji, a przed przyjęciem ich przez Radę Miasta,
- opiniowanie i rekomendowanie propozycji zmian Programie,
- zachęcanie interesariuszy rewitalizacji do włączenia się do opracowywania i realizacji Programu,
- upowszechnianie informacji o Programie wśród interesariuszy rewitalizacji.

b) Opis systemu aktualizacji programu z uwzględnieniem zasady partnerstwa

Program Rewitalizacji stanowi dokument otwarty. Poddawany będzie systematycznej, okresowej analizie i ocenie oraz będzie w razie potrzeby na uzasadnione wnioski interesariuszy rewitalizacji. Aktualizacja dokumentu nastąpi także w przypadku zmiany uwarunkowań, wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów i propozycji projektów mających je rozwiązać. Analiza, ocena i aktualizacja programu odbywać się będzie w oparciu o zasadę współpracy z zainteresowanymi partnerami. Przestankami zmian niniejszego Programu mogą być wnioski lub sugestie funkcjonujących na terenach rewitalizacji podmiotów gospodarczych, organizacji społecznych lub poszczególnych mieszkańców. Zmiana działań lub priorytetów, o których mowa w niniejszym dokumencie, jak również ich uszczegółowienie i uzupełnienie, może nastąpić w trakcie realizacji Programu, w szczególności po przyjęciu uchwały budżetowej na kolejny rok budżetowy, określającej zadania inwestycyjne lub innych programów, w szczególności Wieloletniego Planu Inwestycyjnego lub uchwał intencyjnych. Powołany zespół do spraw rewitalizacji, który będzie monitorował przebieg realizacji zadań zawartych w Programie oraz interweniował w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania i w razie potrzeby przedstawiał (za pośrednictwem Burmistrza) Radzie Miasta propozycje zmiany Programu w zakresie dostosowania go do zmieniających się uwarunkowań.

Cele komunikacji związanej z opracowywaniem i wdrażaniem Programu

Zasadniczym celem komunikacji społecznej jest zapewnienie wyczerpującej i zrozumiałej informacji oraz takich dróg jej obiegu, żeby uzyskać partycypację społeczności lokalnej w procesie rewitalizacji, jej aktywny udział w programowaniu, decyzjach oraz odpowiedzialności i finansowaniu.

Komunikacja społeczna ma zapewnić interesariuszom Programu:

- dostęp do informacji na temat celów i problemów rewitalizacji,
- pobudzić ich do wyrażania własnych opinii,
- nawiązać porozumienie pomiędzy interesariuszami procesu rewitalizacji a zespołem ds. rewitalizacji.

Informowanie w procesie komunikacji społecznej ma wyjaśnić mieszkańcom korzyści płynące z procesu rewitalizacji, w zamian za tymczasowe zakłócenie normalnego rytmu życia i określony wysiłek, także finansowy.

Spis tabel

Tabela 1 Powiązania pomiędzy Programem Rewitalizacji a Programem Ochrony Środowiska	7
Tabela 2 Wykaz wskaźników uzasadniających wybór obszaru zdegradowanego	18
Tabela 3 Tereny zielone w Mieście Sandomierz	22
Tabela 4 Zabytki i obiekty przyrodnicze Miasta Sandomierz	23
Tabela 5 Lista aktualnie dostępnych na terenie miasta ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych	23
Tabela 6 Delimitacja podobszarów rewitalizacji stan na 31.12.2015	26
Tabela 7 Struktura ludności miasta w latach 2011 - 2015	27
Tabela 8 Liczba ludności wg kategorii: w wieku przedprodukcyjnym, w wieku produkcyjnym i w wieku poprodukcyjnym, Obszar Nowe Miasto i Miasto Sandomierz	29
Tabela 9 Odsetek ludności wg kategorii: w wieku przedprodukcyjnym, w wieku produkcyjnym i w wieku poprodukcyjnym, Obszar Nowe Miasto i Miasto Sandomierz	29
Tabela 10 Liczba zameldowań, wymeldowań, urodzeń i zgonów - Obszar Nowe Miasto i Miasto Sandomierz ..	30
Tabela 11 Wskaźniki dotyczące przestępczości - Obszar Nowe Miasto i Miasto Sandomierz	30
Tabela 12 Wskaźniki dotyczące bezrobocia - Nowe Miasto i Miasto Sandomierz	31
Tabela 13 Pomoc społeczna - Obszar Nowe Miasto i Miasto Sandomierz	31
Tabela 14 Frekwencja wyborcza - Obszar Nowe Miasto	32
Tabela 15 Mieszkania komunalne - Obszar Nowe Miasto i Miasto Sandomierz	33
Tabela 16 Wskaźnik aktywności gospodarczej - Obszar Nowe Miasto i Miasto Sandomierz	33
Tabela 17 Liczba ludności wg kategorii: w wieku przedprodukcyjnym, w wieku produkcyjnym i w wieku poprodukcyjnym, Obszar Huta i Miasto Sandomierz	36
Tabela 18 Odsetek ludności wg kategorii: w wieku przedprodukcyjnym, w wieku produkcyjnym	36
Tabela 19 Liczba zameldowań, wymeldowań, urodzeń i zgonów - Obszar Huta i Miasto Sandomierz	37
Tabela 20 Wskaźniki dotyczące przestępczości - Obszar Huty i Miasto Sandomierz	37
Tabela 21 Wskaźniki dotyczące bezrobocia - Obszar Huta i Miasto Sandomierz	38
Tabela 22 Pomoc społeczna - Obszar Huta i Miasto Sandomierz	38
Tabela 23 Frekwencja wyborcza - Obszar Huta	39
Tabela 24 Mieszkania komunalne - Obszar Huta i Miasto Sandomierz	40
Tabela 25 Wskaźnik aktywności gospodarczej - Obszar Huta i Miasto Sandomierz	40
Tabela 26 Liczba ludności wg kategorii: w wieku przedprodukcyjnym, w wieku produkcyjnym i w wieku poprodukcyjnym, Obszar Trześciowska i Miasto Sandomierz	42
Tabela 27 Odsetek ludności wg kategorii: w wieku przedprodukcyjnym, w wieku produkcyjnym i w wieku poprodukcyjnym, Obszar Trześciowska i Miasto Sandomierz	42
Tabela 28 Liczba zameldowań, wymeldowań, urodzeń i zgonów - Obszar Trześciowska i Miasto Sandomierz ..	43
Tabela 29 Wskaźniki dotyczące przestępczości - Obszar Trześciowska i Miasto Sandomierz	43
Tabela 30 Wskaźniki dotyczące bezrobocia - Obszar Trześciowska i Miasto Sandomierz	44
Tabela 31 Pomoc społeczna - Obszar Trześciowska i Miasto Sandomierz	44
Tabela 32 Frekwencja wyborcza - Obszar Trześciowska i Gęsia Wólka	45
Tabela 33 Mieszkania socjalne - Obszar Trześciowska i Miasto Sandomierz	45
Tabela 34 Liczba ludności wg kategorii: w wieku przedprodukcyjnym, w wieku produkcyjnym i w wieku poprodukcyjnym, Stare Miasto - Starówka, ulica Przemysłowa	47
Tabela 35 Odsetek ludności wg kategorii: w wieku przedprodukcyjnym, w wieku produkcyjnym i w wieku poprodukcyjnym, Stare Miasto - Starówka, ulica Przemysłowa	48
Tabela 36 Wykaz zgonów na podobszarze rewitalizacji nr 4	48
Tabela 37 Liczba dzieci urodzonych na podobszarze rewitalizacji nr 4	48
Tabela 38 Pomoc społeczna - Stare Miasto - Starówka, ulica Przemysłowa	49
Tabela 39 Mieszkania socjalne - Stare Miasto	50
Tabela 40 Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu – porównanie podobszarów rewitalizacji i całego Miasta na przestrzeni lat 2011-2015	50
Tabela 41 Analiza SWOT podobszarów rewitalizacji	51
Tabela 42 Kierunki działań	63
Tabela 43 Wykaz projektów realizowanych na terenie Miasta Sandomierza w latach 2007-2015	175
Tabela 44 Możliwe źródła finansowania projektów zawartych w Programie Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016-2023	178
Tabela 45 Priorytety Inwestycyjne o kluczowym znaczeniu dla rewitalizacji	179
Tabela 46 Zestawienie fizek projektów rewitalizacyjnych, które wpłynęły do Urzędu Miejskiego	200

Spis map

Mapa 1 Lokalizacja Miasta Sandomierza na tle województwa świętokrzyskiego i powiatu sandomierskiego	11
Mapa 2 Obszary zdegradowane na terenie Miasta Sandomierza	19
Mapa 3 Podobszar rewitalizacji nr 2 Huta.....	35
Mapa 4 Podobszar rewitalizacji nr 4 Starówka, ulica Przemysłowa	47
Mapa 5 Podobszary rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego	59
Mapa 6 Lokalizacja miejsca inwestycji na mapie Sandomierza	125

Spis zdjęć

Zdjęcie 1 Ulica Przemysłowa w Sandomierzu - stan obecny.....	86
Zdjęcie 2 Obecny Plac Targowy przy ulicy Przemysłowej (dawniej Sandomierski Ogrodniczy Rynek Hurtowy) ..	87
Zdjęcie 3 Rewaloryzacja Parku Miejskiego w Sandomierzu – stan obecny	102
Zdjęcie 4 Park Osiedlowy	107
Zdjęcie 5 Stare Miasto w Sandomierzu	116
Zdjęcie 6 Ratusz na Rynku w Sandomierzu	118
Zdjęcie 7 Rejsy po Wiśle – jedna z atrakcji Sandomierza	119
Zdjęcie 8 Mury miejskie w Sandomierzu – stan obecny	120
Zdjęcie 9 Biblioteka Miejska Publiczna w Sandomierzu – stan obecny.....	122
Zdjęcie 10 Sala kinowa w budynku MOSiR-u na Hucie	128
Zdjęcie 11 Budynek MOSiR-u na Hucie z zewnątrz	128
Zdjęcie 12 Przedszkole Samorządowe nr 6 w Sandomierzu – stan obecny	131
Zdjęcie 13 Budynek pełniący funkcje Centrum Aktywności Obywatelskiej przy ulicy Mariackiej – stan obecny	133
Zdjęcie 14 Stadion miejski w Sandomierzu – stan obecny	133
Zdjęcie 15 Kamienice na Rynku w Sandomierzu	137
Zdjęcie 16 Konsultacje Programu Rewitalizacji – 20.10.2016	198
Zdjęcie 17 Spotkania konsultacje Programu Rewitalizacji Miasta Sandomierza	199

Uzasadnienie

Program Rewitalizacji jest dokumentem wyznaczającym cele i kierunki kompleksowej odnowy obszarów kryzysowych na terenie Miasta Sandomierza w płaszczyznach: gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, środowiskowej, technicznej i społecznej. Kompleksowość działań przewidziany w rewitalizacji ma na celu zapewnienie rozwoju zdegradowanych obszarów wymagających odnowienia. Program Rewitalizacji umożliwi władzom samorządowym oraz innym uprawnionym beneficjentom pozyskać środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020 w ramach działań o charakterze wielowymiarowej rewitalizacji.

W przedmiotowym dokumencie dokonano następujących zmian:

Rozdział II – s. 19 zaktualizowano mapę obszarów zdegradowanych,

Rozdział III – s. 28 dodano ulice objęte PR: ul. Krukowska, Leona Cieśli, dr Zygmunta Schinzla.

Rozdział IV – s. 55 zaktualizowano mapę podobszaru rewitalizacji nr 1 Nowe Miasto, s. 59 zaktualizowano mapę podobszary rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego

Rozdział VII – s. 66-67 zaktualizowano ogólną liczbę projektów w zadaniach podstawowych

- s. 138-143 dodano projekty nr 33-39.:

1. Nowoczesny TK nadzieją dla chorych na schorzenia onkologiczne
2. Diagnostyka chorób serca i leczenie zawałów na najwyższym poziomie
3. Zwiększenie komfortu pobytu pacjenta w oddziale medycyny paliatywnej
4. Kompleksowa termomodernizacja szpitala w Sandomierzu

5. Budowa budynku specjalistycznego oraz zakup wyposażenia wraz ze sprzętem medycznym

6. PODNIESIENIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU MIESZKALNEGO WIELORODZINNEGO UL. KRUKOWSKA 22, SANDOMIERZ”

7. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie Sandomierza

Rozdział IX – s. 177 – zaktualizowano komplementarność finansową,

Rozdział X – s. 181-188 – zaktualizowano wykaz finansowania projektów podstawowych o projekty 33-39.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.) Gmina Miejska Sandomierz wystąpiła do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach oraz do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o uzgodnienie konieczności lub braku przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego dokumentu. Obie instytucje uzgodniły brak konieczności sporządzania takiej oceny (Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Kielcach znak pisma: NZ.9022.5.42.2018; Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach znak pisma: WPN-II.410.55.2018.MK).

W związku z powyższym proponuje się przyjęcie powyższej uchwały.